

စတုတ္ထ

အနန္တသိဒ္ဓိလမ်း: ညွှန်

မောင်
သော်

မြတ်ဆွေစာစဉ် [၈]

ပြည်လုံးကျွတ်ဖြန့်ချိရေး

မြတ်ဆွေစာပေ

၁၉၁၊ ၃၃ လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဘာသာရေးဆိုင်ရာခွင့်ပြုချက်
အမှတ် ၈၄၅၄-အရ ထုတ်ဝေသည်။

ပထမ အကြိမ်

၁၉၇၆-ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ

အုပ်စု....၂၀၀၀

ပန်းချီ....မြင့်လေး.

အဖုံးရိုက်....သိဒ္ဓိဗလ

စာအုပ်ချုပ်....ပန်းဘဲတန်းသမဝါယမ

တန်ဖိုး ၆-ကျ

ထုတ်ဝေသူ။

။ဦးအီစွပ် (မြ ၀၁၃၂၆)

ရောဝတီစာပေ

အမှတ် ၂၁၀၊ ၃၁-လမ်း၊ ရန်ကုန်။

ပုံနှိပ်သူ။

။ဦးချစ်မြိုင် (မြ ၀၁၆၄၄)

ကဝိရတနာစာပုံနှိပ်တိုက်

၂၀၄၊ လမ်း ၃၀၊ ရန်ကုန်။

ပုဒ္ဒါ

၁၂၅၄

တက္ကသိုလ်

အနန္တသိက္ခ

လမ်းညွှန်

တာဝန်ယူကြီးကြပ်သူ

ဦးတင့်ဆွေ

ရည်ညွှန်းချက်

ယခုတင်ပြမည့် စာအုပ်သည်၊ ရုပ်တရား၊ နာမ်
တရားများ မချုပ်ငြိမ်းခင်၊ ပါရမီ ပါသလောက်
ခံစားနိုင်ကြ စေရန်၊ ဗုဒ္ဓ သြဝါဒ၊ ညွှန်ပြချက်
များကို တင်ပြ ထားသောစာအုပ်မျှသာ ဖြစ်ပါ
ကြောင်း။

ကျမ်းပြုသူ

“ဝိသုဒ္ဓိ”

ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ၊ မိဘ၊ ဆရာ၊ တို့အား ရိုသေ
မြတ်နိုးလက်စုံမှီး၍၊ ရှိခိုးပါ၏ဘုရား။

မြန်မာပြည် ဘုရားပြုပြင်ရေး အဖွဲ့ကြီးနှင့် မြန်မာပြည်
သာသနာပြု ဓမ္မကထိကအဖွဲ့ကြီးတို့၏ ဦးစီးနာယက ဖြစ်တော်
မူသော ရတနာပုံ ဦးတိလောက ဆရာတော်ဘုရား အားရှင်း၊
ချင်းတောင် တီးတိန်မူနေ၍ တောင်တန်း သာသနာ ပြုခဲ့သော
ကလေးမြို့ ဒီပင်တိုင်း ဆရာတော်အရှင် ဘဒ္ဒမ ဆရာတော်ဘုရား
အားရှင်း၊ သေယံတောင်ဆရာတော်အရှင် တိလောကမထေရ်
မြတ်အားအမျိုးထား၍။ ရှေးဇာတိဆူ လတဆူဖြစ်တော်မူ
ခဲ့ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်ထူး ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တို့၏ လက်တွေ့ပြသမှုကြောင့်
ကြိုးကြိုးစားစားနှင့် တဏှာကျင့်ကြံအားထုတ်ရင်း ဣစ္ဆာသယ

လိုတိုင်းရကသိဒ္ဓိ အမျိုးမျိုးပေါက်မြောက်လျက်၊ ကျွန်ုပ်အား ထွက်မြောက်အောင်မြင်အောင် ပညာပေး သနားတော်မူသော ထွက်ရပ်ပေါက် ပုဂ္ဂိုလ်ထူး ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်ကြီး အရှင် ဦးကိုတ္တိ (ကြို့ကုန်း ဆရာကျော်ဆရာတော်ဘုရားကြီး) နှင့်ဦးသူမနု (အတုလ ဆရာတော်ဘုရားကြီး) တို့အား ဝန္ဒာမိ- ကာယဝစီ- မနောချီ၍ အလီလီရှိခိုးပါ၏အရှင်ဘုရား။

သည့်မှတတန် ရှေးရှေးက အရ မာဃဣန္ဒာ၊ လေးဖြာ စတု၊ ကျွန်းလေးခု၌ လောကမှုကိုပြုပြင်တတ်သော မတ္တရဋ္ဌ၊ ဝိရုဗက္ခ၊ ကုဝေရ ဘုရားအလောင်းတော် နတ်သားနှင့်တကွ မယ်တော်နိနတ်သား၊ အရိမေတ္တယျ ဘုရားအလောင်းတော် နတ်သားမှစ၍ အဋ္ဌရဉ္စအရှင်မြတ်ဖြစ်တော်မူကြ ပါကုန်သော ပေါက်ဆရာများနှင့်တကွ၊ ရသေ့ရှစ်သောင်း ဆရာစောင်းတို့၏ တပည့်ကြီးရှင်မထီး၊ အရှင်အဇ္ဇဂေါဏ၊ ဓမ္မစေတီမင်းခေါင်၊ ရသေ့ဦးအောင်၊ ဦးပညာဓမ္မသာမိ ရှိသည်ငါးဦး၊ ပုဂ္ဂိုလ်ထူး တို့နှင့်အကွ သုဓမ္မစာရီ အရှင်မထီး အစီအမံပြုလုပ်၍ ရွှေသား ခုရပိုက်နှင့်တကွ အပ်နှံထားခဲ့သော ယက္ကန်းစင်တောင် ဆရာ တော်ဦးဩဘာသ၊ မိန့်မူတော်မူချက်ကို ဦးထိပ်ရွက် ပန်ဆင်ရ သော ပြဒါးဝိဇ္ဇာ၊ သံဝိဇ္ဇာ၊ ဆေးဝိဇ္ဇာ၊ အင်းဝိဇ္ဇာ၊ စမဝိဇ္ဇာ၊ ရုပ် ဝိဇ္ဇာ၊ သမထဝိဇ္ဇာ၊ ဝိပဿနာဝိဇ္ဇာ၊ ဘဝနာဝိဇ္ဇာ၊ အဓမ္မဋ္ဌာန်း ဝိဇ္ဇာ၊ ဝိဇ္ဇာထိုရ် ဆရာသခင်ကျေးဇူးရှင်အပေါင်းတို့၏ ခြေတော် ခိုလှ ဦးညွတ်မကုန် လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပူဇော်ပါ၏ဘုရား။

အရှင်ဘုရားများပိုင်ထိုက်သောအရာ ကိုးဌာနတို့ကို ပိုင် ထိုက်ရသော တပည့်အဖြစ်၎င်း၊ ထိန်းစမ၊ သိမ်းစမ၊ ထွက်စမ၊

ဝင်စမ၊ လေးလုံးသောစမတို့ကို ပိုင်ထိုက်ရသော တပည့်အဖြစ်
 ၎င်း၊ ပီယသိဒ္ဓိ၊ ကာယသိဒ္ဓိ၊ ဓနသိဒ္ဓိ၊ ဗလသိဒ္ဓိ၊ အာဟာရ
 သိဒ္ဓိ၊ အာယုသိဒ္ဓိ၊ ပထဝီသိဒ္ဓိ၊ ဥဒကသိဒ္ဓိ၊ အာကာသသိဒ္ဓိ၊
 မနောမယသိဒ္ဓိ၊ စသည့် ဆယ်ပါးသော သိဒ္ဓိကို ရရှိခံစားရ
 ခြင်း(၀၇) သိဒ္ဓိအမျိုးမျိုး အောင်ခြင်း၊ ပိဋကတ်သုံးပုံ၊ ဗေဒင်
 လေးပုံ၊ ဓမ္မက္ခန္ဓာ စာပေပေါင်း ရှစ်သောင်း လေးထောင်
 ကျမ်းကုန်အောင်ကို တအောင်တစက အာရုံပြုခါမျှဖြင့် ယခုချက်
 ခြင်း သိစွမ်းနိုင်သည့်ကိုယ် ဖြစ်ရပါလိ၏ဘုရား။ ။

“ ဆန္ဒ ”

“ယောကျ်ားတံခွန်၊ လူရည်ချွန်က
စောင်းကင်တမုတ်၊ ကြယ်ကိုဆုတ်လည်း
မလွတ်စတန်း၊ ရမြဲလမ်းတည်း....”

ဆိုသည့်အတိုင်း၊ ရွှေဖြစ်ငွေဖြစ်၊ မင်းကေရာဇ်
တို့၏ လောကီချမ်းသာကြီးများကိုသာမက
ဂန္ဓာရီ ဝိဇ္ဇာကြီးတို့၏ ချမ်းသာ သုခအပြင်၊
ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသားတို့၏ အားထားခိုကိုးရာ
အတုလဘဂဝါ၊ ဗုဒ္ဓရာဇာ-သညာထွဋ်ထား
မြတ်ဘုရားကြီးပင်ဖြစ်နိုင်ကြောင်း
ထုံးဟောင်းသာဓက၊ မျှော်ထောက်ဆ၍
မလျှော့သောလုံ့လ၊ ဥဿဟ၊ ဝိရိယ-သမာဆန္ဒ
တို့ဖြင့် ပါရမီစခန်း တက်လှမ်းနိုင်ကြပါစေကုန်။

မာတိကာ

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	ရည်ညွှန်းချက်	
၂။	ဝိနာမိ	
၃။	ဆန္ဒ	
၄။	အပိုင်း (၁)	
	ဆက္ကနိပါတ်လာ ဝိဇ္ဇာဓရ	 ၁
	အဓိသီလသိက္ခာ	 ၃၀
	အဒိစိတ္တသီလ	 ၃၂
	အဓိပညာသိက္ခာ	 ၃၃
	သီလအကျိုး	 ၃၄
	သင်္ဂဟတရား လေးပါး	 ၄၁
	ပုဂ္ဂိုလ်သုံးဦး	 ၄၃
	ဆူတော်နှင့် သူယုတ်မာ	 ၄၄

၅။ အပိုင်း (၂)

လူ့ကျင့်ဝတ်များ		၅၁
တပည့်ဝတ္ထုများ ငါးပါး		၅၂
သားသမီးဝတ္ထုများ ငါးပါး		၅၂
မိဘဝတ္ထုများ ငါးပါး		၅၂
မိတ်ဆွေဝတ္ထုများ ငါးပါး		၅၃
ရခဲခြင်း လေးပါး		၅၃
တင့်တယ်ခြင်း ခုနစ်ပါး		၅၃
ဆူးငြောင့် ငါးစင်း		၅၄
နှလုံးသားငြောင့် ငါးစင်း		၅၄
ခင်ပွန်းကြီး ဆယ်ပါး		၅၄
အကျိုးစီးပွားယုတ်စေခြင်း ခြောက်ပါး....		၅၅
အကျိုးစီးပွားများစေခြင်း ခုနစ်ပါး		၅၅
ပစ္စုပ္ပန် သံသရာစီးပွား လေးပါး		၅၆
ရပ်ပြစ် ရှစ်ပါး		၅၆
ဓမ္မုဒ္ဓိပါကျွန်းအလုံး ကြားရသော		
အသံကြီး လေးပါး		၅၇
အသက် ၁၂၀ နေရသော အရိယာ ကိုးပါး		၅၇
ယောဝတ္ထုများ ငါးပါး		၅၈
လင့်ဝတ် ငါးပါး		၅၈
မိန်းမတို့ဆင်းရဲခြင်း ငါးပါး		၅၉
မယားအပြား ခုနစ်ပါး		၅၉

ဇာမေသုမိစ္ဆာစာရကံ		၆၀
ဆွေ ခုနစ်ဆက်		၆၀
သားချင်း ငါးပါး		၆၀
အဆွေ ခြောက်ပါး		၆၁
ဒဠဝိသ နဂါးမျိုး လေးပါး		၆၁
မပေါင်းအပ်သူ ဆယ်ပါး		၆၁
အကျမ်းမဝင်သင့်ရာ ဆယ်ပါး		၆၂
ချစ်ဟန်ဆောင်သောမိတ်ဆွေ လေးပါး....		၆၂
ပေါင်းအပ်သည့်မိတ်ကောင်းအင်္ဂါ ခုနစ်ပါး		၆၃
မိတ်ဆွေပျက်ရာ သုံးပါး		၆၃
နွေခင်းခြင်း ဆယ်ပါး		၆၄
အသက်ရှိလျက်သေသူ ငါးပါး		၆၄
ချမ်းမြေ့ခြင်း ငါးပါး		၆၅
နှစ်သက်စရာအကြောင်း လေးပါး		၆၅
မရောင့်ရဲခြင်း လေးပါး		၆၅
အမြတ် လေးပါး		၆၆
မဆည်းကပ်ရာ လေးပါး		၆၆
အောင်မြင်ရာ သုံးပါး		၆၇
ရှောင်ကြဉ်အပ်သည့် သုံးပါး		၆၇
လူမှိုက်လက္ခဏာ သုံးပါး		၆၇
သူယုတ်လက္ခဏာ သုံးပါး		၆၇
ဝုဒ္ဓိ သုံးပါး		၆၈
ကဝိ လေးပါး		၆၈

အဆင်း ငါးပါး		၆၈
ဝိသာခါ၏ကောင်းခြင်း ငါးပါး		၆၈
မတိုင်ပင်ရာသူ ငါးပါး		၆၉
မပေါင်းအပ်သောသူ သုံးပါး		၆၉
ပေါင်းအပ်သောသူ သုံးပါး		၇၀
ဘေးမှလွတ်ရာသည် ငါးပါး		၇၀
သေသောက်ကြူးရာအပြစ် ခြောက်ပါး		၇၀
စည်းစိမ်ပျောက်ရာအပြစ် ခြောက်ပါး		၇၁
ဝဋ် သုံးပါး		၇၁
သေခြင်းတရား လေးပါး		၇၁
ထက်သက် ဝင်သက်ဇာတ်းသူ ခုနစ်ပါး		၇၂
ငိုခြင်း ရယ်ခြင်း နိမိတ် နှစ်ပါး		၇၂
နတ်တို့စုတေရာအကြောင်း လေးပါး		၇၂
နတ်စုတေရာပုဗ္ဗနိမိတ် ငါးပါး		၇၃
အိပ်မက်ဖြစ်ရာသူ ခြောက်ပါး		၇၃
ပညာ ရှိ၊ မရှိ		၇၃
စကားကြီး လေးရပ်		၇၄
အမေး ငါးမျိုး		၇၄
အဖြေ လေးပါး		၇၄
အသံနှင့် ကြားရာအရပ် သုံးပါး		၇၅
ငါးပါးသီလ အကျိုး		၇၅
ကမ္ဘာတည်သစ်ပင် ခုနစ်ပင်		၇၅
ကျွန်းကြီးလေးကျွန်း အချင်းယူဇနာ		၇၆

မြင့်မိုရ်တောင်ကိုရံသော တောင်ခုနစ်လုံး	၇၆
သောင်းလေးရပ်	၇၆
ဟိမဝန္တာတောင်ကိုရံသော တောင်ခုနစ်လုံး	၇၇
အဋ္ဌဏထာလာ တောင်စဉ်ခုနစ်ထပ်	၇၇
စိတ်အညစ်အကြေး ငါးပါး	၇၈
နေလတို့၏ အညစ်အကြေး ငါးပါး	၇၈
ပရိသတ် လေးပါး	၇၉
အကုသိုလ်ဟိတ် သုံးပါး	၇၉
ကုသိုလ်ဟိတ် သုံးပါး	၇၉
မီး ဆယ့်တပါး	၇၉
မင်္ဂလေးတန်	၈၀
ဖိုလ်လေးတန်	၈၀
ဗောဓိပက္ခိယတရား သုံးဆယ့်ခုနစ်ပါး	၈၀
မြတ်သောလှူခြင်း ငါးပါး	၈၁

၆။ အပိုင်း (၃)

ကျွန်းကြီး လေးကျွန်း	၈၂
အသက်အပိုင်းအခြား	၈၃
မြောက်ကျွန်းအကြောင်း သိကောင်းစရာ	၈၃
အပါယ်ဘုံ လေးဘုံ	၈၉
လူ့သက်တန်းဆုတ်ပုံ	၉၀
ကပ် သုံးပါး	၉၀

မာတိကာ

ကမ္ဘာပျက်ချိန်		၉၃
မီးခုန်ကြိမ် ရေတကြိမ်		၉၄
ဗြဟ္မာဘုံသို့		၉၅
အပါယ်လေးပုံမှလွတ်ပုံ		၉၇
ကမ္ဘာပျက်ပုံ အခြင်းအရာ		၉၉
ကပ်ကမ္ဘာဖွဲ့ပုံ		၁၀၂
ဘုရားလေးဆူပွင့်ရာကာလ		၁၀၃

၇။ အပိုင်း (၄)

အိန္ဒိယ ထွက်ရပ်သူတော်စင်များ		၁၀၈
မဟာဝိရ		၁၀၈
သီရိဝလ္လဝရ်		၁၁၂
ဝေမန္တာ		၁၁၄
ရှင်ကာရ		၁၁၅
ဆွာမိဒယာနန္ဒ		၁၁၇
ရာမကရစွနာ		၁၂၀
ဆွာမိဝိဝေကနန္ဒ		၁၂၃
ဂုရုနာနတ်(က်)ဒေဝ		၁၂၃

၈။ အပိုင်း (၅)

အနန္တသိဒ္ဓိလမ်းညွှန်		၁၂၆
ရာဇသိဒ္ဓိလမ်းညွှန်		၁၃၀
စည်သူကျော်ထင်		၁၃၂

ကမ်းဆော်မင်း		၁၃၃
ပရိတ်ကြီး ဘိုးမြသာ		၁၃၃
ဒေဝတာပိယဆေး		၁၃၉
သီဟိုဠ်မှ ကိုရင်လေး		၁၄၀
မဠုကုဏ္ဍလီ		၁၄၀
ဝက္ကလိ		၁၄၈
ဘုရားကန်တော့ရန်		၁၄၄
ငါးပါးသီလ ခံယူခြင်း		၁၄၅
ဂုဏ်တော်ကိုးပါး ကွန်ချာစိပ်နည်း		၁၄၇
အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ချက်		၁၄၉
အကျိုးကျေးဇူး		၁၅၁
အောင်ခြင်းချုပ် သည်းခြေဂါထာ		၁၅၃
အနက်အဓိပ္ပာယ်		၁၅၃
ရှင်အရဟံ ပုတီးစိပ်နည်း		၁၅၇
ရှင်အရဟံ ပုတီးစိပ်အဓိပ္ပာယ်		၁၆၃
အဓိဋ္ဌာန်ပုတီး		၁၆၄
စိပ်နည်း		၁၆၅
အရဟံဂုဏ်တော် ၁၈ ပတ်		၁၆၆
အနန္တငါးပါး ၅ ပတ်		၁၆၇
သရဏဂုံ မေတ္တာပို့ သုံးပတ်		၁၆၇
သိဒ္ဓိ ၁ ပတ်		၁၆၈
အမျှပေးဝေရန်		၁၆၈
ဇိနမန္တန်တော်ကြီး		၁၆၉

၉။ အပိုင်း (၆)

ပါရမီရှင်

....

၁၀။ အပိုင်း (၇)

ထာဝရဘုရား သို့မဟုတ် နိဗ္ဗာန်
အံ့ဘွယ်တပါး

....

....

*

*

*

[အပိုင်း-၁]

“ဆက္ကနိပါတ်လာဝိဇ္ဇာဓရ”

ဆက္ကနိပါတ်၊ ခရပုတ္တဝဂ်၊ ဝိဇ္ဇာဓရဇာတ်ကို ဗဟုသုတ
အလို့ငှာ ပဏာမတင်ပြလိုသည်။

ကာသိတိုင်း ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းအုပ်စိုး
ချိန်က ဖြစ်သည်။

ကာသိတိုင်းသည် ကောသလတိုင်း အလယ်ပိုင်း၏
အနောက်ဘက် ခပ်ဝိုင်းဝိုင်းနယ်ကို ခေါ်သည်။ ဤကာသိတိုင်း၌
ဗာရာဏသီ(Banaras ယခင်)(Varanas ယခု) မြို့ကြီးသည်
ဂင်္ဂါမြစ်ကမ်းပေါ်၌ တည်ရှိ၏။ ထိုမြို့သည် နေရာလည်း အရှေ့
နည်းလျက် နာမည်လည်း အပြောင်းနည်းသည်။

ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား ဖွားမြင်တော်မမူမီ ကာသိတိုင်းသည်
လုံးဝလွတ်လပ်သော တိုင်းပြည်အဖြစ်ဖြင့် တည်ရှိခဲ့သည်။

ဗုဒ္ဓပုဂံတော်မူပြီးနောက် ကာသိတိုင်းကို ကောသလတိုင်း
နှင့် ပူးပေါင်းထားသည်။

ဧကသိဟူသောအမည်သည် မြို့၏အမည်မဟုတ်ပေ။တိုင်း၏အမည်သာ ဖြစ်သည်။ အကျယ်အဝန်း မိုင်(၂၀၀) ရှိသည်ဟု ဇာတ်တော်များ၌ တွေ့ရသည်။

ဗာရာဏသီမြို့ အနီးရှိ ဆာရ်နတ် (Sarnath) ခေါ် ဣသိပတန(Isipatana)မြို့ မိဂဒါဝုန်တောရှိသည်။*(ထိုနေရာသည် ဂေါတမဗုဒ္ဓက သစ္စာတရားကို ရှာဖွေနေစဉ် မိတ်သင်္ဂဟများဖြစ်ခဲ့သော ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်း ငါးဦးတို့အား နိဗ္ဗာန်ကို ညွှန်ပြသည့်မဇ္ဈိမပဋိပဒါတရားဦးတရားမြတ်ကို ဟောတော် မူခဲ့သည့်နေရာတည်း)။

မြတ်စွာဘုရားက ဓမ္မစကြာတရားဦး ဟောခဲ့သည်။ ထိုအခါမှစ၍ “ဓမ္မစက္ကပဝတ္ထန”ခေါ် တရားဓမ္မစက်ဝန်းကို လည်စေခဲ့သည်။

ယခုတိုင် ထင်ရှားရှိနေသောဆာရ်နတ်မြို့သည် ကျောက်ခင်းလမ်းကောင်းတခုနှင့် ဆက်သွယ်ထားသော ဗာရာဏသီမြို့နှင့် ကန်တော်မင်မီးရတားဘူတာရုံမှ ခြောက်မိုင်သာ ကွာဝေး၏။ ဥစ်တားရ်ဟတ်(Oudh - Tirhut) မီးရထားလမ်းပေါ်မှာရှိသော ဆာရ်နတ် မီးရထားဘူတာရုံသည် ရှေးဟောင်းအပျက်အစီးများမှ တခိုင်ကျော်ကျော်သာ ဝေးကွာ၏။ ဗာရာဏသီမြို့မှနေ၍လည်း အလွယ်တကူ သွားနိုင်သည်။

ထိုမှတစ်ဆင့် ဘုရားသခင် ဖွားသန့်စင်တော်မူရာ လုမ္ဗီနီ ဥယျာဉ်၊ (Lumbini)တော်သို့လည်း သွားရောက်နိုင်သည်။ ၎င်းဥယျာဉ်သည် ကပိလဝတ်ပြည် (Kapilavatthu) မှတစ်ဆင့် နှစ်မိုင်သာ ဝေးသည့် ဥစ်တားရ်ဟတ် မီးရထား

လမ်းပေါ်မှာရှိသော ခရီးဆယ်မိုင်ခန့်ကွာဝေးသည့် နောတန်ဝ
(Nautanwa ယခင်) (Nautannaya ယခု) မီးရထား
ဘူတာမှနေ၍ ဘတ်(စ်)ကားဖြင့် သွားနိုင်သည်။

ဗတ်စတီ(Basti) ခံစကြိတ်မြောက်ဖက်၌ တည်ရှိသော
နီပေါတေဟိဆိလ် (Nepalese Tehsil) နယ်မှ ဘဂဝန်ပူရီ
(Bhagwanpur) အရပ်မြောက်ဖက် နှစ်မိုင်ခန့်ကွာဝေးသော
ရုံမိုန်ဒေလီ(Rummindei) နေရာမှာလည်း အထူး သတိပြုစရာ
ကောင်း၏။

အာသောကမင်းကြီးကြီး ရာဇဘိသိတ်မင်္ဂလာ ခံယူပြီး
နောက် (၁၂) နှစ်မြောက်သောနှစ်တွင် ဤနေရာသို့ ဘုရားဖူး
လှည့်လည်ရောက်ရှိခဲ့ခြင်းကို သတိရစေရန် အထိမ်းအမှတ်အဖြစ်
ဖြင့် ကျောက်စာတန်းတခုနှင့် ကျောက်မှတ်တိုင်တတိုင် စိုက်ထူ
ထားခဲ့သည်။ ယခုတိုင်ရှိသည်

“ဤနေရာ၌နတ်နှင့် ဗုဒ္ဓသခင်ဖွားမြင်တော်မူခဲ့သည်”ဟု
အာသောကမင်းကြီးကဆိုညွှန်းခဲ့သည်။ အခိုင်အမာဖြစ်၍ သံသယ
ကင်းစွာ ကြည်ညိုနိုင်သည်။

မှတ်တိုင်ဘေးတွင် ဘုရားဟောကျမ်းဂန်များ၌ လာတော်
မူသည့်အတိုင်း ဗုဒ္ဓဖွားမြင်တော်မူပုံကိုဖော်ပြထားသော ဆင်းဘု
တော်တဆူနှင့် ရှေးဘုရားကျောင်းတဆောင် ရှိသည်။

ဗာရာဏသီမြို့၏ အရှေ့တောင် ဗုဒ္ဓဂါယာမြို့ (Bodh-
Gaya ယခု) (Buddha Gaya ယခင်) အနီး ဥရုဝေလ
(Uruvele) တော၌ တဆယ်လေးထောင် မြင့်သော ဗောဓိ
မဏ္ဍိုင်ကုန်းတွင် ဗောဓိညောင်နီပင် ပေါက်၏။

ဗုဒ္ဓအလောင်းတော် ဖွားမြင်တော်မူသော နေရာ၊ ဘုရား
 အဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူသောနေရာ၊ ပွင့်တော်မူသော နေရာ၊
 တရားဦး ဟောတော်မူသော နေရာ၊ လေးပါးကို အထွဋ်
 အမြတ် စေတီကြီး လေးပါးဟု ဗုဒ္ဓဂေါတမ ဗျာဒိတ်ထားခဲ့၏။
 (နေသမရိတ်ကျမ်း၊ သစ်ချတောင် ဆရာတော်၏ တိုင်းကြီး
 သောဠသ ကမ္ဘာ့မြေပုံကျမ်း၊ အုပ်ဖို ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏
 အဝိသိတြဇမ္ဗူရိတ္ထတွင် တိုင်းကြီး ၁၆တိုင်း အကျယ်ရှု)

ဗုဒ္ဓ၏အရာတော်ဌာနများကို နောက်အခန်း များတွင်
 အလျဉ်းသင့်သလို ဖော်ပြသွားပါမည်။ ဝိဇ္ဇာရေဇာတ်ကို ဆက်
 လက်တင်ပြပါမည်။

ဗြဟ္မဒတ် မင်းကြီးသည် ထီးနန်းပြိုင်မထား၊ တပါး
 တည်း ကေဆဗီအဖြစ် ထိန်းသိမ်း အုပ်ချုပ်နေသည်။

အာဒေဝီလကျောရံမဟေသီနှင့် ရွှေညီ မောင်မ ကိုယ်ရံ
 တော်ဟူသမျှတို့က ငါ့ယာ စောင့်ရှောက် နေကြသည်။

စမုတ်ဆောင်အရှေ့၊ အနောက်၊ တောင်၊ မြောက် မကျန်
 ဘေးလှ အထပ်ထပ်ချကာလျက် လုံခြုံစွာ စံစားနေသည်။

မဟေသီမိဖုရား ခေါင်ကြီးကိုလည်း ရံရွှေတော် တို့နှင့်
 တကွ သူရဲသူမက်ရဲမက်ဗိုလ်ပါတို့နှင့် လုံခြုံစွာထား၍ စံစားစေ
 သည်။ နန်းဝ တိုင်းတွင် တယောင်စီ နှစ်ယောက် တွဲလျက်
 တချို့ နေရာမှာ သုံးယောက်တွဲ အိပ်ဖန် အစောင့်ချထားသည်။

ထိုအချိန်တွင် လောကီပညာဖြင့် စွမ်းအားပြည့်စုံ ဝိဇ္ဇာ
 ခိုရိ ရဟန်းတပါးသည် မိဖုရားခေါင်၏ လှဂုဏ် သတင်းကို
 ကြား၍ ပျော်ပါးလိုသော စိတ်ဖြစ်ပေါ်မိသည်။

တနေ့တွင် သူ၏လောကီ အတတ်ပညာစွမ်းအား တန်ခိုးဖြင့် မိဖုယားအဆောင်တော်သို့ဝင်ရောက်လာပြီး လင်အမှတ်ဖြင့် မေထုန်သံဝါသပြုလေ၏။ အားရကျေနပ်အောင်ပြုမှု ပျော်ပါးပြီး မိုးသောက်ခါနီးကျမှ နန်းတော် ပေါ်က ထွက်ခွာ သွားလေသည်။

နံနက် မိုးသောက်အလင်း ရောက်သော် အဂ္ဂမဟေသီ မိဖုရားကြီးသည် ညဏအဖြစ်အပျက်ကို ပြန်လည် ဆင်ခြင်သုံးသပ်ကြည့်မိသည်။

“ငါ၏လင်သခင်-ဘုရင်မင်းမြတ်သည် ငါစံစားရာမြန်နန်းတော်စမှတ်ဆောင်ဝင်ပြီး ပေါင်းသင်းခြင်းတော့ အရှင်းမဟုတ်ပြီ၊ ဘုရင်မင်းမဟုတ်လျှင် မည်သူဖြစ်မည်နည်း”

ဘုရင် မင်းမြတ်မှ တပါး ယောက်ျား ဆို၊ ယင်ဖိုမှ မသန်းနိုင်သော လုံခြုံသည့် မြန်နန်းစမှတ်ကို ဘယ်လို လူယုတ်မှ ဝင်နိုင်မည်မဟုတ်။

အမျိုးမျိုးစဉ်းစား၏။ ယင်းသို့ စဉ်းစားရင်းဖြင့် တနေ့ကုန်သွား၏။ နေဝင် မိုးချုပ်၍ စက်ယာ ဝင်ရ သော်လည်း အတွေးများက ပျောက်ကွယ်မသွား။

“ဘယ်လို လူစားများပါလိမ့်။ တဏှယ်လား၊ အိပ်မက်လား....”

ထွေပြားဝိတက်၊ အိပ်မက်နှင့် တဏှယ် ထိုနှစ်သွယ်ကို ဝေခွဲမရ ဖြစ်နေရရှာသည်။

“စံနန်းတော်ပလ္လင်ထက်မှ ချစ်မပျော် မွေးမစက်မိယခု ည ထိုကောက်ျားလာချင်လည်း လာလေဦးမည်။ အိပ်မက်နှင့်

တကယ်အဟုတ် ဆရာထွေးပြီး မရှုပ်ရအောင် အိပ်ချင်ယောင်
ဆောင်မှတ်...”

ထိုသို့သောအကြံဖြင့် မီးရောင်ကို မှိန်ပျပျ လင်းစေပြီး၊
ဘကိုယ်လဲ၊ အိပ်စက်နေဟန်ပြုနေသည်။

ညဉ့်နက်သန်းခေါင်ယံ အချိန်သို့ ရောက်လာချေပြီ။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းယောင် ဝိဇ္ဇာသည် ယမန်နေ့ညက
ကသိမ့်သိမ့်ခံစားခဲ့ရသည့် ခံစားမှုမျိုးကို အတောမသတ် ခံစား
သို့သော မေထုန်စိတ်တဏှာနှင့် ကိုယ်ပျောက်ဂါထာကိုမန်းပြီး
ချွန်နုသောင်မတံ ယခင်က အကြံမျိုးဖြင့် လင်မယားအဖြစ်
ပေါင်းသင်းရန် ရောက်လာပြန်၏။

ယမန်နေ့ကလိုဘဲ နှစ်ကိုယ်တုံ့ပြီး ပျော်မြဲမေထုန်-ဇိမ်ယူ
ခေတ်ကို ရံရွှေတော်ကလေးများကပါ ချောင်းမြောင်းကြည့်၍
မြင်တွေ့ကြရသည်။

‘အလို-ငါတို့ရဲ့သခင် အရှင်မိဖုရားခေါင်ကြီးရဲ့ အဆောင်
ဘဲ အချောင်ပျော်ပွဲဝင်နဲ့သူဟာ ငါတို့ရဲ့ အရှင်ဘုရင်မင်းမြတ်
လဲ မဟုတ်ပါကလား။ လူရိုက်လူယောင် လူဝတ်လူစားလဲမဟုတ်၊
ရဟန်းဝတ် ရဟန်းအသွင်နဲ့ နန်းပညွှန်အမြင့်ပေါ်သို့ အချိန်
မတော် သွားနိုင် လာနိုင်၊ ဝင်နိုင် ထွက်နိုင်တဲ့သူဟာ ဘယ်လို
တန်ခိုးရှင်များပါလိမ့်’

မောင်းမရံရွှေတော်တို့က စဉ်းစားဝေဘန်နေကြ၏။

‘အစောင့်အကြပ်တွေ ဒါလောက် အထပ်ထပ်ချထား
လျက်က ကျူးကျော်ဝင်ရောက်နိုင်တဲ့ လူစွမ်းကောင်းပါကလား
ရဟန်းဝတ်ကို ဆင်မြန်းထားပေမဲ့ ရဟန်းအစစ်တော့မဖြစ်နိုင်’

ကိုယ် မျက်စေ့ပင် ကိုယ်မယုံနိုင်အောင် အတွေးစုံက
သူမတို့တတွေကို နှိပ်စက်လာကြသည်။

မိဖုရားကြီးသည် သတိထားပြီး အိပ်မပျော်ဘဲ စောင့်
ဆိုင်းနေဆဲမှာပင် နန်းပလ္လင်ပေစခန်းအတွင်းသို့ တန်ခိုးရှင်စာ
ထင်ထင်လင်းလင်း ချဉ်းကပ်ဝင်ရောက်ပြီး ရှေ့နည်းအတိုင်း
လင်မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်းခံရပြန်၍ မိဖုရားကြီးခမြာမိုးယံ
သောက်ချိန်ထိ အိပ်စက်ဖြေမသာ ဖြစ်နေရရှာပြီ။

‘စဉ်းစားလို့လဲမရ ဘယ်လိုပုဂ္ဂိုလ်ထူးများပါလိမ့်’

နံနက်ရောင်ခြည်လင်းလျှင် လင်းခြင်း နံဘေးမှ ရံရွှေ
တော်များကိုပင် စေ့စေ့ မကြည့်ဝံ့တော့ဘဲ မိဖုရားကြီးသည်
မျက်လွှာချကာ ဘုရင်မင်းမြတ်ထံသွား၍ ဖြစ်ကြောင်းကုန်စင်
ဦးထိပ်တင် လက်စုံမိုးပြီး ရှိခိုးတင်လျှောက်လိုက်လေသည်။

‘မှန်လှပါသခင် တင်ပါသည်ဘုရား၊ ကြင်ယာတော်
မိဖုရားမှာ အမျိုးမျိုးသတိထားပေမဲ့ ရှောင်ရှား၍မရ၊ ညတိုင်
ရောက်ပြီဆိုလျှင် အဘယ်သို့သောပုဂ္ဂိုလ်ထူး တန်ခိုးရှင်မှန်းမသိ
မိဖုရားဆောင်အခန်းထဲ ညစဉ်ဘဲ ရောက်လာပါသည်ဘုရား’

‘ဘယ်နှယ်မိဖုရားကြီးရဲ့ အစောင့်အကြပ်တွေ အပြည့်
ထားလျက်က စွန့်စွန့်စားစား အရောက် ဝင်နိုင်တယ်ဆိုတာ
ဟုတ်နိုင်ပါ့မလား’

‘ရောက်လာတာအမှန်မို့ မထိန်မချန် တင်လျှောက်လို
ပါသေးသည်ဘုရား။ ပုဂ္ဂိုလ်ထူးဟာ ဘုရားကြင်တော်ကို လင်ရာ
ပျော်သလို ဇိမ်မေထုန်ပြုသေးကြောင်းပါဘုရား’

‘အလိုလေးလေး အံ့ဖွယ်ပါကလား မိဖုရားကြီးရယ်’

‘ညစဉ်ဘဲလာ၍ နှစ်ဖော်တဲပြီး မေထုန်ပျော်ပွဲနဲ့ကြောင်းကို ဖျာနုမစကားမယုံစားလျှင် နောက်တော်ပါး ရံရွှေတော်များကို စစ်မေးကြည့်နိုင်ကြောင်းပါ။ သူတို့တတွေလဲ သိမြင်ကြကြောင်းပါဘုရား’

‘အင်း-မိဖုရားကြီးရဲ့ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ စင်ကြယ်ပုံကိုတော့ လေးစားပဗျား၊ ရုပ်သဏ္ဌာန်များလဲ လျှောက်ထားစမ်းပါဦး’

‘ရဟန်းဝတ်ဆင်မြန်းထားတဲ့ သင်္ကန်းဝတ်ယောက်ျားပါဘုရား’

‘အိမ်း- မွောက်မွောက်မှားမှား နန်းစမုတ်မြဲပလ္လင်ခန်းသို့ ညစဉ်ဘဲလှမ်းကြလာတဲ့ ရဟန်းတု ရဟန်းယောင် တဏှာ၏ သားကောင်ကို ညသန်းခေါင်ယံအချိန် မိဖုရားကြီးအား လင်မယားအဖြစ် ပျော်ပါးမှုထူးဆန်းဆဲ ဟင်္သာပဒါး ဆေးနီခွက်ကို အနားမှထားပြီး ကျောပြင်တင်ပါး ပေါင်သားပါမကျန် သင် မိဖုရားကြီး ဥာဏ်သွားသလို’

‘သည့်မျှဆိုလျှင် ဖျာကျွန်မသဘောပေါက်ပါပြီ ဘုရား’

‘မြဲမြဲမှတ်ထား မိဖုရား ဟင်္သာပဒါး ဆေးခွက်နဲ့ ဘေးနှစ်ဘက်ကို လက်ဝါးနဲ့ပွတ်ပြီး ခံစားဆဲ၊ စံစားခိုက် သတ္တိကောင်းလှမှုကို ပွပ်သပ်၍ လိမ်းကြံထားစေ’

‘အမိန့်တော်မြတ်အတိုင်းပါဘုရား’

‘မှာလိုက်သည့်စကား မှားမသွားစေနဲ့၊ လူလည်လူပါး သတ္တိကောင်းလှထူးခြားကို ဥာဏ်သွားလက်နက် ပေါ်လွင်ဘို့ အတွက် သက်သေခံဆေးခွက်နဲ့ တိုင်းပြည်က ပြေးမထွက်နိုင်

အောင် စီစဉ်ထားလိုက်မယ်၊ သတိဝိရိယနဲ့သာ ဆောင်ရွက်
ချေဗျား၊

ဘုရင့်စကား နားထဲမှာမှတ်သားပြီး မိဖုရားကြီးသည်
တနေ့လုံး ပြင်ဆင်လေ့လာနေလေသည်။

လင်အရောင် ကာမသုခိုး၏ တဏှာပြတန်ခိုးကို ယနေ့ည
အတွေ့ပြစဉ် မင်းကြီးမှာသည့်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ဘို့ အသင့်
ပြင်ဆင်ထားလိုက်လေသည်။

ရွှေအိမ်တော်မြပလ္လင်က ညစဉ် နေနေကျအတိုင်း ဟန်
မပျက်စေဘဲ ဟယ်ပဒါး ဆေးနီခွက်ကိုသာ ဘေးနှစ်ဘက်မှာ
တခွက်စီထားပြီး စောင့်စားနေဆဲ။

သန်းခေါင်ကျော်အချိန်တွင် အဆောင်တော်ပျော်မွေ့
ခန်းဝသို့ တန်ခိုးရှင် ဝိဇ္ဇာက ထူးစံအတိုင်း ရောက်လာ
ချေပြီ။

ကာမမီး၊ ရာဂမီး လောင်ပြီးရင်းလောင်နေသော ဝိဇ္ဇာ
မိုရ်သည် ဆားငန်ရေသောက်လေသည့်ပမာ မပြေပါနိုင်ဘဲ အကဲ
တက်မြဲတက်နေ၏။

သို့နှင့်အညီ တူစုံပေါင်းယှက်၊ ပေ့ဖက်လွန်ကြူး၊ ရစ်မှူး
ရစ်မေ့ အတွေ့အာရုံ ဖောဠပ္ပ ကာမဂုဏ်အကြောင်းစုံ၊ မနောကြုံ
ဇောဟုန်တို့က တခုမကျန်၊ အနုသယကမ္ဘာရန် တဏှာအခံ
အကြောင်းတရားနှင့် အပေါင်းမှူးပျော်ဆဲ။

သည်တပွဲမှာ တဏှာဝဲသို့မပါရအောင် သတိဆောင်ပြီး
မိဖုရားကြီး၏ လက်အစုံက ဆေးခွက်အကုန်နှိုက်ခါ ဇောခိုက်

နေသော ဝိဇ္ဇာမိုက်ကို ဆေးခွက်ထဲက ဆေးတခွက်နှင့် ဘေး
နှစ်ဘက် တင်ပါး ကျောသားပါမကျန် သုတ်လိမ်းလိုက်သည်။

ရမ္မက်ဇောဟုန်ပြေ၍ ပြန်နေကျ သူ့ဌာနသို့ ဘယ်ဆီက
တက် ဘယ်ဆီကထွက်မှန်းမသိအောင် ဝိဇ္ဇာသုတော်ယောင်သည်
ကိုယ်ရောင်ဖျောက်၍ပျောက်သွားလေသည်။

“ကာမေသုမိစ္ဆာ၊ သူ့အိမ်ရာနှိုက်၊ ကိလေသာ
စက်၊ ကြူးမမက်နှင့်၊ သူ့ထက်ကိုယ်က၊ ဣဿရနှင့်၊
ဘောဂဥစ္စာ၊ စည်းစိမ်သာမှု၊ မိစ္ဆာတရား၊ မောဟပွား
လျက်၊ မသွားလာအပ်၊ မစပ်ရာဘိ၊ ကျမ်းလာယှိသား၊
အဂမနိယမိန်းမအပြား၊ နှစ်ကျိပ်အားတွင်၊ သူ့မယား
ဖြစ်၊ တကျိပ်နှစ်ယောက်၊ မိချစ်ဘခင်၊ မောင်လျှင်အစ်မ၊
ညာတိစသည်၊ စောင့်ကြာအနိုင်၊ ကာမပိုင်သခင်၊ အရှင်
စာင်းလစ်၊ လင်မဲ့ရှစ်နှိုက်၊ အပြစ်မသိ၊ အလိုရှိတိုင်း၊
ပြုမိပြုရာ၊ ကိလေသာဖြင့်၊ မိစ္ဆာအမှု၊ ကျူးလွန်ပြုက၊
ဝတ္ထုဟူထ၊ ထိုမိန်းမတို့၊ သိလယှိမဲ့၊ လိုမတဲနှင့်၊ လိုတဲ
သလျှောက်၊ ထိုသယောက်တို့၊ ပြစ်ရောက်နည်းများ၊
ဆုံးဖြတ်ခြားလျက်၊ မြောက်ငြားစာမှ၊ ပထအကျိုး၊ ငရဲ
အိုးတည့်၊ လိုဆိုးကံမိုက်၊ ဒုစရိုက်နှိုက်၊ ပျော်ပိုက်လိုက်စား၊
ကြာသမားတို့၊ ပြစ်မှားအိမ်ရာ၊ ကံမိစ္ဆာဖြင့်၊ ခန္ဓာအသက်၊
ယှင်းပျက်၍ ကိုယ်၊ အနန္တရိဝယ်၊ ဟင်းလို ကျက်ကျက်၊
ပြုတ်ကျချက်လိမ့်၊ ပွက်ပွက်လျှံဝေ၊ ကြေးသံရေနှိုက်၊
မကျေမညက်၊ ဆူကြွက်ကြွက်နှင့်၊ အောက်ထက် ပြန်
ပြောင်း၊ နှစ် ခြောက်သောင်းမှ၊ ဥက္ခေဒ်တခု၊ ပေ

ပြန်လာ၍၊ မကြာခဏ၊ ဒု-သ-န-သော၊ ကြောက်မော
ဘွယ်လိ၊ ပုဒ်အာဒိမျှ၊ မချီဟစ်ကြော်၊ လုံးစီအော်လျက်၊
လော်ဟကုမ္ဘီ၊ ကြေးနီအိုးတွင်း၊ ငုပ်လျှိုးခြင်းဖြင့်၊ နှစ်
ဆင်းပြန်လတ်၊ ခစီးပတ်ဟု၊ မမြတ်ယုတ်မာ၊ ကျူးလွန်
စွာသည်၊ မိစ္ဆာပြစ်လေး၊ သင့်ဒဏ်ဘေးနှင့်” *

* (မဟာသုတဏှာရီ မဃဒေဝ လင်္ကာသစ် တတိယပိုင်း၊
၃ ပုတ္တောဝါဒခဏ်း)

အရဟတ္တ၊ မဂ်ဉာဏ်မျှကို မရသေးသော သူများဖြစ်သည့်
နတ်လူဗြဟ္မာ သတ္တဝါအပေါင်းတို့သည် အနာဂါမ်အထိ ဣဒ္ဓိ
တန်ခိုးစိုးမိုးအတိညာဉ်၊ ဈာန်သခင်တို့ပင် ကောင်းကင်ထက်ပျံ၊
မြေလွှာထိုးဖောက်၊ တန်ခိုးမောက်သော်လည်း တဏှာ မကုန်နိုင်
ကြသေးပါကလား။

ထို့ကြောင့် “တဏှာဇနေတိ ပုရိသံ” တဏှာ၊ ခန္ဓာမိတ်
ရင်း၊ စိတ်အတွင်းရှိ တဏှာသည် ပုရိသံ သတ္တဝါကို ဇနေတိ သေ
သည်အထိ ဖြစ်စေတတ်၏ဟု ဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

နံနက်မိုးလင်းသော် မိဖုရားကြီးသည် ဘုရင့်ထံမှောက်
အစားရောက်လာပြီး ညကအခြေအနေများကို လျှောက်ထား
လိုက်လေသည်။

“မွန်လှပါ ဘုရား၊ ဟုတ်မှန်ရာကို လျှောက်ထားရမည်
ဆိုပါလျှင် ဟင်္သာပဒါးဆေးစက် လက်နှစ်ဘက် အပြေစွတ်ပြီး
ပေ့ဘက်ပျော်စဉ် ကာမသူခိုး၏ ကျောပြင် တင်ပါး အမှတ်
အသားမပျောက်အောင် အမိန့်တော်မြတ်အတိုင်း စီမံ ပြုလုပ်ခဲ့
ပါတယ် ဘုရား”

“ကောင်းပြီ မိဖုရားကြီး၊ မှူးကြီး မတ်ရာ သေနာပတိများကို အမိန့်တော်ထုတ်ပြန်လိုက်မယ်”

ဘုရင်ကြီးက ကြိုတင်စီစဉ်ထားသည့်အတိုင်း အမိန့်တော်မြတ်ကို ထုတ်ပြန်လိုက်လေသည်။

“တိုင်းပြည်အတွင်းရှိ ယောက်ျားမှန်သမျှကို မည်သူမဆို ပုဂ္ဂိုလ်မရွေး အဝတ်အထည် အကုန်ချွတ်စေ... ကိုယ်လုံးတည်း ဖြစ်စေရမည်။ ထိုသူ၏ကိုယ်ခန္ဓာ၌ ဟင်္သာပဒါးဆေးနီများ တွေ့သည်ဖြစ်စေ၊ လက်နှစ်သစ်ခန့်ပင်ရှိစေ တွေ့လျှင်ချက်ခြင်း ဖမ်းချုပ်ညှဉ်း၍၊ နန်းတွင်း ရှေ့မှောက် ငါ့ခြေဖဝါး အောက်သို့ ရောက်အောင် ခေါ်ဆောင်လာရမည်”

မင်းကြီး၏ အမိန့် ချမှတ်ပုံက ထူးခြားလှသော်လည်း မှူးမတ်တို့မှာ စောဒဏာမတက်နိုင်။

“ဗျာဒိတ်တော်မြတ် အတိုင်းပါ ဘုရား....” ဟု အာမဘန္တေခံပြီး၊ ခိုင်းဆုနေ စေရာသွား မင်းဝတ္ထုဆုး ဆောင်ရွက်ဘို့နန်းတော်တွင်းမှ ထွက်လာခဲ့ကြသည်။

အစီအစဉ်ကို ကျနစွာကိုင်တွယ်တတ်သောအမတ်ကြီးနှင့် စစ်သေနာပတိကြီးတို့သည် မှူးငယ် မတ်ငယ်များမှအစ သူရဲသူမက် ရဲမက်ခြေရံများပါမကျန် မင်းချင်းယောက်ျား အဆုံးအားလုံးကို ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ တာဝန်ပေးပြီး လုံခြုံသောအတွင်း စကားဖြင့် အစီအစဉ်များ မဟုင်းမမှားရအောင် စေခိုင်းတာဝန် ချထားလိုက်သည်။

ယင်းသို့ တာဝန်အသီးသီးယူရာတွင် ပျံချီ၊ သူရဲ၊ ယော်ဓါ၊

သင်္ကြံသေန၊ ဂါမဏိ စသည့် ဘွဲ့ထူးဂုဏ်ထူး ရရှိသောသူတို့က ကွပ်ကဲကြလေ၏။

ပျံချီဆိုသည်မှာ ရန်သူဗိုလ်ထု သူ့စစ်သည် အတွင်းသို့ ကောင်းကင်ပျံလွှား၍ သားထစ်ချီသော သိန်းစွန့်ငှက်အလား စွန့်စွန့်စားစား ဝင်နိုင်ပြီး စွမ်းရည်သတ္တိ ပြည့်စုံကာ အောင်ပွဲ ရသည့်အထိ ဆောင်ရွက်နိုင်သူကို ပေးသောဘွဲ့ထူးဖြစ်သည်။

ကျက်သရေနှင့် တကွ ငှက်ပျံသကဲ့သို့ ထကြ လျင်မြန် ခုန်ပျံနိုင်သောသူကို သီရိပျံချီဟု ဘွဲ့ပေးသည်။

ရန်စစ်ကို အကြိမ်ကြိမ်အဖန်ဖန် အောင်မြင်အောင်ပြုနိုင် သော မျှူးမတ် အမှုထမ်းကောင်းသူကို ဇေယျပျံချီဟု ဘွဲ့ပေး၏။

ခြင်္သေ့ကဲ့သို့ မကြောက်မရွံ့၊ မလန့်မထိတ် ရဲစိတ်ရဲသွေး ရဲမာန်မွေးလျက်ရှိသော သူရဲအမှုထမ်းကောင်း အမတ်ကို သင်္ခါပျံချီဟု ဘွဲ့ပေးထား၏။

ရဲရင့်သောသူကို သူရဲဘွဲ့ပေးပြီး၊ ခြင်္သေ့မင်းကဲ့သို့ အလွန် ရဲတင်းသော မင်းမျှူးမတ်ကို သီဟသူရဟု ဘွဲ့ပေးသည်။

ယော်ခါ ဆိုသည်မှာ ပါဠိ ဘာသာဖြစ်ပြီး၊ မြန်မာလို သူရဲဟူ အဓိပ္ပာယ်ရ၏။ ယော်ခါဘွဲ့ရသူများသည် ပုဏ္ဏက နတ် ယောက်ျားကဲ့သို့ မကြောက်မရွံ့ နောက်မတုန်ဘဲ အလွန် ရဲရင့် သော သူရဲကောင်းများဖြစ်သည်။

အဆိုပါ သူရဲကောင်းတို့က ကွပ်ကဲကြပ်မတ်လျက်၊ မင်း ချင်း စစ်သားတို့က သူ့ဌာနနှင့် သူ့နေရာ သီးသန့် ခွဲခြား၍ လက်နက်ကိုယ်စီနှင့် သင့်တော်ရာဒေသက တပ်သားဗိုလ်ထုလူစု လျက် ဝိုင်းထားသည်။

“အိမ်တွင်းအိမ်ပြင်ရှိသော ယောက်ျားမှန်သမျှ အားလုံး လာရောက်ကြရမည် ဘုရင့်အမိန့်တော်....”

ထိုသို့ ကြွေးကြော်ပြီး ဖမ်းဆီးကြ၏။

ပြေးမထွက်သာအောင် ဝိုင်းထား၍ ယောက်ျားမှန်သမျှ အဖမ်းခံကြရ၏။

ပြီးနောက် အမိန့်အရ အဝတ် အထည်တို့ကို ချွတ်၍ ကိုယ်လုံးတည်းတန်းစီလျက် ဆေးနီစက် ဟသ်ပဒါးကို အကွင်း သား တွေ့ဘို့ရာ ရှာဖွေကြသည်။

သို့သော် ယောက်ျားတို့၏ ကိုယ်တွင် ဆေးနီစက် ဟသ် ပဒါး အရောင်ကို ဝိုးတိုးဝါးတားပင် မမြင်ကြ။ ကျောသား ရင်သား ဘင်ပါးများပါမကျန် ရှာသော်လည်း အချိုးနီးဖြစ်ကာ မတွေ့ရပြီ။

“မြို့တွင်းမှာ ကြိုးစား၍ ရှာကြ သော်လည်း မတွေ့ရပါ ကလား...ယောက်ျားမှန်သမျှ ရသေ့ ရဟန်းများပါ မကျန် လှူသူတော်နှင့် သူတောင်းစားများအဆုံး အားလုံးကိုဘဲ ရှာဖွေ ပြီးကြပြီ။ မင်းကြီးကို အကျိုးအကြောင်း ပြန်လျှောက်ထား အုံးမှန် တူတယ်”

“အို . ဇေယျပျံ့ချီကြီးရဲ့၊ လက်လျှော့ ပြန်ကြသို့ မင်း ကြီးက မျက်မာန်ရှုတာ ခံရပါအုံးမယ်.... သူ့ မိဖုရားကို အသေ အချာ ခိုင်းထားပါလျက် ကျုပ်တို့က တွေ့အောင် ရှာမပေးနိုင်ဘူး ဆိုရင် ညံ့ထက်လိမ့်မယ်။ ဒီအတိုင်းပြန်ကြလို့တော့ မဖြစ်ဘူး”

“သဟာဖြင့် ရှေ့ ဆက်ရမဲ့ အစီအစဉ် လေးများလဲ အမိန့်ရှိပါအုံး သက်တော်ရှည်အမတ်ကြီးရဲ့”

“မြို့တွင်းမှာမတွေ့ရင် မြို့ပြင်ဆက်ရှာရမှာပေါ့?”

“မြို့ပြင်မှာ မတွေ့တော့ကောဗျား”

“တောတောင်ရေမြေဆုံးစေတော့ မလျှော့သော လုံ့လ နဲ့ ရှာကြမှာပေါ့ဗျ”

“အင်း....အမတ်ကြီးရဲ့ တာဝန်ကျေပွန်မှုကတော့ လေးစား စရာပါဗျာ”

“အော်....သို့ ဆန်စား ရဲမှကိုးဗျ။ ကဲ ပြောနေ ကြာရော့ မယ်၊ မြို့ပြင်ခရီးဆက်ကြအုံးစို့ရဲ့”

မြို့ပြင်ဘက်သုဿာန် ကွင်းပြင်တွင် ဝိဇ္ဇာခိုရ် ယောဂီကြီး သည် လောကီစျာန်ပြောင် ရဟန်းယောင်ဖြင့် တရားကျင့်ဟန် ဆောင်နေသည်။

နေ့အခါ၌ မြင်ရသူတို့က သို့အပေါ် ကြည်ညိုလေးစား အရေးထားကြစေရန် ခြေတဘက်ကမြေထောက်ပြီး ကျန်တဘက် ကိုမြှောက်ထားကာ လက်နှစ်ဘက်က လက်အုပ်ချီလျက် နေမင်း ကို ရှိခိုးနေဟန်ပြုနေသည်။

ညအခါတွင် မေထုန်လိုက်စား ကာမဂုဏ်ငါးပါးအာရုံ များကို တန်ခိုးအရှိန်နှင့် အမျိုးမျိုးဇီမ်လုပ် သုံးဆောင်နေ သည်။ တညလုံး ကာမရေယာဉ်ကြော နှစ်မြောနေပြီးနောက် နံနက်မိုးသောက် အလင်းရောက်သောအခါ ဝိဇ္ဇာရဟန်း စျာန် စခန်းနှင့် ကောင်းကင်မှ ပျံသန်းပြီး သည်နေရာသို့ ရောက်လာ သည်။

ပြီးနောက် ကြည်ညိုစရာရုပ်အသွင်နှင့် ပြည်သူတို့အဟုတ် ကြီးထင်စေဘို့ အကျင့်ကောင်း အကျင့်ထူး အလေ့မြတ်အလေ့

စောင်းဖြင့် မွေ့လျော်နေကြောင်းပြနေပုံမှာ မြေတွင်ခြေပင်
စုံမထောက် တဘက်မှာမြှောက်၍ လက်စုံရောက် နေမင်းကို
ရှိခိုးလျက်နေသည်ကို အားလုံးမြင်တွေ့ကြရသည်။

‘ရဟန်းဝတ်ဆင်မြန်းပြီး သင်္ကန်းဝတ်ထားတဲ့ သူတော်
စင်မို့ ဖမ်းဆီးစစ်ဆေးဘို့ သင့်ပါ့မလားဗိုလ်မှူးရဲ့’

အမတ်ကြီးက စဉ်းစဉ်းစားစား မေးလိုက်သည်။

‘မစေ့မစောင်း၊ မှန်လမ်းကြောင်းဖြင့်၊ ထိန်းကျောင်း
သတိ၊ စောင့်သိပညာ မလစ်ရာဘူး၊ မင်းမှာကပ်နေ၊ လူမွေ
ယောက်ျား၊ မင်းစေများတို့၊ လျှပ်ဝါးသမှု၊ ပေါက်လွှတ်ပြုကာ၊
ပြည်သူ့မီးပွား၊ ဟူတုံငြား၏-တဲ့ဗျ။ မင်းတရား အမိန့်တော်
အတိုင်းမလုပ်ရင် ပေါက်လွှတ်ပဲစား ပြုရာကျမယ်၊ ဖမ်းဆီးပြီး
စစ်ဆေးရမှာဘဲ အမတ်ကြီးရဲ့’

‘ဟုတ်ပ-ဟုတ်ပ၊ မင်းတို့ဟူသည် ခုတည်သို့၊ ခိုင်ကြည်
မြဲမြံ၊ ရှိကြောင်းမှန်၏လို့ ဆိုစကားရှိတယ်။ ထွက်ပြီးဆင်စွယ်
ဝင်တယ်မရှိလို့ မင်းကြီးမှာတဲ အတိုင်း ပြုကျင့်ရမယ်’

‘ဒါမှ မင်းမှာသစ္စာ၊ လူမွေကတိဆိုတဲ့ ဆိုရိုးစကားနဲ့
ညီပေမယ်။ ကျုပ်တို့ကလဲ တာဝန်ကျေအောင် ဆောင်ရွက်ကြ
ရမယ်။ ကဲ ပြောနေကြတာတယ်၊ အရပ်မျက်နှာလေးဘက် ပြေး
မထွက်နိုင်အောင် လက်နက်အစုံ အလင်နဲ့ အကုန်ဝင်ဘမ်း
ကြစို့’

ပြောပြောဆိုဆို ဆေးနီခွက်ရှာသမားသည် ညာသံများ
ပေးပြီး ဝိုင်းဘမ်းလိုက်ကြ၏။

‘အလို ဒီလူတွေ ငါ့ကို ဖူးမျှော်ကန်တော့ဘို့လဲ ကြပုံတော့ ဟုတ်ဟန်မတူ၊ လက်နက်တွေကလဲ အစုံအလင်နဲ့ လူအုပ်စာလဲ များ၊ လေးဘက်လေးတန် ဝိုင်းဆီး ကာရံထားလိုက်သေးတယ်၊ ငါ့ကို လက်ရဲဘမ်းကြမည့်လက္ခဏာဘဲ၊ ငါပြုခဲ့တဲ့ ကာမမှုကို ကော်သိသွားကြပြီနဲ့တူတယ်၊ ဟယ် ဖြစ်ချေဘူး သူတို့အဘမ်း တော့မခံနိုင်၊ တန်ခိုးစျာန်နဲ့ မိုးပျံ့နိုင်တဲ့ လောကသိဒ္ဓိ ငါ့မှာ အရှိသားဘဲ၊ တနေရာမကောင်း တနေရာပြောင်းလိုက်မယ်’

ရဟန်းတုဝိဇ္ဇာသည် တပ်သားများ ကြားမလပ် အနား သို့ကပ်လာစဉ် သတ္တိစွမ်းဂါထာကိုရွတ်လျက် အလွတ်ထွက်ပြေး နိုင်ရန် ကောင်းကင်ခရီး စျာန်ယာဉ်စီး၍ ထွက်ပြေး လွတ်မြောက်သွားလေသည်။

‘အလို တန်ခိုးရှင်ကအဘမ်းမခံ ဝေဟင်ခရီးက စျာန်ပျံ ပြီး ထွက်ပြေးလေပြီဟရီ၊’

ဘမ်းမည့်သူများက ဘမ်းမိဘို့ အမျိုးမျိုးကြိုးစားကြ သေး၏။ သို့သော် မမိတော့ပေ။

လောကီ အဘတ်ပညာကို ရထားသော အနိဝိဇ္ဇာသည် ရဟန်းအသွင်ဖန်ဆင်း၍ ကာမမီးတဏှာနှင့် ရာဂကြီးကာ ပါပ မွေ့ပုံ သတိချုပ်သင့်ကုန်၏။ ညကုန်နေဆောက် ဘယ်ခြေမြောက် လျှက်။ ညာထောက်ခြေဖဝါး။ မြေမှာထားပြီး၊ နေအားဖူးမျှော် လျက်ရှိသည်ကို မြင်ရသူတို့က ‘ရှင်သူတော်’ ဟု ထင်မှတ်နေ ကြသည်။

အများပြည်သူ့အကြိုက် ကျင့်စရိုက်နှင့် လူမိုက်ကိုးကွယ်
ရှိခိုးလွယ်အောင် ဗုဒ္ဓ၏သားတော်များ ဆင်မြန်းသည့်သင်္ကန်း
ကိုဝတ်ရုံပြီး လူစုံဗာလ၊ ဥမ္မတ္တကတို့ ယုံကြည်ဘို့နည်း၊ သူဖန်တီး
ထားလေ၏။

သင်္ကန်းခြုံထားတိုင်း ရဟန်းဟုမှတ်ထင်ဘို့ ခက်လှ၏။
လောကီဝိဇ္ဇာ အတတ်ပညာတို့သည် တဏှာကဖြစ်၍
ပညာညစ်ဟုဆိုအပ်၏။ တဏှာပညာ တတ်မြောက်လာသည်နှင့်
မိမိကိုဆည်းကပ်ဘို့၊ မိမိဆိုတိုင်းပြီးဘို့၊ မိမိခံစားဘို့ ကြိုးစားကြ
လာတတ်သည်။

သူတို့ကိုယ်တိုင်က ရဟန်းပျက်ဖြစ်လာ၍ နိဗ္ဗာန်ကိုမမျှော်
မှန်းဘဲ တိရစ္ဆာန်တမျှ မေထုန်ကို မက်မောပိုလာသည်။ ယခု
လူ့ဘဝကနေ၍ သည့်ထက်သာယာလှသောနတ်ပြည်၊ ထို့ထက်
မြဲဟွာပြည်သို့ရောက်စေရမည်ဟု ပါဠိသံဖြင့် ဘုရားစံစား ကျင့်
တရားသစ်များကို ခဟာကြားတတ်ကြသည်။

အများစိတ်ကြိုက် အာရုံလိုက်ဘို့ သူတို့မှာမခက်၊ လူမိုက်
ပေါ်လှသော ဤလောကတွင် ဓမ္မအမှန်၊ မဂ်ဖိုလ်ဉာဏ်ကို၊ ရရန်
အားထုတ်၊ ဒါနထုပ်ကား၊ ဟုတ်ဟုတ်ငြားငြား ရှိသူရှားလှ၏။

တရားစင်စစ်၊ ဓမ္မနှစ်၏၊ ဖြစ်တည်လေရာ၊ အရိယာကို
ဉာဏ်လွှာမမြင်၊ လူကိုမြင်လျက်၊ ဝတ်ဆင်သင်္ကန်း၊ တင်ခြုံလွှမ်း
ကာ၊ ရဟန္တာဘဲ၊ မှတ်လိစွဲထား တတ်ကြသည်။

ဒါကြောင့်လည်း လူသိမ်လူညာနှင့် လောကီပညာတတ်
ထားသူတို့၏ ကိုယ်ကျိုးအတွက်၊ မိမိတို့ဥစ္စာ၊ မိမိတို့ခန္ဓာကိုပေး
ဆက်နေကြရသည်က များလှပြီမဟုတ်လော။

ယခုလည်း သုသာန်ကွင်းပြင်မှာ ခြေတဘက်မြောက်၊
တဘက်ခြေ မြေမှာယောက်ပြီး နေမင်းကြီးကို အရိုအသေလုပ်၊
လက်အုပ်ချီမိုး၊ ရှိခိုးပူဇော်ဟန်နှင့် အကြည်ညိုခံအောင် လုပ်နေ
သောရဟန်းတုဝိဇ္ဇာသည်သူများသားမယားကိုပြစ်မှားကျူးလွန်
လျက် မင်းပြစ်မင်းဒဏ်သင့်သောအခါ ကိုယ်လွတ်ရုန်း တွက်ပြေး
ခဲ့လေသည်။

သာမန်သူတို့ထက် ပညာကို အသုံးမချတတ်သူမှာ ပို၍
ကြောက်စရာကောင်းလှချေသည်။

‘ဟယ်ပဒါး ဆေးနီကွက်ရှိသူ အကုန်စမ်းစေ’ ဟူသော
ဘုရင်ကြီး၏ အမိန့်ကြောင့် မူးကြီးမတ်ရာသေနာပတိ၊ ဗိုလ်မှူး၊
စစ်ကဲတို့ပါမကျန် အစစ်ဆေးခံပြီးနောက် တိုင်းသူပြည်သားတို့
အား လိုက်လံရှာဖွေ စစ်ဆေးကြည့်ရှုရာ မကြုံစဘူး ထူးကဲသော
အဖြစ်ကြောင့် ကြောက်သန့်၍ ပြေးကြ ရှောင်ကြ၊ ပုန်းကယ်ကြ
နှင့် တတိုင်းပြည်လုံး အိုးအုံးကြက်ကြက် လှိုင်းဂယက်ပွက်သလို
ဖြစ်သွားသည်။

မင်း၏အမိန့် မိုးကြိုးလှိုင်းသလို၊ တသိမ့်သိမ့်နာခံသော
မင်းချင်းယောက်ျား လက်ပါးစေတပ်သားများက ပြည်တွင်းမှာ
ရှာဖွေသော်လည်းမတွေ့ရ၊ ပြည်ပသုသာန်၌ ပုဂ္ဂိုလ်ထူးတပါး

တွေ့၍ စစ်ဆေးရန် ဝိုင်းဖမ်းကြသော်လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်က အဖမ်းမခံ မိုးယံပျံတက် ကိုယ်လွတ်ရုန်းလျက် ထွက်ပြေးလွတ်မြောက်သွားလေသည်။

ကြုံတွေ့ရသမျှ အကျိုးအကြောင်းကို ဘုရင်အား တင်လျှောက်ကြလေသည်။

‘ကဲ ဒါလောက်တောင် အစွမ်းကောင်းမှ မထူးတော့ပါဘူးဟယ်။ အမိန့်တော်မြတ်မှတ်လိုက်မယ်၊ မကြုံစဘူး ထူးထူးဆန်းဆန်း သင်္ကန်းဝတ်ရဟန်းက အဘမ်းမခံဘဲ ကောင်းကင်ပျံတက်သွား လောကီဈာန်တဏှာနဲ့ ဝင့်ကြွားနေကြတဲ့ ရဟန်းများကို ငါ့တိုင်းပြည်နဲ့ ယူဇနာသုံးဆယ်ကွာဝေးတဲ့ အရပ်မှာ နေကြစေ။ ယခုအပြန် တိုင်းပြည်က ထွက်စေ တချက်လွတ်အမိန့်တော်။’

ဘုရင်ကဒေါသအလျောက် ဘာကိုမျှမဆင်ခြင်နိုင်တော့ဘဲ ရဟန်းစစ် သံဃာစစ် အရိယာသခင် ကျေးဇူးရှင်ကြီးများကိုပါ နှင်ထုတ်ရန် အမိန့်ချလိုက်သည်။

ငါးခုံးမှ တကောင်ကြောင့် တလှေလုံး ပုပ်ရ၊ ဆိုသလို ရဟန်းတုတယောက်ကြောင့် အခြားရဟန်းစစ် များပါ အပုပ်စာရင်းထဲ ရောသွင်းခံရသည်။

“ကောင်းကင်ပျံတက်သွားနိုင်သော တန်ခိုးဈာန်လဲ ရှိတယ်။ သင်္ကန်းနဲ့ရှင်ရဟန်းလဲ လုပ်တယ်။ ညအခါ မိန်းမနဲ့လဲ

ပေါင်းသင်း အကြောင်းရင်း မျိုးစုံကြားရ နားဝ ရှက်လှတယ်
မင်းကြီးများ”

“မွန်လှပါဘုရား....”

‘ငါဘုရင်မင်းမြတ်က တိုင်းပြည်မှာ အကျင့် သိက္ခာ ရှိတဲ့
ရဟန်းတွေဘဲလို့ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခဲ့တယ်။ ငါနဲ့ တကွ တိုင်း
သားပြည်သူတို့ ကြည်ဖြူစွာဆည်းကပ်ကြ၊ ပေးလှူကြ၊ ရိုသေကြ၊
သီလခံယူဆောက်တည်ကြ၊ ကျောင်းစာနိဗ္ဗာန်များနဲ့ တင့်တယ်
ဖွယ်ရာဖြစ်အောင် တို့ကလှူဒါန်း ဆက်ကပ်ခဲ့တယ်။ အော်...သူ
တော်စောင်းတို့ရဲ့ အကျင့်အကြံကို စိတ်ချမ်းသာ ကိုယ်ချမ်း
သာစွာနဲ့ လေ့လာပွားများနိုင်ဖို့ မတောင့်မတမကြောင့်မကြာ
ရတဲ့ ဆွမ်းဘောဇဉ် အစာ အာဟာရတွေနဲ့ ပြည့်စုံ လုံလောက်
အောင် ဆက်ကပ်ထားပါလျက်နဲ့ အခုလို နေ့မှာ ရဟန်း ည
ချမ်းမှာလူ တိုင်းဇမ္ဗူမှာမသူတော် ရဟန်းယုတ်တွေကို ကိုးကွယ်
နေလျှင် တနေ့ထက်တနေ့ ဆိုးဝါးပြီး အမျိုးသား စီးပွားပျက်
ပြားဘို့သာရှိတယ်။”

“မွန်ကန်ကြောင်းပါဘုရား....”

“အိမ်း-ဒီတော့ ငါ၏ တိုင်းပြည်နဲ့ ယူဇနာသုံးဆယ် ကွာ
ဝေးတဲ့ ရွာကလေးများ၊ တောအရပ်များဆီသို့ ယခု အမြန်ပို့
စေ အမိန့်တော်မြတ် မှတ်လိုက်ဘယ်၊ သင်္ကန်းဝတ် ရဟန်းအား
လုံး တိုင်းပြည်တွင်းမှာ တွေ့ရှိပါက ငြိုးကြိမ်းနဲ့တုပ်ပြီး ရှိန်နှက်
၍ ဒဏ်ခတ်စေ”

သာသနာဆုတ် ရဟန်းယုတ်ကြောင့် တိုင်းပြည် အုပ်ချုပ်
နေသော ဘုရင်မှာ မရွှင်မလန်းဖြစ်ခဲ့သည်။

သည်အခါအားဖြင့် ကျင့်စဉ်သီလ မရှိကြ၍ ပြည်မပြည်နယ်
ပြည်ရွာငယ်တို့တွင် ကိုးကွယ်အားထားစရာ ထေရ်တပါးမျှသာ
မရဖြစ်သွားခဲ့သည်။

ဒါန-သီလ-ပညာကုသိုလ် စောင်းမှုဆီမှန်သမျှ မပြုကြရ
တော့ပေ။

လက်ရှိလူ့ဘုံမှ ပို၍မြင့်မားသောအဆင့်သို့ ရောက်ရှိခံ
စားနိုင်သော ဘုံဗိမာန်သို့တက်ရန် လှေခါး ဖြစ်သော တရား
တော်မြတ်မှာလည်း ပါးရှား တိမ်မြုပ် ပျောက်ကွယ်စ ပြုလာ
သည်။

တဦးနှင့်တဦး တရားကင်းမဲ့ လာဏာ ဆင်ခြင်တုံ တရား
ဆိတ်သုဉ်းလာပြီး မေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ မုဒိတာများလည်း ကွယ်ပ
လာသည်။ အချင်းချင်း နှိပ်စက်ဓာလူ ပြုလာသည်။ သီးခံတရား
ဆိုတာမရှိ။

ယင်းသို့တရားမဲ့ လာသည်နှင့်အမျှ လိမ်ညာ လှည့်ဖြား
သော စကားများ၊ စောက်ကျစ်စဉ်းလဲသော အမှု ကိစ္စများ၊
မကောင်းမှုဒုစရိုက် လုပ်ငန်းများသာ တွင်ကျယ်လာသည်။

ကံငါးပါး လုံခြုံမှုစာင်းမဲ့ လာကြ၍ အပေါ်ယံလေးဘုံ
သို့ ရှေ့ရှုနေသော အခြေအနေသို့ ကျရောက်လာသည်။

“မကောင်းဘိက္ခု ရဟန်းစုနှင့် တွဲမိတ်ပေါင်း ရဟန်း
ကောင်းလဲ အပေါင်းကြောင့်ပျက်၊ ပြည်မှထွက်ရ” ဆိုသလို
ရဟန်းသံဃာများ ဆိတ်သုဉ်း လာ၍ သာသနာတော်မြတ်ကြီး
ကင်းပတော့မလို ဖြစ်လာသည်။

ကာသိတိုင်းတွင် ရဟန်းဟူသမျှ မြွေကမျှမကျန် ဒါနပြု
သူ၊ သီလစောင့်တည်သူမှလည်းမရှိ၊ ဒုစရိုက်ပြုသူသာပေါ်များ
လာသည်ဖြစ်၍ ကြာသော်....သူ့မယား၊ ငါ့လင်-ပိုင်ရှင် မရှိ၊
ပကတိစည်းစိမ်၊ နေအိမ်တိုက်တာ ပျောက်ခါကင်းပ ဒုက္ခပေါင်း
ခြုံ၊ ဘေးမျိုးစုံကပ်ကြီး ဆိုက်ရောက်လာသည်။

သူခိုးသူဝှက်များလည်း ထူပြောလာ၍ ပြည်ရွာ ကျေး
လက်၊ ဆူပွက်အော်သံ၊ ဆန်ရေ စပါး ခေါင်းပါး ငတ်မွတ်
လာသည်။

ဒုဗ္ဘိကန္တရကပ် ဆိုက်လာသည်နှင့် သတ္တန္တရ ကပ်နှင့်
ရောကန္တရကပ်ကြီးများလည်း အတူတူဘက် ဆိုက်ရောက် လာ
ကြသည်။

အငတ်ဘေးဝဋ်၊ သတ်ဖြတ်ဘေးဝဋ်၊ အနာဘေးဝဋ်နှင့်
ယှဉ်းချွတ်ပျက်ပြား၊ ကပ်သုံးပါးကြောင့် တနိုင်ငံလုံး ကြိမ်မီး
အုံးသကဲ့သို့ ဆူပူဟစ်ကြွေးနေပြီ။

ဘေးများတောင်ပုံ၊ လူတိုင်းကြုံကြရ၍ နန်းဘုမ္မိတ်ဟီး၊
ဘုရင်ထီးလဲ၊ အူသည်းခိုက်မျှ၊ စိတ်သောဓာသည် နေမျှမအေး
ပူလောင်ဆွေးနေရချေပြီ။

“ဆင်းရဲသားတွေအော်....ဘုရင်မင်း အိပ်မပျော်”ဆိုသလို ဖြစ်ချင်တိုင်းဖြစ်၊ ပျက်ချင်တိုင်းပျက်လာသော ကာသိတိုင်း ပြည်ကြီး၏ လောင်မီးသဘာယ် ဟုန်းဟုန်း တောက်နေ မှုသည် သိကြားမင်း၏ စံတော် ကမ္မလာ မြကျောက်ဖျာ အထိ အပူမီး ဆက်လာ၏။

မည်သို့ ဆက်သနည်း ဆိုသော် ကာမ ၁၁-ဘုံ ဇယား ကွက် ကို ရှု ကြည့်လျှင် အပါယ် ၄ ပါး၊ လူဘုံ ၁ ဘုံ၊ နတ်ပြည် (၆) ဘုံ၊ အားလုံးပေါင်း ကာမ (၁၁) ဘုံကို တွေ့ရမည်။ ယင်းတို့ကား တဆက်တည်းဖြစ်၍၊ အဝီစိငရဲမီးတောက် ဓာ လူ့ ပြည်ဇာသိတိုင်းထိရောက်၏။ ကာသိတိုင်း မီးတောက်က ဟိုအထက်တာဝတိံ သာနတ်ပြည်သို့တိုင် ရောက်၏။

ထိုသို့ စတုမဟာရာဇ်နတ်ဘုံနှင့် တာဝတိံ သာ နတ်ဘုံ ၂ ဘုံ စံခင်း၊ နတ်ဘုရင် သိကြားမင်းက “ပဏ္ဍုကမ္မလာ” ခေါ် စိတ်နှလုံး၌ ချမ်းမြေ့ကြည်လင်သော အဆင်းနှင့်အတွေ့ ပြည့်စုံ သည့် သိကြားမင်းတဦးတည်းသာ နေထိုင်ရာ မြရောင်အဆင်း ပဏ္ဍုတင်းလာရသည်။

သိကြားမင်းနေထိုင်ရာ ကတ္တီပပါတင်းလွန်း မာလွန်း၍ (၀၇) အလွန်နူးညံ့သောအခင်းကပူပြင်းကြမ်းတမ်း၍ မထိုင်နိုင်၊ မနေနိုင်၊ မအိပ်နိုင်ဖြစ်လာရသည့်အတွက် တာဝတိံ သာနတ်ပြည် ရှိ နတ်သားနတ်သမီးများကို အသစ်နှင့်အဟောင်း၊ အပြောင်း အလွဲ ဘယ်ရွှေ့ဘယ်မျှ ရှိကြောင်း သိရအောင်၊ အခြေအရာ

နတ်တမန်တော်များနှင့် လှည့်လည်ပြီး နတ်စာရင်းကောက်ကာ စစ်ဆေးကြည့်လေသည်။

တာဝတိံသာနတ်သက်မှာ နှစ်ပေါင်းတထောင်၊ လူ့ပြည်က အမှတ်မျိုးဖြင့်တွက်စစ်ကြည့်လျှင် နှစ်ပေါင်း သုံးကျိရောက်သန်း နတ်သက်ရှိ၏။

လူ့ပြည်ကနတ်ပြည်သို့ ဘယ်နှစ်ယောက်ရောက်လာသည်။ ဗြဟ္မာ့ပြည်ကကျလာပြီး နတ်ပြည်သို့ ဘယ်မျှရောက်ပုံ နတ်ဝင် နတ်ထွက် ဥပပါတ်နှင့် စုတိဇာတ်ကို တွက်စစ် ကြည့်လေသည်။

သို့သော် နတ်စာရင်းအပြောင်းအလဲမရှိ၊ နတ်သား-နတ်သမီးအသစ်များကို အရှင်းမတွေ့ရ။ လူ့ပြည်သို့ ဒိဗ္ဗစက္ခု နတ်မျက်စိဖြင့် ကြည့်လိုက်တော့မှ ကာသိတိုင်းမှာ တဏှာမီ လှိုင်းဂရက်ကြောင့် ဒါနုလဲမဆက်၊ သီလလဲပျက်၊ သေကြသူအများ အပါယ်လေးပါးသို့ ဖြောင့်ဖြောင့်ကြီး သွားနေကြပါပေကာလား....

ကာသိတိုင်းတွင် တဏှာမောင်ဖမ်း ကြောင်တောင်ကန်း ခဲ့သော ရဟန်းတု ရဟန်းယောင်အတွက် တတိုင်းတပြည်လုံး ပွက်ပွက်ဆူညံတာ ဒါနုပြုသူ၊ အညှစ်သူ၊ သီလစောင့်သူ၊ သတိပေးဆုံးမသူ၊ လူကြီးလူကောင်း၊ ရဟန်းကောင်း ပူဇော်ခံ၊ သူတော်စစ်၊ သူတော်မွန်၊ သူတော်ကောင်းများ တယောက်မှ မရှိတော့ပါကလား....

အထက်သို့တက်လမ်းမဆောက်၊ အောက်သို့သာစုန်လမ်း
လျှောက်နေကြသဖြင့် ငါ၏စံရာ ဝတ် သာမှသာ နတ်ဝင် နတ်ထွက်
စာရင်းစစ်သော်လည်း နတ်သစ်ကိုကားမတွေ့၊ နတ်သား နတ်
သမီး အဟောင်းအဆွေးတို့ကိုသာ မြင်တွေ့နေရသည်။

ဇာသိတိုင်းအတွက်မှာမူ ကဏ္ဍာတအိအိ လှိုင်းဂရုန်ဖြင့်
လောက ခေါ်သမောဟ မပြီးမဆုံးနိုင်ဘဲ တတိုင်းလုံး တပြည်
လုံး၏ အပူမီးဟုန်းဟုန်းက ငါ၏စံတော် ကမ္မလာ မြကျောက်
ဖျာအထိပင် ကူးစက် လာပါကလား။

မဖြစ်ချေဘူး။ ကာသိတိုင်းအုပ် ဘုရင်လုပ်သူကို ဆုံးမရ
ပေဦးတော့မည်ဟု ဆုံးဖြတ်ပြီး သိကြားမင်းသည် နန္ဒမူလိဏ်ဂူ
နေရာ သီတင်းသုံးနေသော ပစ္စေကဗုဒ္ဓ၊ ဘုရားအိုကြီးကို ပင့်၍
ဇာသိတိုင်း၏ လောကမတရားအနက်ကို ထင်လင်းစေရန်
လူတို့၏ဥသျှောင်သရဖူ ဘုရင်တဆူကိုသတိပေးရင်း အတုယူစေ
ရန်- လူ့ပြည်သို့ဆင်းသော်လည်း မြေပြင်သို့မဆောက်၊ အာကာသ
စောင်းဇာင် ကာသိတိုင်းသူပြည်သားများမြင်အောင် ပစ္စေက
ဗုဒ္ဓ၊ အရှင်အိုကြီးကို ရွှေ့ကံထား၊ မိမိက နောက်တော်ပါးမှ
ရှိခိုးလျက် ဘုရင်၏နန်းတော် တည့်တည့်တွင် ရပ်တန့်လိုက်
ကြ၏။

တိုင်းသူပြည်သားတို့ အုံးအုံးကြွက်ကြွက် စီစီညံ့ညံ့ဖြင့်
တခါကမျှမမြင်စဘူး ထူးကဲစွာမြင်ရသော မြင်ကွင်းကြောင့်
အံ့ဩမဆုံးနိုင်အောင်ဖြစ်နေကြ၏။

‘အလို-ငါ့တိုင်းသူပြည်သားတွေ ဘာအတွက်များ ဟစ်

အော် ကြွေးကြော်နေကြပြန်သတည်း၊ ထိတ်လန့်စရာများ ဖြစ်ကြ ပြန်ပြီလားဟဲ့’

‘မှန်လှပါ၊ ထိတ်လန့်စရာတော့မဟုတ်ပါဘုရား၊ အံ့သြ တွယ်ရာ အမြင်ထူးကြောင့် ရူးရူးနှမ်းနှမ်း မြော်ဟစ်မြည်တမ်း နေကြခြင်း ဖြစ်ကြောင်းပါဘုရား’

‘ဘာတွေများ အံ့တွယ်ဖြစ်နေပြန်သတည်း’

‘ဗြူးကနဲ စောင်းကင်ထက်သို့ တက်ကြရောက်လာ၊ ဘယ်လိုဟာမှန်းမသိပါဘုရား ရှုစားတော်မူပါ’

ဘုရင်ကြီးလည်း မူးမတ်များနှင့် လေသာ ပြူတင်း ဆောင်မှနေ၍ မိုးကောင်းကင်သို့ မော်ကြည့်လိုက်ကြသည်။

ဘုရင်နှင့်မူးမတ်များ တအံ့တသြ ငေးမောကြည့်နေကြ စဉ် ပစ္စေကဘုရားနှင့်အတူ နောက်တော်ပါ သိကြားမင်းက အများသိစေရန် အကြောင်းစုံရှင်း ဇာတ်စုံခင်းလိုက်လေသည်။

‘အို မင်းကြီး၊ ငါသည် အထက်တာဝတိံသာ နတ် အပေါင်းတို့က ခညောင်းဝပ်စင်း ချီခိုးခြင်းခံရသော သိကြား မင်းဖြစ်သည်။ ငါ၏ရှေ့က မတ်တတ်ရပ်လျက် ခြေဘဝါးစုံ မြေမကျဘဲ ရပ်တန့်တည်နေတော်မူသည်မှာ ငါတို့၏ ကိုးကွယ် ရာ ဖြစ်တော်မူသော ပစ္စေကမုနိတသီးတခြား၊ တရားကျင့်သုံး၊ သစ္စဉာဏ်လေးဆင့်လုံးကို ဗြူးကနဲသိထင် ဘုရားရှင်ရဟန်း ဖြစ် ပေသည်။’

သိကြားမင်းရှင်းပြ၍ ဘုရင်ကော၊ မူးမတ်ပြည်သူတို့ပါ ရှိမခိုးဘဲ မနေနိုင်ဖြစ်လာကြသည်။

“ငါ့ထက်မှန်မြတ်ပြီး လူနတ် နိဗ္ဗာန် သုံးဘန်သော ချမ်းသာသူကို ပေးစွမ်းနိုင်သော ဘုန်းတန်ခိုးရှင် ဖြစ်သည့်အတွက် ငါ၏ထိပ်ပြင် လက်အုပ်ချီဦးဘင်လျက်ဖူးမြင်ကာ နောက်တော်က လိုက်ရသည်။ အပြင်က ရုပ်အဆင်းလှပေမဲ့ အတွင်းကစိတ်မသွ၊ တဏှာကပုန်းအောင်း၊ နတ်သမီးအပေါင်း ထောင်သောင်းမက နတ်သူခ ကာမဂုဏ်အာရုံ အလွန်များတဲ့ ငါသိကြားမင်းဟာ ကိလေသာပယ်ရှား ရဟန်းရှင်ဘုရားကို ဘယ်လိုပင် အပြင်ရုပ် သဏ္ဌာန်မှာ အိုကုန်းကွသော်လဲ၊ မလိုမုန်းလှတဲ့ စိတ်တဏှာနဲ့ အဝိဇ္ဇာ အမှောင်ခွင်းပြီးသော ဝိဇ္ဇာရောင်အလင်း၊ ရင်တွင်းက လင်းလျက်ဖြစ်သော အဆင်း ရှိသည့်အတွက် ဘုရားကား ရှေ့ သိကြားကား နောက်ကလိုက်ရတယ်မင်းကြီး”

ရှင်ဘုရင်နှင့် အမတ် ပညာရှိတို့သည် သိကြား မင်း၏ အသွင်ကို စိတ်ဝင်စားလှသည်နှင့် မေးချင်သောဆန္ဒ ရင်ဝမှာ လှိုင်းထလာသည်။

“အို....သိကြားမင်း၊ အသင် သိကြားမင်း ဖြစ်လာရတာ အဘယ်သို့သော ကုသိုလ်မျိုးစေ့ကို လှူပြည်မှာ စိုက်ပျိုးခဲ့ပါသလဲ”

ရှင်ဘုရင်က သူ့ထက် ဘုန်းတန်ခိုး တေဇော်ကြီးပြီး၊ အရောင်အဝါ ထွန်းလင်း လျှံလက်နေသော သိကြားမင်းကို အားကျ၍ လျှောက်ထားမေးမြန်းလိုက်၏။

သည်တွင် သိကြားမင်းက အဖြေပေးလိုက်သည်။

“ရှေ့စေတနာ၊ အလယ်စေတနာ၊ နောက်စေတနာ၊ စေတနာသုံးတန်ထားပြီး အလှူဒါနပြုခဲ့ကာ နိဗ္ဗာန်ရောက်ချိန် ထိချမ်းသာသုခခံစားရအောင်ဆုတောင်းရင်း ကောင်းမှုကုသိုလ် ပြုခဲ့သည် မင်းကြီး”

“အသင် သိကြားမင်း ကုသိုလ် ကောင်းမှု ပြုခဲ့စဉ်က နိဗ္ဗာန်ကို ရည်မှန်းခဲ့သည် မဟုတ်လော၊ နိဗ္ဗာန်ရောက် ဆက်ဆံသော ကံကုသိုလ်ပြုပါလျက် အဘယ်ကြောင့် နတ်စည်းစိမ်ကို ရပါသလဲ”

“စေတနာသုံးတန် ဖြောင့်မွန် ဖြူစင် ဇောပိတ်ဝင်ပြီး မနောရှင်သဖြင့် နိဗ္ဗာန်ခွင်မစံမဝင်ရမီ လူနတ် နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သော ချမ်းသာကို ရှေးဦးစွာ ကြိုတင် ခံစားရတယ်မင်းကြီး။ လူဖြစ်လျှင်လည်း လူချမ်းသာမှ နိဗ္ဗာန်ကို ပိုပြီး မျက်မှောက်ပြုနိုင်မယ်။ အူမ မတောင့်ရင် သီလမစောင့်နိုင်သလို အူမတောင့်မှ သီလစောင့်နိုင်မယ် ဆိုတဲ့စကား ရှိတယ်မဟုတ်လား၊ နတ်ချမ်းသာ နတ်စည်းစိမ် ခံစားရတာကလဲ ကုသိုလ်ကောင်းမှု အလှူဒါနအကျိုးဘဲမင်းကြီး၊ လူ့ဘဝချမ်းသာ၊ နတ်ဘဝ ချမ်းသာ သုခ ရိပ်မြုံ့မှာ စံပြီးမှ လောကုတ္တရာ နိဗ္ဗာန်ကို ကူးစက်ဝင်ရောက်နိုင်ပါတယ်မင်းကြီး”

‘ဒါနကောင်းမှုကုသိုလ်စုကို စိုက်ပျိုးရာ လယ်မြေကောင်းပမာ ဘယ်လိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို ပေးလှူ စွန့်ကြဲရပါသလဲ အသင် သိကြားမင်း....’

ဘုရင်ကစိတ်ဝင်စားစွာဖြင့် စုံစုံလင်လင် ထပ်၍ မေး
လိုက်သည်။

‘ယခုကျွန်ုပ်ရှေ့ကနေသော ရဟန်းဂုဏ်သွင် ဘုရားရှင်
ကို ဒါနကောင်းမှုပြုခြင်း၊ ရှိသေ့စွာ ရှိခိုးခြင်း၊ သြဝါဒကို ခံယူ
နိုင်ခြင်းကို ကုသိုလ်မျိုးစေ့တို့၏ ကြံ့ဖြင့် စိုက်ပျိုးရာ လယ်မြေ
ယာ လယ်မြေကောင်းဟူ၍ အသင်မှတ်လေလော’

သိကြားမင်းက ဝါသနာဗီဇအတိုင်း ဒါနဂုဏ်ကို ဦး
တည်၍ ဆွံ့ပြနေလေသည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားက ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ သုံးပါးကို
ဦးတည်၍ ဟောကြား ဆုံးမတော်မူခဲ့သည်။

‘ရဟန်းတို့ အကြင်သူသည် အဓိသီလ သိက္ခာဟု ဆိုအပ်
သော သီလကို၎င်း၊ အဓိ စိတ္တသိက္ခာဟု ဆိုအပ်သော သမာဓိ
ကို၎င်း။ အဓိပညာသိက္ခာဟု ဆိုအပ်သော ပညာကို၎င်း၊ ဆုံးခမ်း
တိုင်အောင် ကောင်းစွာ ပွားများ အပ်ကုန်၏။ ယင်းသို့ပွားများ
လျှင် မာရ်မင်း၏နိုင်ငံကို လွန်မြောက်၍ ဆီးနှင်းဖြူတိမ် သူရိန်
မီးခိုးညစ်မျိုးငါးအင် ကင်းစင် တောက်ပ တင့်တယ် လှသော
နေမင်းကြီးကဲ့သို့ သွန်းလင်း တင့်တယ်၏။’ ဟု ဟောတော်မူ၏။
*(ဣတ္ထိဝုတ်ပဋိတော်)

အဓိသီလသိက္ခာ

သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ သိက္ခာ သုံးပါးတို့တွင် သီလ
သည် ယုတ်ညံ့သော မေထုန်အမှုကိုပြုသည့် အပြဟ္မစရိယ သီလ

ယုတ်ညံ့သော မေထုန်အမှုမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ ဗြဟ္မစရိယသီလ ဟူ၍ နှစ်ပါးသာရှိ၏။

ဝိသာခါ၊ အနာထပိဏ် အစရှိသော သူတို့သည် နေ့စဉ် မပြတ် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်အပ်သော ငါးပါးသီလ၊ ဆယ် ပါးသောသူစရိုက်တို့ကို ဗြဟ္မစရိယ သီလဟုဆို၏။

ထိုဝိသာခါအနာထပိဏ်စသူတို့ပင်လျှင် ဥပုသ်နေ့၌ ထိန်း သိမ်းစောင့်ရှောက်အပ်သောရှစ်ပါးသီလ၊ ဃဉ္စီကာရ အိုးထိန်း သည်၊ သုမနသာမဏေစသူတို့ ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက် အပ် သော ဆယ်ပါးသီလ၊ အရှင် သာရိပုတ္တရာ၊ အရှင် အာနန္ဒာ စသူတို့ ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက် အပ်သော ငါးတိ မောက္ခ သံဝရသီလ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့ ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်အပ် သောအတုတ္တရိ အနစ္စာဝစ သီလတို့ကို ဗြဟ္မစရိယသီလဟု ဆို သည်။

ဤသီလ တို့ကို အစဉ် အတိုင်း ပထမထက် ဒုတိယ၊ ဒုတိယထက် တတိယ စသည်ဖြင့် သာလွန် မြင့်မြတ်၏ဟု မှတ် ရမည်။

ကိုယ်ဖြင့် မကျူးလွန်အပ်သော အပြစ်ဒေါသ ဟူသမျှ သည် ကာယဒုစရိုက် မည်၏။ နှုတ်ဖြင့် မကျူးလွန် အပ်သော အပြစ် ဒေါသ ဟူသမျှကို ဝစီ ဒုစရိုက် မည်၏။ စိတ်ဖြင့် မလွန်ကျူးအပ်သော အပြစ်ဒေါသ ဟူသမျှကို မနောဒုစရိုက် မည်၏။

ထိုကာယဒုစရိုက်၊ ဝစီဒုစရိုက်၊ မနောဒုစရိုက်တို့ကို မလွန်

မကျူး မပြုကျင့်ဘဲ ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်လျှင် ကာယ သုစရိုက်၊ ဝစီသုစရိုက်၊ မနော သုစရိုက် ဟူ၍ သုစရိတ သီလ သုံးပါးဖြစ်၏။

ဤသုစရိုက်သီလ သုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ကောင်းသော အကျင့် သီလနှင့် ပြည့်စုံသော သူဟု ဆို ထိုက်၏။

‘ရဟန်းတို့ အကြင်သူအား ကိုယ်ဖြင့် မကောင်းမှုပြုကျင့် ခြင်းမရှိ၊ နှုတ်ဖြင့် မကောင်းမှုပြုကျင့်ခြင်းမရှိ၊ စိတ်ဖြင့် မကောင်း မှု ပြုကျင့်ခြင်းမရှိ၊ မကောင်းမှုဒုစရိုက်မှရှက်ကြောက်တတ်သော စိတ်နှစ်လုံးရှိသူကို စောင်းမြတ်သော အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံ သူဟု ပညာရှိတို့ မိန့်ဆိုကြကုန်၏....’ဟု ဗုဒ္ဓက သတိပေးဟော ကြားတော် မူခဲ့သည်။ * (ဣတ္ထိဝုတ်ပါဠိတော်)

သမာဓိတ္တသီလ

သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာသိက္ခာ သုံးပါးတွင် သမာဓိ ဟူ သည် ပထမဈာန်သမာဓိ။ ဒုတိယ ဈာန်သမာဓိ၊ တတိယ ဈာန် သမာဓိ၊ စတုတ္ထဈာန်သမာဓိ၊ ပဉ္စမဈာန်သမာဓိဟူ၍ ငါးပါး ရှိ၏။ ဤငါးပါးသော သမာဓိတရားနှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ကောင်းသောတရားနှင့် ပြည့်စုံသောသူမည်၏။

‘ရဟန်းတို့ အကြင်ရဟန်းသည် လေးပါးသောမဂ်ဉာဏ် သို့ ရောက်ခြင်းငှာ သတိ၊ ဝီရိယနှင့်တကွ ငါးပါးသော သမာဓိ တရားတို့ကို ဆုံးခန်းတိုင်အောင်ကောင်းစွာ ပွားများအပ်ကုန်၏ တက်ကြွပျံ့လွင့်ခြင်းမရှိသော ထိုရဟန်းကို ကေန့်စင်စစ်ကောင်း

မြတ်သော တရားနှင့် ပြည့်စုံသောသူဟု ပညာရှိတို့ မိန့်ဆိုကြကုန်၏'ဟု ဟောတော်မူခဲ့သည်။ (ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်)

အဓိပညာသိက္ခာ

သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာသိက္ခာ သုံးပါးတွင် ပညာဟူသည် ဒုက္ခ သစ္စာ၌ ကောင်းစွာ သိမြင်သော ဉာဏ်ပညာ၊ ဒုက္ခ ဖြစ်ကြောင်း သမုဒယသစ္စာ၌ ကောင်းစွာ သိမြင်သော ဉာဏ်ပညာ၊ ဒုက္ခကင်းချုပ်ရာ ဌာန၊ နိရောဓ သစ္စာ၌ ကောင်းစွာ သိမြင်သော ဉာဏ်ပညာ၊ ဒုက္ခကင်းချုပ်ရာဌာန၊ နိရောဓသစ္စာ သို့ နာမ်ကြောင်း မဂ္ဂသစ္စာ၌ ကောင်းစွာ သိမြင်သော ဉာဏ်ပညာဟူ၍ လေးပါးရှိ၏။ ဤလေးပါးသော ဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် ကောင်းသောဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံသောသူမည်၏။

‘ရဟန်းတို့ အကြင်ရဟန်းသည် ဤဘဝ၌ပင်လျှင် မိမိ၏ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်စက်ရဟတ် တည်းဟူသော ဒုက္ခတရားစု၏ ကုန်ရာဌာန နိရောဓသစ္စာကိုမြင်သိ၏။ အာသဝေါတရားကင်းပဆဲကင်းပပြီးဖြစ်သော ထိုရဟန်းကို ကေန့်စင်စစ် ကောင်းမြတ်သောဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံသောသူဟူ၍ ပညာရှင်တို့ မိန့်ဆိုကြကုန်၏’ဟု ဟောတော်မူခဲ့သည်။ (ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်)

ဤကလျာဏသီလ၊ ကလျာဏ ဓမ္မသမာဓိ၊ ကလျာဏ ပညာတရားသုံးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ရ၏။

“ရဟန်းတို့ ကလျာဏသီလ အစရှိသော တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဆင်းရဲခြင်းလည်း ကင်းဝေးသော အသုံးစုံသော သင်္ခါရလောက၌ တဏှာအားဖြင့် ဆောက်တည်မှီနေခြင်းလည်း မရှိတော့သောရဟန်းကို သင်္ခတ အလုံးစုံကို ပယ်စွန့်နိုင်သော ဥတ္တမ ပုရိသယောကျ်ားမြတ်ဟူ၍ ပညာရှိတို့ မိန့်ဆိုကြကုန်၏။” ဟု ဟောကြားတော်မူခဲ့သည်။ (ဥတ္တမ ပုရိသသုတ်)

မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတည်းဟူသော သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ သိက္ခာ၊ သုံးပါးတို့တွင် သီလသည် သမာဓိဖြစ်ကြောင်းမည်၏။ သမာဓိသည် ပညာဖြစ်ကြောင်း မည်၏။ ပညာသည် သမာဓိ အကျိုးမည်၏။

သီလရှိမှ သမာဓိ ဖြစ်နိုင်သည်။ သမာဓိရှိမှ ပညာ ဖြစ်နိုင်သည်။ ပညာဖြစ်ပေါ်လာမှ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်နိုင်သည်။

သို့ဖြစ်၍ သိကြားမင်းက ဗြဟ္မဒတ်မင်းအား၊ ဒါန၊ သီလ အကျိုးကို ရှေ့တန်း တင်ပြီး ညွှန်ပြ ဟောကြား နေခြင်းဖြစ်သည်။

သီလ အကျိုး

သီလအကျိုးနှင့်ပတ်သက်၍ ပဋိသန္ဓိဒါ ပတ္တသီလဝါ အမည်ရှိသော ရဟန္တာ မထေရ်မြတ်က ဤသို့ ဟောတော်မူခဲ့သည်။

“ငါ့ရှင်တို့....ဤလောက၌ သီလကိုသာလျှင် ကျင့်ရာ၏။ ဤစကားသည်မှန်၏။ ဤလောက၌ ကောင်းစွာ ကျင့်အပ်သော သီလသည် မိမိကို ပြုကျင့်မှီဝဲသောသူကို အလုံးစုံသော လောကီ လောကုတ္တရာ စည်းစိမ်ချမ်းသာ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်စေနိုင်၏။

ငါ့ရှင်တို့....ရဟန်းချင်လူ ခပ်သိမ်းသူကို ကြည်ဖြူသော ယာ ကောင်းမွန်စွာ ချီးမွမ်းခြင်းကို၎င်း၊ ကြည်ဖြူသော ဗျားစွာဖြင့် ပေးကမ်းစွန့်ကြဲ လှူဒါန်းပူဇော်သဖြင့် ဗျားစွာသော လာဘ် သပ္ပကာ ပစ္စည်းဥစ္စာရခြင်းကို၎င်း၊ သေပြီးနောင်ခါထက် နတ် ရှာ၌ ပျော်ရွှင်မှု လျော်ရခြင်းကို၎င်း၊ ဤသုံးပါးသော ချမ်း သာ သုခတို့ကို လိုလားတောင့်တသော ပညာရှိသည် သီလကို စောင့်ရှောက်ရာ၏။

ငါ့ရှင်တို့....သီလရှိသော သူသည်သာလျှင် ကိုယ်နှုတ် နှလုံး စောင့်သုံးခြင်းကြောင့် ဗျားစွာသော အပေါင်းအဖော် မိတ်ခင်ပွန်းတို့ကို ရနိုင်၏။ ယုတ်မာ ညစ်ကျ မကောင်းမှုကို ပြုကျင့်ဘတ်သော သီလ မရှိသူသည် အပေါင်းအဖော် မိတ် ခင်ပွန်းတို့မှ ဆုတ်ယုတ်ပျက်စီးဘတ်၏။

ငါ့ရှင်တို့....သီလမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဂုဏ်ကျေးဇူးမဲ့ အကဲ့ရဲ့ ခံရခြင်းကို၎င်း၊ ကျော်ဇောမထွက် သတင်းပျက်ခြင်းကို ရလေ၏။ သီလရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ခြွေ ဆိုခြင်းကို၎င်း၊ ကျော်ဇော သတင်း ပျံ့နှံ့ခြင်းကို၎င်း၊ အံ့သြ ချီးမွမ်းခြင်းကို၎င်း အခါခပ်သိမ်း ရလေ၏။

ငါ့ရှင်တို့....သီလသည် အလုံးစုံသော ကုသိုလ်တရားတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းမူလ အစမည်၏။ အလုံးစုံသော ကုသိုလ်တရားတို့၏ တည်ရာလည်းဖြစ်၏။ အလုံးစုံသော ကုသိုလ်တရားတို့၏ ဘေးရန် ကင်းရှား၊ လွန်ကြီးထွားအောင် ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်တတ် သောကြောင့် ကောင်းမွန်စွာသော အမိလည်းမည်၏။ အလုံး စုံသော ကုသိုလ်တရားတို့၏ အကြီးအမှူးလည်း မည်၏။ ထို့ ကြောင့် ခြံသက်တည်ကြည် သိမြင်ထိုးထွင်းခြင်းသို့ နောက်လို သော ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်သည် သီလကိုသန့်ရှင်းဖြူစင်အောင် ကောင်း စွာ သုတ်သင်ရာ၏။

ငါ့ရှင်တို့....သီလသည် ကုသိုလ် တရား တည်းဟူသော အမြှက် ရေကြည်တို့၏ မလျှံ မတွက်၊ မပျောက် ပျက်အောင် ကောင်းစွာ ဆီးတားသော ကမ်းပါး ဆည်ရိုးကြီးလည်းမည်၏။ ပပ်သိမ်းသော ဘုရားရှင်တို့၏ သဗ္ဗညုတဉာဏ် တည်းဟူသော အမြှက်ရေကြည်တွင်းသို့ ဆင်းသက်ရာဆိပ်ကမ်းကြီးလည်းမည်၏။ စိတ်ကိုလည်း လွန်စွာကြည်လင် ရှင်လန်းစေတတ်၏။ ထို့ ကြောင့် ခြံသက်တည်ကြည် သိမြင်ထိုးထွင်းသို့ နောက်လိုသော ပညာရှိ ပုဂ္ဂိုလ်သည် သီလကို သန့်ရှင်းဖြူစင်အောင် ကောင်းစွာသုတ် သင်ရာ၏။

ငါ့ရှင်တို့....သီလ၏အကျိုးသည် တုနှိုင်းစရာမရှိ၊ အလွန် ဖြင့်ခြွတ်၏။ သီလသည် တုနှိုင်းမရ ကောင်းမြတ်လှ စွာသော ကံလေသောမက် တိုက်ဖျက်ရုတ်သတ်ရန် မီးလှံ၊ သန်လျက်၊ စိန်လက်နက်ကြီးပေတည်း။ သီလသည် တုနှိုင်းမရ ထူးမြတ်လှ စွာသော ခြေနှင်းနှစ်တန် သံမေက် ကျင့်တန်ဆာကြီးပေ

တည်း။ သီလသည် ထူးခြားအံ့ဘွယ်ကောင်းသော သံချပ်ဝတ်ရုံ
ကြီးပေတည်း။

ငါ့ရှင်တို့....သီလသည် နှိုင်းပြိုင်မရ တန်ခိုးကြီးလှသော
နှုတ်ရွာနိဗ္ဗာန် သွားရန်ခင်းထားသည့် သံတံတားကြီးပေတည်း။
သီလသည် အတုမရှိ လွန်ကဲမြင့်မြတ်သော ရေမွှေး နံ့သာကြီး
ပေတည်း။ မဉ္ဇူသက ပန်းနံ့သာကြီးပေတည်း။ အာသာဝတီ
ပန်းနံ့သာကြီးပေတည်း။ သီလသည် တုနှိုင်းမရ ထူးမြတ်လှစွာ
သော စန္ဒကူးနံ့သာမုန့်၊ အာသာဝတီ ပန်းဝတ်မှုကြီးပေတည်း။
သီလရှိသော အကြင် သီလ တည်းဟူသော ရေမွှေး နံ့သာမုန့်
ကြီးဖြင့် လေအောက် လေတင် ဝန်းကျင်ဒီသာ ဆယ်မျက်နှာသို့
သင်းပျံ့ မွှေးကြိုင်လှိုင်လေ၏။

ငါ့ရှင်တို့....သီလသည် ဆိမ့်ချိုမွှေးလတ်၊ လွန်ဆွတ်မြတ်
သော မုန့်ပင်ငါးသား စသည်များလတ် ရိက္ခာ စားနပ်ကြီးပေ
တည်း။ သီလသည် မတုနှိုင်းအပ်။ လွန်စွာ ကောင်းမြတ်သော
မြင်းဖြူ ရတနာကြီးပေတည်း။ သီလ ရှိသောသူသည် အကြင်
သီလ တည်းဟူသော လမ်းစာရိက္ခာ မြင်းဖြူ ရတနာကြီးဖြင့်
ဝန်းကျင်ဒီသာ ဆောက်လိုရာအရပ်သို့ ရောက်နိုင်၏။

ငါ့ရှင်တို့....ပညာမဲ့သောသူသည် သီလ သိက္ခာပုဒ်တို့၌
စောင့်ရှောက်တည်တံ့ခြင်း မရှိနိုင်သည့်ဖြစ်၍ ဤဘဝ၌ပင်လျှင်
ပညာရှိတို့ ရှုတ်ချကဲ့ရဲ့ခြင်းကိုခံရလေ၏။ သေပြီးနောင်ခါ ပါယ်
လေးရွာ၌လည်း နှလုံးမသာ ဆင်းရဲစွာ၏။ အလုံးစုံသော အရပ်
ဌာန ဘုတစတို့၌လည်း နှလုံးမရွှင် ခြုံငြင်ဆင်းရဲ ကိုယ်ကျိုး
နည်းလေ၏။

ငါ့ရှင်တို့...ပညာရှိသည် သီလသိက္ခာပုဒ်တို့၌ ညစ်ကြေး
မထင် ဖြူစင် ကောင်းမွန်စွာ စောင့်ရှောက် တည်တံ့နိုင်သည်
ဖြစ်၍ မျက်မှောက်ဒိဋ္ဌတိုင် ဤဘဝ၌ပင်လျှင် ကျော်ဇောသတင်း
ပျံ့နှံ့ခြင်းကို ရလေ၏။ သေပြီးနောင်ခါ ထက်နုတ်ရှာ၌လည်း
နှလုံးကြည်သာ ချမ်းသာစွာ၏။ အလုံးစုံသော အရပ်ဌာန ဆူ
တင်တို့၌လည်း နှလုံးကြည်သာ ချမ်းသာတိုးပွား ကိုယ်ကျိုးများ
လေ၏။

ငါ့ရှင်တို့...ဤလောက၌ သီလသည်သာလျှင် ထွတ်မြတ်
၏။ ပညာရှိသောသူမူကား မတူနိုင်အပ် အလွန်မြတ်ပေ၏။ လူ့
ပြည်တို့၌၎င်း၊ နတ်ပြည်တို့၌၎င်း သီလပညာ နှစ်ဖြာလုံခြုံ ကြန့်
အင်စုံသော သူအား သူခပ်သိမ်းကို လွှမ်းမိုး အောင်မြင်နိုင်ခြင်း
သည် ဖြစ်၏”

ဤသို့အားဖြင့် သီလဝါမထေရ်မြတ်က တဆဲ နှစ်ဂါထာ
ဖြင့် ဟောကြား ညွှန်ပြတော်မူခဲ့သည်။ (ထေရဂါထာ-ပါဠိ
တော်လာ သီလဝါသုတ်)

စင်စစ် သီလသည် ခြေနှင့်တူ၏။ သမာဓိသည် ကိုယ်နှင့်
တူ၏။ ပညာသည် ဦးခေါင်းနှင့်တူ၏။

သို့သော် ပညာရှိသောသူမှသာလျှင် သီလ ရှိနိုင်သည်။
သမာဓိလည်း ရှိနိုင်သည်။ ပညာမဲ့သော သူသည် ဘီလ မရှိနိုင်၊
သမာဓိလည်းမရှိနိုင်။

ထို့ကြောင့် နိဗ္ဗာန်ပြည်သွား မဂ်ရထား၌ သမ္မဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်
ပညာခန္ဓာကို ရှေးဦးထား၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသည်။

ရဟန်းတို့....အကုသိုလ်တရားများ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း၌ မသိခြင်းဟူသော အဝိဇ္ဇာသည် ခေါင်းတည်ရှေ့သွားတည်း။ အကုသိုလ်တရားများ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း၌ သိခြင်းဟူသော ဉာဏ် ပညာဝိဇ္ဇာသည် ခေါင်းတည်ရှေ့သွားတည်း။ (ဝိဇ္ဇာဝိဇ္ဇာပုဗ္ဗင်္ဂမ သုတ်)။

ရဟန်းတို့....လောက၌ ပညာသည်သာလျှင် အမြတ်ဆုံး ပေတည်း။ ပညာသည် ငါတည်းဟူသော ရုပ်ခဲနာမ်ခဲကို ဖေါက် ထွင်းသိမြင်နိုင်၏။ ယင်းသို့သိမြင်နိုင်၍၊ အတိအကျတို့၏ ကုန်ခမ်း ရာဌာန နိရောဓသစ္စာကို သိမြင်နိုင်သည်။ (ပညာ ပရိတိန သုတ်)။

“အို....မင်းကြီး၊ လောက၌တရားစသော သူတော်ကောင်း တို့ကို မှီဝဲဆည်းကပ်ရခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူး များပြားကြီးမား လှကြောင်း ထင်ရှားချေပြီ။ အသင်မင်းကြီး သတိရ၍၊ တရား စသော ရဟန်းသံဃာ သူတော်ကောင်းတို့ကို မှီဝဲ ဆည်းကပ်ရ ခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူးများကို ယုံကြည်ကာ မှီဝဲ ဆည်းကပ်ပါ လေ....”

သို့ကြားမင်းက မေတ္တာထား၍ မမှားရအောင် တရား ပြနေသည်။

“လောကီ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကိုလည်း နားလည်ထားသင့်ပြီ။ မှန်စွာသိမြင်ခြင်း၊ မှန်စွာကြံစည်ခြင်းကား ပညာ သိက္ခာမည်၏။

မှန်စွာပြောခြင်း၊ မှန်စွာ ပြုကျင့်ခြင်း၊ မှန်စွာ အသက်မွေးခြင်း
ကား သီလသိက္ခာမည်၏။ မှန်စွာအားထုတ်ခြင်း၊ မှန်စွာ သတိ
ရှိခြင်း၊ မှန်စွာ တည်ကြည်ခြင်းကား သမာဓိသိက္ခာဟု ခေါ်ဆို
သည်။

လောကီမဂ္ဂင်ရှစ်ပါး သို့မဟုတ် သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ
သိက္ခာ သုံးပါးကို ကောင်းစွာကျင့်ပါလေ။ မဂ်-ဖိုလ်-နိဗ္ဗာန်ကို
တောင့်တ၍ ရတနာသုံးပါးကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်း၊ အလှူ
ပေးခြင်း၊ သီလ ဆောက်တည်ခြင်းစသော ကောင်းမှု ကုသိုလ်
တရားတို့သည် နိဗ္ဗာန်ရကြောင်း အရိယာဖြစ်ကြောင်းအထောက်
အပံ့ ဖြစ်သဖြင့် သံသရာ ဝဋ်ဆင်းရဲအပေါင်းမှ ကျွတ်လွတ်ရန်
လေးလေးစားစား ပြုကျင့်သင့်ပေသည်”

သိကြားမင်းက သတိပေးဆုံးမသည်။

‘သရဏဂုံ’သုံးပါးနှင့် တကွ ငါးပါးသီလကို မကျိုး
မပေါက်၊ မပြောက်မကျားအောင် ဆောက်တည်စောင့်ရှောက်
ရုံမျှဖြင့် တဘဝထက် တဘဝမြင့်တက်နိုင်သည်ကို မြဲမြံမှတ်သင့်
သည်’

မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်တော်ကိုးပါး၌ မတုန်မလှုပ်သော
ကြည်ညိုခြင်းနှင့်ပြည့်စုံ၏။ တရားတော်၏ ဂုဏ်တော်ခြောက်ပါး
၌ မတုန်မလှုပ်သော ကြည်ညိုခြင်းနှင့်ပြည့်စုံ၏။ သံဃာတော်
၏ ဂုဏ်တော်ကိုးပါး၌ မတုန်မလှုပ်သော ကြည်ညိုခြင်းနှင့်
ပြည့်စုံ၏။ ငါးပါးသီလကို မကျိုးမပေါက် မပြောက်မကျား၊
ကောင်းစွာလုံခြုံစွာ ကျင့်သုံးဆောက်တည်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ထိုအစိတ်အင်္ဂါလေးပါး အကျင့်သည် စင်စစ် ငြီးငွေ့ခြင်းငှာ
တဏှာမှက ကင်းခြင်းငှာ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သစ္စာလေးပါးကို
သိခြင်းငှာ နိဗ္ဗာန်ကိုမျက်မှောက်ပြုခြင်းငှာ ဖြစ်၏။”

သင်္ဂဟတရားလေးပါး

ဒါနအစရှိသော သင်္ဂဟတရားလေးပါး အရေးထား၍
မြတ်စွာဘုရားသည် နဝင်္ဂုတ္တရပါဠိတော်လာ စတုဗလဋ္ဌိကပဉ္စ
ဘယာတိက္ကန္တသုတ်၏ အစိတ်ပါဠိတွင် အကျယ်တဝင့် ဟောခဲ့
သည်။

ဆိုလိုရင်းအနက်ကို ဖော်ပြရလျှင်....

၁။ တရားဟောခြင်းတည်းဟူသော ဓမ္မဒါနသည်စွန့်ကြဲ
ပေးကမ်းခြင်းဒါနတကာတို့တွင် အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။

၂။ တရားနာလိုသော သူကို အကြိမ်ကြိမ် အဖန်ဖန်
တရားစကားပြောဟောခြင်းသည် ချစ်ဘွယ်သောစကား ပြော
ဆိုခြင်းတကာတို့တွင် အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။

၃။ သဒ္ဓါတရားနှင့်မပြည့်စုံသောသူကို သဒ္ဓါတရားနှင့်
ပြည့်စုံအောင် ဆောက်တည်ညွှန်ပြ၏။ သီလနှင့်မပြည့်စုံသော
သူကို သီလပြည့်စုံအောင် နှမြောတုန့်တိုပြီးမပေးရက်၊ မကမ်း
ရက်၊ မလှူရက်သောသူကို စွန့်ကြဲပေးကမ်း လှူဒါန်းလာအောင်
ပညာနှင့်မပြည့်စုံသေးသောသူကို ပညာနှင့်ပြည့်စုံအောင်စသည်

ဖြင့် သူတပါးတို့အား သဒ္ဓါ၊ သီလ၊ စာဂ၊ ပညာနှင့်ပြည့်စုံအောင် လုပ်ပေးခြင်းသည် သူတပါးတို့၏ အကျိုးကိုပြုခြင်းတကားတို့ တွင် အမြတ်ဆုံးဖြစ်သည်။

၄။ ရှေးဦးစွာ သေတပန်ဖြစ်ပြီးသောသူက အခြား သူကို သေတပန်ဖြစ်စေရန် (၀၂) မိမိနှင့်တူမျှသောအကျိုးကို ရရှိခံစားစေရန် ထို့အတူ သကဒါဂါမ်၊ အနာဂါမ်၊ ရဟန္တာ စသည်ဖြင့် တူမျှသောအကျိုးကို ဖြစ်စေခြင်းသည် မိမိနှင့်တူမျှ သော အကျိုးဖြစ်စေခြင်းတကားတို့တွင် အမြတ်ဆုံး ဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်၍ မိမိကိုယ်တိုင်က ငါးပါးသီလနှင့်ပြည့်စုံလျှင် သူတပါးကိုလည်း ငါးပါးသီလနှင့်ပြည့်စုံအောင် ဆုံးမ ဟော ပေးသဖြင့် ထိုသူတို့ ငါးပါးသီလပြည့်စုံပြီး မိမိနှင့်ထပ်တူထပ်မျှ အကျိုးကို ဖြစ်စေရာ၏ဟု ချဲ့ထွင်မှတ်သားနိုင်သည်။

ဤသင်္ဂဟတရားလေးပါးနှင့်မပြည့်စုံသောသူသည် သီလ၊ သမာဓိ ပညာ စသော သိက္ခာသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံငြားသော် လည်း ဂရုဂုဏ်မျှသာရှိသည်။ ဤဂရုဂုဏ်ကား မြေဟောက်မီးခဲ စသည်တို့ပင်ရှိ၏။

ထို့ကြောင့် ဤသင်္ဂဟတရားလေးပါးနှင့်ပြည့်စုံသူ ကြီး စားသင့်သည် ပြည့်စုံသောပညာရှိမှသာ ကြီးမြတ်သော အဖြစ်သို့ ရောက်နိုင်ကြောင်း၊ ဗုဒ္ဓကသိင်္ဂါလောဝါဒသုတ်၌ ဟောတော် မူခဲ့သည်။

ပုဂ္ဂိုလ်သုံးဦး

ဘုရားရှင်သည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးစံနေတော်မူစဉ် ရဟန်းတို့ကိုခေါ်၍ ပုဂ္ဂိုလ်သုံးဦး အကြောင်း ဟောတော်မူ၏။

လောက၌ ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်သုံးဦးရှိ၏။ ထိုသူတို့သည် လူတို့၏ အစီးအပွားကို ဆောင်ကြ၏။ လူအပေါင်းတို့၏ ချမ်းသာခြင်းကိုပြု၏။ လူအပေါင်းတို့ သနားကယ်မကြ၏။ လူနတ်တို့၏ အကျိုးစီးပွားချမ်းသာ သုခအစစ်အမှန် ခံစားနိုင်ကြစေရန် ဖြစ်တော်မူလာကြ၏။

ဗုဒ္ဓသည် လောက၏ ပဌမပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည်။

ဗုဒ္ဓ၏တပည့်ကိစ္စ အလုံးစုံပြီးစီးရန်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် ဒုတိယပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည်။

အကြားအမြင်နှင့်ပြည့်စုံပြီး သီလရှိသော တရားအားထုတ် ပြုကျင့်ဆဲ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်သည် တတိယပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည်။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်သုံးဦးသည် လူနတ်တို့ထက် မြင့်မြတ်၏။ တရားများဟောပြုလျက် လောကီ လောကုတ္တရာပညာများကို ပေးကြ၏။ သေခြင်းကင်းသော နိဗ္ဗာန်သို့ သွားရာလမ်းကို ညွှန်ပြကြ၏။ လူတို့ကို သေမင်း၏ အနှောင်အဖွဲ့မှ လွတ်စေရန် ညွှန်ပြဆုံးမကြ၏။

ဗုဒ္ဓ၏ တရားတော်ကို ယုံကြည်စွာ အားထုတ်ကြလျှင် သာသနာတော်အတွင်း၌ ဤဘဝမှပင် သံသရာဝဋ်ဒုက္ခကြီး၏ အဆုံးသို့ ရောက်နိုင်ကြ၏။ (ဗဟုဇနဟိတသုတ်)

သူတော်နှင့် သူယုတ်မာ

သူတော်နှင့် သူယုတ်မာကို ဤသို့ကွဲပြားပြားနားလည် ရ၏။

သူယုတ်မာဟူသည် သူတထူးကျေးဇူးကို စိတ်ထဲတွင် သိလေ့ မရှိ။ နှုတ်အားဖြင့် ပြောဆိုသိတတ်ခြင်းလည်း မရှိပေ။ ယင်းသို့ ထင်ရှားစွာ သိလေ့ မရှိသော အဖြစ်ကိုလည်း နှစ်သက် ကြချေ၏။

သူတော်ကောင်းဟူသည် သူတထူးကျေးဇူးကို စိတ်ထဲ တွင် သိလေ့ ရှိ၏။ နှုတ်အားဖြင့်လည်း ပြောကြား၍ သိတတ် ခြင်းရှိ၏။ ယင်းသို့ ထင်ရှားစွာ သိသော အဖြစ်ကိုလည်း နှစ်သက် ကြ၏။ (သပ္ပရိသဘူမိသုတ်)

‘နတ်အပေါင်းတို့၏ ဝပ်စင်းစား အသင်သိကြားမင်း လောကမှာ နတ်အမျိုးပေါင်း အဘယ်မျှရှိပါသလဲ’

‘လောက၌ နတ်သုံးမျိုးရှိ၏ မင်းကြီး။ လူတို့၏အရှင်သခင် ဘုရင်မင်းမြတ်ကို လောကသမုတိနတ်ဟု ခေါ်သည်။ နတ်တို့၏ ဘုရင်မင်းတပါးကို ဥပပတ္တိနတ်ဟု ခေါ်၏။ ရဟန်းတို့၏ဘုရင် မင်းတဆူကို ဝိသုဒ္ဓိ နတ်ဟု ခေါ်၏ မင်းကြီး’

ဘုရင်ကြီးကမေး၍ သိကြားမင်းက အဖြေပေးသည်။
လူလူချင်း ရိုသေခန့်ညားထိုက်သော သိက္ခာဂုဏ်ပုဒ်နှင့်
ပြည့်စုံသူကို ပြည်သူတို့က အကြီးအကဲတင်မြှောက်၍ မင်းအဖြစ်
သို့ ရောက်ခါ ကိုးကွယ် ဆည်းကပ် ရိုသေကြခြင်းကို လောက
သမုတိနတ်ဟု ခေါ်၏။

နတ်နတ်ချင်း ဝပ်စင်းခယ၊ မာနပယ်ချိုးကာ၊ တန်ခိုး
ကြီးမားသော နတ်တပါးကို ဆည်းကပ် ရိုသေကြကာ နတ် အ
ပေါင်းကို ဆုံးမပေးစွမ်းနိုင်သော နတ်တို့၏ အကြီးအမှူးသိကြား
မင်းကို ဥပပတ္တိနတ်ဟု ခေါ်သည်။ (ဥပပတ္တိ ကိုယ်ထင်ရှား
ဖြစ်ခြင်း)။

သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ ဂုဏ်သိက္ခာပြည့်စုံအောင် ကျင့်ကြံ
ကြသော ပုထုဇဉ်ရဟန်း၊ အရိယာရဟန်းတို့ကို ဒိဋ္ဌိ-တဏှာ-မာန
ပယ်ချသုတ်သင် ပြုပြင်ဟောပြ ဆုံးမတော်မူနိုင်သော ရဟန်းတို့၏
ရဟန်းမင်းဖြစ်တော်မူသည့် သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဘုရားကို ပူပန်ခပ်သိမ်း
ကိုလေသာမီး ငြိမ်းသောကြောင့် ဝိသုဒ္ဓိနတ်ဟု ခေါ်သည်။

‘အို...မင်းကြီး ထို နတ်သုံးပါးတို့တွင် လူမင်းနတ်သည်
သိကြားမင်းနတ်ကို ရိုသေရာ၏။ သိကြားမင်းနတ်သည်ဘုရားမင်း
နတ်ကိုရိုသေရာ၏။ အကြောင်းမှာ လူမင်းနတ်ဖြစ်သော ဘုရင်
ဟူသည် မိဖုရားများစွာနှင့် တဏှာမီး များကာ စီးပွား ရေမြေ
တိုင်းပြည် အုပ်ချုပ် နေရ သော်လည်း ညဉ့်သုံးယံ တယံမှ
အိပ်မပျော်နိုင်၊ သောဏမီးတလှိုင်လှိုင်နှင့် နေ့ရောညပါ အခါ
မလပ် မိမိတယောက်တက်ဟုတ်၊ တအိမ်သားလုံး အတွက်လဲ

မဟုတ်၊ တရွာလုံးအကွက်လဲမဟုတ်၊ တိုင်းပြည်တပြည်လုံးရှိ လူ
အပေါင်း၊ တိရစ္ဆာန်အပေါင်းတို့၏ ဝန်ထုပ်ကြီးကို ဦးခေါင်း
ပေါ်မှာရွက်ပြီး သောကမီး အလောင်ခံနေရသည်။’

ငါတို့ကဲ့သို့ နတ်သမီးများစွာနှင့် လောကဝီပွားမချွာရ
ဘဲ ထာဝရစည်းစိမ် ရွှေအိမ်ဗိမာန် နတ်ဩဇာ အငွေ့ခံလျက်
နတ်အဖေ အခြံအရံ အဖူးအမျှော်ခံနေရသော ငါသိကြားမင်း
ပင်လျှင် နတ်သမီးပေါင်း ထောင်သောင်းမက ကာမသုခ ဘယ်
လိုပင် ခံစားနေရသော်လဲ တင်းတိမ်မဝ-အားမရနိုင်ပြီး၊ နတ်
သမီးတယောက်မျှ မသေစေချင်ဘူးမင်းကြီး။

သေလျှင် ဘယ်လူဘယ်နတ်ကမ္မ အပါယ်မကင်းသေးလို့
အခု ငါ၏ ရှေ့တော်က ရပ်တော်မူနေသော မြတ်ရဟန်းဘုရား
ကို ဦးတိုက် ရသည်။ မာန်လျော့ကာ ရှိခိုး ကန်တော့သည်၊
သို့မှသာ အပါယ်လေးပါးမကျ၊ ကုသလကောင်းကျိုး အမျိုး
မျိုးတိုးဘို့ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ရသည်မင်းကြီး....’

‘အသင် သိကြားမင်း ညွှန်ပြတော်မူသော ဘုရားများကို
သဘောကျပါသည်။ သို့သော် ကျွန်ုပ်တို့တိုင်းပြည်ရှိ ရဟန်းများ
မှာ အကျင့်သိက္ခာမရှိ၊ တိုင်းသူပြည်သားများနှင့်တကွ ကျွန်ုပ်
ကိုယ်တိုင် ရှိသော ကျောင်း ဗိမာန် တန်ဆောင်းများ၊ ဇရပ်
များ၊ ဆောက်လုပ် လှူဒါန်းခဲ့သည်၊ ဆွမ်း၊ သင်္ကန်းမှအစ လိုလေ
သေး မရှိစေရအောင် ဆက်ကပ်ခဲ့သည်။ သာသနာတောင်မှာ
အေးချမ်းစွာ နေနိုင်ကျင့်ကြံ အားထုတ်နိုင်အောင် ကိုးကွယ်ဆည်း
ကပ်ထားပါလျက် ရဟန်းသိက္ခာ မစောင့်စည်းဘဲ လူဝတ်များ
ထက်ယုတ်မာသော အလေ့ ဆိုးရှိနေကြပါသည်။’

မြို့ရွာထဲမှာ ညအခါ ထင်သလိုနေကြသည်။ အလွန်ပင် ဝင်ရန်ခက်ခဲလှသော နန်းကနက်မြဲအဆောင် ညဉ့်သန်းခေါင် အချိန်ဝင်ပြီး ကျွန်ုပ်၏ကြင်ယာတော် မိဖုရားကိုပင် ရဟန်း တပါးက မြေလျှိုးမိုးပျံ တန်ခိုးချာန်နဲ့ မေထုန်အဖြစ် ကြူးလွန် ပျော်ပါးစော်ကားခဲ့ပါသေးသည်။

ထိုရဟန်းယုတ်ကို ဘမ်းချုပ်မည် အကြံပြုစဉ်မှာပင် ကောင်းကင်သို့ ဈာန်အရှိန်နဲ့ ထွက်ပြေး လွတ်မြောက်သွားပါ သည်။ ဒါကြောင့် တိုင်းပြည်တွင်းမှာရှိသောသင်္ကန်းဝတ် ရဟန်း မှန်သမျှ တပါးမကျန်ရအောင် ပြည်နှင့်ဒုဏ်ပေး အဝေးသို့ပို့လိုက် ရပါသည်။ ရဟန်းဆိုလျှင် ဝေးဝေးကပ် မမြင်ချင်အောင် နားထဲမှာတောင် မကြားချင်ပြီ သိကြားမင်း’

မင်းတရားကြီးက စိတ်နာနာဖြင့် သိကြားမင်းအား တိုင် ကြားနေစဉ်မှာပင် ရှေ့ရေးတွေး၍ ပစ္စေကဗုဒ္ဓာကတရားရေးအား ဟောကြားပေးလိုက်လေသည်။

‘အသင်မင်းကြီး ပြောကြားသော စကားအားလုံးကို သိရပြီ၊ မင်းကြီးပြောသူကား ရဟန်းမဟုတ်။ သူယုတ်မာတည်း။ လောကီပညာတတ် ဝိဇ္ဇာဓိုရ်ဟု မှတ်လေလော့မင်းကြီး။ ကာမ မီးတဏှာ ကြီးမားလှပါသော လောကီဝိဇ္ဇာဓိုရ်မို့ ယုတ်မာ သောအကျင့်ကို ကျင့်သည်လို့ဘဲ မှတ်လေလော့။ ဘုရား၏သား စစ် ရဟန်းသံဃာသာဖြစ်လျှင် သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာဂုဏ်သိက္ခာ သုံးရပ်နှင့် ပြည့်စုံလုံခြုံကြသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်စစ် ပုဂ္ဂိုလ်မှန်များ

ကို ပြစ်မှားမိလျှင် ပဉ္စာနန္တိယကံကြီး ထိုက်ပေတော့မည်။ ဒါကြောင့် ပြည်နှင့်ဒဏ်ပေးခံရသော သင်္ကန်းဝတ်များကို တိုင်း ပြည်သို့ ပြန်ပင့်ပါလေ။ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်လှူဒါန်း ပူဇော်ပြီး သီလများ ခံယူကျင့်သုံးပါလေ။ အများရဟန်းထဲမှာ အတု အယောင်တွေ့ရောင်နိုင်ပြီး သိက္ခာပြည့်စုံ အင်္ဂါဂုဏ်ရှိသူတွေကို မပြစ်မှားမိစေနှင့်’

ပစ္စေကဗုဒ္ဓာက စေတနာဖြင့် ဆုံးမတော်မူသည်။

‘အလှူပေးသူတို့သည် စိတ်စေတနာ သဒ္ဓါ ကြည်လင်၍ လိုရင်းသာဖြစ်သည်။ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်အလုပ်မဟုတ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်ယုတ်များဖြစ်သော မုဆိုး၊ တံငါ၊ သေသောက်ကျူးသူ၊ ပြည့်တန်ဆာတို့ပင် ဖြစ်လင့်ကစား စားဝတ် နေရေးအတွက် အခက်ကြုံနေတာတွေလျှင် မသေခင်ပေးကမ်းစွန့်ကြဲထိုက်သည်။ ပေးသာပေး၊ ကျွေးသာကျွေး ကိုယ်အရေး ကိုယ်တွက်ရမည်။ လူတို့သည် သူတပါး၏အပြစ်များကို အလွန်ကြည့်လွယ် မြင်လွယ် တတ်ကြ၏။ မိမိ၏ဆိုးသွမ်းယုတ်ညစ်အပြစ်မှန်သမျှကိုကား မြင်နိုင် ခဲ့ကြသည်။ မိမိ၏ယုတ်မာသောစိတ်ကို သိခဲလှ၏။ ကိုယ်အပြစ်ကို ကိုယ်မြင်ခဲလှ၏...မင်းကြီး....’

ထိုသို့ ပစ္စေကဗုဒ္ဓအရှင်မြတ်၏ ဆုံးမ ဟောပြောတော်မူ သောတရားတော်မြတ်ကို နာကြားရသည့်မင်းကြီးနှင့်တကွ တိုင်း သူ ပြည်သားတို့သည် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ သာဓုအနုမောဒနာ ခေါ်ကြသည်။

ပစ္စေကဗုဒ္ဓဘုရားငယ် အရှင်မြတ်နှင့် သိကြားမင်းတို့
သည် နေရင်းဌာနသို့ မြန်းကြသွားကြသည်။

ထိုအချိန်မှစ၍ ဘုရင်ကြီးသည် ပြည်နှင့်ဒဏ်ပေးလိုက်
သော သင်္ကန်းဝတ် ရဟန်းများကို တိုင်းပြည်တွင်းသို့ ပြန်၍
သီတင်းသုံး နေထိုင်တော်မူကြရန် မင်းချင်းမင်းစေတို့အား ပင့်
ဘိတ်ခေါ်ခိုင်းလိုက်လေသည်။

ရဟန်းယုတ်များသည် လူဝတ်လဲကြပြီး၊ ရဟန်းမြတ်များ
က အကျင့်မှန် အကျင့်မြတ်ဖြင့် သိက္ခာဂုဏ်မပျက် ဆက်လက်
သီတင်းသုံးလာကြရာ ကာသီတိုင်းမှ နေရောင်ပမာ သာသနာ
တော်ကြီး စည်ကားလာလေသည်။

ပြည်သူပြည်သားများကလည်း ပေး၍မကုန်၊ လှူ၍
မခမ်း ဆွမ်း ကွမ်းသင်္ကန်း အလှူပယ်လှူဒါန်းကြသည်။ ငါးပုစွန်
သီလ ကျင့်သုံးကြသည်။

ရဟန်းကောင်း၊ လူကောင်း၊ ဘုရင်ကောင်း တိုင်းပြည်
ကြီးသည် တနေ့ထက်တနေ့ စည်ကားလာ၏။ ဝပြောလာ၏။
ငြိမ်းချမ်းသာယာလာလေသည်။

ထိုဇာတ်တွင် သိကြားမင်းကားဘုရားအလောင်းတည်း။
လူမင်းကား အာနန္ဒာဖြစ်လေသည်။

ဈာန်ဝိဇ္ဇာသခင်-အဘိညာဉ်သမာပတ် ဗြဟ္မာနတ်သိဒ္ဓိ
 ဂုဏ် ဘယ်မျှပင် ရှိကြပါကုန်လည်း၊ အဟောင်းမှ အသစ်ဖြစ်
 သမျှပျက်၊ အသစ်ဆက်ပေမဲ့ တကွဲစီသည်ခန့်၊ အမြဲမရှိသည်ကို
 သိနိုင်ကြပါစေသတည်း။

[အပိုင်း ၂]

လူ့ကျင့်ဝတ်များ

အနန္တသိဒ္ဓိများကို မတင်ပြမီ ရှေးဦးစွာ သိသင့်သိထိုက်သော လူမှုရေးရာများနှင့် သူတော်စောောင်း ကျင့်ဝတ်များကို တင်ပြလိုသည်။ သို့မှသာ မိမိခံစားတတ်မြောက်လာမည့် လောကီပညာရပ်များကို မှန်မှန်ကန်ကန် အသုံးပြုနိုင်လိမ့်မည်ဟု မြှော်လင့်သည်။

ပညာစခန်းကိုမတက်လှမ်းမီ အောက်ပါအချက်များကို သိထားသင့်သည်။ ရှောင်သင့်သမျှရှောင်၍၊ ဆောင်သင့်သမျှဆောင်ရမည်။

စင်စစ်ယခုဖော်ပြမည့် လူတို့၏ကျင့်စဉ်များကား လောကီပညာဗဟုသုတနှင့် တန်ခိုးတေဇာ် အာနုဘော်ကို တနည်းမဟုတ် တနည်း အထောက်အကူပြုလိမ့်မည်ဖြစ်၍ သေချာစွာ မှတ်သားနာယူသင့်ပေသည်။

တပည့်ဝတ္ထုများ ငါးပါး

- ၁။ ဆရာလာသည်ကိုမြင်လျှင် ခရီးဦးကြိုဆိုရမည်။
- ၂။ အတတ်ပညာကို ရှေ့ဝယ်နေ၍ သင်ယူမှတ်သားရမည်။
- ၃။ တနေ့သုံးကြိမ် အပန်းဖြေကစားနေရမည်။
- ၄။ ဆရာဆိုသောစကားကို ရိုသေစွာမှတ်သားနာယူရမည်။
- ၅။ ညဉ့်၊ နံနက် ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ် လုပ်ကျွေးသမှုပြုရမည်။

သားသမီးဝတ္ထုများ ငါးပါး

- ၁။ ပြန်လည်ကျွေးမွေးပြုစုရမည်။
- ၂။ အမှုကြီးငယ်ကို မည်းမညူ၊ ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။
- ၃။ အမျိုးအနွယ်ကိုထိန်းသိမ်းရမည်။
- ၄။ အမွေခံထိုက်အောင်ကျင့်ရမည်။
- ၅။ သေလွန်သောမိဘတို့ကို ရည်စူး၍ အလှူပေးရမည်။

မိဘဝတ္ထုများ ငါးပါး

- ၁။ မကောင်းသည်ကို တားမြစ်ရမည်။
- ၂။ ကောင်းသည်ကိုတိုက်တွန်းရမည်။
- ၃။ အတတ်ပညာသင်ပေးရမည်။
- ၄။ အရွယ်တန်လျှင် လျှောက်ပတ်သောသူနှင့် ထိမ်းမြားလက်ထပ်နေရာချထားပေးရမည်။
- ၅။ ဥစ္စာအရင်းအနှီးပေးရမည်။

မိတ်ဆွေဝတ္ထုရား ငါးပါး

- ၁။ ပေးကမ်းရမည်။
- ၂။ ချစ်ဘွယ်သောစကားကို ဆိုရမည်။
- ၃။ ကိုယ်နှင့်အတူ ကျင့်ရမည်။
- ၄။ သူ့အကျိုးစီးပွားကို ဆောင်ရမည်။
- ၅။ ကိုယ့်ဘက်ကမချွတ်ယွင်းအောင် ပေါင်းရမည်။

ရခဲခြင်း လေးပါး

- ၁။ လူ့အဖြစ်ကိုရခဲခြင်း။
- ၂။ ဘုရားပွင့်သောကာလ ကြုံခဲခြင်း။
- ၃။ သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံခဲခြင်း။
- ၄။ ရဟန်းအဖြစ်ကို ရခဲခြင်း။

တင့်တယ်ခြင်း ခုနစ်ပါး

- ၁။ သူရဲကောင်းတို့၏တင့်တယ်ခြင်းကား စစ်မြေပြင်အရပ်။
- ၂။ ပြည့်ရှင်မင်းတို့၏ တင့်တယ်ခြင်းကား ပေးကမ်း စွန့်ကြဲခြင်း။
- ၃။ စာမရှိတို့၏တင့်တယ်ခြင်းကား မြီးဆံ။
- ၄။ ကေသရာဇာ ခြင်္သေ့မင်းတို့၏တင့်တယ်ခြင်းကား ရဲစွမ်းသတ္တိ။
- ၅။ ကာရဝိက် ငှက်မင်းတို့၏ တင့်တယ်ခြင်းကား အသံသယာခြင်း။

- ၆။ ဂဠုန်မင်းတို့၏ တင့်တယ်ခြင်းကား အစွမ်းခွန်အား။
 ၇။ ပညာရှိတို့၏တင့်တယ်ခြင်းကား အမေးပုစ္ဆာကို ဖြေဆို
 နိုင်ခြင်း။

ဆူးငြောင့် ငါးစင်း

- ၁။ ဘုရားကို ယုံမှားခြင်း။
 ၂။ တရားတော်၌ ယုံမှားခြင်း။
 ၃။ သံဃာတော်၌ ယုံမှားခြင်း။
 ၄။ သိက္ခာပုဒ်၌ ယုံမှားခြင်း။
 ၅။ တရား အားထုတ်ဖက်၊ သတင်းသုံးဖော် သုံးဖက်ထို့
 အပေါ်၌ အမျက်ထွက်ခြင်း ယင်းတို့ကား ဆူးငြောင့်
 ငါးစင်းတည်း။

နှလုံးသား ငြောင့်ငါးစင်း

- ၁။ ရန်မက်ဟူသောငြောင့်။
 ၂။ ဒေါသဟူသောငြောင့်။
 ၃။ အမိုက်ဟူသောငြောင့်။
 ၄။ မာန်စောင်ဟူသောငြောင့်။
 ၅။ အယူမှားခြင်းဟူသောငြောင့်။

ခင်ပွန်းကြီး ဆယ်ပါး

- ၁။ မြတ်စွာဘုရားသခင်။
 ၂။ အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓာ။

အနန္တသိဒ္ဓိလမ်းညွှန်

- ၃။ အရှင်သာဝကရဟန္တာ။
- ၄။ လက်ယာရံအရှင်မြတ်။
- ၅။ လက်ဝဲရံအရှင်မြတ်။
- ၆။ အမိ။
- ၇။ အဘ။
- ၈။ ဆရာ။
- ၉။ အဖန်တလဲလဲ ဆုံးမသောတရား။
- ၁၀။ မိမိကိုပေးကမ်းဘူးသူ။

အကျိုးစီးပွားယုတ်စေခြင်း ခြောက်ပါး

- ၁။ နေမြင့်အောင်အိပ်ခြင်း
- ၂။ ပျင်းရိခြင်း
- ၃။ နှုတ်လက်ကြမ်းခြင်း
- ၄။ နိုး၍ထခဲခြင်း
- ၅။ တယောက်ထဲခရီးသွားခြင်း
- ၆။ ပရဒါရကံပြုခြင်း

အကျိုးစီးပွားများစေခြင်း ခုနစ်ပါး

- ၁။ လုံ့လဝီရိယရှိခြင်း
- ၂။ သတိပြုခြင်း
- ၃။ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်စွာ အမှုကိုပြုခြင်း
- ၄။ စုံစမ်းဆင်ခြင်၍ အမှုကိုပြုလေ့ရှိခြင်း
- ၅။ ကိုယ် နှုတ် နှလုံး သုံးပါးကိုစောင့်ခြင်း

- ၆။ တရားသဖြင့်သာ အသက်မွေးခြင်း
 ၇။ ကုသိုလ်ကောင်းမှု၌ မမေ့မလျော့ခြင်း

ပစ္စုပ္ပန် သံသရာ စီးပွား လေးပါး

- ၁။ လျှောက်ပတ် တင့်တယ် ကောင်းမြတ်သော အရပ်၌
 နေရခြင်း။
 ၂။ ပြုခဲ့ဘူးသော ကံဟောင်းရှိခြင်း။
 ၃။ မိမိကိုယ်ကို ကောင်းစွာကျင့်ဆောက်တည်ခြင်း။
 ၄။ သူတော်ကောင်း အပေါင်း အပေါ် အဆွေ ခင်ပွန်း
 ရှိခြင်း။

အရပ်ပြစ် ရှစ်ပါး

- ၁။ ပစ္စန္တရာဇ် ဇနပုဒ်
 ၂။ အရူပဘု
 ၃။ အသညသတ်ဘု
 ၄။ အင်္ဂါချို တဲခြင်း
 ၅။ ဒိဋ္ဌိတက္ကတုန်း
 ၆။ တိရစ္ဆာန်တို့ဘု
 ၇။ ပြိတ္တာတို့ဘု
 ၈။ ငရဲဘု

ဇမ္ဗူဒီပဂါကျွန်းအလုံး ကြားသော အသံကြီး လေးပါး

- ၁။ ပုဏ္ဏကဘိလူးသည် ဧကောရပ္ပမင်းကြီးကို အံ ကစားရာ၌ နိုင်၍ ငါ့ဆောင်ပြီဟု ဟစ်သောအသံ
- ၂။ ကဿပမြတ်စွာဘုရား သာသနာတော် ရွှေ့လတ်သော အခါ မာတလိနတ်သားသည် ခွေးနက်ကြီး အရောင် ဆောင်၍ ဟောင်သောအသံ
- ၃။ ကေလာသ တောင်ထိပ်၌ ရပ်၍ အဟံ အာဠာဝကဟု ဟစ်သောအသံ
- ၄။ အဟံ ကုသရာဇာဟု ဟစ်သောအသံ

အသက် ၁၂၀ နေရသော အရိယာ ကိုးပါး

- ၁။ ဝိသာခါ
- ၂။ ပေါက္ခရသဒိပုဏ္ဏား
- ၃။ ဗြဟ္မာဏပုဏ္ဏား
- ၄။ သေလပုဏ္ဏား
- ၅။ အရှင်အာနန္ဒာ
- ၆။ အရှင်ကဿပ
- ၇။ အရှင်အနုရုဒ္ဓာ
- ၈။ ဟဝဂီရိပုဏ္ဏား
- ၉။ အရှင်ဗာကုလ

မယားဝတ် ငါးပါး

- ၁။ လင်မထမီ ထခြင်း
- ၂။ လင်နောက်မှ အိပ်ခြင်း
- ၃။ ပြုရန်ကိစ္စကို လင်အား ပန်ကြားခြင်း
- ၄။ လင်နှစ်သက်ဘွယ်ရာ ကျင့်ခြင်း
- ၅။ ပြီးခြင်းကိုရှေ့ထား၍ စကားပြောခြင်း

တနည်း

- ၁။ ခပ်သိမ်းသောအမှုကို ပေတန်ပေးခြင်း
- ၂။ မိမိလင်မှတစ်ပါး အခြားလူတို့နှင့် ရောနှော၍ အကျွမ်း
တဝင်မနေခြင်း
- ၃။ တစ်ပါးသူနှင့် မကြူးလွန်ခြင်း
- ၄။ လင်ရှာဖွေ၍ရသော ဥစ္စာစီးပွားကို မပျက်ပြားအောင်
ကောင်းစွာ စောင့်ရှောက်ခြင်း
- ၅။ လင်မသိဘဲ ဘာကိုမျှမပြုလုပ်ခြင်း

လင့်ဝတ် ငါးပါး

- ၁။ မယားကိုမြတ်နိုးယုယစွာခေါ်ခြင်း
- ၂။ ရိုက်ပုတ်ဆဲရေးမှုမပြုခြင်း
- ၃။ မိမိမယားမှတစ်ပါး အခြားမိန်းမကို မကြူးမလွန်ခြင်း
- ၄။ မိမိရှာဖွေ၍ ရလာသော ဥစ္စာပစ္စည်းကို မယားအား
အလုံးစုံအပ်ခြင်း
- ၅။ ဆင်ယင်တံဆာတို့ကို မိန်းမနှစ်သက်ရာ ဆင်စေခြင်း

မိန်းမတို့ဆင်းရဲခြင်း ငါးပါး

- ၁။ နို့ဘမ္ပားဇာ ထိမ်းမြားပေးလျှင် လင်အိမ်သို့ လိုက်နေရခြင်း
- ၂။ ဥတုရာသီလာခြင်း
- ၃။ ကိုယ်ဝန်ဆောင်ရခြင်း
- ၄။ သားဖွားရခြင်း
- ၅။ လင်ကိုလုပ်ကျွေးပြုစုရခြင်း

မယားအပြား ခုနစ်ပါး

- ၁။ အမိနှင့်တူသောမယား
- ၂။ ကျွန်နှင့်တူသောမယား
- ၃။ နှမနှင့်တူသောမယား
- ၄။ အဆွေခင်ပွန်းနှင့်တူသောမယား
- ၅။ အရှင်နှင့်တူသောမယား
- ၆။ ရန်သူနှင့်တူသောမယား
- ၇။ သူခိုးနှင့်တူသောမယား

မှတ်ချက်။

။အမိနှင့်တူသောမယား၊ နှမနှင့်တူသောမယား၊ အဆွေခင်ပွန်းနှင့် တူသောမယား၊ ကျွန်နှင့် တူသော မယားတို့ကို အသက်ထက်ဆုံး ပေါင်းဖော်အပ်၏။ အရှင်နှင့်တူသောမယားရန်သူနှင့်တူသောမယား၊ သူခိုး

နှင့် တူသောမယား တို့ကိုမူ တနေ့မပြင်
မပေါင်းဖော်အပ်ချေ။

ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ ကံ

မိမိမယားအလိုမရှိသော အချိန်အခါ၌၎င်း၊ နာဖျားချိန်
၌၎င်း၊ ကိုယ်ဝန်ရင့်မာချိန်၌၎င်း၊ တရားကျင့်နေချိန်၌၎င်း ပြုကျင့်
လျှင် မိစ္ဆာစာရကံမြောက်၏။ မပြုကျင့်အပ်။ ရှောင်ကြဉ်ရမည်။

ဆေ ခုနစ်ဆက်

- ၁။ ဘေး
- ၂။ ဘိုး
- ၃။ ဘ
- ၄။ မိမိကိုယ်
- ၅။ သား
- ၆။ မြေး
- ၇။ မြစ်

သားချင်း ငါးပါး

- ၁။ အမိ
- ၂။ အဘ
- ၃။ သား
- ၄။ အကို
- ၅။ ညီမ

အနန္တသိဒ္ဓိလမ်းညွှန်

အဆွေ ခြောက်ပါး

- ၁။ အဘိုး
- ၂။ အဘွား
- ၃။ ဦးရီး
- ၄။ မိကြီး
- ၅။ မိထွေး
- ၆။ အရီး

ဒဌဝိသ နဂါးမျိုးလေးပါး

- ၁။ ဝိရူပက္ခနဂါး
- ၂။ ရောပတ္တနဂါး
- ၃။ ဆဗျာပုတ္တနဂါး
- ၄။ ဓာဏှာ ဂေါတမနဂါး

မပေါင်းအပ်သူ ဆယ်ပါး

- ၁။ ရန်သူ
- ၂။ သူမိက်
- ၃။ သူ့ကျေးဇူးကို မသိသူ
- ၄။ သူ့ပစ္စည်းကို လိုချင်တတ်သူ
- ၅။ သေသောက်ကြူးသူ
- ၆။ ဆုံးမခံလိုသူ
- ၇။ တရားအလင်းမရသူ

- ၈။ မတည်ကြည်သူ
- ၉။ မိမိအပြစ်ကိုမမြင်သူ
- ၁၀။ သူ့အပြစ်ကိုမြင်သူ

အကျမ်းမဝင်သင့်ရာ ဆယ်ပါး

- ၁။ မြွေကိုအကျမ်းမဝင်သင့်
- ၂။ နေကိုအကျမ်းမဝင်သင့်
- ၃။ မီးကိုအကျမ်းမဝင်သင့်
- ၄။ ရေကိုအကျမ်းမဝင်သင့်
- ၅။ ခွေးကိုအကျမ်းမဝင်သင့်
- ၆။ ကျွဲကိုအကျမ်းမဝင်သင့်
- ၇။ ဆင်ကိုအကျမ်းမဝင်သင့်
- ၈။ အရှူးကိုအကျမ်းမဝင်သင့်
- ၉။ မင်းစိုးရာဇာကို အကျမ်းမဝင်သင့်
- ၁၀။ မင်းစိုးရာဇာအပါးနေသူကို အကျမ်းမဝင်သင့်

ချစ်ဟန်ဆောင်သောမိတ်ဆွေ လေးပါး

- ၁။ မစောောင်းမှုကို တိုက်တွန်းနှိုးဆော်သောမိတ်ဆွေ
- ၂။ ကဲ့သိုလ်ကောင်းမှုကို အားမထုတ်စေသောမိတ်ဆွေ
- ၃။ မျက်မှောက်၌ချီးမွမ်းသောမိတ်ဆွေ
- ၄။ မျက်ကွယ်၌ကဲ့ရဲ့သောမိတ်ဆွေ

ပေါင်းအပ်သည့်မိတ်ကောင်းအင်္ဂါ ခုနစ်ပါး

(အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်၊ အဋ္ဌကထာမူ)

- ၁။ ပေးနိုင်ခဲ့သောပစ္စည်းကိုပေးခြင်း
- ၂။ သည်းခံနိုင်ခဲ့သောအမှုကိုသည်းခံခြင်း
- ၃။ လျှို့ဝှက်အပ်သောအမှုတို့ကို ဆူတပါးအား မသိစေဘဲ လျှို့ဝှက်ခြင်း
- ၄။ ဘေးရန်ရှိသောအခါ မစွန့်၊ ကူညီရပ်တန့်လျက် ဆီးစားခြင်း
- ၅။ စည်းစိမ်ဥစ္စာကုန်သောအခါ မထိမဲ့မြင်မပြုဘဲ ရှေးနည်းတူ ချစ်ကြည်ခြင်း
- ၆။ ကြားအပ်သိအပ်သောအမှုတို့ကို မကြွင်းမကျန်ပြန်ကြားသတိပေးခြင်း
- ၇။ အမှုကြီးငယ်ဖြစ်လာသောအခါ ကိုယ်အမှုကဲ့သို့ လုံ့လပြု၍ ဆောင်ရွက်ခြင်း

မိတ်ဆွေပျက်ရာ သုံးပါး

- ၁။ မပြတ်နှိုးနှောခြင်း
- ၂။ ပစ္စည်းဆက်ဆံမှုမရှိခြင်း
- ၃။ အခါမဟုတ်ချိန်တွင်တောင်းတတ်ခြင်း

နေ့ဘင်ဖွဲ့ခြင်း ဆယ်ပါး
(မိလိန္ဒပဉ္စာ)

- ၁။ အမိ
- ၂။ အဘ
- ၃။ မယား
- ၄။ သား
- ၅။ အမျိုး
- ၆။ မိတ်ဆွေ
- ၇။ ဥစ္စာ
- ၈။ လပ်သပ္ပကာ
- ၉။ အစိုးရခြင်း
- ၁၀။ ကာမဂုဏ်

အသက်ရှိလျက် သေသူငါးပါး

- ၁။ ဆင်းရဲလွန်းသောသူ
- ၂။ အနာနှိပ်စက် ခံနေရသူ
- ၃။ မိုက်မဲသောသူ
- ၄။ ကြွေးမြီများသောသူ
- ၅။ မင်းအပါးတွင် ကြပ်တည်းစွာစေားရသူ

ချမ်းမြေ့ခြင်း ငါးပါး

- သစ်ပင်၏အရိပ်သည်ချမ်းမြေ့၏
၂။ လှိုထက်မိဘအရိပ်သည်ချမ်းမြေ့၏
၃။ ထိုထက်ဆရာတို့အရိပ်သည်ချမ်းမြေ့၏
၄။ ထိုထက်မင်းတို့အရိပ်သည်ချမ်းမြေ့၏
၅။ ထိုထက်ဘုရားသခင်၏အရိပ်တော်သည်ချမ်းမြေ့၏

နှစ်သက်စေရာအကြောင်း လေးပါး

- ၁။ အလိုရမ္မက်ကြီးသူကို ဥစ္စာပေးကမ်း၍ နှစ်သက်စေရာ၏
၂။ ဂုဏ်မာနခက်ထန်သူကို လက်အုပ်ချီနှိပ်ချခြင်းဖြင့် နှစ်သက်စေရာ၏
၃။ မိုက်မဲသူကိုအလိုလိုက်သဖြင့် နှစ်သက်စေရာ၏
၄။ ပညာရှိတို့ကို မှန်သောစကားပြောဆိုခြင်းဖြင့် နှစ်သက်စေရာ၏

မရောင့်ရဲခြင်း လေးပါး

- ၁။ တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်သောမင်းသည် ဥစ္စာရွှေငွေများပြားစွာ ရရှိသော်လည်း မရောင့်ရဲနိုင်
၂။ ပညာရှိတို့သည် စကားကောင်းပြောရာတွင်မရောင့်ရဲနိုင်
၃။ မျက်စိအာရုံသဘောသည် ချစ်သူကိုကြည့်ရာတွင်မရောင့်ရဲနိုင်

၄။ မဟာသမုဒ္ဒရာသည် ရေများအတိ ပြည့်သော်လည်း
မရောင်ရဲနိုင်

အမြတ် လေးပါး

- ၁။ အခါတို့တွင် တန်ဆောင်မုန်းလအခါသည် မြတ်၏
- ၂။ မိန်းမတို့တွင်အဆင်းလှသောမိန်းမသည်မြတ်၏
- ၃။ သားတို့တွင်သားကြီးသည်မြတ်၏
- ၄။ အရပ်တို့တွင် မြောက်အရပ်သည်မြတ်၏

တနည်း

- ၁။ တဆယ်နှစ်လတွင် ကဆုန်လသည်မြတ်၏
- ၂။ မိန်းမတို့တွင် စိတ်နှလုံးယားဖြူစင်၍ လင်ကိုလုပ်ကျွေး
ပြုစုသောမိန်းမသည်မြတ်၏
- ၃။ သားတို့တွင် မိဘတို့ကိုလုပ်ကျွေးသောသားသည်မြတ်၏
- ၄။ အရပ်တို့တွင် ချမ်းသာစွာ အသက်မွေးရသောအရပ်
သည်မြတ်၏

မဆည်းကပ်ရာ လေးပါး

- ၁။ ကြမ်းတမ်းရုံးရင်းသောအရှင်ကိုလည်း မဆည်းကပ်ရာ
- ၂။ ဝန်တိုသူကိုလည်း မဆည်းကပ်ရာ
- ၃။ ချီးပင့်မြှောက်စားခြင်း မရှိသူကိုလည်း မဆည်းကပ်ရာ
- ၄။ နှိပ်စက်တတ်သောသူကိုလည်း မဆည်းကပ်ရာ

အောင်မြင်ရာ သုံးပါး

- ၁။ ကိုယ် ထက်မြတ်သောသူကိုနှိမ့်ချသဖြင့် အောင်မြင်ရာ၏
- ၂။ ကိုယ်နှင့်တူသောသူကို လုံ့လပြု၍ အောင်မြင်ရာသည်
- ၃။ ကိုယ် အောက်နှိမ့်သူကို ဘစိုးတစီပေး၍အောင်ရာသည်

ရှောင်ကြဉ်အပ်သည့် သုံးပါး

- ၁။ ဦးချိုရှိသောသတ္တဝါတို့ကိုအတောင်ငါးဆယ်ကွာသော အရပ်က ရှောင်ကြဉ်ရာ၏
- ၂။ အစွယ်ရှိသောဆင်ကို အတောင်တရာကွာသော အရပ်က ရှောင်ကြဉ်ရာ၏
- ၃။ မကောင်းသောသူယုတ်မာကို အရပ်ဒေသဝေးကွာစွာ က ရှောင်ကြဉ်ရာ၏

လူမိုက်လက္ခဏာ သုံးပါး

- ၁။ ဥစ္စာမရှိဘဲကာမဂုဏ်အလိုရှိခြင်း
- ၂။ ခုန်အားမရှိဘဲ ခိုက်ရန်ပြုခြင်း
- ၃။ ကျမ်းဂန် အကြားအမြင်နည်းလျက် အငြင်းအခုန်အလိုရှိခြင်း

သူယုတ် လက္ခဏာ သုံးပါး

- ၁။ သူတပါးအိမ် အကြိမ်ကြိမ်အသွားများသူ
- ၂။ မမေးဘဲ စကားများစွာပြောဆိုတတ်သူ
- ၃။ မိမိဂုဏ်ကျေးဇူးကို ပလွှားတတ်သူ

ဝုဒ္ဓိ သုံးပါး

- ၁။ ဇာတိဝုဒ္ဓိ-အမျိုးမြတ်ခြင်း
- ၂။ ဂုဏ်ဝုဒ္ဓိ-ဂုဏ်ဖြင့်ကြီးခြင်း
- ၄။ ဝရဝုဒ္ဓိ-အရွယ်ဖြင့်ကြီးခြင်း

ကဝိ လေးပါး

- ၁။ စိန္တာကဝိ - ကြံ၍တတ်သောပညာ
- ၂။ သုတကဝိ - ကြား၍တတ်သောပညာ
- ၃။ အတ္ထကဝိ - အနက်ကိုမှီ၍တတ်သောပညာ
- ၄။ ပဋိဘဏကဝိ - ဝဂ်သံ မထေရ်ကဲ့သို့ မိမိ ဉာဏ်စွမ်း
အလျောက် တခဏခြင်း ထိုးထွင်း၍တတ်သောပညာ

အဆင်း ငါးပါး

- ၁။ အသား၏ကောင်းခြင်း
- ၂။ အရိုး၏ကောင်းခြင်း
- ၃။ အရေ၏ကောင်းခြင်း
- ၄။ အရွယ်၏ကောင်းခြင်း
- ၅။ ဆံပင်၏ကောင်းခြင်း

ဝိသာခါ၏ ကောင်းခြင်းငါးပါး

- ၁။ ဆံပင်၏ ကောင်းခြင်းမှာ ရပ်လျက် ဆံပင်ကို ဖြည့်၍
နောက်သို့ လှန်ချလိုက်လျှင် ခစောက်ကို ထိပြီး၊ သခး
လို့ ခေးငယ်ကဲ့သို့ အဖျားကော့ကော့ကောက်ကောက်
ရှိ၏။

- ၂။ အရိုး၏ကောင်းခြင်းမှ ၃၂ ချောင်းသောသွားတို့သည် အခြားစပ်မထင်၊ ခရုသင်းပွတ်သစ်ကဲ့သို့ဖြူစင်၏။
 - ၃။ အသား၏ ကောင်းခြင်းမှ နှုတ်ခမ်း၌ ကွမ်းမစားဘဲ ကျီးအာသီးမှည့် အဆင်းကဲ့သို့နီနေ၏။
 - ၄။ အရေ၏ကောင်းခြင်းမှ မဟာလှေခါး ပန်းပွင့်အဆင်း ကဲ့သို့ ရွှေရွှေရှိ၏။
 - ၅။ အရွယ်၏ ကောင်းခြင်းမှ အသက် ကြီးရင့်သည် တိုင် အောင် အသက် ၁၆ နှစ်အရွယ်ကဲ့သို့ရှိ၏။
- ဤသည်ကား ဝိသာခါ၏ ကောင်းခြင်း ငါးပါးတည်း။

မတိုင်ပင်ရာသူ ငါးပါး

- ၁။ မိန်းမကြူးသောသူ
- ၂။ သေသောက်ကြူးသောသူ
- ၃။ အလိုရမက်ကြီးသောသူ
- ၄။ အမျက်ကြီးသောသူ
- ၅။ မလိမ္မာသောသူ

မပေါင်းအပ်သောသူ သုံးပါး

- ၁။ အိပ်ကြူးသောသူ
- ၂။ သေသောက်ကြူးသောသူ
- ၃။ မေထုန်ကြူးသောသူ

ပေါင်းအပ်သော သူ သုံးပါး

- ၁။ ပေးနိုင်ခဲ့သောအရာကိုပေးသူ
- ၂။ ပြုနိုင်ခဲ့သည်ကိုပြုသူ
- ၃။ သည်းခံနိုင်ခဲ့သည်ကို သည်းခံသူ

စားမှလွတ်ရာသည် ငါးပါး

- ၁။ ဇပွေ့န-မန္တရားမန်းသဖြင့် လွတ်ရာသည်။
- ၂။ မန္တရ-ပညာရှိတို့တိုင်ပင်သဖြင့် လွတ်ရာသည်။
- ၃။ သုဘာသိတေန-စောင်းသောစကားကို ဆိုသဖြင့် လွတ်ရာသည်။
- ၄။ အနပ္ပါဒါနေန-ဥစ္စာငံစိုးထိုးသဖြင့် လွတ်ရာသည်။
- ၅။ ဗဝေဏိယာ-အမျိုးအနွယ်ကိုစိစစ်သဖြင့် လွတ်ရာသည်။

သေသောကကြူးရာ အပြစ် ခြောက်ပါး

- ၁။ မျက်မြင်ဖြစ်သော ဥစ္စာဆုတ်ယုတ်ခြင်း
- ၂။ နှုတ်လက်မှုဖြင့် ခိုက်ရန်များခြင်း
- ၃။ မျက်စိမျက်ဆန် မကြည်လင်ခြင်း
- ၄။ အစောင့်အစည်းမရှိ သူတပါးတို့ကဲ့ရဲ့မှုခံရခြင်း
- ၅။ အရှက်အကြောက်မရှိ ကိုယ်အင်္ဂါကိုမဖုံးမလွှမ်းနိုင်ခြင်း
- ၆။ အကျိုးအပြစ်ကိုမသိခြင်း

စည်းစိမ်ပျောက်ရာ အပြစ် ခြောက်ပါး

- ၁။ သေသောက်ကြူးခြင်း
- ၂။ အခါမဲ့ ညဉ့်နက်သန်းခေါင်သွားခြင်း
- ၃။ ပျော်ပွဲသဘင် ကြည့်ကြူးခြင်း
- ၄။ လောင်းကစားလွန်ကြူးခြင်း
- ၅။ သူယုတ်မာတို့ကိုပေါင်းဖော်ခြင်း
- ၆။ လုံ့လဝီရိယ ကြိုးစားအားထုတ်မှုနည်းခြင်း

ဝဋ် သုံးပါး

- ၁။ ကံတည်းဟူသောဝဋ်
- ၂။ ကိုလေသာတည်းဟူသောဝဋ်
- ၃။ ဝိပင်္ဂါတည်းဟူသောဝဋ်

သေခြင်းတရာ လေးပါး

- ၁။ အာယုက္ခယ—ကံ၏အာနန္ဒဘော် ရှိသော်လည်း အသက်တန်း ကုန်၍ သေခြင်း
- ၂။ ဣဗ္ဗုက္ခယ—အသက်တန်းပင် ရှိသော်လည်း ကံကုန်၍ သေခြင်း
- ၃။ ဘယက္ခယ—အသက်ကံ နှစ်ပါးကုန်၍သေခြင်း
- ၄။ ဥပစ္ဆေဒက—အသက်ကံ နှစ်ပါး ရှိပင်ငြားသော်လည်း ဥပစ္ဆေဒကကံကြောင့် လတ်တလောသေခြင်း

ထွက်သက်ဝင်သက်ကင်းသူ ခုနစ်ပါး

- ၁။ အမိဝမ်း၌ ကိန်းသောသူ
- ၂။ ရေမွမ်းသောသူ
- ၃။ မိန်းမောသောသူ
- ၄။ သေသောသူ
- ၅။ စတုတ္ထဇျာန် ဝင်စားသောသူ
- ၆။ အရူပဘု၌ ဖြစ်သောသူ
- ၇။ နိရောဓသမာပတ်ဝင်သောသူ

ငိုခြင်းရယ်ခြင်း နိမိတ်နှစ်ပါး

- ၁။ ငရဲမှလာသော သူငယ်သည် ငရဲခံရသော ဆင်းရဲကို အောက်မေ့၍ ငို၏။
- ၂။ နတ်ပြည်မှလာသော သူငယ်သည် နတ်တို့ အသရေကို အောက်မေ့၍ ရယ်၏။

နတ်တို့ စုတေရာအကြောင်း လေးပါး

- ၁။ အသက်ကုန်ခြင်းကြောင့် စုတေခြင်း
- ၂။ ကံကုန်ခြင်းကြောင့် စုတေခြင်း
- ၃။ အာဟာရပြတ်ခြင်းကြောင့် စုတေခြင်း
- ၄။ မေထုန်ကြူးလွန်ခြင်းကြောင့် စုတေခြင်း

နတ်စုတေရာ ပုဗ္ဗနိမိတ် ငါးပါး
(ဒိဌနိကာယ် သက္ကပညတ် သုတ်)

- ၁။ မိမိပန်သောပန်း ညှိုးခြင်း
- ၂။ အဝတ်တန်ဆာ ညစ်နွမ်းခြင်း
- ၃။ လက်ကတီးကြားမှ ချွေးထွက်ခြင်း
- ၄။ အဆင်းမလှသော ကိုယ်ရှိခြင်း
- ၅။ နတ်တို့၏နေရာတွင် မတည်နိုင်ခြင်း

အိပ်မက်ဖြစ်ရာသူ ခြောက်ပါး
(မိလိန္ဒပဉ္စာ)

- ၁။ လေရှိသောသူ
- ၂။ သည်းချေ ပျက်သောသူ
- ၃။ သလိပ် ပျက်သောသူ
- ၄။ သန္တိုပဂါတ် စွဲသောသူ
- ၅။ နတ်တို့ ဖျားရောင်းသောသူ
- ၆။ နိမိတ် ဖြစ်သောသူ

ပညာ ရှိ၊မရှိ

- ၁။ ပညာနည်းသော သူတို့၏ အသဲသည် တလုံးတခဲတည်း
ရှိ၏။ ကြီး၏။
- ၂။ ပညာကြီးသောသူတို့၏အသဲသည် နှစ်လုံး သုံးလုံး ရှိ၏။
ငယ်၏။

စကားကြီး လေးရပ်

- ၁။ သုဘာသိတဝါစာ—ကောင်းသောစကားကို ဆိုခြင်း
- ၂။ ပီယဝါစာ—ချစ်ဘွယ်သောစကားကိုဆိုခြင်း
- ၃။ သစ္စဝါစာ—ဟုတ်မှန်စွာဆိုခြင်း
- ၄။ ဓမ္မဝါစာ—တရားနှင့်စပ်ဆိုင်သောစကားကိုဆိုခြင်း

အမေး ငါးမျိုး

(အဌသာဠိနိ ကျမ်း)

- ၁။ မသိ၍မေးခြင်း
- ၂။ အယူတမတူကိုမေးခြင်း
- ၃။ ယုံမှားရှိ၍မေးခြင်း
- ၄။ စေလို၍မေးခြင်း
- ၅။ ဖြေလို၍မေးခြင်း

အဖြေ လေးပါး

(အဌသာဠိနိ ကျမ်း)

- ၁။ တဘက်သတ်ဖြေသည်
- ၂။ ခွဲခြမ်း၍ဖြေသည်
- ၃။ မေးပြီးမှဖြေသည်
- ၄။ အမေးကိုပယ်၍ဖြေသည်

အသံနှင့် ကြားရာအရပ် သုံးပါး

- ၁။ မိုးမည်သော အသံသည် သုံးယူဇနာ ရှိသောအရပ်က ကြားရ၏။
- ၂။ အညှပ်ပေးသောသူတို့၏ ကျော်ဇောအသံသည် နတ်ပြည် ခြောက်ထပ်တိုင်ကြားရ၏။
- ၃။ သီလ သတင်း ဆောက်တည်သောသူတို့၏ ကျော်ဇော သော အသံသည် ဗြဟ္မာပြည်တိုင်အောင်ကြားရ၏။

ငါးပါးသီလ အကျိုး

- ၁။ စည်းစိမ် ချမ်းသာ များခြင်း
- ၂။ ကောင်းသော ဂုဏ်သတင်း ကျော်ဇောခြင်း
- ၃။ ပရိသတ် အလယ်၌ ရဲရင့်ခြင်း
- ၄။ မတွေ့ဝေဘဲ သေရခြင်း
- ၅။ တမလွန် ဘဝကူးစောင်းခြင်း

ကမ္ဘာတည် သစ်ပင် ခုနစ်ပင်

- ၁။ အသူရာပြည်၌သခွတ်ပင်
- ၂။ ဂဠုန်ပြည်၌လက်ပံပင်
- ၃။ ဇမ္ဗူဒီပါကျွန်း၌ သပြေပင်
- ၄။ တာဝတိံသာ၌ ပင်လယ်ကသစ်ပင်
- ၅။ အရှေ့ကျွန်း၌ ကုက္ကိုပင်
- ၆။ မြောက်ကျွန်း၌ ပဒေသာပင်
- ၇။ အနောက်ကျွန်း၌ ထိန်ပင်

ကျန်းကြီး လေးကျန်း အချင်းယူဇနာ

- ၁။ အရွှေကျန်းမှာ ယူဇနာခုနစ်ထောင်ရှိ၏။
- ၂။ တောင်ကျန်းမှာ ယူဇနာတသောင်းရှိ၏။
- ၃။ အနောက်ကျန်းမှာ ယူဇနာခုနစ်ရာရှိ၏။
- ၄။ မြောက်ကျန်းမှာ ယူဇနာရှစ်ထောင်ရှိ၏။

မြင့်မိုရ်တောင်ကို ရံသော တောင် ခုနစ်လုံး

- ၁။ ယုဂန္ဓဝိုရ်တောင်
- ၂။ ဣဿန္ဓရတောင်
- ၃။ ကရဝိကတောင်
- ၄။ သုဒဿနတောင်
- ၅။ နေမိန္ဒတောင်
- ၆။ ဝိနတ္တကတောင်
- ၇။ အသကံတောင်

သောင်း လေးရပ်

- ၁။ ဇမ္ဗူဒီပါကျန်းသည် ယူဇနာတသောင်း
- ၂။ အဝီစိငရဲကြီးသည် ယူဇနာတသောင်း
- ၃။ အသုရာပြည်သည် ယူဇနာတသောင်း
- ၄။ တာဝတိံသာနတ်ပြည်သည် ယူဇနာတသောင်း

ဟိမဝန္တာတောင်ကို ရံသော တောင် ခုနစ်လုံး
(ပါဠိဘာသာရေး-လောကပညတ္တိကျမ်း၊ ဆဂတိဒီပနီကျမ်း)

- ၁။ စူဠကဗ္ဗပဗ္ဗတ-မျက်စဉ်းကျောက်တောင်ငယ်
- ၂။ မဟာစောဗ္ဗပဗ္ဗတ-မျက်စဉ်းကျောက်တောင်ကြီး
- ၃။ ဂေါတနုက-နှားမေးတောင်
- ၄။ သူရိယဘ-နေဆောင်တောင်
- ၅။ ကောလာသပဗ္ဗတ-ဏစား ပျော်မြူးသူတို့ နေရာ ဖြစ်သော တောင်
- ၆။ ဂန္ဓမာဒနပဗ္ဗတ-နံ့သာရစ်မှုးတောင်
- ၇။ သုဝဏ္ဏပဗ္ဗတ-ရွှေတောင်

အဋ္ဌကထာလာတောင်စဉ် ခုနစ်ထပ်
(သုတ္တနိပါတ်အဋ္ဌကထာ၊ ခဂ္ဂရိသာလာသုတ်အဖွင့် ၅၆)

- ၁။ စူဠကဗ္ဗ
- ၂။ မဟာကဗ္ဗ
- ၃။ နဂပလီဝေဌန
- ၄။ စန္ဒကပ္ပ
- ၅။ သူရိယကပ္ပ
- ၆။ သုဝဏ္ဏပဿ
- ၇။ ဟိမဝန္တာ

* အဋ္ဌကထာလာ တောင်စဉ်ခုနစ်လုံးမှာ ကောလာသတောင် မပါတော့သည်ကိုရှင်း၊ ဟိမဝန္တာ တောင်ကြီးကိုပါ ထည့်သွင်း ရေတွက်ထားပုံကိုရှင်း သတိပြုသင့်သည်။

သို့သော် ယင်း အဋ္ဌကထာမှပင် အာဠာကသုတ္တံ
အာဠာကဘိလူးသည် ဆေးဒါန်းမြင်း သီလာကျောက်ဖျာကြီး
တိုင် လက်ဝဲခြေကိုရင်း ကေလာသတောင်ထွ်တိုင် လက်ျာခြေ
ကိုရင်းထားကာ ‘ငါအာဠာကဟေ’ ကြုံးဝါးသည့်အသံကို
ဇမ္ဗူဒီပိတကျွန်းလုံး ကြားရကြောင်း ပြဆိုထားသည်။

သောင်း လေးရပ်

- ၁။ ဇမ္ဗူဒီပိကျွန်းသည် ယူဇနာတသောင်း
- ၂။ အဓိစိရကြီးသည် ယူဇနာတသောင်း
- ၃။ အသုရာပြည်သည် ယူဇနာတသောင်း
- ၄။ တာဝတိံသာနတ်ပြည်သည် ယူဇနာတသောင်း

စိတ်၏အညစ်အကြေး ငါးပါး

- ၁။ လောဘ
- ၂။ ဒေါသ
- ၃။ ထိနမိဒ္ဓ
- ၄။ ဥဒ္ဓစ္စ
- ၅။ ဝိစိကိစ္ဆာ

နေလတို့၏ အညစ်အကြေး ငါးပါး

- ၁။ ရာဟုအသုရိန်
- ၂။ တိမ်တောင်
- ၃။ မီးခိုး

၄။ ဆီးနှင်း

၅။ မြူ

ပရိသတ် လေးပါး

၁။ ရဟန်းယောကျ်ား

၂။ ရဟန်းမိန်းမ

၃။ ဒါယကာ ယောကျ်ား

၄။ ဒါယကာ မိန်းမ

အကုသိုလ်ဟိတ် သုံးပါး

၁။ လောဘဟိတ်

၂။ ဒေါသဟိတ်

၃။ မောဟဟိတ်

ကုသိုလ်ဟိတ် သုံးပါး

၁။ အလောဘဟိတ်

၂။ အဒေါသဟိတ်

၃။ အမောဟိတ်-ပေါင်း ဟိတ်ခြောက်ပါးတည်း။

မီး ဆယ်တပါး

၁။ ဓာဂမီး

၂။ ဒေါသမီး

၃။ မောဟမီး

- ၄။ ဇာတိမီး
- ၅။ ဇရာမီး
- ၆။ ဗျာဓိမီး
- ၇။ မရဏမီး
- ၈။ ပရိဒေဝမီး
- ၉။ ဒုက္ခမီး
- ၁၀။ ဒေါမနဿမီး
- ၁၁။ ဥပါယသမီး

မဂ် လေးတန်

- ၁။ သောတာပတ္တိမဂ်
- ၂။ သကဒါမိမဂ်
- ၃။ အနာဂါမိမဂ်
- ၄။ အရဟတ္တမဂ်

ဖိုလ် လေးတန်

- ၁။ သောတာပတ္တိဖိုလ်
- ၂။ သကဒါဂါမိဖိုလ်
- ၃။ အနာဂါမိဖိုလ်
- ၄။ အရဟတ္တဖိုလ်

ဗောဓိပက္ခိယတရား သုံးဆယ် ခုနှစ်ပါး

- ၁။ သတိပဋ္ဌာန် လေးပါး
- ၂။ သမ္ပပ္ပဓါန် လေးပါး
- ၃။ ဣဒ္ဓိပ္ပာဏ် လေးပါး

- ၄။ ဣန္ဒြေ ငါးပါး
- ၅။ ဖိုလ် ငါးပါး
- ၆။ ဗောဇ္ဈင် ခုနစ်ပါး
- ၇။ မဂ္ဂင် ရှစ်ပါး-ပေါင်းသုံးဆယ် ခုနစ်ပါးတည်း။

မမ္မန်မြတ်သောလှူခြင်း ငါးပါး
(စူဠ ပုဏ္ဏသုတ်)

- ၁။ အရိုအသေမရှိဘဲလှူခြင်း
- ၂။ မိမိလက်ဖြင့်မကိုင်ဘဲလှူခြင်း
- ၃။ နှလုံးမမူဘဲလှူခြင်း
- ၄။ အလှူ၏အကျိုးကိုမသိဘဲလှူခြင်း
- ၅။ စေတနာမရှိဘဲလှူခြင်း

သည်မျှ အခြေခံအားဖြင့် သိထားလျှင် လောကီ-
လောကုတ္တရာ ပညာနှစ်ခုပင်စလုံးကို ထွန်းထွန်း မြောက်မြောက်
ပေါက်ရောက် အောင်မြင်နိုင်ပေလိမ့်မည်ဟု မေတ္တာထား၍ လူ့
ကျင့်ဝတ်အခြေခံကို ညွှန်ကြား တင်ပြလိုက်ရပေသတည်း။

[အခန်း ၃]

ကျွန်းကြီးလေးကျွန်း

- ၁။ အရှေ့ကျွန်းကား ယူဇနာခုနစ်ထောင်ရှိ၏။
- ၂။ တောင်ကျွန်းကား ယူဇနာတသောင်းရှိ၏။
- ၃။ အနောက်ကျွန်းကား ယူဇနာခုနစ်ထောင်ရှိ၏။
- ၄။ မြောက်ကျွန်းကား ယူဇနာရှစ်ထောင်ရှိ၏။

ပုံပန်းသဏ္ဌာန်

ဇမ္ဗူဒီပါ(တောင်ကျွန်းသည် လှည်းဦးသဏ္ဌာန်ရှိ၏။
ပြုဗ္ဗဝီဒေဟာ(အရှေ့) ကျွန်းသည် လထက်ဝက်သဏ္ဌာန်
ရှိ၏။
ဥတုဂရု(မြောက်)ကျွန်းသည် လေးထောင့် အင်းပြည့်
သဏ္ဌာန်ရှိ၏။

အမြဲဂေါ်ရာ(အနောက်)ကျွန်းသည်လပြည့်ဝန်းသဏ္ဌာန်
ရှိ၏။

ထိုကျွန်းများတွင် နေထိုင်ကြသူတို့၏မျက်နှာသဏ္ဌာန်မှာ
မိမိတို့နေထိုင်ကြသော ကျွန်း၏ပုံသဏ္ဌာန်နှင့်တူ၏။

အသက်အပိုင်းအခြား

တောင်ကျွန်းသားတို့သည် အသက် အပိုင်းအခြား မရှိ၊
ဆုတ်တုံတက်တုံရှိ၏။

အရှေ့ကျွန်းသားတို့အသက်ကား ခုနစ်ရာနေရ၏။

အနောက်ကျွန်းသားတို့အသက်ကား ငါးရာနေရ၏။

မြောက်ကျွန်းသားတို့၏အသက်ကား တထောင်နေရ၏။

မြောက်ကျွန်းသားတို့ အမြဲအသက်တန်း တထောင်နေရ
ခြင်းမှာ သူတို့သည် သီလမြဲကြ၏။ သူ့အသက်မသတ်ခြင်း၊ သူ့
သားမယားမပြစ်မှားခြင်း၊ အရက်သေစာ မသောက်ကြူးခြင်း၊
သူတပါးပစ္စည်း မခိုးမဝှက်ခြင်း၊ လိမ်ညှာပြောဆိုခြင်းမှ မရှိခြင်း
စသည့် ငါးပါးသီလမြဲကြ၏။ (ဒီဃနိကာယ်ဝိသုဒ္ဓိကျမ်း)

မြောက်ကျွန်းအကြောင်း သိကောင်းစရာ

မြောက်ကျွန်း၌ နေထိုင်ကြသောသူတို့သည် အထူးသဖြင့်
အိမ်ယာဆောက်လုပ်၍ နေထိုင်ခြင်း မရှိကြပေ။

သူတို့နေထိုင်ရာ အရပ်ဒေသများတွင် အရိပ်အာဝါသ
များ ဆန်းကြယ်စွာ ဖုံးလွှမ်းနေသည့် သစ်ပင်ကြီးများက ထိုသူတို့

၏ ဘုန်းတန်ခိုးအာနုဘော်ကြောင့် အိပ်ခန်းနေရာကဲ့သို့ ဖြစ်
တည်နေကြသည်။ နှလုံးမွေ့လျော်ဘွယ်ရှိသော ထိုသစ်ပင်များ
၌ ချမ်းသာစွာနေထိုင်ကြကုန်၏။

လူမနေထိုင်သော အရပ်ဒေသများမှာလည်း အသီးအပွင့်
များဖြင့် ပြည့်လွန်းနေသည့် သစ်ပင်အတိုးတန်များ ပေါက်နေ
ကြ၏။ ဆူးရှိသော သစ်ပင်ချုံနှယ်များ မရှိကြချေ။ မြေပြင်မှာ
လည်း ချိုင့်ဝှမ်းကုန်းကမူဟူ၍မရှိ ချောပြောင်ညီညာနေသည်။

ရေရှိရအရပ်များတွင် ကြာပဒုမ္မာ၊ ကြာပုဏ္ဏရိပ်၊ ကြာ
တံဆိပ် စသည်တို့ဖြင့် ပြည့်စုံလျက်ရှိသည်။ ထက်ဝန်းကျင် အရပ်
ဒေသတို့တွင် မွေးရန် များ သင်းနေကြိုင်နေစေသည်။

ထိုမြောက်ကျွန်းသူတို့သည် မဝလွန်း၊ မပိန်လွန်း၊ မမြင့်
လွန်း၊ မနိမ့်လွန်း စသည့် အပြစ်ခြောက်ပါးကင်းလျက် အသက်
အရွယ် အဆင်းသဏ္ဌာန် ကြံ့အင်လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံကြ၏။

နတ်သား နတ်သမီးများကဲ့သို့ လှပသောအဆင်းသဏ္ဌာန်
များ ရှိကြသည်။

ထိုကျွန်းသူ ကျွန်းသားတို့သည် ကုန်သွယ်ခြင်း၊ လယ်လုပ်
ခြင်း စသည်တို့ကို မပြုလုပ်ကြပေ။ အလိုလိုဖြစ်နေသော နမ
သလေးဆန်ကို ထင်းမီးနှင့်မချက်၊ ဇောတိပါသာဏမည်သော
ကျောက်သုံးလုံးတို့ကို ဖိုခနောက်ပြု၍ ရွှေဖြင့်ပြီးသောအိုး၌ နမ
သလေးဆန်ကိုထည့်ပြီးလျှင် ၎င်းကျောက်သုံးလုံးပေါ်၌ တင်
လိုက်သည်နှင့် ထိုကျောက်မှတက်သော အပူဓာတ်ဖြင့် မကြာမီ
ကျက်လာခါ ၎င်းအစာကိုသာ စားကြကုန်၏။

တပါးသော အမဲဟင်းလျာများကို စားသောက်ခြင်း မရှိကြပေ။

ထို နမသလေးနှင့်တူသော ဩဇာအာဟာရတို့သည် မရှိ ပြီ။ နတ်တို့ဩဇာနှင့်အတူတူရှိ၏။

ထိုအစာကို စားရသော သူတို့သည် မိမိတို့ စိတ်ဆန္ဒ အလျောက် ချိုစေ၊ ချဉ်စေ စသည့် ရသာခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံ လျက် မြှန်မြက်သောအရသာတို့ ဖြစ်ပေါ်စေ၏။

မြောက်ကျွန်းသူ ကျွန်းသားတို့တွင် နှုနာ၊ ပွေး၊ ညှင်း၊ တင်းတိပ် စသည့် အနာရောဂါများ အရှင်းမရှိပြီ။

သူတို့သည် လိုချင်ခြင်း၊ တပ်မက်မောခြင်း၊ ဝန်တိုခြင်း စသော လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ စသည့် မကောင်းမှုတရား များ ကင်းစင်ကြ၏။

မိမိတို့အရပ်သို့ ရောက်လာကြသော သူတို့အား လိုလေ သေးမရှိရအောင် ပေးကမ်း ကူညီလေ့ရှိကြ၏။

တန်ခိုးကြီးသော ဘုရားပစ္စေကဗုဒ္ဓာ ရဟန္တာအရှင်မြတ် တို့သည် ထိုအရပ်ဒေသသို့ကြွတော်မူကြပြီး ဆွမ်းရပ်တော်မူကြ၏။

သူတို့ကိုယ်တိုင်က သဒ္ဓါဘုရားရှိခြင်း၊ သီလမြဲခြင်း၊ လောဘ၊ ဒေါသကင်းခြင်း စသည့် ဂုဏ်ပုဒ်များကြောင့် ကုန်း ခြင်း၊ ကွဲခြင်း၊ အခြင်း၊ ဆွဲခြင်း၊ ကောက်ခြင်း၊ ခွင်ခြင်း၊ ကန်း ခြင်း၊ ကြိုးခြင်း စသည့် အင်္ဂါချို့တဲ့မှုများ ကင်းမဲ့ကြလေသည်။

မိန်းကလေးများမှာလည်း မနိမ့်မမြင့်၊ မဆူမကြုံ၊ မထူ မပါး၊ မမည်းမဖြူလွန်း ရွှေအဆင်းကဲ့သို့ ရှိကြသည်။ နတ်သမီး တမျှ အလွန်ရတနာတို့ တင့်တယ်လှပကြသည်။

ရှည်သော လက်ချောင်း ခြေချောင်း၊ နီထွေးသော လက်
သည်း ခြေသည်း၊ မရှည်သော သားမြတ်၊ ငယ်သော ဝမ်းလုံး၊
ကျဉ်းသော ခါး၊ စေ့စပ်သော ပေါင်၊ ငယ်သော အင်္ဂါဇာတ်၊
ငယ်သော မြင်းခေါင်း၊ ကျယ်သော တင်၊ ပြေပြစ်သော အဆစ်။
သေးသော အရိုး၊ ဖြူစင်သော သွား၊ နက်သော ချက်၊ လပြည့်ဝန်း
ကဲ့သို့ မျက်နှာ၊ ကြည်လင်သော မျက်စိ၊ ပိတုံးရောင် အဆင်းနှင့် တူ
သော ဆံပင်၊ လဲဝါ ငွမ်းကဲ့သို့ နူးညံ့ သိမ်မွေ့သော ကိုယ်၊ မထူ
သော အမ္မေး၊ ညီညွတ်သော ဥတု၊ ပြေပြစ်သော စကား၊ အထူးထူး
အပြားပြား ပြည့်စုံကြသည့် ဖြစ်၍ တဆယ် ခြောက် နှစ် အရွယ်
သား ရှိကြကုန်သည်။

ယောက်ျားတို့မှာလည်း အသက် နှစ်ဆယ် အရွယ် သာ ရှိကြ
ကုန်သည်။

ထိုမြောက်ဥတ္တရ ကုရုကျွန်းသားတို့သည် လင်မယား၌
ခုနစ်ရက်လျှင် တကြိမ်သာ ကာမဂုဏ် ချမ်းသာကို ခံစားမေ့
လျော်ကြ၏။ အခြားသော ရက်တို့တွင် တယောက်အပေါ်
တယောက် တဏှာရာဂ ကိုလေသမီး ငြိမ်းနေကြလျက် ချမ်းသာ
စွာ နေကြကုန်၏။

ခုနစ်ရက်တကြိမ်သာလျှင် မိမိတို့လင် ကောင်းမွန်သည်
ကိုသာ တပ်မက်သောစိတ် ဖြစ်ပေါ်ကြပြီး အခြားသူတို့ကို ကူး
သန်း၍ တပ်မက်မောခြင်း မရှိကြပေ။

သူတို့သည် ကိုယ်ဝန်ဆောင်ခြင်း၊ သားမွေးခြင်း စသည့်
ဒုက္ခများ၊ ပင်ပန်းဆင်းရဲမှုဒဏ်များကင်းကာ အေးချမ်းရွှင်လန်း
ချမ်းမြေ့စွာ မွေးဖွားသန္ဓေတည်ကြရသည်။ မွေးကင်းစသူငယ်

တို့မ္မာလည်း ရွှေရုပ်သွန်းဘိသည့်အလား အညစ်အကြေး အမွှေး
အမြှင်များကင်းစင်စွာ မွေးဖွားကြရသည်။ အညစ်အကြေးလုံးဝ
မလိမ်းကျသဖြင့် အလွန်သန့်ရှင်းစင်ကြယ် တင့်တယ်ချမ်းသာ
ကြ၏။

အမိသည် သူငယ်တို့ကို ဘွားရာ အရပ်၌ပင် ထားခဲ့ကြ
၏။ သို့သော် ဘေးအန္တရာယ်အလျဉ်းမရှိ။ သူငယ်များက မည်
သူ့ကိုမျှ ဒုက္ခမပေး အလိုအလျောက် သွားနိုင်ကြချေ၏။

ထိုအရပ်၌ အဘယ်မည်သော ယောကျ်ား၊ မိန်းမ မဆို
မွေးကင်းစ သူငယ်လေးများကိုမြင်လျှင် မိမိတို့၏လက်ချောင်းကို
သူငယ်အား နို့အမှတ် စို့စေခြင်းဖြင့် ထိုသူငယ်တို့၏ ကံအစွမ်း
ကြောင့် လက်ချောင်းက နို့ရည်ယိုထွက်ပြီး သောက်ကြရသည်။
သို့ဖြင့် မပူမပင် မကြောင့်မကျ ချမ်းသာစွာကြီးပြင်းလာကြရ၏။

အရွယ်ရောက်လျှင် မိန်းကလေး ဖြစ်သော် မိန်းမတို့ကို
ကပ်ကြ ကုန်၏။ ယောကျ်ားလေး ဖြစ်လျှင် ယောကျ်ားများ
ရှိရာသို့ သွားရောက်ရာနေ့ အတူနေထိုင်ကြလေသည်။

သူတို့အတွက် ဝတ်စားဆင်ယင်ရန် အဝတ်တန်ဆာတို့
သည် ပဒေသာပင်မှရရှိကြ၏။ အထူးထူးအပြားပြား ဆန်းကြယ်
စွာသော ခြူးပန်း ခြူးနွယ်တို့ဖြင့် ပြီးသည့် ယောကျ်ား ဝတ်ဆင်
ရန် ဦးခေါင်းတန်ဆာ၊ ခါးဝတ်တန်ဆာ၊ ခြေတန်ဆာတို့သည်
ရတနာခုနစ်ပါးအတိပြီး၏။ ပဒေသာပင်၌ သူ့အလိုလို တွဲလဲ့
ဆွဲလျက် တည်နေကြသည်။ ဖုတ်လျော်ရန်မလို၊ ပြုပြင်မွမ်းမံရန်
မလို။ လိုသမျှ အလွယ်နှင့်ရနိုင်ကြသည်။

မိန်းမဝတ်ဆင်ရန်ကား ထိပ်အုပ်၊ ချပ်ပန်း၊ နားရွှေသင်း၊
လက်ကြပ်၊ လက်ကောက်၊ ခြေကျဉ်း၊ ခါးစည်း၊ ရင်ဘွဲ့အင်္ကျီ၊
ထဘီ၊ ရွှေခြုံသင်တိုင်း၊ ဘယက်တန်ဆာတို့သည် ပတ္တမြား၊ မြ၊
စိန်၊ ရွှေတို့ဖြင့် ပြုံးပြုံးပြက်သော အရောင်တို့ဖြင့် ပဒေသာပင်၌
တဲရဲရဲဆွဲလျက် တည်နေ၏။

ထို့ပြင် သူတို့အတွက် လိုအပ်သော တီးမှုတ် ကိရိယာ
စောင်း၊ ညှင်း၊ ပတ္တာ တူရိယာ မျိုးစုံတို့သည် ပဒေသာပင်မှပင်
ရရှိနိုင်ကြ၏။

ပစ္စည်းများကို ပဒေသာပင်များက လိုလေသေး မရှိရ
အောင် သီးပေးသလို၊ သစ်ပင်တိုင်းလိုလိုမှပင် ချိုမြိန် ကောင်း
မြတ်သော အရသာနှင့် ပြည့်စုံသည့် သစ်ပင်ကြီးငယ်တို့ ဝေဝေ
ဆာဆာ ပေါက်နေကြသေးသည်။ ထိုမှ အသီးအနှံတို့ကို စားသုံး
မှီဝဲရသဖြင့် ခုနစ်ရက် ပတ်လုံး မှတ်သိပ်ခြင်း ဆန္ဒများ ကင်း
ပျောက်ကြရသည်။

ထို့ပြင် အလွန် လှပသော ရေပန်း ကြည်းပန်းတို့ဖြင့်
ပြွမ်းထီးသော ရေတံခွန်အလှအပလေးများကလည်း ကြည်မော
ဆွတ်ပျံ့ ဘယ်ကောင်းလောက်အောင် တည်ရှိနေကြသည်။

ထိုကျွန်း၌ လူတို့သည် သေသည်ရှိသော် စိုးရိမ်ငိုကြွေးခြင်း
အလျင်းမရှိကြချေ။ သေသောသူ၏အလောင်းကို ကောင်းမွန်စွာ
တန်ဆာဆင်၍ ထားကြကုန်၏။

ထိုသို့ထားသောခဏ၌ လူသေကောင်ချီငှက်ကြီးတို့သည်
မကြာမတင် ရောက်လာကြကာ သေသောသူ၏ အလောင်းကို
မ,ချီ၍ မဟာသမုဒ္ဒရာသို့ သွားချကြ၏။

ထို့ကြောင့် မြောက်ကျွန်းသည် သုဿာန် သင်းချိုင်းမှ စ၍ မစင်ကြယ်သော အညစ်အကြေးများ မရှိကြချေ။

မြောက်ကျွန်းမှ သေသောသူတို့သည် အပါယ်လေးဘုံတို့၌ မဖြစ်ကြချေ။ တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌သော်လည်းကောင်း၊ မိမိတို့နေထိုင်ရာ ကျွန်း၌သော်လည်းကောင်း ပြန်သန္ဓေတည်ကြသည်။

ထိုကျွန်း၏ထူးခြားချက်တရပ်မှာ ဖြုတ်၊ ခြင်၊ ယင်၊ မြေ၊ ဖား၊ ကင်း၊ သန်း၊ ကျား သားရဲတိရစ္ဆာန်စသော ဘေးရန်များ မရှိ၊ အခါခပ်သိမ်း ဥတုသုံးပါး၌ အပူအချမ်းမျှတလေ၏။

ထို့ကြောင့် ဖျားနာခြင်း၊ ချောင်းဆိုးခြင်း၊ ခေါင်းကိုက်ခြင်း၊ ဝမ်းနာခြင်းစသည့် ဓာတ်ဖောက်ပြားသည့် ရောဂါဝေဒနာများ ကင်းမဲ့ကြကာ အသက်တထောင်ရှိမှ သေလွန်ကြကုန်သည်။ (အဋ္ဌာနာဋီယသုတ်ဋီကာ)

အပါယ် လေးဘုံ

ဤလူ့ဘုံနှင့် နတ်ဘုံခြောက်ထပ်တို့မှ လူနတ်သတ္တဝါတို့သည် သေခြင်းတရား လေးပါး တို့တွင် တပါး ပါးဖြင့် စုတေ သေဆုံးသောအခါ အချို့က အကုသိုလ် ကံကြောင့် အပါယ်လေးဘုံသို့ ရောက်ကြရသည်။ အပါယ်ဘုံတွင် ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ၊ အသူရကာယ်ဟူ၍ ဘုံလေးဘုံရှိသည်။

ရုပ်ဓာတ်သင်္ခါရတရားတို့သည် ဖြစ်ပြီးလျှင် တဖန်ပျက်စမြဲ ဖြစ်ရကား မည်ကဲ့သို့ပျက်စီးပုံကို သတိပြုသင့်သည်။

လူ့သက်တန်း ဆုတ်ပု

ကမ္ဘာဦးအခါက လူတို့၏အသက်သည် ကျွန်းကြီး လေး
ကျွန်းစလုံးမှာပင် အသင်္ချေတိုင်အောင် နေကြရ၏။

ထို အသင်္ချေယုတမ်း မှီသည့် သတ္တဝါ တို့၏ သန္တာ၌
အကုသိုလ် တရားများ တဖြည်းဖြည်း တိုးပွား လာ၍ ဥတု
အာဟာရများ ဖောက်ပြန် ယုတ်ညံ့လာသည်။ သို့ဖြင့် လူတို့၏
အသက်တမ်းမှာလည်း တဖြည်းဖြည်းဆုတ်ယုတ်လာသည်။

ထိုသို့ ဆုတ်ယုတ်လာရာတွင် မြောက်ကျွန်းသားတို့သည်
တထောင်တမ်းသို့ကျလျှင် မတိုးမဆုတ် အမြဲတန်ရပ်၍ တည်နေ
ကြ၏။

အရှေ့ ကျွန်း အနောက် ကျွန်း သားတို့ကား ငါးရာ
တမ်းသို့ ကျရောက်သောအခါ မတိုးမဆုတ် တန်ရပ် တည်နေ
ကြသည်။

တောင်ကျွန်းသား (ကျွန်ုပ်တို့ နေထိုင်ရာ) တို့မူကား
ဆယ်နှစ်တမ်းသို့ကျအောင် ဆုတ်ယုတ် လာကြသည်။ အသက်
တရာတမ်း၌ သလေးဆန်၊ သလေးထမင်းသည် မင်းသုံးမင်းဆောင်
ဖြစ်ခဲ့သလို ထိုဆယ်နှစ်တမ်း ရောက်သောအခါ လူးဆန်၊ လူး
ထမင်းသည် အကောင်းဆုံး မင်းသုံးမင်းဆောင် ဖြစ်လာရသည်။

ကပ်သုံးပါး

ငါးနှစ်ရွယ်ရှိသော မိန်းကလေးသည် အချိန် အရွယ်
ရောက်သဖြင့် လက်ထပ်မင်္ဂလာ ဆောင်လာကြ၏။ သားနှင့်

အမိ၊ သမီးနှင့်အဘ မှားယွင်းကြ၏။ မောင်နှင့်နှမ မှောက်မှားကြ၏။ ခွေး၊ ဝက်စသော တိရစ္ဆာန်များကဲ့သို့ ဟိရိသြတပ္ပ တရားများ ကင်းမဲ့လာကြ၏။ ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟ တရားများ အလွန်အားကြီးလာကြသည်။

ထိုသို့ ရာဂ လွန်ကဲလွန်းအားကြီး၍ ရောဂါဘေးများ နှိပ်စက်လာသဖြင့် ရောဂန္တရကပ် ဖြစ်ပေါ်လာသည်။

ဒေါသလွန်ကဲလွန်းအားကြီး၍ ဓါး လက်နက်ဘေးများ နှိပ်စက်လာသဖြင့် သတ္တန္တရကပ် ဖြစ်ပေါ်လာသည်။

မောဟ လွန်ကဲလွန်း အားကြီး၍ ငတ်မွတ် ဘေးများ နှိပ်စက်လာသဖြင့် ဒုဗ္ဘိက္ခန္တရကပ်ကြီး ဖြစ်ပေါ်လာသည်။

ဤ ကပ်ကြီးသုံးပါးတို့တွင် တပါးပါးသော ကပ်သည် ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး အရှိန်အဟုန်မြဲစွာ နှိပ်စက်၍ လူတို့သည် သေကြေ ပျက်စီးကြရသည်။

နောင်အခါ ရောက်လာအံ့သော ဆယ်နှစ် တမ်းတွင် သတ္တန္တရကပ်ဆိုက်လတ္တံ့ ။

ထိုအခါ တဦးက ဓားနှင့်ခုတ်မည်ဟု လာလျှင် အခုတ်ခံရမည်သူက အနားမှာ ဓားရှိလျှင် ဓား၊ ဓားမရှိလျှင် ထင်းချောင်း ဖြစ်စေ၊ ဝါးခြမ်း ဖြစ်စေ၊ မြက်ပင် ဖြစ်စေ တစုံတခုသော ပစ္စည်းကို ကိုင်လိုက်သည်နှင့် လက်ထဲရောက်က ဓားဖြစ်ကာ ပြန်လည်ခုခံ၏။ ထိုသို့ အချင်းချင်း ခုတ်သတ်၍ သေကြပေလိမ့်မည်။

ထိုခုနှစ်ရက်ပတ်လုံး ကပ်ဘေးကြီးပြင်းထန်စွာကျရောက်
ပြီး နှိပ်စက်သောအခါ ရှေးဘုန်းရှေးကံရှိကြသော အဆင်ခြင်
ဥာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံကြသူတို့က သေဘေးမှ ကြောက်ရွံ့ကြ
လျက် အချို့မှာ တောချုံဂနိုင်စုံမြိုင် ပိတ်ပေါင်းသို့ ထွက်ပြေး
ပုန်းအောင်းနေကြသဖြင့် လူမျိုးမပြတ်ရုံ တရွာလျှင်တယောက်
နှစ်ယောက် စသည်မျှလောက်သာလျှင် ကျန်ကြတော့သည်။

သက်တမ်းပြန်လည်တက်ပုံ

ထိုသို့ ပညာသတိဖြင့် မသေ၍ကျန်ရစ်ခဲ့ကြသော သူတို့
သည် ခုနှစ်ရက်လွန်မြောက်သောအခါ တောချုံများအကြား
မှထွက်ပြီး မိမိတို့နေရာရွာများသို့ ရောက်လျှင် တဦးနှင့်တဦး
တွေ့မြင်ကြသည်။ သည်တွင် လည်ဘက်၍ ဝမ်းနည်းကြေကွဲ ငိုပွဲ
ကြီးဆင်ကြသည်။

‘အချင်းတို့ လူတွေကား သေကြလေပြီ၊ ငါတို့တတွေ
သာ ကျန်တော့သည်။ တဦးနှင့်တဦး ခိုက်ရန်ဒေါသမဖြစ်ကြဘဲ၊
ချစ်ချစ်ခင်ခင် ကြင်ကြင်နာနာ မေတ္တာတရား ပွားများကြကုန်
အံ့၊ ကရုဏာတရား ပွားများကြကုန်အံ့၊ မုဒိတာတရား ပွားများ
ကြကုန်အံ့၊ ငါးပါးသီလများ စောင့်ထိန်းကြကုန်အံ့’ ဟု ပြောဆို
ကြပြီး အညီအညွတ်စုဝေး၍ ရွာတည်သောင်ကာ နေထိုင်ကြ
လေသည်။

ထိုသို့ ကုသိုလ်တရား၏ အာနုဘော်ကြောင့် ထိုဆယ်နှစ်
တမ်း သူတို့မှ မွေးဖွားသော သားသမီးတို့သည် အသက်နှစ်ဆယ်
နေလာရ၏။ ထိုနှစ်ဆယ်မှ မွေးဖွားသော သားသမီးတို့သည်

လေးဆယ်၊ ထိုလေးဆယ်မှ မွေးဖွားသော သားသမီးတို့သည် ရှစ်ဆယ်၊ ရှစ်ဆယ်မှ မွေးဖွားသော သားသမီးတို့သည် တရား ခြောက်ဆယ် စသည်ဖြင့် အသက်တမ်းတိုး၍ ရှည်လာပြန်၏။

ဤနည်းဖြင့် တပိုးတပိုးတိုးလျက် အသင်္ချေယျကျအောင် တက်သွားသည်။ တက်ကပ်၌ အလျင်အမြန်တက်၏၊ ဆုတ်ကပ်၌ မူကား တဖြည်းဖြည်းဆုတ်၏။

တဖြည်းဖြည်းဆုတ်ယုတ်မှုကို ကိုယ်တွေ့သတိပြုသင့်သည်။ ရှေးဝေဿန္တရာမင်းကြီးတို့ဖြစ်တုန်းအခါက တရာတမ်း မြတ်စွာ ဘုရားပွင့်သည့် အချိန်တိုင်အောင် ရှိသေး၏။ ယခုခေတ်ပင် တရာတမ်းဟု ဆိုရလေဦးမည်။

ထိုသို့ လူတို့၏ အသက်တမ်းသည် သင်္ချေယျမှ သည်ဆယ် နှစ်တမ်း၊ ဆယ်နှစ်တမ်းမှ သည် အသင်္ချေယျကျအောင် တည် သောအချိန်ကို အန္တရကပ်တခုဟု သတ်မှတ်၏၊ ယင်းသို့ အန္တရ ကပ်မျိုးပေါင်း ခြောက်ဆယ်လေးကပ်မှာ မဟာကပ်ကြီးတကပ် ဟုခေါ်သည်။

အန္တရကပ်အတွင်း၌ လူတို့၏ရောက်ရာ ရောက်ရာ အသက် တမ်းသည် အာယုကပ်တခုစီ သတ်မှတ်၏။

ကမ္ဘာပျက်ချိန်

အသင်္ချေယျမှ သည်ဆယ်နှစ်တမ်း၊ ဆယ်နှစ်တမ်းမှ သည် အသင်္ချေယျသို့ အဖန်ဖန် ဆုတ်ချည်ကပ်ချည်သွားသဖြင့် အန္တရ ကပ်ပေါင်း ခြောက်ဆယ်လေးကပ်သည် အသင်္ချေယျတမ်းသို့ ဆိုက်၍စေ့၏။

ထိုအသင်္ချေယျတမ်း၌ ကုသိုလ်တရားတိုးတက်စည်ကား
ဆဲ သမ္ပဟိတအခါဖြစ်၍ ပျက်စီးခြင်းတဖန် အသင်္ချေယျမှဆုတ်
၍ အလာ၊ တထောင်တမ်းသို့အကျတွင် ကမ္ဘာကြီး ပျက်လေ
သည်။

မီးခုနစ်ကြိမ်-ရေတကြိမ်

ကမ္ဘာကြီးပျက်ရာတွင် အချို့သောကမ္ဘာသည် မီးဖျက်
၍ ပျက်၏။ အချို့ကမ္ဘာမှာ ရေဖျက်၍ပျက်သည်။ အချို့ကမ္ဘာ
မှာ လေဖျက်၍ပျက်သည်။

ထိုသို့ပျက်ရာတွင် မီးချည်းလောင်၍ ခုနစ်ကြိမ်ပျက်၏။
ရှစ်ကြိမ်မြောက်တွင် ကမ္ဘာသည် ရေဖျက်၍ ပျက်၏။
ထို့နောက် မီးဖျက်သော ကမ္ဘာခုနစ်ကြိမ်ဖြစ်လာ၏။ ရှစ်ကြိမ်
မြောက်အခါတွင် ရေဖျက်သောကမ္ဘာ တကြိမ်ဖြစ်လာပြန်၏။

ထိုနည်းအတိုင်း မီးဖျက်ကမ္ဘာခုနစ်ကြိမ်၊ ရေဖျက်ကမ္ဘာ
တကြိမ် စသည်ဖြင့် ပျက်စီးသွားရာ ခြောက်ဆယ့်လေးကမ္ဘာ
စေ့ပြည့်၏။

ရေဖျက်နေကြသော ထိုခြောက်ဆယ့် လေးခုမြောက်
ကမ္ဘာသည် ရေမဖျက်ဘဲ လေဖျက်၍ပျက်၏။ ထို့နောက် မီး
ဖျက်ကမ္ဘာ ခုနစ်ကြိမ်၊ ရေဖျက်ကမ္ဘာတကြိမ်စသည်ဖြင့် တလှည့်
စီ ဖြစ်လာခဲ့ပြန်ရာ၊ ခြောက်ဆယ့် လေးခုမြောက် ကမ္ဘာသည်
ရေမဖျက်ဘဲ လေဖျက်၍ပျက်၏။ ထိုသို့ အဖန်ဖန် ပျက်စီးနေလေ
သတည်း။

ဗြဟ္မာဘုရား

အန္တရကပ် ခြောက်ဆယ် လေးကပ်စေ၍ အသက်
တထောင်တမ်းသို့ရောက်သောအခါ ကမ္ဘာကြီး ပျက်ကြောင်း
တင်ပြခဲ့ပြီ။

ထိုသို့ ကမ္ဘာကြီးမပျက်မီ အနှစ် တသိန်းလောက်က
ဗြဟ္မာကြီးတို့ပြောကြားသဖြင့် ကမ္ဘာပျက်မည့် အကြောင်းကို
လောကဗျူဟာနတ်တို့က သိရှိကြကုန်၏။

သည်တွင် လူ့ပြည်သို့လာ၍ အဝတ်နီများ ဝတ်ဆင်ပြီး
ပန်းနီများပန်ဆင်ကာ ဆံပင်ဖားဆူးချလျှက် ငိုကြွေးပြကြ၏။
အလွန်သနားစရာ ထိတ်လန့်ဘွယ်ရာအသွင်ကိုဆောင်၍ လူ့ပြည်
ခရီးလှည့်လည်ကာ သတိပေးကြ၏။

‘အို...လူအပေါင်းတို့ ဤကမ္ဘာပျက်ကြီးဘေးမှ လွတ်
မြောက်ရန် ဗြဟ္မာပြည်သို့ရောက်ရအောင် ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို
မမေ့မလျော့ အားထုတ်ကြကုန်လော့၊ အမိ အဘတို့ကို ကောင်း
မှုန်စွာ လုပ်ကျွေးကြကုန်လော့၊ အသက်ရက်ကြီးသော သူတို့ကို
ကောင်းမှုန်စွာရိုသေကြကုန်လော့၊ သီတင်းသီလဆောက်တည်ကြ
ကုန်၊ တဦးနှင့်တဦး မေတ္တာတရားပွားများကုန်၊ မေတ္တာကရု
ဏာ မုဒိတာဥပေက္ခာတရား ပွားများကြကုန်၊ ကုသိုလ်စျာန်
တရားများ ပွားများ အားထုတ်ကြကုန်၊ မမေ့မလျော့ကြ
လေနှင့်’

သတိပေးနှိုးဆော်ပြီး သူတို့နေထိုင်ရာ နတ်ပြည်သို့ ပြန်
သွားကြလေသည်။

မဟာလောကဓါတ်ကြီး အတွင်း၌ ကိုယ်စကြာဝဠာ၌ ကိုယ် နတ်အားဖြင့် စကြာဝဠာတိုင်းမှာပင် ပြောကြားကြသည် ဟု သိရမည်။

နတ်များ သတိပေးစကားကြားရသော လူအပေါင်းတို့ သည် အလွန်ထိတ်လန့် ကြောက်ရွံ့ကြလျက် ကုသိုလ်ကောင်းမှု ကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် အားထုတ်ကြလေသည်။ ဗြဟ္မဝိဟာရ တရား၊ ကသိုဏ်းတရားတို့ကို ဂရုစိုက် အားထုတ်ကြသည်။

ထိုသို့ ဝိရိယထားအားထုတ်ကြ၍ အချို့မှာ မျက်မှောက် ဘဝ၌ပင် ဈာန်ကိုရ၍ စုတေသောအခါ ဗြဟ္မာပြည်သို့ရောက်ကြ သည်။

မျက်မှောက်ဘဝ၌ ဈာန်မရကြသော သူတို့မှာလည်း သေဆုံးသောအခါ အားထုတ်ခဲ့သော ကုသိုလ် အရှိန်ကြောင့် နတ်ပြည်သို့ရောက်ကြ၍၊ နတ်ပြည်မှဈာန်ကိုရအောင် အားထုတ် ပြီး စုတေသောအခါ ဗြဟ္မာပြည်သို့ ရောက်ကြ၏။ ကြယ်နတ်သား၊ လနတ်သား၊ နေနတ်သားတို့လည်းဈာန်ကိုရအောင် အားထုတ်၍ စုတေသောအခါ ဗြဟ္မာပြည်သို့ချည်း ရောက်ကြ၏။

ကြယ်ဗိမာန်၊ လဗိမာန်၊ နေဗိမာန်တို့တွင် သတ္တဝါကင်းမဲ့ စွာဖြင့် သွားမြဲတိုင်း သွားနေကြသည်။ ပျက်စီးလတ္တံ့သော အောက်ဘုံမှ လူနတ်သတ္တဝါအပေါင်းတို့သည် အထက်ဈာန်ကို ရအောင်အားထုတ်၍ စုတေသောအခါ မပျက်စီးမည့် အထက် ဗြဟ္မာဘုံသို့ချည်း ရောက်ကြလေသည်။

အပါယ်လေးဘုံမှ လွတ်ပုံ

အပါယ်လေးဘုံမှ သတ္တဝါတို့သည် မိမိတို့ရှေ့က ပြုခဲ့ဘူးသော ကုသိုလ်ကံထောက်မသဖြင့် အားလုံး အပါယ်လေးဘုံမှ လွတ်မြောက်ကာ လူ့ဘုံ နတ်ဘုံ သုဂတိဘဝသို့ ရောက်ကြရသည်။ ထို့နောက် စျာန်တရားများရအောင် အားထုတ်ကြပြီး ဗြဟ္မာပြည်သို့ချည်း ရောက်ကြကုန်၏။

‘နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိငရဲသားတို့သည် သံသရာက ဘယ်သော အခါမှ မကျွတ်လွတ်ရဘဲ သံသရာ၌ အမြဲကျင်လည်နေသော သံသရာသစ်ငုတ်ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာပျက်သော်လည်း ဗြဟ္မာပြည်သို့ မတက်ရောက်ရဘဲ မြေကြီး၌၊ မြေကြီးတည်ရာ၌ အမြဲကျန်ရစ်နေရသော မြေစောင့်ကောင်သာတည်း’ ဟု ဆိုတတ်ကြ၏။

စင်စစ် ထိုသို့မဟုတ်....

ကျွတ်ချိန် တန်သော အချိန်တွင် တရား အားထုတ်၍ ရဟန္တာဖြစ်ပြီး သံသရာမှ လွတ်မြောက်နိုင်၏။ သည်အကြောင်းကို ဗုဒ္ဓက ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်တွင် ဟောတော်မူခဲ့သည်။

‘ရှေးအခါက နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်ခဲ့ဘူးသော အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မဂ်ဖြင့် မိမိကိုယ်တိုင်ပယ်အပ်ပြီး၊ ရှေးမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်စဉ်အခါ၌ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်ခဲ့ဘူးသော ကိလေသာ အညစ်အကြေးများကို ပြန်သိကာ၊ အနိစ္စအားဖြင့် ဝိပဿနာရှုကုန်၏’

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပုဂ္ဂိုလ်သည် လူ့ပြည်၌နေရစဉ်က ဥာဏ်ပညာမဲ့၍ (ဝိဇ္ဇာဥာဏ်ကင်း၍) မသိမမြင်နိုင်သဖြင့် ကံ ကံ၏အကျိုး

ကိုယ်ပယ်ကာ အပါယ်ငရဲသို့ ကျရောက်ရသည်။ ထိုအခါ ကံ၏ အကျိုးကို ကိုယ်တိုင်ဒိဋ္ဌိ တွေ့ကြုံခံစားရပြီး (မြင်လည်းမြင်၊ ကြားလည်းကြား၍) ထိုမိစ္ဆာအယူကို အပါယ်ငရဲသို့ ရောက်လျှင် ရောက်ခြင်း အချို့လည်းစွန့်ကြ၏။ အချို့လည်း အတန်ကြာမှ စွန့်ပစ်နိုင်ကြ၏။

သုရဌမြို့ပိင်္ဂလမင်းကြီး၏ နန္ဒကမည်းသောမိစ္ဆာ ဒိဋ္ဌိအမတ်ကြီးသည် အပါယ်ဘုံသို့ရောက်လျှင်ရောက်ခြင်း အယူကိုစွန့်၏။ သို့သော် အပါယ်ငရဲမှာကား အပြစ်ကံအားလျော်စွာခံရပြီးမှ လွတ်ကြရသည်။

သည် ဘဒ္ဒကမ္ဘာတွင် ဖြစ်သော နာရဒ ဇာတ်တော်၌ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဂုဏ်ကဿပကြီးသည် အပါယ်ငရဲသို့ ကျရောက်လေပြီး၍၊ ဂေါတမဘုရားလက်ထက် နိယတမိစ္ဆာ အယူရှိသော ပူဆုဏကဿပ ဖြစ်လာပြန်၏။

ထိုသို့ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ကမ္ဘာမပျက်မီအတွင်း အချိန်တွင်လည်း လွတ်၏။ ကမ္ဘာပျက်ခါနီးမှလည်း လွတ်၏။ ကမ္ဘာပျက်တော့မည့်ဆဲဆဲအချိန်ခါ၌မူကား ကေန့်မုချ လွတ်ရဲလေသည်။

ငရဲပြည်တွင် အဘယ်မျှလောက် ကြာအောင် ခံစားရသည်။ အမြဲ နိယာမ မရှိ၊ အပြစ်ရှိသလောက်ခံရ၍ သူလွတ်ချိန် တန်သောအခါ လွတ်၏။ ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက ဘယ်

လောက်ကြာအောင် ခံရသည်ဟူ၍ မဟော၊ အပါယ်ငရဲသို့ ကျရောက်သည် ခံရသည်ဟူ၍သာ ဟော၏။

ကမ္ဘာပျက်တောင်မှ ငရဲမှမလွတ်ရဘဲ အမြဲခံ၍ နေရသောသူ ဟူ၍ မရှိဟုမှတ်ရမည်။ အားလုံးလွတ်၍ ဗြဟ္မာတု်သို့ ချည်း ရောက်ကြ၏။ အခြား မဟာလောကဓါတ် စကြာဝဠာသို့ လည်း မရောက်နိုင်၊ ကိုယ် လောကဓါတ် စကြာဝဠာ၌သာ အမြဲ ကျင်လည်ရ၏။ ဖြစ်ရ၏ဟူ၍ကား အမြဲနိဿာမ မရှိ။ သို့သော် တခုသော မဟာလောကဓါတ်အတွင်း ကံသတ္တဝါသည် အခြား မဟာလောကဓါတ်သို့ ကူးပြောင်းခဲ့၏။

သတ္တဝါတို့မည်သည် မိမိဘို့ကြားဘူး၊ ရောက်ဘူး ဖြစ်ဘူး သော အရပ်၌သာ ဖြစ်ကြ၏။ မကြားဘူး မရောက်ဘူး မဖြစ်ဘူး သောအရပ်၌ ဖြစ်ခဲ့၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခဲ့ကြောင်းကို ရောဟိတသဝတ္ထု၊ အဋ္ဌဂုံတ္ထရပါဠိတော်လာ ဒါနုပ ပတ္တိသုတ် စသည်တို့ကိုထောက် ရှုနိုင်သည်။

ကမ္ဘာပျက်ပုံ အခြင်းအရာ

ကမ္ဘာပျက်တော့မည်နိမိတ်များဖြစ်၍ သတ္တဝါတို့ ဗြဟ္မာ ပြည်သို့ တက်ကြွဆဲအခါ လူ့ပြည်၌ လူမကုန်ခင် အနှင်တသန်း လောက်ကြလျှင် ကမ္ဘာပျက်မိုးကြီး သည်းထန်စွာတကြိမ်ရွာ၏။ သည်တွင် ကြွင်းကျန်သေးသော သူတို့ကမျိုးစပါးတို့ကို ထုတ်၍ ကြဲကြကုန်၏။

ယင်းသို့ ကြဲလိုက်သော မျိုးများသည် အိမ်သို့ ပြန်၍ မောင်ကြီးတောပေါ် အပြီးတိုင် မိုးခေါင်လေတော့သည်။ ထိုအခါ လူများသေကြေပျက်စီး၍ နတ်ပြည်သို့ရောက်ကြသည်။ နတ်ပြည်၌ စျာန်ကိုရအောင် အားထုတ်ပြီးလျှင် ပြဟွာပြည်သို့ ရောက်ကြရသည်။

ထိုကမ္ဘာပျက်မိုးကြီး သည်းထန်စွာ တကြိမ်ရွာပြီးသည် နောက် မိုးကောင်းကင်သည် မြည်ဟီး သကဲ့သို့ မြည်ဟိန်း၍ တပေါက်မျှမကျဘဲ အပြီးတိုင် မိုးပြတ် သွားပြီးနောက် အနှစ် တသိန်းလောက် ရောက်သောအခါ (မီးဖျက်မည့်ကမ္ဘာဖြစ်က) မဟာ လောကဓာတ်ကြီးအတွင်း စကြဝဠာ တိုင်းမှာပင် နေ နှစ်စင်း ထွက်လာ၏။

ထို့နောက် အစဉ်အတိုင်း သုံးစင်း၊ လေးစင်း၊ ငါးစင်း၊ ခြောက်စင်း၊ ခုနစ်စင်းထွက်၍ စကြဝဠာခံရေနှင့်တကွ စကြဝဠာ မဟာလောကဓာတ်ကြီးကို မီးတွေလောင်၍ နေမိမာန် ဘုန်းနှင့် တကွ နတ်တွေ ပဌမဈာန် ပြဟွာဘုတ်တို့ကိုပါ လောင်ကျွမ်းပစ် လိုက်သည်။ လောင်စာကုန်တော့မှ မီးလျှံစဲလေသည်။

အထက် ဧကောင်းကင်နှင့် အောက်ကောင်းကင် တစ် တည်း စပ်လျက် ဟင်းလင်းပြင် ဧကောင်းကင် အမှိုက်မှောင်ကြီး အတိ ဖြစ်သွားလေသည်။

အစာယ့်၍ ရေဖျက်မည့်ကမ္ဘာဆိုလျှင် အလွန်ခါးသော၊ အလွန်ငံသောရေငံ၊ မိုးကြီးရွာ၍ စကြဝဠာ မဟာလောကဓာတ်

ကြီးကို အကုန်လုံးကြေမှုစေကာ အရည်ပျော်စေသည်။ နတ်ဘု
ပဌမဈာန်၊ ဒုတိယဈာန်၊ ဗြဟ္မာဘုတို့ကိုပါ ကြေမှုစေ၍ အရည်
ဖြစ်စေပြီး စကြဝဠာခံရေနှင့်တကွ ထိုကမ္ဘာဖျက် ရေငံတို့သည်
အလှအမြန် ကွယ်ချုပ်လေ၏။

အထက် ကောင်းကင်နှင့် အောက်ကောင်းကင် တစပ်
စည်းစပ်လျက် ဟင်းလင်းအပြင် ကောင်းကင် အမှိုက်မွှေခံကြီး
အတိ ဖြစ်သွားလေသည်။

အကယ်၍ လေဖျက်မည့်ကမ္ဘာဆိုလျှင် အလွန် ပြင်းထန်
သော လေတို့သည်ထ၍ ဖိုမှုန့်၊ မြေခဲ၊ ကျောက်ခဲတို့ကို ကောင်းကင်
သို့ လွှင့်ပို့စေ၏။ ကြာလျှင် ကျောက်ဖျာ၊ ကျောက်သွဉ်၊ တောင်
ထွဉ်များကိုပါ ကောင်းကင်သို့ လွှင့်ပို့စေ၏။ ဟိမဝန္တာတောင်၊
စကြဝဠာတောင်၊ မြင့်မိုရ်တောင်တို့ကို ပါလွှင့်စေ၏။

စကြဝဠာ မဟာပထဝီမြေကြီးပါ အစိတ်စိတ် အမွှာမွှာ
ကဲ့အက်လျက် ကောင်းကင်သို့ လွှင့်စေ၏။ စကြဝဠာ ခံရေတို့ကို
လည်း ဖရိုဖရဲကောင်းကင်သို့လွှင့်စေ၏။ ကြယ်ဗိမာန်၊ နေဗိမာန်၊
နတ်ဘုဗိမာန်၊ ပဌမဈာန်၊ ဒုတိယဈာန်၊ တတိယဈာန် ဗြဟ္မာ
ဘုဗိမာန်တို့ပါ လွှင့်ပါးပျက်ကြေကုန်၏။

ကမ္ဘာဖျက်လေကဖျက်ဆီး၍ပျက်စီးသွားသော ဤမဟာ
လောကဓာတ်အတွင်းမှ ကောင်းကင်သို့ လွှင့်လေသည့် အစိုင်
အခဲ မှန်သမျှတို့သည် စကြဝဠာ အချင်းချင်း အားဖြင့်၎င်း၊
မြင့်မိုရ်တောင်နှင့် စကြဝဠာအားဖြင့်၎င်း၊ မြင့်မိုရ်နှင့် ဘုဗိမာန်

အားဖြင့်၎င်း၊ တခုနှင့်တခု ထိခိုက်ကြ၍ မှန်မှန်ညက်ညက် ကြေမှု
ပျက် ချက်ကြ၏။

သည်တော့မှ ကမ္ဘာလေးများ ငြိမ်သက်စွာ ချုပ်ပျောက်
သွားလေသည်။ အထက်ကောင်းကင်နှင့် အောက်ကောင်းကင်
တစပ်တည်းစပ်လျက် ဟင်းလင်းပြင်စောင်းကင် အမှိုက်မှောင်
ကြီး ဖြစ်သွားလေသည်။

ကပ်ကမ္ဘာ ဖွဲ့ပုံ

ကမ္ဘာဖျက်မိုးကြီးရွာသည်မှစ၍ ဟင်းလင်းပြင် ကောင်း
ကင်အတိ ဖြစ်သည့်တိုင်အောင် ပျက်စီးဆဲဖြစ်သော အချိန်ကို
ဝိဝဋ္ဌာယ အသင်္ချေယျကပ် ခေါ်၏။

ဟင်းလင်းပြင် ကောင်းကင်အတိ ဖြစ်သည်မှစ၍ ကမ္ဘာပြု
မိုးကြီးရွာသည့်တိုင်အောင် ပျက်စီးပြီး၍ တည်နေသောအချိန်ကို
ဝိဝဋ္ဌာယ အသင်္ချေယျကပ် ခေါ်၏။

ကမ္ဘာပြုမိုးကြီး ရွာသည်မှစ၍ နေ လ နက္ခတ်များ ပေါ်
သည့်တိုင်အောင်ပျက်ပြီး၍ ဖြစ်ပြန်ဆဲအချိန်ကို ဝိဝဋ္ဌာယ
အသင်္ချေယျကပ် ခေါ်၏။

နေ လ နက္ခတ် ပေါ်သောနေ့မှစ၍ တဖန်ကမ္ဘာပျက်
မိုးကြီး ရွာသည့်တိုင်အောင် ဖြစ်ပြီး တည်နေသော အချိန်ကို
ဝိဝဋ္ဌာယ အသင်္ချေယျကပ် ခေါ်၏။

ဤ အသင်္ချေယျကပ်လေးခုသည် အချိန်ကာလ အညီ အမျှ ရှိကြ၏။ အန္တရကပ် ခြောက်ဆယ့်လေးကပ်စာစီချည်း ရှိကြ၏။ ဤအသင်္ချေယျကပ်လေးခုအပေါင်းသည် တခုသော မဟာကပ်ခေါ်၏။ ဤမဟာကပ် တခုကိုပင် တကမ္ဘာဟု ခေါ်လေသည်။

“ကျွန်ုပ်တို့ ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာကို မီးဖျက်လတ္တံ့ ။ ယခုအခါ ကား အန္တရကပ် ဆယ့်တကပ် လွန်၍ ဆယ့်နှစ်ကပ် တွင်းသို့ ရောက်ပေပြီ။ ယခု ရောက်လာမည့် ဆယ့်နှစ်တမ်းမျှ တက်၍ အသင်္ချေယျသို့ ကျလျှင် ဆယ့်နှစ်ကပ် လုံးလုံး ပြည့်ပေမည်။ နောက် ငါးဆယ့်နှစ်ကပ် အလွန် အသက် တထောင်တမ်းသို့ ကျရောက်သောအခါ လောကဗျူဟာနတ်တို့ ကြွေးကြော် ပြောကြားမည့် ကပ္ပ ကောလာဟလဖြစ်ပြီး ကမ္ဘာပျက်ပေလိမ့်မည်။

ထိုသို့ ကမ္ဘာပျက်ပုံကို မြတ်စွာဘုရားက အနိစ္စဝိပဿဏာ တောနေ ရဟန်းငါးရာတို့အား ဟောကြား ညွှန်ပြတော်မူရာ၊ တရားတော် ဆုံးလျှင် ထိုရဟန်းငါးရာသည် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ကြလေသည်” (သက္ကသုရိယသုတ်)

ဘုရားလေးဆူ ပွင့်ရာကာလ

ကမ္ဘာဦးမှ စ၍ရေသော် ကိုးခုမြောက်သော အန္တရကပ် ဆုတ်တုန်းအခါ လေးသောင်းတမ်း၌ ကကုသန်ဘုရား ပွင့်တော်မူ၏။

ထိုအချိန်က ဝေပုလ္လတောင်သည် လေးယူဇနာလောက်
မြင့်သဖြင့် လေးရက်တက်၊ လေးရက်ဆင်း ခရီးရှိ၏။

ထိုနောက် ဆယ်ခုမြောက်သော အန္တရကပ် ဆုတ်တုန်း
အခါ သုံးသောင်းတမ်း၌ ကောနာဂုမ်ဘုရား ပွင့်တော်မူ၏။

ထိုအခါ ဘုရားနှစ်ဆူ ကြားကာလ မြေကြီးတယူဇနာ
အပေါ်သို့တက်၏။ ဝေပုလ္လတောင်သည် တယူဇနာ မြေအတွင်း
သို့မြုတ်၍ သုံးယူဇနာလောက်သာ မြင့်တော့သဖြင့် သုံးရက်တက်၊
သုံးရက်ဆင်း ခရီးရှိ၏။

တဆယ့်တခု မြောက်သော အန္တရကပ် ဆုတ်တုန်းအခါ
နှစ်သောင်းတမ်း၌ ကဿပဘုရား ပွင့်တော်မူ၏။

ထိုအခါ ဝေပုလ္လတောင်သည် တယူဇနာ မြေအတွင်းသို့
မြုတ်ပြန်၍ နှစ်ယူဇနာလောက်သာ မြင့်သဖြင့် နှစ်ရက်တက်၊
နှစ်ရက်ဆင်း ခရီးရှိ၏။

တဆယ် နှစ်ခုမြောက်သော အန္တရကပ်ဆုတ်တုန်းအခါ၌
ဂေါတမဘုရားသည် အကယ်၍ တသောင်းတမ်း၌ ပွင့်ငြားအံ့
ဝေပုလ္လတောင်သည် တယူဇနာ မြေမြုတ်ပြန်၍ တယူဇနာမြင့်
သဖြင့် တရက်တက်၊ တရက်ဆင်းခရီးရှိ၏။ သို့သော် ဂေါတမ
မြတ်စွာဘုရားသည် ဥာဏ်ပါရမီ မရင့်သန်သေးသဖြင့် အချိန်
ကုန်လွန်စေ၍ တရာတမ်းသို့ကျမှ ပွင့်တော်မူ၏။ ထို့ကြောင့်

ဝေပုလ္လတောင်သည် တယူဇနာမမြင့်ဘဲ တမဟုတ်တက် တမဟုတ်
ဆင်းခရီးမျှလောက်သာ မြင့်လေတော့သည်။

သည်သို့ ကမ္ဘာအထပ်ထပ် ပျက်စီးနေပုံ၊ သင်္ခါရတို့၏
မမြဲပုံကိုပြသော ဝေပုလ္လသုတ်ဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြား
ဆုံးမတော်မူခဲ့သည်။

ကမ္ဘာ အထပ်ထပ် ပျက်နေသလို၊ သတ္တဝါတို့သည်
အထပ်ထပ်ပျက်နေကြသည်။ တကောင်းအဘိရာဇာမှစ၍ ယခု
ကျွန်ုပ်တို့ခေတ်တိုင်အောင် ကြည့်ဦးလော့၊ တိုင်းသူပြည်သား
တို့နှင့်တကွ မြို့ပေါင်းများစွာ၊ မင်းပေါင်းများစွာ၊ မြို့အဆက်
ဆက်၊ မင်းအဆက်ဆက် သေပျောက်ပျက်စီးခဲ့လေပြီ။ အမည်
ဝေပါဟာရများသာ ကျန်ရှိတော့သည်။ သည်အမည်ဝေပါဟာရ
များမှလည်း နောင် ကြာမြင့်သောအခါတွင် ကွယ်ပျောက်လေ
ဦးမည်။

လောကသဘာဝကိုက ဖြစ်ပြီးပျက်ရ၏။

မည်မျှပျက်ခဲ့လေပြီကို ပမာပြုရလျှင်....

ဤမဟာပထဝီမြေကြီးကို အားလုံး ဇီးစေ့လောက်၊
ဇီးစေ့လောက်လုံး၍ “ဤကား ငါ့အမိတည်း”ဟု တလုံးစီ
ချ၍ ရေတွက်သွားလျှင် ဇီးစေ့လောက်မြေလုံးများသာကျန်ရာ
၏။ သတ္တဝါတိုင်း၏ အမိအဆက်ဆက်တို့သည် မကျန်နိုင်ပေ။
အကြောင်းမှာ သံသရာအဝှန်း၊ ကာလကြီး အလွန်ရှည်လျား
သောကြောင့်တည်း။

ဤကမ္ဘာလောကတွင် လွန်ခဲ့ပြီးသော အန္တရကပ် ဆယ်နှစ်ခုအတွင်း၌ ဖြစ်လေခဲ့ပြီးသောဘဝပေါင်း၊ ခန္ဓာကိုယ်ပေါင်း အရိုးစုပေါင်းဘို့သည် များပြား လှလေသည်။ ထိုဘဝခန္ဓာအရိုးစုသည် သေပျောက်ပျက်စီးခဲ့လေပြီ။

ယခု တည်ရှိနေသော သူတို့လည်း တနေ့ကောန်စင်စစ် သေပျောက် ပျက်စီးကြရဦးမည်။ သုံးဆယ်တဘုံ၌ ယခု တည်ရှိနေသော အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့သည်လည်း ကောန်မချ သေပျောက်ပျက်စီးကြရဦးမည်။ အလုံးစုံသောဘဝသည် အမြဲ မရှိပြီ။

သည်အကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ မြတ်စွာဘုရားက အဘိဓမ္မာဝိဘင်းပါဠိတော်ဖြင့် ဟောတော်မူခဲ့သည်။

‘အို...နတ်အပေါင်းတို့၊ ရှေးကကောင်းမှု ကုသိုလ်စာကြောင့် စာမဘုံ၊ ရူပဘုံသို့ ရောက်ကြရသည့် သတ္တဝါတို့သည်လည်း တနေ့ အပါယ်ဘုံသို့ ရောက်ကြပြန်လေကုန်၏။’

ထိုစာမ္ဘာကြီး ရှစ်သောင်း လေးထောင် သက်တမ်းမျှရှိ ကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်လည်း အသက်တမ်းကုန်ခြင်းကြောင့် သေဆုံးရလေကုန်၏။ မပျက်စီးဘဲ အမြဲတည်နေသော ဘဝဟူသည် မရှိ။

ထို့ကြောင့် ငါ့ရမီရင့်သူနှင့် သတိပညာ ရှိသူတို့သည် အို-နာသေရေးဒုက္ခဘေးတို့မှ စောင်းဝေးရာ မြင့်မြတ်သော မဂ်တရားကို ပွားများကြကုန်၏။

ထိုသူတို့သည် နိဗ္ဗာန်သို့သက်ဝင်ဆိုက်ရောက်စေတတ်သော စင်ကြယ်သည့် မဂ်တရားပွားများကြကုန်၏။ ဘုံဘဝအလုံးစုံကို သိမြင်၍ (ဒိဗ္ဗစက္ခုရရှိ) ဒုက္ခအမှန်တည်းဟု ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်သိခြင်းကြောင့် အာသဝေတရားကင်းကာ ဘာတခုမျှမဖြစ် စင်စစ်ပျောက်ငြိမ်းရမည်။

ဤသို့ အပျက်တရားများပြု၍ နိဗ္ဗာန်ကို ဗုဒ္ဓညွှန်ပြတော်မူခဲ့သည်။

[အပိုင်း ၄]

အိန္ဒိယထွက်ရပ် သူတော်စင်များ

လောကီ-လောကုတ္တတရားများကို အားထုတ်ကြသော သူတော်စင်များအနက် အိန္ဒိယသာသနာပိုင် သူတော်မြတ်ကြီး များမှာလည်း ထင်ရှားလှသည်။

ထို သူတော်စင်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတို့၏ သီလဝိသုဒ္ဓိ စင်ကြယ်ပုံ ကို ဘတ်ရှုအားကျရင်း အနန္တသိဒ္ဓိ စခန်းကို တက်လှမ်းနိုင်ရန် တင်ပြလိုက်ရပေသည်။

မဟာဝိရ

လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၂၅၀၀ ခန့် ခရစ်ဘော်မပေ ၇ မိ ၅၉၉ ခုနှစ်တွင် ဝိဒေဟနိုင်ငံ ဝေသာလီမြို့တော်အနီး ကွန်ဒါ ပူရ်တွင် မဟာဝိရမေးဇွားခဲ့သည်။

ဘခင်မှာ ကွန်ဒါပူရ်ဘုရင် သိဒ္ဓသဖြစ်၍၊ မိခင်မှာ ဝေသာလီဘုရင် ကျေတက်၏သမီးတော် ခုနစ်ယောက်အနက် အငယ်ဆုံး ဤဆလာဒေဝီဖြစ်သည်။

သားဦးရတနာရ၍ ဘုရင်ကြီးမှာ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ
ဖြစ်ကာ ကုန်စျေးနှုန်းများကို လျော့ချ၍ အကျဉ်းသားများကို
ထောင်မှ လွှတ်ပေးပြီး ပျော်ပွဲရှင်ပွဲများ ကျင်းပပေးသည်။

သားတော် ဖွားမြင်ပြီးနောက် ဥစ္စာ ပစ္စည်းများ နှင့်
စစ်သည် ရဲမက်များ တိုးပွားလာ၍ သားတော်ကို ဝရဒ္ဓမာန်
(တိုးပွားသူ)ဟု အမည်ပေးသည်။

ဝရဒ္ဓမာန်သည် ငယ်စဉ်ကပင် ကြောက်ရွံ့ခြင်းကင်းလျက်
ရဲရင့်တည်ကြည်သူဖြစ်သည်။

တနေ့တွင် အပေါင်း အဖော်များနှင့် ကစား နေစဉ်
ပါးပြင်းထောင်နေသော မြေဆိုးကြီးတစ်ကောင်ကိုတွေ့ရာ ဖမ်းပြီး
အဝေးသို့လွှင့်ပစ်ခဲ့သည်။ အခြားသော ဒုက္ခ အခက်အခဲများကို
လည်း ရဲရင့်စွာဖြေရှင်းပေးခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် သူ့အား မဟာ
ဝိရ(ရဲရင့်သူ)ဟု ခေါ်ကြသည်။

မဟာဝိရသည် ငယ်စဉ်ကပင် တရားဓမ္မနှင့်အတွေးအခေါ်
ကျမ်းစာများကို အထူးဝါသနာပါကာ လေ့ကျင့် တတ်မြောက်
ခဲ့သည်။

အသက် ၃၀ ထိ ဘုရင့်သား စည်းစိမ်ကို အပြည့်အဝ
ခံစားခဲ့ရသည်။

သို့သော် သည်စည်းစိမ်များကို မတွယ်တာ၊ သူတပါး
တို့၏ ဒုက္ခကိုသာ ကိုယ်ဒုက္ခသဖွယ်မှတ်ယူပြီး အမြဲ ဖြေရှင်းပေးခဲ့
သည်။

ထိုစဉ် နိုင်ငံအခြေအနေ ဆိုးယုတ်လာ၏။ တရားတော် မြတ်ကို အကြောင်းပြကာ မသမာမှုများ ပြုလာကြသည်။ တောက် ကျစ်မှု၊ ရန်လိုမှုများလည်း ထွန်းကားလာသည်။

သည်ဒုက္ခ ဘေးဆိုးကြီး အန္တရာယ်ကို အဓာအကွယ် ပေးနိုင်ရန် မဟာဝိရကြိုးစားလာသည်။ တရားစစ် တရားမှန်ကို ရှာကြံလာသည်။ နဂိုရံက စွန့်လွှတ်ခြင်း တရားလည်း သူ့မှ ပို၍ပြင်းထန်လာသည်။

တနေ့တွင် မိမိ၏ မင်းဝတ်တန်ဆာကိုစွန့်ပယ်ကာ မြို့ပြင် ပန်းဥယျာဉ် တခုသို့သွား၍ ဆံပယ်ပြီး ရဟန်း ပြုလိုက်သည်။ ရဟန်းဝတ်ဖြင့် တရားပြု၍ ဒုက္ခ၏ကင်းရာဝေးရာညွှန်ပြရင်း ကိုယ် တိုင်လည်း အထူးကျင့်ကြံအားထုတ်သည်။

မဟာဝိရသည်ရှာအပြင်လူမရှိသောအိမ်၊ ပန်းခြံ၊ ဥယျာဉ်၊ သုဿန် တစပြင်များနှင့် သစ်ပင်များ အောက်တွင် တရားကျင့် လေ့ ရှိသည်။ ဆိတ်ငြိမ်ရာကို ရှာဖွေနေလာခဲ့သည်။

အလွန်ချမ်းေးအလှသော ဆောင်းရာသီမှာပင် အအေး ဒဏ်ကို ရင်ဆိုင်ကာ ဟင်းလင်းပြင်၌ လက်ကိုဆန့်ပြီး တရားကျင့် လေ့ ရှိသည်။

အချို့ဒေသရှိ လူမိုက်များက မဟာဝိရနောက်သို့ ခွေး ဆိုးများကို လွှတ်၍၎င်း၊ ရိုက်ပုတ်၍၎င်း မောင်းထုတ်ကြသည်။ တခါတရံ သူလျှို့ဟုစွပ်စွဲကာ ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ကြသည်။

ကြိုးစင်မှ လွတ်ပေးခြင်း ခံရသော အကြိမ်ပေါင်းမှာ
လည်း မနည်းတော့ပြီ။

တနေ့ ဂျန်းဗီယ ရွာကလေးအနီး မြစ်ကမ်း နဘေးရှိ
အင်ကြင်းပင်အောက်၌ တရားကျင့်ရင်း ရုတ်တရက် ဉာဏ်ပွင့်
လင်းတော်မူသဖြင့် စိတ်အေးချမ်းမှုကို ရကာ အောင်မြင်သွား
သည်။

နုလုံးသားတို့ အမွှောင်ကွယ်၍ အလင်း ထွန်းတောက်
လာသဖြင့် လောက၏ လမ်းကြောင်းမှန်ကို သိမြင်တော်မူသည်။
သို့ဖြင့် တရားဟောဆုံးမညွှန်ကြားလေသော သူတော်စင် စစ်စစ်
ကြီး ဖြစ်လာသည်။

မဟာဝိရ၏ ဂုဏ်သဘင်းနှင့် တရားလမ်းစဉ်သည် အရပ်
ရပ်သို့ ပြန့်နှံ့သွားသည်။ ရပ်ဝေး ရပ်နီးမှ တရားအလိုရှိသူတို့
တဖွဲဖွဲလာရောက်ကြသည်။

တရားတော်ပိုမိုပြန့်ပွားရန် ဘုန်းကြီးအဖွဲ့၊ မယ်သီလအဖွဲ့၊
သာဝဏအဖွဲ့များ ဖွဲ့ပေးခဲ့သည်။

ယင်းအဖွဲ့ဝင်များသည် စေတီပုထိုး ကျောင်းသင်္ခန်းငယ်
များတွင် နေထိုင်၍ တရား အားထုတ်ကြသည်။ နိုင်ငံတကာမှ
ဘာသာစာပေ ယဉ်ကျေးမှု ဓလေ့ ထုံးတမ်းစဉ်လာများ လေ့
လာကြသည်။

ဆွမ်းအတွက် မိမိတို့ကိုယ်တိုင် မကြိုးပမ်း။ ညပိုင်းတွင်
လည်း ဆွမ်းစားခြင်း မပြုကြချေ။

“လူတန်းစား ခွဲခြားခြင်းမရှိ။ လူသားအားလုံး တမျိုး
တည်းသာဖြစ်၍ လူတိုင်း၌ တူညီသော ခံစားပိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း၊
ပညာ ဆည်းပူးရာမှသာလည်း တန်းတူ အခွင့်အရေး ပေးသင့်
ကြောင်း”ဟောပြု ညွှန်ကြားကြသည်။

မဟာဝိရသည် နှစ်ပေါင်း သုံးဆယ်အထိ ပညာဉာဏ်
ဆည်းပူးပြီး နှစ်ပေါင်း သုံးဆယ်တိုင်တိုင် အရပ်တကာ လှည့်၍
စွန့်လွှတ်ခြင်းတရားများ ဟောကြားဆုံးမခဲ့သည်။

သက်တော် (၇၂)နှစ်တွင် ပါဝါပူရ်အရပ်၌ တရားကျင့်
ရင်း ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်သည်။

သီရိဝလ္လဝရ်

လူတော်စင်ကြီး ဝလ္လဝရ်သည် လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း
နှစ်ထောင်ကျော်လောက်က မွေးဖွားခဲ့သည်။ ယနေ့တိုင် ထင်ရှား
ကျော်ကြားလျက်ရှိသည်။

ဝလ္လဝရ်ကို ယခု မဒရပ်ပြည်နယ် မိုင်လာပူ အရပ်၌
မွေးဖွားခဲ့သည်။ ယက္ကန်းသည်မျိုးရိုးဖြစ်၍ ‘မိုင်လာပူမှ ယက္ကန်း
သည်’ဟု တင်စားခေါ်ကြသည်။

ဘခင်မှစ၍ ဘဂဝါး(န်)ဖြစ်၍၊ မိခင်မှာ အာဒိဖြစ်သည်။

ဝလ္လဝရ်သည် ခမ်းနားထယ်ဝါခြင်းမရှိ၊ ရိုးသားဖြောင့်မတ်၏။ ကိုယ်စွမ်းကိုယ်စကိုသာ ယုံကြည် အားကိုး၏။ ဗုဒ္ဓကို အလွန်ကြည်ညို ကိုင်ရှိုင်းသည်။ ကလေးများကိုလည်း အလွန်ချစ်တတ်၏။

ဝလ္လဝရ်၏ မေတ္တာစိတ်ဓာတ်မှာ အထူးထင်ရှားခဲ့သည်။ သူ့ကိုယ်သူလည်း “ငါသူတော်စင်ကြီးဖြစ်တယ်”ဟု ထုတ်ဖော်ကြွေးကြော်ခြင်း မရှိခဲ့ပေ။

ဝလ္လဝရ်သည် သဘာဝကို အမြဲလေ့လာပြီး ကျေးဇူးတိရစ္ဆာန်များ၏ သဘာဝကိုပမာပြု၍ လူတို့ကို ဆုံးမ တရားပြသည်။

သူသည် ဘာသာများစွာတို့မှ ကောင်းနိုးရာရာများကို ရွေးထုတ်ကာ “သိရူက္ကုရယ်လ်ကျမ်း”ကို ပြုစုခဲ့သည်။ ထိုကျမ်းကား အထူးထင်ရှား ကျော်ကြားလှပေသည်။

သူသည် ပျင်းရိခြင်းနှင့် ဟန့်ဆောင်ခြင်းကို စက်ဆုတ်၏။ လူတို့အား မြင့်မြတ်စေလိုသောဆန္ဒ အမြဲရှိခဲ့သည်။

ယခု မိုင်လာပူအရပ်တွင် သူတော်စင် သိရူဝလ္လဝရ်နှင့် ပါရမီ ဖြည့်ဘက် ကြင်ယာတော် ဝါသုကီ (ဝါဆူကီ) တို့ကို ထာဝရမမေ့ဘို့ လှပသော ပန်းဥယျာဉ်ကြီး အလယ်တွင် စေတီပုထိုးတဆူ တည်ထားလေသည်။

နှစ်စဉ် တန်ခူးလ(ပြီလ)ခန့်တွင် ပွဲတော်ချိမ်းချိမ်းကျင်းပ
ကာ ပူဇော်ကန်တော့ကြလေသည်။

ဝေမန္တာ

ဝေမန္တာကို အန္တရာပြည်နယ်၊ ဂွန်ကူရခရိုင်၊ ကိုဒန်ပိဒူ
အရပ်တွင် မွေးဖွားခဲ့သည်။

မိဘများမှာ ချမ်းသာ၍ အလိုလိုက်ခဲ့သဖြင့် ငယ်စဉ်က
ပျက်စီးခဲ့သည်။ စာပေပညာ စိတ်မဝင်စားဘဲ ကာမဂုဏ်သာ
ပျော်မွေ့နေသည်။ တန်ဘိုးရှိသော အချိန်များကို ပြည့်တန်ဆာ
များနှင့်အတူ နေထိုင်ဖြုန်းတီးပစ်ခဲ့သည်။

ဝေမန္တာတွင် မရိုးတဦးရှိ၏။ သူ့ကို သားအရင်းကဲ့သို့
ပြုစုစောင့်ရှောက်သည်။ သို့သော် သူ၏ ပျက်စီးမှုကို လုံးဝ မလို
လားခဲ့ပေ။

တနေ့တွင် ပြည့်တန်ဆာမ တယောက်က သူ့ထံမှ ရွှေ
ဘယက်တခုကိုတောင်း၏။ ဝေမန္တာကလည်း မရိုးထံသွားတောင်း
သည်။ မရိုးဖြစ်သူက ရွှေဘယက်ကိုပေးပြီး “သင့်ရွှေမွှောက်သို့
ထိုပြည့်တန်ဆာမ အဝတ်မပါဘဲ လုံးတီး လာရောက်ကာ ရှိခိုး
ကန်တော့မှ ဘယက်ကိုပေးပါ”ဟု မှာလိုက်၏။

ဝေမန္တာလည်း ဘယက်ကို ယူပြီး ပြည့်တန်ဆာမအား
ထိုအတိုင်း ပြုလုပ်ခိုင်း၏။ ဘယက်ကို မက်၍ ပြည့်တန်ဆာမက
ပြောသည့်အတိုင်းလုပ်၍ယူလေရာ၊ အလွန်စက်ဆုတ် ရွံ့ရှာဘွယ်

အသွင်ကိုမြင်လိုက်ရသဖြင့် ဝေမန္တာသည် ရုတ်တရက် ငြီးငွေ့စိတ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

လူ့သဘာဝကို ဆင်ခြင်မိကာ ကာမဂုဏ် ပျော်ပါးမှုကို လုံးဝရှောင်ရှား စွန့်ပစ်လိုက်လေသည်။

ဝေမန္တာသည် တရား ဓမ္မများ လေ့လာ ဆည်းပူးပြီး ကျမ်းများကို ပြုစုသည်။ နားလည်လွယ်အောင် ရေး၍ အထူး အောင်မြင်ကျော်ကြားလာသည်။

“ဝေမန္တာ သျှသဏကျမ်း”သည် အထူး ထင်ရှားသော ကျမ်းမြတ်တစောင်ဖြစ်လာသည်။

သူ့အား ကြည်ညိုလေးစားသူ ပေါများလာကာ ရပ်နီး ရပ်ဝေးမှ လာရောက်ပူဇော် တရားနာယူကြ၏။

အသက် ၆၈ နှစ်အရွယ်တွင် ဝေမန္တာသည် ကဒီးပလူကီ နယ်၊ ကတာရူပလေရွာတွင် ဘဝတပါးသို့ ပြောင်းသွားခဲ့သည်။

ထိုရွာတွင် ဝေမန္တာ ပျံ့လွန်တော်မူသောနေ့ တပေါင်း လဆန်း ၉ ရက်နေ့(ရာမဘုရား မွေးနေ့)တွင် ပွဲလမ်း သဘင်များ ယခုတိုင် ကြီးကျယ်စွာ ပြုလုပ်ကျင်းပလျက်ရှိသည်။

ရှ်ကာရ

ဟိန္ဒူဓမ္မများ ကွယ်ပျောက်လုမတတ် ဖြစ်နေသောအချိန် တွင် ပေါ်ပေါက်လာသော ရဟန္တာမြတ်ဟု ထင်ရှားခဲ့သည်။

၎င်းပုဂ္ဂိုလ်က ဝေဒဓမ္မ ပြန်ထွန်းကားအောင် ကြိုးပမ်း ဆောင်
ကြဉ်းနိုင်ခဲ့သည်။

ရှုံကာရကား လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း (၁၄၀၀)ကျော်
ခန့်က အိန္ဒိယနိုင်ငံတောင်ပိုင်း စောရာလာနယ်၊ ကာလတီရွာတွင်
ဖွားမြင်ခဲ့သည်။ ငယ်စဉ်က ဖခင်ကွယ်လွန်ခဲ့ပြီး ဘာသာတရား
ကိုင်းရှိုင်းသော မိခင်၏မေတ္တာရိပ်တွင် ကြီးပြင်းလာရသည်။

အသက် ၅ နှစ်အရွယ်တွင် သင်္ဃာရိုက် (သက္ကဋ) ဘာ
သာ ဟိန္ဒူအတွေးအခေါ်များနှင့် ဟိန္ဒူဓမ္မကို စတင်လေ့လာ
သင်ကြားခဲ့သည်။ ပါရမီထူး၍ (၁၆)နှစ်အရွယ်တွင် ဆရာတဆူ
ဖြစ်လာသည်။

ရှုံကာရသည် အသိဉာဏ် ရင့်ကျက်လာ၍ လောကီကို
ငြီးငွေ့ကာ ရဟန်းဖြစ်လိုသည်။ မိခင်ကသဘောမတူ၍ အခက်
ကြုံရသည်။

တနေ့တွင်သူသည်မြစ်ထဲတွင်ရေဆင်းချိုးရင်း ရေလယ်သို့
ကူးသွားကာ ဇာမ်းသို့ပြန်မလာချေ။ မိခင်မှာ ကမ်းနဖူးမှစိတ်ပူ
နေရှာ၏။

“အို...မိခင်၊ ကျွန်ုပ်အား ရဟန်းပြုခွင့်ပေးပါ။ မပေး
လျှင် သည်ရေလယ်မှာ ဘဝအဆုံးခံပါမည်”

ဤသို့ ရှုံကာရက သူ့မိခင်ကိုပြောကြား၍ မတတ်လာ
တော့သည်နှင့် ခွင့်ပြုလိုက်ရလေသည်။

ထိုအခါမှစ၍ “ဆွာမိ ရှုံကချာရိယ”ဟု ထင်ရှားလာသည်။ ရဟန်းဝတ်ဖြင့် တရားဓမ္မများ လှည့်လည် ဟောကြားခဲ့သည်။

သူသည် အိန္ဒိယတပြည်လုံးသို့ ခြေလျင်ခရီးဖြင့် သွားကာ တရားများ ဟောကြားခဲ့သည်။ ဝေဒဓမ္မသင်ကြားရာ ကျောင်းကြီး လေးကျောင်းကိုလည်း တည်ထောင်ပေးခဲ့သည်။

အိန္ဒိယပြည်အရှေ့ဘက်တွင် “ဂျဂနုတ်ပူရီ”
အနောက်ဘက်အရပ်တွင် “ဒွါရိကာပူရီ”
တောင်ဘက်တွင် “ရာမေရှဝါပူရီ”

မြောက်ဘက်တွင် “ဘာဒ်ရ်နယ်ပူရီ”ဟူ၍ တည်ထောင်ပေးပြီး ဝေဒ စာပေ ကျမ်းဂန်များကို ပို့ချခဲ့ရာ၊ ယနေ့တိုင် ဆက်လက် တည်တန်လျက်ရှိသည်။

ရဟန္တာမြတ် ရှုံကာရသည် သက်တော် (၃၂)နှစ်တွင် လွန်တော်မူသည်။

ဆွာမိဒယာနန္ဒ

ငယ်မည်မှာ “မူးလ်ရှန်ကရ်”ဟု ခေါ်သည်။
“ကာတီယာဝါရ်” ပြည်နယ်ရှိ “မိုရ်ဝီ”ဟု ခေါ်သော ရွာငယ်တွင် ဖွားမြင်ခဲ့သည်။

သူ၏ဖခင်မှာ သီဝဘုရားကို လွန်စွာကြည်ညိုသူ ဖြစ်သည်။ သူသည် ငယ်စဉ်ကထဲက ဥာဏ်ပညာ အလွန်ထက်မြက်သူဖြစ်၍၊

အသက် ၁၄ နှစ်သားအရွယ်တွင် “ယဇ္ဇဝေဒကျမ်း”ကို အာဂု
ဆောင်နိုင်ခဲ့သည်။

မှတ်ချက်။ ။ဟိန္ဒူ ဓမ္မကျမ်းရင်း ၁၀ကျမ်းရှိရာတွင်
(၁) ဝေဒကျမ်းများ၊ (၂) ပူရာဏ်ကျမ်း
များ၊ (၃) ဥပနိသျဒ်ကျမ်းများ၊ (၄)
သျတ္တရကျမ်းများ၊ (၅) ရာမာယဏကျမ်း၊
(၆) မဟာဘာရတကျမ်း၊ (၇) ဘဂဝတ်
ဂီတကျမ်း၊ (၈) တိပိဋဏတ် ကျမ်းများ၊
(၉) သိရူကူရယ်(လိ)ကျမ်း၊ (၁၀) ဂုဇ္ဈ
ဂရန့်(သ်) ဆာဟိ(ဗ) ကျမ်းများ ဖြစ်
သည်။

ကျမ်းဂန်များတတ်မြောက်လာ၍ လောကီရေးကိုငြီးငွေ့
ကာ လောကုတ္တရာဘက် အာရုံပြုလာသည်။ သူသည် ရုပ်တုသိဝ
ဘုရားကိုပူဇော်ရန်ထက် ပဏာတိသိဝဘုရားအစစ်ကိုသာ ဖူးမျှော်
သော ဆန္ဒရှိလာခဲ့သည်။

ထိုစဉ် ဦးလေးနှင့်ညီမတို့ ရှေ့ဆင့်နောက်ဆင့်ကွယ်လွန်
သွားရာ ပဋိသန္ဓေနေရခြင်း၊ သေရခြင်း သဘောသင်္ခါရတရား
ကို ရှုမြင်လျှက် လောကီကို ပို၍ငြီးငွေ့လာသည်။

သားအခြေအနေကို ရိပ်စားမိသောဖခင်က အိမ်ထောင်
ပြုပေးလိုက်ရန် စီစဉ်တော့သည်။ သားက ‘တနွှပ်မျှဆိုင်းငံ့ပါ
ဦး’ဟု တောင်းပန်ပြီး တညတွင် အိမ်မှစွန့်ခွာ ပြေးတော့သည်။

မူးလ်ရန်ကရ်သည် ခရီးလှည့်လည်ရင်း ဘာရီဒါသို့ရောက်
လာ၏။ ထိုအရပ်ရှိ ဆရာတော်တပါးထံတွင် ဝေဒကျမ်းများ
သင်ယူပြီး ရှကာရ အရှင်မြတ်၏ ကျောင်းတော်မှ ဘုန်းကြီး
‘ဆွာမိဿူရိပုရ်လာနန္ဒ’နှင့် တွေ့၍ ရဟန်းဝတ်ခွင့်ရသည်။ သို့ဖြင့်
ရဟန်းဘွဲ့ ‘ချာမိဒယာနန္ဒဈာန်ဝသီ’ဖြစ်လာသည်။

ထို့နောက် ဝေဒကျမ်းများကို ဆက်လက် လေ့လာ
ဆည်းပူးသည်။ သူ့ဆရာ ဆွာမိဝိရာဇ်နန္ဒသည် မျက်မမြင် ဖြစ်
သော်လည်း ပညာအလွန်ရှိ၍ ဝေဒပညာကို အလုံးစုံသင်ပေး
ပြီး တရားဓမ္မ နယ်လှည့် ဟောပြောရန် စေလွှတ်လိုက်သည်။

သက္ကရာဇ် ၁၈၇၆ ခုနှစ်တွင် သူသည် ဘာရတနိုင်ငံအနှံ့
လှည့်လည်၍ တရားဟောခဲ့သည်။

တရားစစ်တရားမှန် မဟုတ်သူများက သူ့ကို အတိုက်အခံ
ပြုလာကြသည်။

တနေ့တွင် ဂျိုက်ပုးရ်နယ် မဟာရာဇာဏ တရားဟော
ရန် ပင့်ဖိတ်၍ ကြွရောက်ခဲ့သည်။ ထိုစဉ် ဒယာနန္ဒ သောက်မည့်
နှားနို့ထဲသို့ စားဖိုမှူးနှင့်ပေါင်း၍ ပြည့်တန်ဆာမက အဆိပ်
ခတ်လိုက်သည်။ ယင်းအဆိပ်ဒဏ်ဖြင့်ပင် ‘အဂျမေးရ်’သို့ ရောက်
လာပြီး ၁၈၈၃ ခုနှစ် အောက်တိုဘာ ၃၀ ရက် ဒီပေါလီနေ
ညနေ ၆ နာရီအချိန်တွင် ပျံ့လွန်တော်မူခဲ့သည်။

သူသည် အရိယသမဂ္ဂ(အရိယဆမာဂျ်)ကို တည်ထောင်
ကြီးပမ်းခဲ့ရာ ယခုအခါ ကမ္ဘာအရပ်ရပ်တွင် ပြန့်နှံ့ တည်ရှိနေပြီ

တည်း။ ရန်ကုန်မြို့ ပုဇွန်တောင် (အနော်ရထာလမ်းမကြီးတွင်)
လည်း တည်ထောင်ထားသည်။

သို့သော် ‘ဆယ်ယပရာကားရှိ’ ခေါ် ‘သစ္စတ္တပကာသ
ကျမ်း’ကို ပြုစုခဲ့သည်။ အထူး အောင်မြင် ကျော်ကြားလှသည်။

ရာမာကရစ္စနာ

သျှရီရာမာကရစ္စနာ၏ ငယ်မည်မှာ ဂဒါးဒရ်ဖြစ်၏။
သို့သော် ခရစ်သက္ကရာဇ် ၁၈၃၆ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ
၁၈ ရက်နေ့တွင် ဘင်္ဂလားအနောက်ပိုင်းရှိ မာပူကူအရပ်တွင်
ဖွားမြင်သည်။

အဘ အမည်မှာ ခုဒ္ဒိရာမဖြစ်ပြီး။ အမိမှာ ချန္ဒရာ ဖြစ်
သည်။

မိဘနှစ်ပါးမှာ ဗြဟ္မဏအမျိုးဖြစ်ပြီး ဘုရားတရား အလွန်
ကြည်ညိုကြသည်။

အဘဖြစ်သူ ဂုဒ္ဒိရာမသည် ဂယာသို့ ဘုရားဖူးရန် ခရီး
ထွက်ခဲ့ရာ တညတွင် ထူးဆန်းသော အိပ်မက်ကို မြင်မက်သည်။

အိပ်မက်ထဲတွင် ဗိဿနိုးမြတ်စွာဘုရား၏ ကျောင်းတော်
သို့ရောက်သွား၏။ ဘုရားကျောင်းတော်တွင် သူ၏မိဘဘိုးဘွား
တို့သည် ဗိဿနိုးအားအမြတ်တနိုးပူဇော်ထားသော စားသောက်
ဘွယ်ရာများကို စားသောက်နေကြသည်ကို တွေ့ရ၏။ ထိုစဉ်
ဘုရားကျောင်းဆောင်တခုလုံး အလျှံပြောင်သော အလင်းရောင်

တခု ထွန်းလင်းလာ၏။ ထိုအလင်းရောင်မှ တောက်ပသော အရှင်သည် သူ့ကိုကြည့်ပြီး လက်ယပ်ခေါ်နေသဖြင့် သွားရောက် ဝတ်ပြုလိုက်သည်။

‘ငါသည် သင်၏ ရိုးသားစွာကြည့်ညို့မှုကိုတွေ့ရ၍ နှစ်သက်သည်။ သင့်အိမ်သို့ ငါလာပြီး သန္ဓေယူကာ သင့်အား ငါ့ဖခင် အရာဖြစ်စေအံ့’

ထိုအသံကိုကြား၍ ခုဒ္ဓိရာမ လန့်နိုးသွားသည်။ အိပ်မက်ကြောင့် ဝမ်းသာနေသည်။

ထိုအချိန်တွင် ဇနီးသည် ချန္ဒရာဒေဝီသည် အိမ်နီးရှိသီဝ မြတ်စွာဘုရားကျောင်းရှေ့တွင် ရပ်နေစဉ် သီဝဘုရားရုပ်ပွားမှ တောက်ပသော အရောင်တန်းကြီးတခု တည့်မတ်စွာ ဆင်းလာပြီး သူ့ကိုယ်တိုင်းသို့ ဝင်သွားသည်ကို တွေ့လိုက်ရသည်။

ချန္ဒရာမှ အံ့သြတုန်လှုပ်သွားပြီး စိတ်မခိုင်ဘဲ လဲကျသွား၏။ သတိပါ လစ်သွားသည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ချန္ဒရာမှ မိမိကိုယ်တိုင် ပဋိသန္ဓေရှိပြီဟု သိလိုက်ရသည်။

ထိုထူးဆန်းသော အဖြစ်အပျက်တို့သည် ရာမာကရစ္စနာ မမ္မေးဇ္ဇားမီ ကြုံရသည့် ပုဗ္ဗနိမိတ်များဖြစ်ကြသည်။

သူသည် ငယ်စဉ်ကပင် မှတ်ဉာဏ် အလွန်ကောင်း၏။ ပုဂ္ဂိုလ်ထူး ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တို့၏ဘဝကို အထူးလေ့လာ ဖတ်မှတ်လေ့ရှိသည်။ ယင်းသို့ ဖတ်နေရလျှင် လောကကြီးကိုမေ့လျက်၊ ဈာန်ဝင်စားနေသူပမာ ဖြစ်နေတတ်သည်။

အသက် ၉-နှစ်အရွယ်တွင် ဖခင်ကြီး အနိစ္စရောက်၏။
ထိုအချိန်မှစ၍ လောကကို နက်နက်နဲနဲ တွေးတောဆင်ခြင်လာ
သည်။ တယောက်ထဲ သရက်တောထဲတွင်ဖြစ်စေ၊ သင်းချိုင်းထဲ
မှာဖြစ်စေ လမ်းလျှောက်နေတတ်သည်။

မကြာမီ သူသည် မယ်တော်ကာလိမာကို ကိုးကွယ်ပူဇော်
သည့် ကျောင်းသင်္ခမ်းတခု၌ ရဟန်းဝတ်ပြီး သီတင်းသုံးနေထိုင်
သည်။ မယ်တော်ဘုရား ကာလိမာ၏ရှေ့မှောက်၌ ပြည့်ဝသော
ယုံကြည်ချက်၏ တန်ခိုးတော်ကြောင့် ဘုရားသခင်ကိုယ်တိုင်အား
ထင်ရှားစွာ ဖူးမြင်ခဲ့ရသည်။

ရာမာကရစ္စနာ တရားအားထုတ်ရင်း တရားပေါက်ခဲ့
သော ကျောင်းတော်မှာ ယခုတိုင် ကျော်ကြားသော ‘ဒတ်သျှိ’
နသွာရိကာလိ’ ဘုရားကျောင်းပင်ဖြစ်သည်။

ထင်ရှားသောပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ဩဝါဒ
များကို အမြဲနာယူခဲ့သည်။

သူဟောသောတရားများမှာမူ ကျမ်းဂန်များမှ ပညာ
သားများမဟုတ်ဘဲ လောကကိုယ်တွေ့ သင်္ခမ်းစာများဖြစ်သည်။
သန်းပေါင်းများစွာသော ပရိသတ်ကို လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ကြည်ညို
သဒ္ဓါ ဖြစ်စေသည်။ တရားအမြင်ပေါက်စေခဲ့သည်။

၁၈၈၆-ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၁၆ ရက် တနင်းလာနေ့နံနက်
ပိုင်းတွင် ပျံလွန်တော်မူလေသည်။

ဆွာမိဝိဝေကနန္ဒ

သူ၏ငယ်မည်မှာ နရန်ဒရာနတ်ဒတ္တားဖြစ်သည်။

သူသည် ကာလကတ္တား တက္ကသိုလ်မှ ဒီဂရီရပြီးသည် နောက်တွင် တရားအမြင်ကိုရလိုစိတ် ပြင်းထန်လာခဲ့သည်။

ရရှိရာမာကရစ္စနာ ကိုယ်တော်နှင့် တွေ့ဆုံရသောအခါ တရားအမြင်များ ပွင့်လင်းလာပြီး ထင်ရှား ကျော်ကြားလာ သည်။

သူသည် အမြင့်ဆုံးသော တရားအဆင့်သို့ ပေါက်ရောက် ခဲ့၍ လောကသားတို့ပေါ် မေတ္တာတရားစိတ် ပြင်းပြခဲ့သည်။

သူ့အား ရာမာကရစ္စနာကိုယ်တော်ကြီးက ဘာသာရေး လုပ်ငန်းများကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ပေးအပ်ခြင်း ခံရသည်။

ဆွာမိကြီးလည်း မိမိ၏ဂုရုဆရာ မှာသွားသည့်အတိုင်း ဟိန္ဒူတရားဓမ္မများကို၎င်း။ ရာမာကရစ္စနာကိုယ်တော်၏ တရား ဒေသနာတော်များကို၎င်း စာဖတ်အနံ့ဖြန့်ခဲ့သည်။

ဂုရုနာနတ်(က)ဒေဝ

ဂုရုနာနတ်(က)ဒေဝကို တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့တွင် ဖွားမြင်ခဲ့သည်။ ဖခင်မှာ စာလူချွန်နီ ဖြစ်သည်။

ငယ်စဉ်ကထဲက စာမဋ္ဌာန်းအလုပ်ကို စိတ်ဝင်စားခဲ့သည်။ ဘုရား၏ဂုဏ်တော်ကို အမြဲရွတ်ဖတ်နေခဲ့သည်။

သူ့ဖခင်က အစ်မရှိရာ ဒေလီမြို့သို့ပို့ထားပြီး အလုပ်အကိုင် လုပ်စေ၏။ အလုပ်လုပ်၍ရသောငွေများကို ဆင်းရဲသားများ၊ ဆာဒူးများ၊ တရားကျင့်သူများကို ခွဲဝေလှူဒါန်းလေ့ရှိခဲ့သည်။

ဖခင်က အိမ်ထောင်ပြုပေးလိုက်သည်။ သားတော်နှစ်ပါး ထွန်းကားခဲ့သည်။ မကြာမီ အိုးအိမ်စည်းစိမ်များကိုစွန့်လွှတ်ပြီး ရဟန်းဘဝ ကူးပြောင်းသွား၏။ နေရာဒေသအနှံ့ လှည့်လည်၍ တရားဟောခဲ့သည်။

‘လူသားအချင်းချင်း လူမျိုးခွဲခြားခြင်း၊ အဆင့်အတန်း ခွဲခြားခြင်းများစွန့်ပယ်၍ ချစ်ခင်ပျော်ရွှင်စွာဖြင့် တဆူတည်း သာဖြစ်သော ထာဝရဘုရားသခင်ကို အာရုံပြုကြရန်’ အခီကတိုက်တုန်း ဟောကြားသည်။

သူ့တရားများကို နှစ်ခြိုက်သူများလာပြီး တပည့်တပန်းတွေ ထွန်းကားခဲ့သည်။ သူပြုစုခဲ့သော ‘ဂုရုဂရန်(သ်)ဆာဟိ(ဗ်) ကျမ်းမှ အလွန်ထင်ရှား ကျော်ကြားခဲ့လေသည်။

ဖော်ပြပါ ပုဂ္ဂိုလ်သူတော်စင်ကြီးများသည် ဟိန္ဒူဘာသာ ရေးလောကတွင် နေလို လလို ထင်ရှားခဲ့သူများ ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဝဋ်ကြေး-ကံကြေး ပေးဆပ် သွားရသူများကလည်း ပေးဆပ်ရသည်။ အချို့မှာလည်း အသက်ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်ဖြင့်

ဘုန်းကြီးသော်လည်း အသက်မရှည်ဟူသော စကားအတိုင်း ရုပ်
ခန္ဓာကူးပြောင်းသွားကြသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ တရားဓမ္မပြည့်ဝသော သူတော်စင်ကြီး
များ၏ ဝိညာဉ်များက ထာဝရ အေးချမ်းရာနေရာသို့ ရှေးရှုနေ
ကြမည်သာတည်း။

[အပိုင်း ၅]

အနန္တသိဒ္ဓိလမ်းညွှန်

ဓါတ်လေးပါး အစုအဝေး ဖြစ်သော အရာဝတ္ထုနှင့် သတ္တဝါအပေါင်းတို့သည် တည်မြဲခြင်းမရှိ၊ အမြဲဖြစ်ပျက်ပြုပြင် ပြောင်းလဲနေရကား အသိဉာဏ်နှင့် ပါရမီရှိသော လူတို့သည် ကံဆိုးမိုးမှောင်ကြီးမကျရအောင် အားထုတ်တတ်ကြသည်။

ကြုံတွေ့ရင်ဆိုင်ရသော အခြေအနေအရပ်ရပ်တို့ကို နည်း မျိုးစုံစွာဖြင့် ရုန်းကန်ဖယ်ရှား လွှတ်မြောက်ရာ လမ်းများကို ရှာကြံတတ်ကြသည်။

အနန္တစကြာဝဠာအတွင်းမှ ဟိဘိဘန်ခိုး အစွမ်းသတ္တိ များကို မိမိ၏စိတ်စွမ်းအင်ဖြင့် လှမ်း၍ဆွဲငင်ယူကာ ခန္ဓာကိုယ် တွင် ဖြန့်ဖြူးပျံ့နှံ့စေလျှင် မကောင်းသော အနိဌာရုံများကို ဖယ်ရှားပစ်နိုင်ကြသည်။

အချို့မှာ ဂန္ဓာရီ လောကီအတတ်ပညာများဖြင့် အင်း-
အိုင်လက်ဖွဲ့၊ ခလဲ့၊ မန္တာန်များနှင့် ဓါတ်ဆင်ဓါတ်ရိုက် ဆေးဝါး
ကောင်းများကိုအသုံးချ၍ မိမိ၏ကြမ္မာ ကောင်းမွန်အောင်
ဖန်တီးကြသည်။ ကျရောက်နေသော ဘေးအန္တရာယ်များကို
ဖျက်ဆီးပစ်နိုင်ခဲ့ကြသည်။

မိမိ ကိုယ်စွမ်းဖြင့် မတတ်နိုင်သော ကိစ္စရပ်များတွက်
အောင်မြင်ထမြောက်စေလို၍ ရတနာဒီပံမီးထွန်းခြင်း၊ အင်းချ၍
ဆောင်ခြင်း၊ လက်ဖွဲ့ထိုး၍ ဆောင်ခြင်း၊ ဂါထာ မန္တာန်များ
မန်းမှုတ်ရွတ်ဖတ်ခြင်း၊ ဆေးဝါးများ ထိုးနှံခြင်း စသည့် အကူ
အညီအဖြစ် အသုံးပြုကြသည်။

အချို့ကလည်း တမလွန်ဘဝမှ ဝိညာဉ်များဖြစ်သော
(၃၇)မင်းနတ်များ၏ ကူညီစောင့်မမှုကို ခံယူ၍ မိမိတို့အကြံ
အစည် အလုပ်အကိုင်များ အောင်မြင်ရာ အောင်မြင်ကြောင်း
စီးပွား လာဘ်လာဘများ တိုးတက်ရာ တိုးတက်ကြောင်း၊
အန္တရာယ် ကင်းကြောင်း ပြုလုပ်ကြသည်။

ဘာသာရေးအယူအားဖြင့် ဥပုသ်သီတင်းများ ရက်ရှည်
စောင့်ခြင်း၊ အဓိဋ္ဌာန်များဝင်ခြင်း၊ အနန္တောအနန္တ ငါးပါး ဂုဏ်
ကျေးဇူးကို နေ့ညမပြတ် ဆည်းကပ်အာရုံပြုခြင်း၊ ဂုဏ်တော်ပွား
များခြင်း၊ လက္ခဏာရေးသုံးပါးကို သုံးသပ်နေခြင်း၊ ဗုဒ္ဓမန္တာန်
များကို ပုတီးစိပ်ခြင်း၊ ပရိတ်များရွတ်ဖတ်ခြင်း။ မေတ္တာပို့သ
ခြင်းများပြုလုပ်၍ မိမိ၏ကြမ္မာ အပြောင်းအလဲ ဖြစ်အောင်
ကျင့်သုံး ဆောက်တည်ကြသည်။

အောင်မြင်မှု ရှိမရှိဆိုသောအချက်ကိုမူတိတိကျကျအဖြေပေးနိုင်သည်။ မိမိဆောက်တည်မှုတွင် လုံးဝ ယုံကြည်ခြင်း၊ အကြွင်းမဲ့အားထားခြင်း၊ မြတ်နိုးသဒ္ဓါရှိခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျှင် အမှန်တကယ် အောင်မြင်နိုင်၏။ အောင်မြင်ကြောင်းကိုလည်း တကမ္ဘာလုံး ဘာသာရေးတိုင်းလိုလိုက ဝန်ခံထားသည်။

ဗုဒ္ဓက သည် လောကီ ပညာများကို မမက်မောအောင် ဆုံးမခဲ့ခြင်းကား သံသရာလည်ရာ အကြောင်းဖြစ်၍ သံသရာမှ လွတ်ရာ မြတ်နိဗ္ဗာန်ကိုအလိုရှိအောင်ပယ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သို့သော် သည်ပညာရပ်များ၏ တန်ခိုး တေဇော် အာနုဘော်များကိုမူ ဝိဇ္ဇာမဂ္ဂဒီပနီ အစရှိသည်ဖြင့် ဟောခဲ့သည်။ သည်ကျမ်းဦးအစ မှာလည်း ဗုဒ္ဓဟောကြားခဲ့သည့် ဆက္ကနိပါတ်ခရပုတ္တဝဂ်၊ ဝိဇ္ဇာ ဓရဇာတ်ကို တင်ပြပြီးခဲ့ပြီ။

အထူးသတိပြုရန်မှာ နိဗ္ဗာန်သို့ တိုက်ရိုက်မရည်စူးနိုင်သေးသော သူတို့သည် သံသရာတလျှောက် တန်ခိုးမောက်စေရန် ထို လောကီ ပညာရပ်များကို ဝတ်ကျေ တန်းကျေ မပြုလုပ်ဘဲ လေးလေးနက်နက် ဖြုတ်သောမနောဖြင့် လေ့လာ လိုက်စား ထားသင့်ပေသည်။

သည် ပညာရပ်များတွင် မိမိက အကျွင်းမဲ့ယုံကြည်၍ ဆည်းကပ် ကိုးစားပါသော်လည်း ညွှန်ပြသူဆရာက နည်းလမ်း မမှန်၍ဖြစ်စေ၊ သီလသမာဓိမရှိ၍ဖြစ်စေ၊ ကိုယ်တိုင် တကယ် နားမလည်ဘဲ လိမ်ညာပြီးဖြန့် လှည့်ဖျား၍ဖြစ်စေ အကျိုးထူး မပေးနိုင်၊ ခရီးမရောက်နိုင် အကျိုးသည်ပင် ပျက်ပြားနိုင်သည် ကို ဆင်ခြင်ရမည်။

ဆရာကအစမ်းထက်သော်လည်း ခံယူသူက အလွဲသုံးစား
နှင့် ဖောက်ပြန်၍ဖြစ်စေ၊ စင်ကြယ်သော ကိုယ်ကျင့်တရား သီလ
နှင့် တည်ကြည်ခိုင်မြဲသော သမာဓိတရား ခေါင်းပါးနေပြန်လျှင်
လည်း အကျိုးမရှိနိုင်။

လူလိမ်လူညာဆရာများကလည်း ပေါလှပပါတိ။ စိတ်ထား
မမှန်ကန်သော တပည့်များကလည်း ပေါလှပပါတိ။

အကျိုးရှိအောင် တိုက်ရိုက် ညွှန်ပြရမည် ဆိုလျှင် မိမိ
ကိုယ်တိုင်က ဖြစ်စင်ပါစေ။ အထူးသဖြင့် အပိုင်း(၂)တွင် ဖော်ပြ
ခဲ့သော လူ့ကျင့်ဝတ်နှင့်အညီ ရှိစေဘို့လိုသည်။

သည်နောက် သမာဓိအားကိုထူထောင်ရမည်။ အကျင့်
စာရိတ္တ တည်းဟူသော ကိုယ်ကျင့်တရား ကောင်းက သီလနှင့်
ပြည့်စုံလာ၍ သမာဓိအားကို ဖြစ်စေနိုင်၏။ သမာဓိအားကောင်း
လာလျှင် ပညာဖြစ်စေ၍ အမှားအမှန်ကို ဝေဘန် ခွဲခြားလာ
နိုင်သည်။ အဝိဇ္ဇာကိုမြင်၍ ဝိဇ္ဇာဉာဏ်ရလာနိုင်သည်။ လောက
ဝိဇ္ဇာဖြစ်လျှင် လောကုတ္တရာဝိဇ္ဇာဖြစ်ဘို့ မဝေးလှပြီ။

သမာဓိ ထူထောင်ဘို့အတွက် သီလရှိဘို့လိုသလို အကူ
လေ့ကျင့်ခန်းအဖြစ် သမထထိုင်ခြင်း၊ ပုတီးစိပ်ခြင်းဖြင့်လည်း
သမာဓိကို ထူထောင် နိုင်သည်။ သည်နေရာတွင် သူတံပါးကို
အားကိုးဘို့မလို၊ မိမိ၏ကျင့်လည်ခဲ့ရာ သံသရာတလျှောက်လုံးတွင်
ဖြစ်ခဲ့သော အနန္တောအနန္တ ဂုဏ်ကျေးဇူးများကို အောက်မေ့
လျက် စွဲစွဲမြဲမြဲကျင့်ကြံအားထုတ်သွားလျှင် အောင်မြင်နိုင်သည်။

အနှောက်အယှက် ဆိုသောအချက်ကို ကြောက်စရာမလို။ သူတော်ကောင်း အလုပ် လုပ်နေလျှင် အမှန်ဘက်က ကူညီ ဖြေရှင်းပေးမည့်သူများ ရှိနေကြသည်။ သာသနာစောင့်၊ သစ္စာ တရားစောင့်နတ်တွေရှိသည်။ မကောင်းမှုပြုရာတွင်သာ ကြောက် ရမည်။ နှောက်ယှက်နိုင်သည့် အချို့ဆရာများက စားပေါက် ထွင်၍ ကူညီပေးမည်ဟုဆိုသည်။ မိမိက လောဘဘက် အလိုက် မှားလျှင် ခံရမည်။ ကိုယ်လုပ်မှုကိုယ်ရမည်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အား ကိုးမှု ကိုယ်အောင်မည်။

ထို့ကြောင့် ရဟန်းရှင်လူတို့အား အန္တရာယ်အပေါင်းမှ လွတ်ကင်းအောင် မု်ရွေးဇေတဝန်ဆရာတော် ညွှန်ကြားခဲ့သော ဂုဏ်တော်ကိုးပါး ပုတီးစိပ်ခြင်းကို အထိုက်အလျောက် အား ကိုးဘို့ ပဏာမတင်ပြလိုက်ရပေသည်။

ဆရာတော်၏ လမ်းစဉ်မှာ ဂုဏ်တော်ကိုးပါးကို စွဲမြဲစွာ ပွားများပြီး အမြဲအဋ္ဌာန်နှင့်နေ့စဉ်စိပ်သွားလျှင် ကပ်သုံးပါးနှင့် ရန်သူမျိုး ငါးပါး ဘေးမှ အမှန် လွတ်မြောက်နိုင်ကြောင်း၊ အသက် စည်းစိမ်ဥစ္စာများသာမက ကြက်သေ့ရမင်္ဂလာနှင့်လည်း ပြည့်စုံနိုင်ကြောင်း ရဲရဲဝံ့ဝံ့ အာမခံပေးခဲ့သည်။ သို့သော် ဂုဏ် တော်ကိုးပါး ပွားများအားထုတ်ရာတွင် ကျွဲ၊ နွားတို့၏ အသားကို လုံးဝမစားဘဲ ရှောင်ကြဉ်ကြဘို့ အထူးမှာကြားခဲ့သည်။

ရာဇသိဒ္ဓိ° လမ်းညွှန်

ရွှေဘိုမြို့နယ် မုဆိုးချုံရွာသား လယ်သမားကြီး ဖြစ်သူ ဦးအောင်ဇေယျသည် မိဘများလက်ထက်ကစ၍ မိမိလက်ထက် တိုင်အောင် တောင်ယာလုပ်ခြင်းဖြင့် အသက်မွေးခဲ့သည်။

အလုပ်ကို ပင်ပန်းစွာလုပ်ကိုင်ရသော်လည်း နေ့စဉ် ဝတ် မပျက် ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်ကို အခေါက်ပေါင်း (၁၀၀၀) ထက်မနည်း ရွတ်ဖတ် ပုတီးစိပ်၍ ဟံသာဝတီပါမင်းလက်ထက်တွင် ရွာစား ကြီး ရာထူးကို ရခဲ့သည်။

ထိုသို့ လက်ငင်း အကျိုးပေး၍ ရွာစားကြီး ရာထူးကို ရသော်လည်း စည်းစိမ်ယဉ်ပြီး မေ့လျော့ခြင်းမရှိ၊ ရွေးကောက် တိုး၍ ဂုဏ်တော် (၉)ပါးကို ယုံကြည်စွာ အားထားလျက် ပုတီး စိပ်မြဲစိပ်ခဲ့သည်။

သည်တွင် ရာထူးစည်းစိမ်ထပ်၍တိုးပြီး မုဆိုးချုံဝန်မင်း ဟူသော နာမည်သတင်း ကျော်စောခြင်း၊ ဩဇာအာဏာ ဘိုး တက်ခြင်း၊ လူချစ်လူခင် ပေါများခြင်းရှိလဒကော မြန်မာတို့နှင့် တကွ ၉၉-စော်ဘွား၊ ယိုးဒယားပြည်၊ တနင်္သာရီ၊ ရေး၊ ဘိတ်၊ ထားဝယ်၊ ရခိုင်၊ မဏိပူရ၊ အာသံစသော အရပ်ဒေသ တိုင်းပြည် များကိုပါ အာဏာ အုပ်စိုးရသော ရှင်ဘုရင်ကြီး ဖြစ်လာခဲ့ သည်။

ထို့ကြောင့် ဂုဏ်တော်ကိုးပါးသည် ရှင်ဘုရင် ဖြစ်စေ
တတ်သော ရာဇာသိဒ္ဓိ ဆေးကြီးဟု မှ်ရှေးဇေတဝန်ဆရာတော်
၏ ဩဝါဒပေးခဲ့သည်။

စည်သူကျော်ထင်

အင်းဝမြို့ ရှမ်းမင်းသိုဟံဘွား လက်ထက်လောက်ကစ၍
စလင်းမြို့ကို စားရသော စလင်းစည်သူကျော်ထင်သည် ဗုဒ္ဓဂုဏ်
တော်ကိုးပါးကို အမြဲ အခေါက်ပေါင်း တထောင်ထက်မနည်း
ပုတီး စိပ်ခဲ့သဖြင့် စစ်တိုက်တိုင်း အနိုင်ရခဲ့သည်ဟု မှတ်တမ်း
တွေ့ရသည်။

သူသည် အခြားသော ကိစ္စဝိစ္စများ ဘယ်လောက်ပင်
ကြုံတွေ့နေရစေကာမူ အချိန် မွန်ကန်စွာ ဝတ်ထားပြီး တနေ့
မပြတ် ဂုဏ်တော်တထောင် စိပ်ခဲ့သည့်အတွက် စလင်း မြို့စား
ဘဝမှသည် စစ်ကိုင်းမင်းဖြစ်လာခဲ့သည်။

ထိုသို့ စစ်ကိုင်းဘုရင်ဖြစ်လာသော်လည်း ဂုဏ်တော်ပုတီး
ကို လက်မလွှတ်ခဲ့ပေ။ ဆင်းရဲသားဘဝမှသည် စလင်း မြို့စား
ဖြစ်ခဲ့ရခြင်း၊ မြို့စားဘဝမှသည် ရှင်ဘုရင်ဖြစ်လာရခြင်း စသည့်
အကျိုးကျေးဇူးများကား အနန္တတန်ခိုးရှင် ဗုဒ္ဓ၏ ဂုဏ်တော်
ကိုးပါး ပုတီးစိပ်၍ ရရှိခံစားရခြင်းဖြစ်ကြောင်း ယုံကြည်သက်
ဝင်ကာ နေ့စဉ် အခေါက်ပေါင်းတထောင်ကျော် စိပ်မြဲစိပ်လာ
ခဲ့သည်။ သို့ဖြင့် အင်းဝနေပြည်တော်ကြီးကို အုပ်စိုးရသော မင်း
စောရာဇ်ကြီး ဖြစ်လာခဲ့လေသည်။

ကွမ်းဆော်မင်း

သက္ကရာဇ် ၃၂၆ ခုလောက်က ပေါက်ကြွပြည် စလေငခွေး
မင်းလက်ထက် ကြောင်ဖြူအရပ်တွင် ဆင်းရဲပင်ပန်းစွာ ဘုရင်၏
ကွမ်းကို ဆော်သြရသောအလုပ်ဖြင့် အသက်မွေးလာခဲ့ရာ၊ တနေ့
တွင် စောင်ချမ်းပင်စောင့် ရုက္ခစိုးနတ်က....

“အသင် ဘုန်းကြီး၍ အသက်ရှည်လိုသော် သရဏဂူ
သုံးပါးနှင့် ငါးပါးသီလကို မြဲစွာဆောက်တည်လော့၊ သမာဓိ၊
ဓာတိသစ္စာကို စောင်းစွာ သုံးပြီး အနုသတိ ဆယ်ပါးကို
တနေ့ နှစ်ထောင်ရအောင် ပုတီးစိပ်လေ’ဟု ညွှန်ကြားခံရ၏။

ရုက္ခစိုးနတ်ပြောသည့်အတိုင်း ဆောင်ရွက်လာခဲ့ရာမကြာမီ
ပေါက်ကြွပြည်ကိုအုပ်စိုးရသော ရှင်ဘုရင်ဖြစ်လာခဲ့သည်။ မှု ရွေး
ဇေတဝန်ဆရာတော်ကပင် အမိန့်ရှိခဲ့ဘူးသည်။

ပရိတ်ကြီး ဘိုးမြသ

မန္တလေးမြို့ ပဉ္စမသင်္ဂါယနာတင်မင်းတုန်းမင်းလက်ထက်
တွင် တရပ်ပြည်မှ ကုန်သည်ကြီးများနှင့်ဆက်သွယ်၍ ဘိုးမြသ
ဆိုသူသည် ကုန်ကူးသန်း ရောင်းဝယ်ဖောက်စားခဲ့သည်။

ဘိုးမြသ တယ်လောက်ပင် အလုပ်များနေစေ နေ့စဉ်
ပရိတ်ကြီး ၁၁-သုတ်ကိုရှုတ်ဖတ်ခြင်း၊ ဂုဏ်တော်ကိုးပါး ပုတီး
စိပ်ခြင်းအမှုကို ဝတ်မပျက် ဆောင်ရွက်ခဲ့၍ မန္တလေးတမြို့လုံးက

ပင် ပရိတ်ကြီးဘိုးမြသာ၊ ပရိတ်ကြီးဘိုးမြသာဟု လောကုတ္တရာ
ဂုဏ်ထူးနှင့် လူတိုင်းနှုတ်ဖျားမှု ရှိခဲ့သည်။

တနေ့တွင် ပရိတ်ကြီးဘိုးမြသာသည် မိမိ၏တရုပ်ကုန်သည်
မိတ်ဆွေကြီးများက ခေါ်သဖြင့် တရုပ်ပြည်သို့ အလည်အပတ်
လိုက်ပါသွားသည်။ တရုပ်ပြည်မှ မြို့ရိုးပျက်ကြီးတခုကို တရုပ်
များ ပြင်ဆင်နေရာ မအောင်မြင်နိုင်ဘဲရှိနေစဉ် တရုပ်နတ်က
'အခြားတိုင်းပြည်သား တယောက်ကို စတေးမှ မြို့ရိုးထမြောက်
အောင်မြင်လိမ့်မည်'ဟု ပူးဝင်၍ ပြောသဖြင့် အမတ်ကြီးများ
က အခြားတိုင်းပြည်မှလူကို လိုက်ရှာကြရာ ပရိတ်ကြီးဘိုးမြသာ
ကို ငွေ့သွားကြသည်။

သည်တွင် ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်ပြီး အရှင်လတ်လတ်
တွင်းထဲမြှုပ်၍ စတေးပြီးမှ မြို့ရိုးကိုထပ်မံ တည်ဆောက်ကြသည်။

မှတ်ချက်။

။ရှေးဇာတစတေးသော အလေ့အထများ
အထူး ထူးဆန်းစားခဲ့သည်။ မြို့ရိုး၊ ကန်၊
ဘုရားတည်များမှာပင် စတေးလေ့ရှိခဲ့
သည်။ ယခု သည် မမှန်ကန်သောအလုပ်
ပယ်ရှား ပစ်နိုင်ခဲ့ချေပြီ။

ထိုသို့ ပရိတ်ကြီး ဘိုးမြသာကို တရုပ် အရာရှိများက
အတင်းအဓမ္မ ပြုလုပ်ကြသည်ကို ဘိုးမြသာ၏မိတ်ဆွေ တရုပ်
ကုန်သည်ကြီးများက မပြောဝံ့၍သာနေရသည် အတော်ပင်

မခံမရပ်နိုင်အောင် ဖြစ်မိကြ၏။ ဘိုးမြသာအပေါ်လည်း သနားလွန်းလှသည်။

ထိုထက် သည်အကြောင်းများကို မြန်မာဘုရင်သိလျှင် မိမိတို့အပေါ် အလွန်ပင် စိတ်ဆိုးချေတော့မည်ဟု တွေးတောကြောက်ရွံ့ကာ မြန်မာပြည်သို့မလာတော့ဘဲ တရပ်ပြည်တွင်း၌ သာ ကုန်စည်ကူးသန်းနေတော့သည်။

ဆယ်နှစ်လောက် ကြာသောအခါ တရပ်ကုန်သည်တို့သည် ဤအဖြစ်အပျက်ကို မေ့မေ့ပျောက်ပျောက်ဖြစ်လာကြသည်။ ဤပြဿနာ အေးလောက်ပြီဟုလည်း အောက်မေ့လာကြသည်။ ဘိုးမြသာအကြောင်းကိုလည်း အားလုံး မေ့ပျောက်လောက်ပြီဟု မှတ်ထင်လာကြသည်။

သို့ဖြင့် ရှေးကအတိုင်း မြန်မာပြည်သို့ အရောင်းအဝယ် လာကြပြန်၏။ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ခြေချလိုက်လျှင်ပင် ဘိုးမြသာအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ စိတ်ဒုးဒုး မချနိုင်သေးရကား ခါတိုင်းလို မန္တလေးမြို့သို့မလာဘဲ မိုးကုတ်မြို့သို့ လာကြသည်။

မိုးကုတ်မြို့အနီး ကျက်ပြင်ရွာသို့ရောက်လျှင် ကျောက်တွင်းပိုင်သူဌေးများ ဆောက်လုပ်၍ နေလေ့ရှိသော အလွန်ကြီးကျယ်ခမ်းနားလှသည့် အိမ်ကြီးတစ်အိမ်သို့ ကျောက်အရောင်းအဝယ်ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ မေးမြန်းစုံစမ်းရန် တက်သွားကြသည်။

အိမ်ပေါ်တွင် ကျောက်တိုင်သုဌေးကြီးနှင့် အခန့်သင့်
ပင်တွေ့ရသည်။ သုဌေးကြီးနှင့် ကရုပ်ကုန်ကြီးတို့သည် တယောက်
မျက်နှာကိုတယောက် သေချာစွာ စေ့စေ့ စပ်စပ် ကြည့်ပြီး
အံ့အားသင့်နေမိကြသည်။

အတန်ကြာ ငေးမော ကြည့်နေကြပြီးမှ တယောက်
အကြောင်းတယောက် မေးမြန်းကြည့်ကြသည့်အခါ ကျောက်
တိုင်ပိုင်သုဌေးကြီးသည် အခြားသူမဟုတ် ပရိတ်ကြီးဘိုးမြသာ
ဖြစ်နေသည်ကို အံ့သြစွာ သိကြရသည်။

ကရုပ်ကုန်သည်ကြီးများလည်း သူတို့၏ခင်မင်လှစွာသော
မိတ်ဆွေကြီးအတွက် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်ကြကာ....

‘သုဌေးကြီး ဘယ်လိုနည်းနဲ့ သည်ကိုရောက်လာပါသလဲ’
မေးမြန်းကြသည်။ တယောက်ကလည်း မယုံကြည်နိုင်လောက်
အောင်ဖြစ်ကာ သေချာသည်ထက်သေချာအောင် တဖွဖွမေးနေ
သည်။

‘သုဌေးကြီး-သုဌေးကြီးဟာ ပရိတ်ကြီးဘိုးမြသာအစစ်
တကယ်ဟုတ်ပါရဲ့လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်။ ကျုပ် ခင်ဗျားတို့မိတ်ဆွေ ဘိုးမြသာ
အစစ်ပါ’

‘သုဌေးကြီးကို ကျွန်တော်တို့တိုင်းပြည်မှ အရှင်လတ်လတ်

တုင်းထဲချပြီး မြို့ရိုးစတေးလိုက်တာ ဘယ်နှယ်လုပ်ပြီး ဒီကို အသက်မသေဘဲ ပြန်ရောက်လာရတာလဲခင်ဗျာ’

‘ဒီလို မိတ်ဆွေတို့- ကျုပ်ကို အရှင်လတ်လတ် တုင်းထဲကို မြှုတ်လိုက်တဲ့အခါ ကျုပ်လဲ သေမှာတော့ မကြောက်ပါဘူး၊ နို့ပေမဲ့ ဘဝကူး ကောင်းအောင်ပေါ့လေ ကျုပ် ရွတ်ဖတ် သရဇ္ဈာယ်နေကျ ဂုဏ်တော်ကိုးပါးကို အာရုံပြုရွတ်ဘတ်ရင်း နေလိုက်တာ အိပ်ပျော်သလိုဘဲ ဖြစ်သွားတယ်၊ ပြန်နိုးလာလို့ ကြည့်လိုက်တော့ မန္တလေးမြို့မှာရှိတဲ့ ကျုပ်အိမ်မှာ ပြန်ရောက် နေတာကို တွေ့ရတာဘဲ’

‘အိမ်ကို ဘယ်သူလိုက်ပို့သလဲ’

‘ဒါကိုတော့ ကျုပ်မသိပါဘူး၊ ကျုပ်သားသမီးများစာ ပြောတော့ ခင်ဗျားတို့နဲ့ဘဲ အတူပြန်ရောက်လာတယ်လို့ ပြော တာပါဘဲ’

‘အလို၊ ဆန်းလှချီလားဗျာ။ ကျွန်တော်တို့လဲ လိုက်မပို့ ရပါလား’

‘ဟုတ်ပါတယ်။ တကယ်တော့ မိတ်ဆွေတို့ ကိုယ်တိုင် လိုက်ပို့ကြတာမဟုတ်ပါဘူး။ ကျုပ် အမြဲအာရုံပြုနေတဲ့ ဗုဒ္ဓ ဂုဏ်တော်ရဲ့တန်ခိုးတော်ကြောင့် နတ်များက ခင်ဗျားပုံသဏ္ဌာန် ဖန်တီးပြီး လိုက်ပို့ကြတာဘဲ ဖြစ်ပါတယ်’

‘ဝမ်းသာပါတယ်ဗျာ။ ကျွန်တော်တို့စာတော့ အင်မတန် ခင်မင်တဲ့ မိတ်ဆွေရင်းမို့ သူတို့က အတင်းအဓမ္မပြုလုပ်ကြတော့

မတတ်နိုင်လို့သာ အသာနေလိုက်ရတယ်။ စိတ်ထဲကတော့ မချီလှပါဘူး။ သူ့ဆီရင်လဲ မစားနိုင် မသောက်နိုင်နဲ့ အတော်ဘဲ ဒုက္ခရောက်ပြီး နေထိုင်မကောင်းတောင် ဖြစ်သွားပါသေးတယ်။ အခုတော့ဗျာ မမြော်လင့်ဘဲ ပြန်တွေ့ရတော့ ဘယ်လောက်ဝမ်းသာမိကြတယ်ဆိုတာ ပြောမပြနိုင်အောင်ပါဘဲ မိတ်ဆွေသူဌေးရယ်’

တရုတ်မိတ်ဆွေများက အပိုမပါ၊ တကယ် ရင်ထဲကခံစားခဲ့ရသည့်အတိုင်း ဖွင့်ဟ၍ ပြောကြသည်။

သူတို့တတွေသည် အတော်ကလေး အချိန်ကြာအောင် ရှေးကဖြစ်ခဲ့သည့် အကြောင်းများကိုပြောရင်း မျက်ရည်များ ရစ်ဝိုင်းလာလိုက်၊ အခုလို မမြော်လင့်ဘဲ တွေ့ရသည့်အတွက် ဝမ်းသာလွန်း၍ ရယ်လိုက်နှင့် ဝေဒနာနှစ်ရပ်ကို တပြိုင်တည်းခံစားနေကြရသည်။

‘ကဲ-ကဲ ဖြစ်ပြီးတာတွေလဲ ဖြစ်ပြီးခဲ့ကြပြီ၊ ရောက်တုံးရောက်ခိုက် ပြုစုပါရစေအုံး’

ဘိုးမြသာက တရုတ်များ စိတ်သက်သာရာ ရစေရန် ဖျောင်းဖျ ပြောဆိုပြီး နှစ်သိမ့်လိုက်သည်။

ဂုဏ်တော်ကိုးပါးသည် အသေသတ်သူတို့၏ လက်တွင်းမှ ပင် လွတ်မြောက်နိုင်ကြောင်းကို မု်ရွေးဇေတဝန် ဆရာတော် ဟောပြု၍ မှတ်သားခဲ့ရသည်။

ဒေဝတာ-ပီယဆေး

စစ်ကိုင်း ဒိစတြိတ်၊ မြင်းမူပိုင် ပဲတောင့်ရွာအနီး၌ ကျန်
စစ်မင်းသား တည်ထားကိုးကွယ်ခဲ့သော တန်ခိုးကြီး ရွှေရင်နာ
ဘုရားရှိသည်။

ထိုစေတီကြီးအနီးတွင် ဘုန်းတော်ကြီးတပါးသည် ဘုရား
ဝေယျာဝစ္စများ ထိန်းသိမ်းကွပ်ကဲကြပ်မတ်ပြီး ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်
ပြုလျက် သီတင်းသုံးနေသည်။

ယင်းသို့ သီတင်းသုံးရင်း ဂုဏ်တော်ကိုးပါးကို နေ့တိုင်း
ပုတီးပတ်တထောင်ရအောင်စိပ်နေ၏ပုတီးစိပ်ပြီးလျှင် ဝေနေယျ
သတ္တဝါတို့အား အမျှအတန်း ပေးဝေ၏။

ဘုရားအနီးရှိ မန်ကျည်းပင်စောင့်ရှုကွစိုးနတ်တပါးသည်
နေ့စဉ်သာဝရ နတ်၌ဖြစ်သော ဆွမ်းဘောဇဉ်တို့ကို ဆက်ကပ်
လှူဒါန်းနေသည်။

သင်္ကြန်အကြတ်နေ့ တကြိမ်၊ ဝါဆိုလပြည့်နေ့ တကြိမ်၊
သီတင်းကျွတ် လပြည့်နေ့တကြိမ်၊ တနှစ်လျှင် သုံးကြိမ်မှန်မှန်
ထီး၊ ဘိနပ်၊ သပိတ်၊ ပရိက္ခရာရှစ်ပါး အစုံအလင်နှင့်တကွ တံစိဝ
ရိတ် သင်္ကန်းတို့ကိုပါ လှူဒါန်းလျက် အမြဲ လုပ် ကျွေးခဲ့ ဘူး
ကြောင်း ရှေးဟောင်းစာများတွင် တွေ့ရသည်။

ထို့ကြောင့် ဂုဏ်တော်ကိုးပါးသည့်နတ်များပင်ကြည်ညို
စေတတ်သော ဒေဝတာပီယ ဆေးကြီးဟုလည်း ခေါ်ဆိုနိုင်
သည်။

သီဟိုဠ်မှကိုရင်လေး

သီဟိုဠ်ကျွန်း ဒုဌဂါမဏိမင်းကြီးလက်ထက် မဟာစေတီ
တော်ကြီးကို တည်စဉ်က ကိုရင်လေးတပါးသည် ဘုရားငြိမ်း
ပေါ်သို့တက်၍ကြည့်ရာမှ လိမ့်ကျသွားသည်။

အောက်သို့ရောက်လျှင် ပဲ့ချင်းပြီး သေလောက် သော်
လည်း လိမ့်ကျစဉ်က ဂုဏ်တော်ကို အောက်မေ့ဆင်ခြင်မိသဖြင့်
မှူးခြင်း၊ သတိလစ်ခြင်း၊ နာကျင်လောက်အောင် ပွမ်းပဲ့ခြင်းမဖြစ်
ဘဲ ချမ်းသာရာ ရခဲ့ဘူးသည်။

မဋ္ဌကုဏ္ဍလိ

သာဝတ္ထိပြည်၌ မည်သည့်အခါကမှ လှူဒါန်းခြင်းမရှိခဲ့
ဘူးသော အဒိန္နပုဗ္ဗကပုဏ္ဏား သူဌေးကြီး၏သား မဋ္ဌကုဏ္ဍလိခေါ်
သော သူငယ်စာလေးသည် မမာမကျန်းဖြစ်ကာ သေလေ၏။

ယင်းသို့ သေရာတွင် အပါယ်ကျတော့မည့်ဆဲဆဲ မြတ်စွာ
ဘုရား၏ဂုဏ်တော်ကို အာရုံပြုမိလိုက်သဖြင့် သေသည်၏အခြား
မဲ့၌ တာဝတိံသာ နတ်ပြည်တွင် ကြီးကျယ်ခန့်ညားလှသော
နတ်ဗိမာန်ကြီးဖြင့် တန်ခိုးကြီးသော နတ်သားအဖြစ် ခံစားနေရ
လေသည်။

ဝက္ကလိ

မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်း
တော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် သာဝတ္ထိပြည်သား ဝက္ကလိ
ဆိုသူသည် အလွန်စိတ်ညစ်လှသဖြင့် ပဲ့ချင်းပြီးတခါတည်းသေစေ

ရန် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်ထိပ်ပေါ်သို့တက်၍ အလွန်တရာနက်သော
ချောက်ကြီးထဲသို့ ခုန်ချလိုက်၏။ ယင်းသို့ ခုန်ချရင်း ဘုရားဂုဏ်
တော်ကို အောက်မေ့မိသဖြင့် မသေရုံမျှမက နောက်ဆုံးရဟန္တာ
ပင် ဖြစ်သွားလေသည်။

ထိုသို့ ဂုဏ်တော်ကိုးပါးကိုယုံကြည်စွာရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်
ခြင်း၊ ပုတီးစိပ်ခြင်း ပြုလုပ်သောသူသည် လောကမှာလည်း
ကောင်းစား၊ သံသရာမှာလည်း ကောင်းစားနိုင်သဖြင့် မပြတ်
ပွားများ အားထုတ်သင့်လှပေသည်။

အချို့မှာ ပုတီးစိပ်နည်းမမှန်ကန်ဘဲ စိပ်နေကြသဖြင့်
အကျိုးမများဘဲ အချိန်ကုန်လှပမ်း ဖြစ်ရတတ်သည်ကို သတိပြု
သင့်သည်။

အချို့က ဂုဏ်တော်ကိုစိပ်ရာတွင် (ဣတိပိသော) ပုတီး
တလုံး၊ (ဘုဝဂါ) ပုတီးတလုံး၊ (အရဟံသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓော) ပုတီး
တလုံး စသည်ဖြင့် အမှားမှားအယွင်းယွင်း စိပ်တတ်ကြသေး၏။

မူလ ရည်ရွယ်ချက်ကောင်း၍ နတ်လူသာဓု ခေါ်သော်
လည်း အဖြတ်အတောက်မှားယွင်းနေ၍ အကျိုးရှိတန်သလောက်
မရှိနိုင်ပေ။

ထို့ကြောင့် ပုတီးစိပ်တော့မည်ဆိုလျှင် သတိပြုစရာ
အချက်တို့ကို သိမြင်သဘောပေါက်ထားဘို့လိုသည်။

ပုတီးစိပ်ရာတွင်....

၁။ အရှတ်အဘတ်ဌာန်ကရိုဏ်းကျနရမည်။

၂။ အဖြတ်အတောက် မှန်ကန်ဘို့လိုသည်။

၃။ အဓိပ္ပာယ်သိရမည်။

၄။ သီလ လုံခြုံရမည်။

၅။ ဂုဏ်တော်ကို ယုံကြည်ရမည်။

၆။ ပဉ္စာနန္တရိယကံလွတ်ရမည်။

၇။ တနေ့မည်မျှရအောင် စိပ်ရမည်ဟု အဓိဋ္ဌာန်ပြုရမည်။

၈။ ကျွဲ-နွားတို့၏အသားမစားဘဲ ရှောင်ခြင်း (တတ်နိုင်လျှင် သားငါး လုံးဝမစားဘဲ ရှောင်နိုင်ကပို၍ခရီးရောက်မြန်သည်။)

၉။ မိဘဆရာ ရိုသေခြင်း။

၁၀။ သတ္တဝါများအပေါ် မေတ္တာထားနိုင်ပြီး၊ အမျှပေးပေးဝေခြင်းဖြင့် ပို၍အကျိုးများနိုင်သည်။

ပုတီးစိပ်ရာတွင် ဆူညံနေသောနေရာကိုရှောင်ပြီး တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်ရာနေရာ၌မျက်စိမှိတ်၍စိပ်လျှင်အမြတ်ဆုံးထင်လွယ်

မြင်လွယ်ကာ လောကီ-လောကုတ် အကျိုးကျေးဇူးများ ဖြစ်ထွန်း
နိုင်သည်။

၁၀၈-လုံးပြည့် ပုတီးကို အသုံးပြုခြင်းသည် အကောင်း
ဆုံးဖြစ်၏။ နှောင်းကျေ၏။ ဂြိုဟ်သက်စေ့၏။

ဂြိုဟ်သက်မ္ဗာ....

တနင်္ဂနွေ		၆	နှစ်
-----------	------	---	------

တနင်္လာ		၁၅	နှစ်
---------	------	----	------

အင်္ဂါ		၈	နှစ်
--------	------	---	------

ဗုဒ္ဓဟူး		၁၇	နှစ်
----------	------	----	------

ကြာသပတေး		၁၉	နှစ်
----------	------	----	------

သောကြာ		၂၁	နှစ်
--------	------	----	------

စနေ		၁၀	နှစ်
-----	------	----	------

ရာဟု		၁၂	နှစ်
------	------	----	------

ပေါင်း ၁၀၈နှစ် ဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓ၏ ခြေတော်ရာစက်သည်
၁၀၈ ကွက်ရှိသည်။

အန္တော၊ ဂဗ္ဘေ၊ စရေ၊ ဝံသေ ဟူသော ဓာတ်ဘက်
များ.....၊ ဥဝေ၊ စံကူး၊ ရေဘူး၊ တောသူ ဟူသော
ရန်ဘက်များ၊ အောင်ပါ၊ ကုလား၊ ဆွေသား၊

တော်ရင်းဟူသော မိတ်ဘက် များသည် ၁၀၀
နဝင်းများပင်ဖြစ်ကြသည်။

‘နဝင်းကျေလျှင်ဆေး’ဟု လောကီ ဆရာများ မိန့်ကြား
ထားသည်။

ဂုဏ်တော် ကိုးပါး မပွားမီ ဗုဒ္ဓဘာသာ အမျိုးကောင်း
သားသမီးတို့သည် ငါးပါးသီလကိုယူကြရသည်။

အချို့မှာ ငါးပါးသီလကို မှန်ကန်စွာ မယူတတ် ကြ၍
အလွယ်တကူရစေရန် ဖော်ပြလိုက်ရပေသည်။

ဘုရားကန်တော့ရန်

(ဩကာသ-၃) ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံ၊ သဗ္ဗ
ဒေါသ၊ ခပ်သိမ်းသောအပြစ်တို့ကို ပျောက်ပါစေခြင်းအကျိုးငှာ၊
ပထမ၊ ဒုတိယ၊ တတိယ၊ တကြိမ်၊ နှစ်ကြိမ်၊ သုံးကြိမ် မြောက်
အောင်၊ ဘုရားရတနာ၊ တရားရတနာ၊ သံဃာရတနာ တည်းဟူ
သော ရတနာ မြတ်သုံးပါးတို့ကို၊ အရိုအသေ၊ အလေးအမြတ်၊
လက်အုပ်မိုး၍၊ ရှိခိုးပူဇော်၊ ဖူးမျှော်မာန်လျှော့၊ ကန်တော့ပါ
၏ အရှင်ဘုရား။

ကန်တော့ရသော အကျိုး အားကြောင့်၊ အပါယ်လေး
ပါး၊ ကပ်သုံးပါး၊ ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါး၊ ရန်သူမျိုး ငါးပါး၊ ဝိပွတ္တိ
တရားလေးပါး၊ ဗျသနတရား ငါးပါးတို့မှ အခါခပ်သိမ်း၊ ကင်း
လွတ်ငြိမ်း၍၊ မဂ်တရားဖိုလ်တရား၊ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာတရားတော်
မြတ်ကို ရပါလို၏ အရှင်ဘုရား။

ငါးပါးသီလ ခံယူခြင်း

အဟံဘန္တေ တိသရဏေနသဟ ပဉ္စသီလံ ဓမ္မံယာစာမိ
အနုဂ္ဂဟံဏတော သီလံဒေထ မေဘန္တေ။

ဒုတိယမ္ပိ အဟံဘန္တေ.....ဆက်ဆို့ရန်။

တတိယမ္ပိ အဟံဘန္တေ.....ဆက်ဆို့ရန်။

အာမာဘန္တေပါ အရှင်ဘုရား။

နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာ
သမ္ဗုဒ္ဓဿ (၃ ခေါက်ဆို့ရန်။)

ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊
သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

ဒုတိယမ္ပိ.....ဆက်ဆို့ရန်။

တတိယမ္ပိ.....ဆက်ဆို့ရန်။

၁။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ
သမာဒိယာမိ၊

၂။ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ
သမာဒိယာမိ၊

၃။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ
သမာဒိယာမိ၊

၄။ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏီ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ၊

၅။ သုရာမေရယ မဇ္ဇပ္ပမာဒ ဌာနာ ဝေရမဏီ သိက္ခာ
ပဒံ သမာဒိယာမိ၊

အာမာတန္တေပါ အရှင်ဘုရား။

ငါးပါးသီလခံယူပြီးနောက် ဂုဏ်တော်ကိုးပါး ပုတီးစိပ်
တော့မည်ဆိုလျှင် အောက်ပါအတိုင်း ပုတီးတလုံးစီချနိုင်သည်။

၁။ အရဟံ	ပုတီးတလုံး
၂။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ	။
၃။ ဝိဇ္ဇာစရဏ သမ္ဗုဒ္ဓော	။
၄။ သုဂတော	။
၅။ လောကဝိဒ္ဓ	။
၆။ အနုတ္တရေပုရိသ ဓမ္မသာရထိ	။
၇။ သတ္တာဒေဝ မနုဿာနံ	။
၈။ ဗုဒ္ဓေါ	။
၉။ ဘဂဝါ	။

မှတ်ချက်။ ဂုဏ်တော်ကို တခါတည်း ကိုးပါးလုံးကို
ပေါင်း၍ဖြစ်စေ၊ တပါးစီ ခွဲခြား၍ဖြစ်စေ၊
စိပ်နိုင်ပွားနိုင်သည်။

ဂုဏ်တော်ကိုးပါး ကွန်ခြာ စိပ်နည်း

- ၁။ အရဟံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ အရဟံ။
- ၂။ အရဟံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ အရဟံ။
- ၃။ အရဟံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဝိဇ္ဇာ စရဏ သမ္ပန္နော၊ သုဂတော၊ သုဂတော၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ အရဟံ။
- ၄။ အရဟံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဝိဇ္ဇာစရဏ သမ္ပန္နော၊ သုဂတော၊ လောကဝိဒ္ဓ၊ လောကဝိဒ္ဓ၊ သုဂတော၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ အရဟံ။
- ၅။ အရဟံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဝိဇ္ဇာစရဏ သမ္ပန္နော၊ သုဂတော၊ လောက ဝိဒ္ဓ၊ အနုတ္တရော ပုရိသဓမ္မသာရဏံ။ အနုတ္တရော ပုရိသ ဓမ္မသာရဏံ၊ လောကဝိဒ္ဓ၊ သုဂတော၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ အရဟံ။
- ၆။ အရဟံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓော၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ သုဂတော၊ လောကဝိဒ္ဓ၊ အနုတ္တရောပုရိသဓမ္မသာရဏံ၊ သတ္တာဒေဝမနုဿာနံ။
သတ္တာဒေဝမနုဿာနံ၊ အနုတ္တရောပုရိသဓမ္မသာရဏံ၊ လောကဝိဒ္ဓ၊ သုဂတော၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓော၊ အရဟံ။

၇။ အရဟံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓော၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ဗန္ဓော၊
သုဂတော၊ လောကဝိဒ္ဓ၊ အနုတ္တရောပုရိသဓမ္မသာ
ရထိ၊ သတ္တာဒေဝမနုဿာနံ၊ ဗုဒ္ဓော။

ဗုဒ္ဓော၊ သတ္တာဒေဝမနုဿာနံ၊ အနုတ္တရောပုရိသဓမ္မ
သာရထိ၊ လောကဝိဒ္ဓ၊ သုဂတော၊ ဝိဇ္ဇာစရဏ
သမ္ဗန္ဓော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓော၊ အရဟံ။

၈။ အရဟံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓော၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ဗန္ဓော၊
သုဂတော၊ လောကဝိဒ္ဓ၊ အနုတ္တရောပုရိသ ဓမ္မ
သာရထိ၊ သတ္တာဒေဝမနုဿာနံ၊ ဗုဒ္ဓော၊ ဘဂဝါ။
ဘဂဝါ၊ ဗုဒ္ဓော၊ သတ္တာဒေဝမနုဿာနံ၊ အနုတ္တရော
ပုရိသဓမ္မသာရထိ၊ လောကဝိဒ္ဓ၊ သုဂတေ ၊ ဝိဇ္ဇာ
စရဏသမ္ဗန္ဓော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓော၊ အရဟံ။

၉။ အရဟံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓော၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ဗန္ဓော၊
သုဂတော၊ လောကဝိဒ္ဓ၊ အနုတ္တရောပုရိသဓမ္မသာရထိ
သတ္တာဒေဝမနုဿာနံ၊ ဗုဒ္ဓော၊ ဘဂဝါ၊ အရဟံ။
အရဟံ၊ ဘဂဝါ၊ ဗုဒ္ဓော၊ သတ္တာဒေဝမနုဿာနံ၊
အနုတ္တရောပုရိသဓမ္မသာရထိ၊ လောကဝိဒ္ဓ၊ သုဂတော
ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ဗန္ဓော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓော၊ အရဟံ။

မူတ်ချက်။ ။ ၎င်းဂုဏ်တော်ကို တပုဂ္ဂိုလ်တို့ ပုတီး
တလုံးကျ စိပ်ရမည်။ ဂုဏ်တော် တပုဂ္ဂို
လ်တို့က ၁၀၀-လုံးရှိ ပုတီးတပတ်ရပေ
လိမ့်မည်။

သည့်နည်းအတိုင်း နေ့စဉ်ပုတီးစိပ်သွား
လျှင် မကြာမီအတွင်း အတိတ်ထူး နိမိတ်
ထူးများတွေ့၍ ဓာပ်ကြီးသုံးပါး ကျော်
နှင်းနိုင်ပေလိမ့်မည်။

အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ချက်

- ၁။ အရဟံ-လူနတ်ဗြဟ္မာသတ္တဝါတို့၏ ပူဇော်အထူးကို
ခံယူတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား။ မကောင်းမှု
ပြုရာ၌ ဆိုက်ကွယ်ရာအရပ်မရှိသော မြတ်စွာဘုရား၊
ကိုလေသာ၊ တဏှာ၊ ရာဂများကို ပယ်ဖျက်သုတ်သင်
ကင်းရှင်းနိုင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊
- ၂။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓော- သဗ္ဗညုတဉာဏ်၊ အစုံစုံသော
တရားအပေါင်းကို သိမြင်တော်မူပြီးသည့် သဗ္ဗညုတ
ဉာဏ်တော်ကြီးကို ရတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- ၃။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ ဝိဇ္ဇာသုံးပါး၊ ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး၊
စရဏ တဆယ့်ငါးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော
မြတ်စွာဘုရား။
- ၄။ သုဂတော-ကောင်းသော စကားကိုဆိုတော်မူတတ်
ပြီးလျှင်၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ကြွသွားတော်မူသော မြတ်စွာ
ဘုရား။

၅။ လောကဝိဒ္ဓ - သတ္တလောက၊ သင်္ခါရလောက၊
ဩကာသလောက-လောက ဟုံးပါးတို့ကို အလိုလို
ထုတ်ခြင်းပေါ်က် သိ မြင်တော်မူသော မြတ်စွာ
ဘုရား။

၆။ အနုတ္တရောပုရိသဓမ္မသာရထိ-အလွန်တရာ တန်ခိုး
ကြီးသော လူယောက်ျား၊ နတ်ယောက်ျား၊ တိရစ္ဆာန်
ယောက်ျားတို့အား မယဉ်ကျေး-ယဉ်ကျေးအောင်
ဆုံးမတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

၇။ သတ္တဝေဒေဝမနုဿာနံ၊ လူနတ် ဗြဟ္မာ သတ္တဝါ
အပေါင်းတို့၏ ကိုးကွယ်အားထားရာ ဆရာသခင်
ကျေးဇူးရှင်ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

၈။ ဗုဒ္ဓော-ဒုက္ခသစ္စာ။ သမုဒယသစ္စာ၊ နိရောဓသစ္စာ၊
မဂ္ဂသစ္စာ၊ သစ္စာလေးပါး မြတ်တရားကို ပိုင်းခြား
ထင်ထင် ကိုယ်တော်တိုင် သိမြင်တော်မူပြီးလျှင် သူ
တပါးအားလည်း သိမြင်စေအောင် ဟောကြား
တော်မူနိုင်သော မြတ်စွာဘုရား။

၉။ ဘဂဝါ ဘုန်းတော်ခြောက်ပါး၊ ရောင်ခြည်တော်
ခြောက်သွယ်အစုံတို့ဖြင့် ပြည့်စုံတော်မူသောမြတ်စွာ
ဘုရား။

ဤသို့ အရဟံအစ-ဘဂဝါအဆုံး ကိုးပါးသောဂုဏ်တော်
တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ ကျေးဇူးတော်အစုံ

ဂုဏ်တော်အနန္တနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ တန်ခိုး
 တော်အနန္တ၊ ဥာဏ်တော်အနန္တ၊ ကံတော်အနန္တ၊ ဘုန်းတော်
 အနန္တ၊ ပါရမီတော်အနန္တ ကြက်သရေမင်္ဂလာတော်အနန္တ တို့နှင့်
 ပြည့်စုံတော်မူသော ကမ္ဘာမြေမိုး ဖျန်းဖျန်းကြီးမှု တန်ခိုးကြီး
 တော်မူသော အတုမရှိ မြတ်စွာဘုရားသခင် ကိုယ်တော်အရှင်
 မြတ်ကြီးကို သက်တော်ထင်ရှား ရည်မှန်း၍ ကျွန်ုပ်၏ ရုပ်-နာမ်-
 နှစ်ပါးဖြင့် သဒ္ဓါရိုကျိုး လက်စုံမိုးလျက် အကြိမ်ကြိမ်ရှိခိုး
 ပါ၏ အရှင်မြတ်ဘုရား။

မှတ်ချက်။ ။ဘုရားရှိခိုးတိုင်း ထိုသို့ဆို၍ ရှိခိုးလျှင်
 မျက်စိထဲ၌ မြတ်စွာဘုရား သက်တော်
 ထင်ရှား ပေါ်လာနိုင်သည်။

အကျိုးကျေးဇူး

- ၁။ အရဟံဂုဏ်တော်ကို ပုတီးစိပ်က လာဘ်ရှင်မည်။
စီးပွားတိုးတက်မည်။
- ၂။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓောကို ပုတီးစိပ်က အကြံဉာဏ်တိုးတက်
မည်။
- ၃။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နောကို ပုတီးစိပ်က အတတ်ပညာ
တိုးပွားမည်။

- ၄။ သုဂတောကို ပုတီးစိပ်က စကားပြောစောင်းမည်၊
စကားအရာမှ အနိုင်ရမည်။
- ၅။ လောကဝိဒ္ဓကို ပုတီးစိပ်က လောက၌ ထင်ပေ
ကျော်စောသော ပညာရှိကြီး ဖြစ်ရတတ်သည်။
- ၆။ အနုတ္တရောပုရိသဓမ္မသာရထိကို ပုတီးစိပ်က အတုမရှိ
သော လူထူးလူချ်ဖြစ်မည်။ သူတပါးနှင့် ဘာကို
ပင်ပြိုင်ပြိုင် မိမိကအနိုင်ရမည်။
- ၇။ သတ္တဒေဝမနုဿာနံကို ပုတီးစိပ်က သူတပါးအပေါ်
မှ မိမိကပြောဆိုသောစကား အောင်ရာသည်။
အာဏာတည်သည်။
- ၈။ ဗုဒ္ဓောကို ပုတီးစိပ်က သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓနှင့် အကျိုး
တူ၏။
- ၉။ ဘဂဝါကို ပုတီးစိပ်က ဘုန်းကြီးခြင်း၊ အသက်ရှည်
ခြင်း ဖြစ်တတ်သည်။

ယင်း ဂုဏ်တော်တို့ကို ပွားများ အားထုတ်၍ တနေ့
တထောင်ထက်မနဲအောင် ပုတီးစိပ်လျှင် ဘေးခပ်သိမ်း၊ ရန်ခပ်
သိမ်းကင်း၍ ကပ်သုံးပါးမှလွတ်မည်။ ရန်သူမျိုးငါးပါးမှ လွတ်
ကင်းမည်။ လောက၌ ဒိဋ္ဌဓမ္မအကျိုး ရရှိခံစားနိုင်မည်။

နောင်သံသရာ၌လည်း အပါလေးဘုမ္မ လွတ်ကင်း၍
စောင်းရာဘုသို့ ရောက်နိုင်သည်။

အောင်ခြင်းချုပ်သည်းခြေဂါထာ

မာရ်အာဠာဝကံကတ္ထိံ၊ အင်္ဂုလိမာလစိဉ္စကံ
သစ္စကံ နာရဏဗျူဟံ၊ ဗကံ အဇ္ဇိနတေဇဿ
တဿမေသဗ္ဗဒါသိယံ၊ ဘဝတုဇယျမဂ်လံ

အနက်အဓိပ္ပာယ်

သောယာသိသော- အကြင်သို့သဘောရှိတော်မူသော၊
ဇိနော-ဒေဝပုတ္တ စသည့်အပြား မာရ်ငါးပါးကို၊ ဒုတ်၊ ခား၊
မဆောင် ကြိုးမနှောင်ဘဲ၊ အောင်ပွဲသခင် ဖြစ်တော်မူသော
မြတ်စွာဘုရားသည် မာရ်၊ဂီရိမေခလာမည်သာခေါ်တွင် နတ်ဆင်
ပြောင်ကြီး၊ တက်ခါစီးလျက် မြည်ဟီးရိုက်ဟုန် မြေကြီးတုန်မျှ၊
ဗိုလ်ပုံအုပ်ကျက်၊ နတ်ရဲမက်နှင့်၊ ဝှမ်းတက်ချိမ့်ချိမ့် သိမ့်သိမ့်
ကြေငြာ ချဉ်းကပ်လာ၍၊ ရတနာဆောင်နှင့် ရွှေပလ္လင်ကို လိုချင်
သောအား၊ လုငြားလာတုံ မာန်ဟုန်တက်ပွား၊ မာန်နတ်သား
ကို၎င်း (ဝါ) လက်ရုံးပေါင်းတထောင်ကို ပြည့်စုံအောင် ဖန်
ဆင်း၍၊ မုန်ယစ်ခြင်းလွန်စွာနှင့်ဂီရိမေခလာနတ်ဆင်ကို ကိုယ်တိုင်
ပင် တက်စီး၍ အသီးသီးသောလက်နက်ဖြင့် ဟစ်ကြွေးလျက်
လာပြီးလျှင် မျက်မာန်ကြီး ဒေါသတွေနှင့် ရွှေဗေင်ရိပ်ခွင်၊ နန်း
ပလ္လာရိပ်သာကို ရသာမည်ထင်မှတ်၍ ချဉ်းကပ်ခါ စစ်ပြုမှန်း
သော မိုးနတ်သား မာန်နတ်မင်းကို၎င်း။

အာဠာဝက မျက်မာန်ဒေါသ၊ ထောင်းထောင်းထလျက်
ညဉ့်သုံးယံလုံး၊ ဟစ်ကြုံးဝါးကာ၊ ကိုးဖြာကိုးချက်၊ ကိုးလက်နက်

နှင့် စစ်ဘက်နှိုင်းစွာ နတ်အာဠာဝက (အမည်ရသည့်) ယက္ခ
စွယ်၍ ထိုဘီလူးကို၎င်း (၀၂) ကြမ်းတမ်းသောစိတ်မာန်ဖြင့်
ငါ့တု၍ ဆောင်ရဝေဝယ် စံနေသင့်သလောဟု၊ ဒေါသတွေဘက်
လှံလျက်၊ ညဉ့်သုံးယံကုန်ခမ်းအောင်၊ ကိုယ့်စွမ်းကိုအားကိုး၍၊
အမျိုးမျိုးသောလက်နက်နှင့် အချက်ချက်ပစ်လွှတ်၍၊ အထပ်ထပ်
စစ်ထိုးသောဘီလူးဆိုး အာဠာဝကကို၎င်း။

ဟတ္ထိ-ကြာကြာမာန်ဟန် ယစ်သည်မုန်နှင့်၊ သံစုံရိုက်ထစ်
ကြုံးမြည်ဟစ်၍ နတ်စစ်မိုးကြိုး၊ လောင်မီးမျိုးကဲ့သို့၊ ဆိုးသွမ်း
ရုန့်ကြမ်း၊ ငြစ်ငြမ်းလှစွာ နာဠာဂီရိ ဟတ္ထိမာတင် မင်းစီးဆင်
ကို၎င်း (၀၂) မုန်ယစ်သည့်အရိုန်နှင့် ဝရဇ်နီလက်နက်ကြီး၊
နတ်လောင်မီးတမျှ ကြမ်းကြုတ်လှသော အမူအရာ၊ ရုန့်ရင်းစွာ
သောအသွင်အပြင်ဖြင့်၊ တော်ပဲ့တင်သံသည်းအောင်း၊ ပြင်းထန်
စွာ မြည်ဟီးလျက်၊ တဟုန်တည်းရှေးရှုက၊ ကြောက်စရာပုံပြု၍၊
ရှေ့တော်ဝမျက်မှောက်သို့၊ ဝင်ရောက်လာတု၊ မာန်ဂုဏ်ကြီးစွာ၊
နာဠာဂီရိဆင်ပြောင်မာတင်ကို၎င်း။

အင်္ဂုလိမာလဉ္စ၊ မြိုင်ခွင်တောရိုး၊ ခိုပုံးလှိုး၍၊ လက်ညှိုး
ပေါင်းတစ်ထောင်၊ ယူဆောင်အံ့ဩ၊ လူတကာကို၊ လာတိုင်း
မလတ်၊ ဘမ်း၍သတ်သည်၊ မည်မှတ်ခေါ်ထအင်္ဂုလိမာလ၊ စောရ
မည်မှန်း ခိုးသူကြမ်းကို၎င်း (၀၂) လက်ညှိုးပေါင်းတစ်ထောင်ကို
ပြည့်စုံအောင်ယူမည်ဟု၊ မှတ်ယူကာရွယ်ကိုးလျက် မြိုင်ရိုးတော
စောင်း၊ ခိုဝင်အောင်း၍ လူပေါင်းတွေ့သမျှ၊ ထက်လှသော

သံလျက်မီးနှင့် လက်ဖျားကိုဖြတ်ယူခါ၊ ပန်းပမာသီကုံးလျက်၊
တစိတလျှင်၊ ခိုးသူကြီးကို၎င်း။

စိဉ္စကံ သန္ဓေရင့်လှ မိန်းမအသွင် ယူဆောင်ဆင်လျက်၊
ချစ်ရှင်ထွဋ်ထား၊ တရားဟောရာ၊ ဝင်ခဲ့လခါ၍ ယုတ်မာငြစ်ငြမ်း
စကားကြမ်းနှင့် နှုတ်စွမ်းရဲရဲ စွပ်စွဲဆိုလော စိဉ္စမာနကို၎င်း (၀၇)
ပရိသတ်လေးဘော်ကို၊ တရားတော်ဟောမိန့်၍၊ ရှင်နှစ်သိမ့်
ကြည်ညိုဘွယ်၊ စမ္မာယံစဉ်ကာလကို၊ သန္ဓေရကိုယ်ဝန်ဆောင်၊
ဘွားနီးရောင်သဏ္ဌာန်လို စီမံကာပြုလုပ်၍ စုတ်စုတ်ကြီးရဲရင့်စွာ
နှင့် နှုတ်ဖွားဖွား ငေါ်တော်တော်နှင့် မလျှော်မကြား မကောင်း
သောအသံ မခံချင်အောင်စွပ်စွဲခြင်းဖြင့် တသင်းတော်ပုတ်
လတ်ကြီးယုတ်အောင် ဟုတ်လေယောင် ဆိုမည်လာသော
စိဉ္စမာနမိန်းမကို၎င်း။

သစ္စကံ ဝါဒတထောင် နှုတ်ရဆောင်၍ မာနိထောင်
ကြားကြား တဘက်သားကို စကားချုပ်ချယ်၊ နှိပ်နယ်ချင်လှ
စိတ်နေကြသည့် သစ္စကပရဗိုက်ကို၎င်း (၀၈) တထောင်သောဝါဒ
နှင့် နှိမ်နင်း၍ ညှဉ်းဆဲလိုသော ဆန္ဒဖြင့် ထောင်လွှားကြိမ်းပါ၊
ဝါကြားလှသော သစ္စကပရဗိုက်ကို၎င်း။

နာဂရာဇဉ္စ၊ အခိုးအလျှံလွန်ပြင်းထန်သည့် နန္ဒောပနန္ဒ
တေဇဖောက်ထွင်း၊ နဂါးမင်းကို၎င်း (၀၉) ကြီးမားသောအဆိတ်
အတောက်၊ ကံမောက်သောစည်းစိမ်၊ ဂုဏ်ရှိန်သတ္တိ၊ နဂိဒ္ဓိဒြပ်
ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားကိုပင် သေးသေးထင်၍၊ ရွှေစင်ဗဟိုရ်

မြင်းမိုရ်တောင်လုံး၊ ပါးပျဉ်းဖူးလျက် ကိုယ်လုံးခုနစ်ထပ်၊ ရစ်ပတ်
သဖြင့်၊ မပြုအပ်မပြုရာ ကြံစဉ်ကာပြုမိမှားသော နဂါးမင်း
နန္ဒောပနန္ဒကို၎င်း။

ဗကံ မှားယွင်းဖောက်ပြန် မိစ္ဆာဉာဏ်နှင့် အမှန် စွဲထ
အယူခံသည့် ဗကအမည်ရှိသော မိုးဗြဟ္မာ မင်းကို၎င်း၊ (၀၇)
မှားယွင်းသော မိစ္ဆာဉာဏ်နှင့်ဖောက်ပြန်ကာယူစွဲလျက် ပြောင်း
လဲစုတေခြင်း လွတ်ကင်းသော နိစ္စဓူဝ ကေနိဟု သန်မာသော
နုလုံးထားဖြင့် သူတပါး ဟောပြောခြင်းငှါ ခက်ခဲလှ စွာသော
ဗက ဗြဟ္မာမင်းကို၎င်း။

အဇီနိ-တန်ခိုးစက်ရှိန် ဂုဏ်မဟိန်ဖြင့် ချိုးနှိမ် ပယ်နှင်း
ရှင်းလင်းစင်၍ အောင်မြင်တော်မူခဲ့လေပြီ။ ဘဿ-ထိုသို့ ဘုန်း
ရောင် ပွဲတိုင်းအောင်သည့် ဉာဏ်ဆောင် ပဝင်း တရားမင်း၏၊
တေဇသာ၊ ရှစ်ခါရှစ်တန် အောင်ပွဲခံ၍ အောင်လံ ထူပြီး၊ မြတ်
စောထီး၏ ကြီးသောရွှေစက်၊ ထက်သောအာဏာ၊ ဂုဏ်တေဇာ
အစွမ်းအားဖြင့် မေ မမ ရတနာသုံးရပ်၊ ထွဋ်အမြတ်ကို ဝတ်
ကပ်လေ့ရှိပါသော အကျွန်ုပ်အား၊ သီဃာ နေ့လ ရက်ရွေး၊ ခါ
မတွေးဘဲ မနွေးမကြာ ဆောလျှင်စွာ ဇယျမင်္ဂလံ ကိုယ်တွင်း
ကိုယ်ပရိသမ္ပာ ဘေးဒဏ်ခပ်သိမ်းရန်ကို မကျန်မကြွင်း အောင်
မြင်ခြင်း မင်္ဂလာသည်၊ သဗ္ဗဒါ အခါခပ်သိမ်း ဘဝတု ဖြစ်ပါ
စေသား၊ ဖြစ်ပါစေသော်။

အဆိုပါအောင်ခြင်းချုပ် သည်းခြေဂါထာတော်ကိုဉာဏ်
ရှိ လလောက် လိုရာကိုသုံးနိုင်ပါသည်။ ။

ရှင်အရဟံ ပုတီးစိပ်နည်း

သုဝဏ္ဏဘုံ၊ မြို့သထုံသို့ ရဟန္တာ မထေရ်မြတ်ရှင် အရဟံ
ကြွလာတော်မူစဉ်က ခိုးမြှင့်ပေးသနားတော်မူ ခဲ့သော လောကီ
လောကုတ္တရာ နှစ်ခြာအကျိုးရှိစေမည့် ပုတီးစိပ်နည်းကို တင်ပြ
ပါဦးမည်။

စစ်ကိုင်းမြို့တောင်ခြေတခုသောချောင်း ၌ အမည်ဘဲနာမ
အားဖြင့် မထင်ရှား မကျော်ကြားလိုသော ဆရာတော် တပါး
သည် တရားတော်မြတ်ကို အထူးအားထုတ်နေလေသည်။

တနေ့သောအခါ ညနေ ၅ နာရီခန့် အချိန်တွင် အသက်
အရွယ်အားဖြင့် ၃၀ ခန့်ရှိ ရုပ်ရေရူပကာယ လှပကြော့ရှင်းတင့်
တယ်သော မိန်းကလေးတဦးသည် ကျောင်းတိုက် ထဲသို့ ဝင်
ရောက်လာသည်။

ဆရာတော်သည် ထူးခြားသော မိန်းမချော ကလေးကို
အဝေးမှ မြင်တွေ့လိုက်ရုံမျှဖြင့် ဝိသဘာဝ အာရုံဖြစ်၍ စကား
မပြောလိုသဖြင့် ကျောခိုင်း၍ မျက်နှာလွဲကာ ရှောင်ရှားနေတော်
မူသည်။

ထိုမိန်းမပျိုလေးလည်း ၃ မိနစ်ခန့်မျှ စောင့်စား နေပြီး
နောက် အနီးကပ်ဖူးခွင့် မသာသဖြင့် ခပ်လှမ်းလှမ်းမှပင် ဦးချ
စာန်တော့၍ ပြန်သွားရသည်။

နောက်တနေ့ အချိန်မှန်စွာ ရောက်ရှိ လာပြန်၏။ ဆရာ
တော်လည်း ရှေးနည်းအတိုင်း ပပ်ခရှောင်ဖယ်ဖယ် လုပ်နေသဖြင့်

မိန်းမပျိုမှီ ဘာတခွန်းမျှ လျှောက်ထားခွင့်မကြုံ၍ လက်စုံမိုး
ဦးချပြီး ပြန်သွားရရှာပြန်သည်။

မိန်းမပျိုကလည်း ငဲ့မလျှော့၊ ဆရာတော် ကလည်း မ
မပြောင်းဘဲ နေ့စဉ် ကြုံဆုံလာခဲ့ရာ ၇-ရက်မြောက်သောနေ့တွင်
ဆရာတော်မှာ အတွေးသစ်ဝင်လာသည်။

သည် သူငယ်မသည် အရေးကြီးသည့် အကြောင်းကိစ္စ
ရှိ၍သာ အချိန်မှန်မှန် လာရောက်ဖူးတွေ့နေခြင်းဖြစ်မည်ဟုတွေး
ကာ နီးကပ်စွာ ဖူးမျှော်ခံလိုက်သည်။

‘တကာမလေး ဘာများ လျှောက်ထားစရာ ရှိလို့လဲ’

‘အရှင်ဘုရားကို ကြည်ညို၍ ဖူးမျှော်ရန်လာခြင်း ဖြစ်ပါ
တယ်ဘုရား’

‘အိမ်း—သာဓု...သာဓု...သာဓု’

‘ဆရာတော်ဘုရား သက်တော် ၀၂၀ တော်များဘယ်လောက်
ရှိပါပြီလဲဘုရား....’

ဆရာတော်လည်း အသက်သိက္ခာ များကို ပြန်လည်မိန့်
ကြားလိုက်သည်။

‘နေပါအုံး တကာမလေးရဲ့ အသက်စောဗျာ’

‘တပည့်တော်မအသက်ကိုတော့ ခန့်မှန်းကြည့်ပါ
တော့ဘုရား။ သထုံပြည် မနုဟာမင်းကို ပေါ်ကြွ်ဆာဇာ

အနော်ရတာမင်း သိမ်းယူသောနေ့ဟာ တပည့်တော်တို့
အိမ်ထောင်ကျတဲ့နေ့ပါဘဲဘုရား။

တကာမလေး၏ လျှောက်ထားချက်ကို ကြားရသော
ဆရာတော်မှာ အံ့သြ၍မဆုံးနိုင်အောင်ဖြစ်မိသည်။ တကာမလေး
၏ မျက်နှာကို အကဲခတ် ကြည့်တော့လည်း ရိုးရိုးတည်တည်ငြိမ်
ငြိမ်မို့ မဟုတ်ဘဲနှင့် လျှောက်ထားမည့်ပုံမျိုးလဲမဟုတ်ပါလား၊
ဟု ထင်မိသည်။

‘ဒီလိုဆို တကာမလေးရဲ့အသက်ဟာ အတော်
ကြီးနေပြီပေါ့’

‘မုန်ပါတယ်အရှင်ဘုရား’

‘ဘယ်လိုဆေးကောင်း ဝါးကောင်းများ မှီဝဲရလို့
ဒါလောက် အသက်ရှည်ပြီး နုပျိုနေရတာလဲဗျ’

‘ဆေးကောင်း ဝါးကောင်းရယ်လို့တော့ အထူး
မမှီဝဲရပါဘူး ဘုရား၊ သထုပြည်နဲ့ ပေါက်ကွဲ ပြည်ကို
ရဟန္တာ သခင် အရှင် အရဟံ ကြွလာတော်မူစဉ်က ချီး
မြှင့်ပေးသနားတော်မူခဲ့တဲ့ ပုထိုးစိပ်ကိုဘဲ နေ့စဉ် ယုံယုံ
ကြည်ကြည်နဲ့ စွဲမြဲပြီး စိပ်တာပါဘဲဘုရား....’

‘အင်း....ယုံကြည်မှုဟာ တော်တော် အရေးကြီး
တာဘဲကိုး၊ အေးလေ ဒီ ပုထိုးစိပ်ပုံ စိပ်နည်း နိဿည်း
ကို ဆရာတော်အား လှူလို့ရပါမလား....’

“ရပါတယ်ဘုရား၊ တပည့်တော်မ ဆရာတော်ဘုရားရဲ့ အကျင့်သီလကို ကြည်ညိုတာနဲ့ နေ့စဉ်လာရောက်ခဲ့တာ ဒီနေ့ပါ ဆိုရင် ခုနစ်ကြိမ်ရှိပါပြီဘုရား”

“အိမ်း....ဘုန်းကြီးလဲ သတိတော့ထားမိပါရဲ့၊ အချိန် အခါမကျသေးလို့ ဆိုရမှာပေါ့လေ။ကဲ ကဲ လူလို့ရရင်ဆရာတော် ကတဆင့် ဝေငှရတာပေါ့ဗျာ”

သည်တိုင် မိန်းမပျိုလေးက ကြည်လင်၍ နားဝင်ပီယံ ဖြစ်စေသော အသံလေးဖြင့် ရွတ်ဆိုပြလိုက်သည်။

* ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ — နာမရူပံ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာ။

* ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ—နာမရူပံ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာ။

* သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ—နာမရူပံ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာ။

* ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ—နာမရူပံ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာ။

* အနန္တံ ဗလဝံ ဗုဒ္ဓံ၊ အနန္တံ ဂေါစရံ ဓမ္မံ၊ အနန္တံ အရိယံ သံဃံ၊ အနန္တံ ဗောဓိမုတ္တမံ။

“ဒီငါးပိုဒ် ဆုံးမှ ဗုဒ္ဓိတလုံး ချပြီး သက်စေ့အောင် ယုံကြည်စွာ နေ့စဉ်မပြတ် စိပ်သွားပါက အသက်ရှည်ခြင်း၊ ဘုန်း

တန်ခိုးအာနုဘော် ကြီးမြတ်ခြင်း၊ ကျက်သရေမင်္ဂလာ တိုးတက်ခြင်း၊ ကြံတိုင်းအောင်၍ ဆောင်တိုင်းမြောက်ခြင်း စတဲ့ လောကီအကျိုးတရားများနဲ့ လောကုတ္တရာ အကျိုးထူးများကို ရရှိနိုင်ပါတယ်။ ယုံကြည်စွာ စိပ်တော်မူပါဘုရား”

“ဒါကတော့ ဦးပဉ္စင်း....မျက်မြင်မို့ မယုံကြည်နိုင်စရာ အကြောင်းမရှိပါဘူးလေ”

“မွန်လှပါဘုရား၊ တပည့်တော်မရဲ့ ခင်ပွန်းဟာ မယုံတယုံ စိပ်ခါမျှနဲ့ အသက်တရဒွါးဆယ် နေသွားရပါသေးတယ်ဘုရား”

ဒါယိကာမလေးက ရှိသေဝပ်တွားလျက် လျှောက်ထားပြီး အထက်ပါ ပုတီးစိပ်နည်းကို လှူဒါန်းလိုက်သည်။

“သင်-ဒါယိကာမလေးမှာ အခုအခါ အဘယ် ပညာနဲ့ အသက်မွေးမြူပါသလဲ”

ဆရာတော်က ထူးခြားလှသော ဒါယိကာမလေးကို မေးလိုက်သည်။

“တပည့်တော်မမှာ ဆန် ကလေးများကို ဆောင်းချပြီး အသက်မွေးပါတယ်ဘုရား”

“အလို ဆန်တမျိုးထဲ ရောင်းရုံနဲ့ အလုံးစုံ ပြည့်ဝပါရဲ့လား”

ဆရာတော်၏ အမေးကြောင့် ဒါယိကာမလေး၏ ပြုံးလှိုက်၏။

“ဆန်ကို ရှေးဦးတကြိမ်ဘဲ ဝယ်ရပါတယ်ဘုရား။ ဆန်လဲ လျော့သွားခြင်း မရှိတဲ့အပြင် ဆန်ဝယ်သူတို့ကလဲ ဆန်တန်ဘိုး ထက်မက တိုးပေးသွားကြပါတယ်ဘုရား။”

“ဒီလိုဆိုတော့လဲ အဟုတ်ကြီးပါလား။”

“မှန်လှပါတယ်ဘုရား၊ ဒါန သီလ ဘာဝနာ အကျိုးဟာ တန်ဘိုး မဖြတ်နိုင်အောင် တပည့်တော်မ ကိုယ်တွေ့မို့ ယုံယုံ ကြည်ကြည် ပွားများ အားထုတ်ဘို့ အရှင်ဘုရားမှတစ်ဆင့် တို့က တွန်း ပေးပါတယ်ဘုရား။”

“ကောင်းပါပြီဗျာ၊ သာဓု....သာဓု....သာဓု”

ဒါယိကာမလေးသည် ဦးချပြီးနောက် ပြန်သွားလေတော့ သည်။ ဆရာတော်မှာ မေတ္တာသုတ်ကို ရွတ်ရင်း ကျေနပ်ပီတိဖြင့် ကျန်ရစ်ခဲ့လေသည်။

ထိုပုတီးစိပ်ကို ယုံကြည်စွာစိပ်ကြလျှင် ဗုဒ္ဓါနုဿတိ၊ ဓမ္မ နုဿတိ၊ သံဃာနုဿတိ အဓမ္မဋ္ဌာန်းကို နေ့စဉ်စီးဖြန်းသည် မည် ခြင်း၊ သရဏဂုဏ်သုံးပါးနှင့် အရဟံဂုဏ်စော်များကို ပွားများ အားထုတ်သည် မည်ခြင်း၊ နာမ်-ရုပ် နှစ်ပါးကို သိမ်းဆည်း၍ အနိစ္စ-ဒုက္ခ-အနတ္တတည်းဟူသော လက္ခဏာရေးသုံးပါး ဝိပဿနာ တရားများကို တိုးပွားသည်မည်သောကြောင့် ကပ်ဆိုး ဘေးဆိုး တို့မှ ကင်းဝေး လွတ်မြောက်နိုင်သည်။

ထို့ကြောင့် ကြီးပြီ ငယ်သေးသည် စသည်ဖြင့် သဘော
မထားဘဲ ဆုတ်ကပ်၏အနိဋ္ဌာရုံများ ကင်းစင်အောင် အားထုတ်
သင့်လှပေသည်။

မှတ်ချက်။

။အသက်စေ့ စိပ်ရမည်ဆိုရာ၌ပုတီးပတ်ရေ
ထင်မှတ်ပြီးစိတ်မပျက်စေနှင့်၊ ပုတီးလုံးရေ
သက်စေ့ ဖြစ်သည်။ ဥပမာ အသက် ၂၀
ရှိသူဆိုလျှင် ပုတီးလုံးရေ ၂၀စိပ်ရန် ဖြစ်
သည်။ သို့သော် အသက်ထက် အနန္တော
အနန္တ ငါးပါးတွက် ၅ ခေါက် (၅)လုံး
ပိုစိပ်ရန်နှင့် ယုံကြည်မှုဖြင့် နေ့စဉ် မပြတ်
စိပ်ရန် တိုက်တွန်းလိုက်ရပေသည်။

ရှင်အရဟံ ပုတီးစိပ် အဓိပ္ပာယ်

* ပုဒ္ဓံ မြတ်စွာဘုရားကို သရဏံ ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍၊
ဂစ္ဆာမိ ဆည်းကပ်ပါ၏။ နာမရူပံ နာမ်-ရုပ်သည် အနိစ္စံ အမြဲမရှိ၊
ဒုက္ခံ ဆင်းရဲ၏၊ အနတ္တာ အစိုးမရ။

* ဓမ္မံ တရားတော်မြတ်ကို သရဏံ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍
ဂစ္ဆာမိ ဆည်းကပ်ပါ၏။ နာမရူပံ နာမ်-ရုပ်သည် အနိစ္စံ အမြဲ
မရှိ၊ ဒုက္ခံ ဆင်းရဲ၏၊ အနတ္တာ အစိုးရသောကိုယ်မဟုတ်။

※ သံဃာ်-သံဃာတော်မြတ်ကို သရဏံ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဂစ္ဆာမိ ဆည်းကပ်ပါ၏။ နာမရူပံ နာမ်-ရုပ်သည် အနိစ္စံ အမြဲ မရှိ၊ ဒုက္ခံ ဆင်းရဲ၏၊ အနတ္တာ ကိုယ်မဟုတ်။

※ ဗုဒ္ဓံ မြတ်စွာဘုရားကို သရဏံ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဂစ္ဆာမိ ဆည်းကပ်ပါ၏။ ဓမ္မံ တရားတော်မြတ်ကို သရဏံ ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဂစ္ဆာမိ ဆည်းကပ်ပါ၏။ သံဃာ် သံဃာတော်မြတ်ကို သရဏံ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဂစ္ဆာမိ ဆည်းကပ်ပါ၏။ နာမရူပံ နာမ်ရုပ်သည် အနိစ္စံ အမြဲမရှိ၊ ဒုက္ခံ ဆင်းရဲ၏၊ အနတ္တာ အစိုးမရ။

※ ဗလဝံ အားတော်နှင့်ပြည့်စုံသောဗုဒ္ဓံ မြတ်စွာဘုရားသည် အနန္တာ အနန္တတန်ခိုးတော်တည်း။ ဂေါရမဂ်ဖိုလ်တို့၏ အာရုံ ဖြစ်သော ဓမ္မံ တရားတော်မြတ်သည်။ အနန္တံ အတိုင်းမရှိ တန်ခိုး တော်တည်း။ အရိယံ အရာယာမြတ်သော သံဃာ် သံဃာတော် သည် အနန္တံ အတိုင်းမသိ တန်ခိုးတော်တည်း။ ဗောဓိမုတ္တမံ မြတ်သော ဗောဓိပက္ခံ ယတရားတော်သည်။ အနန္တံ အတိုင်းမသိ တန်ခိုးတော်တည်း။

အဓိဋ္ဌာန်ပုတီး

နေ့စဉ်ဝတ်မပျက် ရှင်အရဟံပုတီးစိပ်နည်းကို ပေးအပ် ပြီးနောက် အရေးပါအရာရောက်လှသော ‘အဓိဋ္ဌာန်ပုတီး’ကို စိပ်ဖြစ်အောင်စိပ်ကြရန် တိုက်တွန်းလိုက်ရပေသည်။

အဆိုပါ ပုတီးစိပ်နည်းကို မြင်းခြံမြို့ ကိုးဆောင်တိုက်

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဆရာတော် ဦးသောဘိတ ဒါနပြု ချီးမြှင့်သနား
သော နည်းကောင်းတလက် ဖြစ်လေသည်။

ဆရာတော်၏နည်းမှာ ပထမအဓိဋ္ဌာန်(၉)ရက် ဒုတိယ
အဓိဋ္ဌာန် (၁၀)ရက်၊ တတိယ အဓိဋ္ဌာန် (၂၇)ရက်၊ စတုတ္ထ
အဓိဋ္ဌာန်(၅၄)ရက်၊ ပဉ္စမအဓိဋ္ဌာန်(၁၀၀)ရက်၊ ဆဋ္ဌမအဓိဋ္ဌာန်
(၂၁၆)ရက် အားလုံးစုစုပေါင်း (၄၃၂)ရက် ဖြစ်သည်။

ပထမအဓိဋ္ဌာန် (၉)ရက်စိပ်၍ အောင်မြင်ပြီးစီးသော
အခါ အနားယူပြီး၊ ဒုတိယ အဓိဋ္ဌာန်(၁၀)ရက်ကို သတ်မှတ်၍
ဝင်နိုင်သည်။ မနားဘဲတဆက်တည်း အဓိဋ္ဌာန်ဝင်နိုင်ပါက
ပြောဘွယ်ရာမရှိ ကောင်းလှသည်။ အဓိဋ္ဌာန်ရက်အတွင်း က
တပါးပါးကို လုံခြုံအောင် ထိန်းထားရမည်။ သက်သတ်လွတ်
စားနိုင်လျှင် အောင်မြင်လှယ်၏။

လူမျိုးမရွေး ဘာသာမရွေး အလုပ်မရွေး အရွယ်မရွေး
တနေ့တာအတွက် နာရီဝက်ခန့် အချိန်ယူပြီး နေ့ရက်မပျက်
အဓိဋ္ဌာန်ပုတီးစိပ်သင့်လှသည်။

စိပ်နည်း

ရှေးဦးစွာ “မြတ်စွာဘုရားတပည့်တော်သည် အဓိဋ္ဌာန်
ပုတီးစိပ်ချိန်အတွင်း ဘုရားတပည့်တော်၏ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်
တရားများကို မြတ်စွာဘုရားအား နိဗ္ဗာန်ကိုရည်မှန်း၍ လှူဒါန်း

ပါ၏ဘုရား၊ ဘုရားတပည့်တော်အား အဓိဋ္ဌာန်ပုတီးစိပ်နည်း၊
ပေးသနားတော်မူပါဘုရား။

ဆရာသခင် အရှင်သူမြတ်ဘုရား၊ ဘုရားတပည့်တော်သည်
အဓိဋ္ဌာန်ပုတီးစိပ်ချိန်အတွင်း ဘုရားတပည့်တော်၏ ခန္ဓာငါးပါး
ရုပ်နာမ်တရားများကို ဆရာသခင်အရှင်သူမြတ်အား နိဗ္ဗာန်ကို
ရည်မှန်း၍ လှူဒါန်းပါ၏ဘုရား၊ ဘုရားတပည့်တော်အားအဓိဋ္ဌာန်
ပုတီးစိပ်နည်း ပေးသနားတော်မူပါဘုရား။

သည်သို့ လျှောက်ထားပန်ကြား အသနားခံပြီးနောက်
ဝင်သက် ထွက်သက်ကို (၉) ကြိမ်မျှ ငြိမ်သက်စွာ ရှုရှုကြ
တုတ်မှတ်ပြီး (၁၀၈)လုံး ပုတီးကိုကိုင်၍ အောက်ပါအတိုင်း
စိပ်ရမည်။

အရဟံဂုဏ်တော် ၁၈ ပတ်

အရဟံ-ပူဇော်အထူးကို ခံယူတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာ
ဘုရား (၆)ပတ်။

အရဟံ-ကိုလေသာရန်ကို ပယ်တော် မူနိုင်တတ်သော
မြတ်စွာဘုရား(၆)ပတ်

အရဟံ-မကောင်းမှုကိုပြုရန် ဆိတ်ကွယ်ရာရှိတော်မူသော
မြတ်စွာဘုရား (၆)ပတ်။

အနန္တငါးပါး ၅ ပတ်

- ၁။ ဗုဒ္ဓဂုံဏောအနန္တော-မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်သည် အဆုံး အပိုင်း အခြားမရှိ ကြီးမားများတော်မူပါပေ၏။ (၁) ပတ်
- ၂။ ဓမ္မဂုံဏောအနန္တော- တရားတော်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်သည် အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိ ကြီးမားများတော်မူပါပေ၏။ (၁) ပတ်
- ၃။ သံဃာဂုံဏောအနန္တော-သံဃာတော်၏ဗြဟ္မဂုဏ်ကျေးဇူးတော်သည် အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိ ကြီးမားများတော်မူပါပေ၏။ (၁) ပတ်
- ၄။ မာတာပိတုဂုံဏောအနန္တော-မိဘပါးနှစ်ပါး၏ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်သည် အဆုံး အပိုင်း အခြားမရှိ ကြီးမားများတော်မူပါပေ၏။ (၁) ပတ်
- ၅။ အာစရိယဂုံဏော အနန္တော- ဆရာသခင် အရှင် သူမြတ်တို့၏ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်သည်အဆုံး အပိုင်း အခြားမရှိ ကြီးမားများတော်မူပါပေ၏။ (၁) ပတ်

သရဏာဂုံ မေတ္တာပို့-၃ ပတ်

ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ-သတ္တဝါတို့ ရေလိုအေးလို့ ပန်းလိုလန်းကြပါစေ။ (၁) ပတ်

ဓမ္မံသရဏံဂစ္ဆာမိ- သတ္တဝါတေ ချမ်းသာကြပါစေ။
(၁)ပတ်

သံဃံသရဏံဂစ္ဆာမိ- သတ္တဝါတေ ဘေးရန်ကင်းကြ
ပါစေ။ (၁)ပတ်

သိဒ္ဓ္ဓိ ၁ ပတ်

အရဟံနမောဗုဒ္ဓံဿ သိဒ္ဓ္ဓိံဘဂဝါ။
ဪသင်းဇေယျတု သဗ္ဗမင်္ဂလံ အရဟံသိဒ္ဓ္ဓိံဘဂဝါ။
အားလုံးစုစုပေါင်း ၂၇ ပတ်စိပ်ရမည်။

မှတ်ချက်။ ။ပထမ (၉)ရက် အဓိဋ္ဌာန်မှာ အသံ
ထွက်အောင်ရှုတ်၍ စိပ်ရမည်။

ပုတီးစိပ်ပြီးတိုင်း လိုရာဆုကိုတောင်းပါ။ ဝေနေယျ
သတ္တဝါအားလုံးတို့ကို အမျှပေးဝေပါ။

အမျှပေးဝေရန်

သဗ္ဗေသတ္တာ- သဗ္ဗမနုဿ၊ သဗ္ဗေအမနုဿ၊ သဗ္ဗေ
လောကီယ၊ ဝိဇ္ဇာဓရာ၊ မမပုညံဂဏန္တု။ (၃) ကြိမ်

အနုမောဒန္တု။ (၃) ကြိမ်

မာတာဧကပုတ္တံ၊ ရက္ခတ္တိဣဝ၊ မမဉ္ဇတုမ္ပေ၊ သဒါရက္ခန္တု၊
မမသင်္ကပ္ပံ ပူရေန္တု။

စတုတ္ထ ခိဋ္ဌာန် (၅၄) ရက်ပြီးလျှင်ပင် သင်၏အောင်မြင်မှုကို တွေ့ရပေလိမ့်မည်။

(၄၃၂) ရက် အခိဋ္ဌာန်အောင်လျှင် သိဒ္ဓိ အမျိုးမျိုး အကျိုးပေးအသွေ့ချက်ပြီးမြောက်၍ သင့်ဘဝအတွက် အာမခံချက်တွေ့လာပေလိမ့်မည်။ ဉာဏ်ပွင့်၍ ပေါ်လာသည့် အာရုံအတိုင်း ဆက်လက်ကျင့်သုံးပါ။

မှတ်ချက်။ ကျင့်သုံး၍မပေါက်မြောက် မအောင်မြင်လျှင် နည်းပေးသူ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဆရာတော် ဦးသောတိတထံ လာခဲ့ရန် အမှတ်ကားရှိထားပါသတည်း။

အနန္တသိဒ္ဓိလမ်းညွှန် ထွက်ပြီး ပြည့်စုံစေရန် အရေးပါအရာရောက်လှသော ရန်အန္တရာယ်အပေါင်း အောင်မြင်ကျော်လွှားနိုင်သည့် “ဇိနမန္တာန်တော်ကြီး” ကို ဖော်ပြပါဦးမည်။ လိုရာသုံးနိုင်ကြပါစေကုန်သော်။

ဇိနမန္တာန်တော်ကြီး

သဗ္ဗဗုဒ္ဓာနုဘာဝေန၊ သဗ္ဗဓမ္မာနုဘာဝေန၊ သဗ္ဗသံဃာနုဘာဝေန။

သဗ္ဗဗုဒ္ဓာနုဘာဝေန-လေးသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတသိန်း၊ ရှစ်သင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတသိန်း၊ တဆယ့်ခြောက်သင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတသိန်း၊

ထွက်ကိန်းပြည့်ထ၊ လုံ့လကြီးစွာ၊ ဒါနပါရမီ၊ သီလပါရမီ၊
 နိက္ခမပါရမီ၊ ပညာပါရမီ၊ ဝီရိယပါရမီ၊ ခန္တီပါရမီ၊ သစ္စာပါရမီ၊
 အဋ္ဌောနိပါရမီ၊ မေတ္တာပါရမီ၊ ဥပေက္ခာပါရမီ တည်းဟူသော
 ဆယ်ပါးသောပါရမီတို့ကို အယုတ်အလတ်၊ အမြတ်အားဖြင့် ဖြည့်
 ကျင့်တော်မူ၍ ပညာမီက၊ ဝီရိယာမီက၊ သဒ္ဓာမီက၊ အမည်ရပြီးလျှင်
 ဂင်္ဂါသံလုံးနှင့်အမျှပွင့်၍၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံယူတော်မူပြီးသော မြတ်စွာ
 ဘုရားရှင်တို့၏ တန်ခိုးတေဇော် မေတ္တာတော် အာနုဘော်တော်
 အားကြောင့်၎င်း။

သဗ္ဗဓမ္မာနုဘာဝေန-ပင်သိမ်းသောမဂ်တရား၊ ဖိုလ်တရား
 နိဗ္ဗာန်တရားတော်မြတ်ကို ရစေတတ်သောတရားတော်မြတ်သည်
 ကား ဝိမုတ္တိရသအားဖြင့်တပါး၊ ဓမ္မဝိနယအားဖြင့် နှစ်ရပ်၊
 ငဠုတတ်အားဖြင့်သုံးသွယ်၊ နိကာယ်အားဖြင့် ငါးဖြာ၊ အင်္ဂ် အား
 ဖြင့် ကိုးတန်၊ ဓမ္မက္ခန္ဓာအားဖြင့် ရှစ်သောင်းလေးထောင် ကျမ်း
 အလုံးစုံတို့၏ တန်ခိုးတေဇော် မေတ္တာတော် အာနုဘော်တော်
 အားဖြင့်၎င်း။

သဗ္ဗသံဃာနုဘာဝေန-မဂ်၌ တည်သော ပုဂ္ဂိုလ် လေး
 ယောက်၊ ဖိုလ်၌တည်သောပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်၊ ဤရှစ်ယောက်
 သောပရမတ္ထသံဃာတော် အရှင်သာရိပုတ္တရာ၊ အရှင်မောဂ္ဂလာန်၊
 အဂ္ဂသာဝက၊ မဟာသာဝက အသီတိ ရှစ်ကျိပ်ကုန်သော ရဟန္တာ
 အရှင်မြတ်တို့၏ တန်ခိုးတေဇော် မေတ္တာတော် အာနုဘော်တော်
 အားဖြင့်၎င်း....

သုသင်္ခယေ၊ ဗုဒ္ဓောဗောဇေယျံ၊ မုတ္တောမောဇေယျံ၊
 တိဇ္ဈောတာရေယျံ၊ ခံ၍ထောက်ရှု၊ ဘုရားဆုကို၊ ရမ္မစိတ်သဒ္ဓိ
 ဝမ်းထဲကြံ၍၊ မဆန့်ကိုယ်နှုတ်၊ ကျိုးအားထုတ်ရာ၊ မဟာကပ္ပ
 သင်္ချေ၊ နန္ဒသင်္ချေ၊ သုနန္ဒသင်္ချေ၊ မန္တသင်္ချေ၊ ဓရဏီသင်္ချေ၊
 သာဂရသင်္ချေ၊ ပုဏ္ဏရိကသင်္ချေဟုဆိုအပ်သော ခုနစ်သင်္ချေ၊
 အတွင်း၌ပွင့်၍၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူကုန်ပြီးသော ဗြဟ္မာဒေဝ
 အစရှိသောတသိန်းနှစ်သောင်း၊ ငါးထောင်ကုန်သော ဘုရား
 ရှင်တို့၏တန်ခိုးတေဇော်၊ မေတ္တာတော် အာနုဘော်တော်အား
 ဖြင့်၎င်း။

မိသင်္ခယ၊ သံသရာဓရ၊ အထွေထွေ၌၊ မျှောလေပေါ်
 လော၊ အနန္တသတ္တေ၊ ဟေသုသတ္တ၊ ဒုက္ကလဘာဂီ၊ အညီ
 နှိုးဆော်၊ နှုတ်တော်ဖြင့်သာ၊ ပါရမီအလုံး၊ ယူကြုံးဖြည့်ရာ၊
 မဟာမည်ရာ၊ သဗ္ဗဘဒ္ဒသင်္ချေ၊ သဗ္ဗပုဏ္ဏသင်္ချေ၊ သဗ္ဗရတန
 သင်္ချေ၊ ဓရနိသင်္ချေ၊ ခန္ဓက္ကသင်္ချေ၊ မန္တက္ကသင်္ချေ၊ ဥသဘက္ခန္ဓ
 သင်္ချေ၊ ဝေမဇ္ဇိကသင်္ချေ၊ မာနိတသင်္ချေဟုဆိုအပ်သောကိုးသင်္ချေ၊
 အတွင်း၌ပွင့်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်စံယူတော်မူကုန်ပြီးသော၊ ပေါရာဏ
 ဂေါတမအစရှိသော သုံးသိန်းရှစ်သောင်း၊ ခုနစ်ထောင်ကုန်
 သော၊ မြတ်စွာဘုရားတို့၏ တန်ခိုးတေဇော် မေတ္တာတော် အာနု
 ဘော်တော်အားဖြင့်၎င်း။

ကောအသင်္ခယေ၊ အပ္ပမာဏောအာရုံပြောသည့်မဟော
 ဒမိ၊ မည်ရှိကရုဏာ၊ သည်းစွာတိလွန်း၊ ပြည်နိဗ္ဗာန်သို့၊ ဆောင်
 ယူပို့သည်၊ ရည်၍မြက်ဆို၊ ကိုယ်နှုတ်နှစ်ဖြာ၊ ခန္ဓအတ္တ၊ ဇီဝိတ

ကို၊ စွန်ကြမင်း၊ နှစ်ဆယ်ငါးတန်၊ ခြံရံငါးလီ၊ ပါရမီအလုံး၊
ယူကြုံးဖြည့်ရာ၊ ကမ္ဘာဟူက၊ လေသေလသင်္ချေ၊ ဇေယျသင်္ချေ၊
ဘာသသင်္ချေ၊ ရုစိယသင်္ချေဟုဆိုအပ်သော၊ လေးသင်္ချေအတွင်း
၌ ပွင့်၌ ပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန်တော်မူကုန်ပြီး သောတဏှာကံရာ၊
မေဓကံရာ၊ သရကာကံရာ၊ သစ္စာသိမျှော်၊ နောင်တော်သုံးပါး
ဘုရားကစ၊ သုံးလူ့ ထွဋ်တင်၊ ဒီပကံရာ၊ ကောဏ္ဍည၊ မင်္ဂလ
သုမင်္ဂလ၊ ရေဝတ၊ သောဘိတ၊ အနောမဒဿ၊ ပဒုမ၊ နာရဒ
ဟုဆိုအပ်ပါသော တဆဲ နှစ်ဆူကုန်သော ဘုရားရှင်တို့၏ တန်ခိုး
တေဇော်မေတ္တာတော် အာနုဘော်တော်အားဖြင့်၎င်း။

လက္ခကပ္ပကေ၊ ကမ္ဘာတသိန်းထက်၌ ပဒုမတ္တရ၊ သုမေ
ဓာ၊ သုဇာတာ၊ ပိယဒဿ၊ အဋ္ဌဒဿ၊ ဓမ္မဒဿ၊ သိဒ္ဓတ္တ၊ ဘိဿ
ဖုဿ၊ ဝိပဿ၊ သိခိ၊ ဝေအဘူ၊ ကကုသန်၊ ကောဏာ
ဂုံ၊ ကဿပ၊ ဂေါတမ ဟုဆိုအပ်သော တဆဲ ခြောက်ဆူကုန်
သော ဘုရားရှင်တို့၏ တန်ခိုးတေဇော်မေတ္တာတော် အာနုဘော်
တော်အားဖြင့်၎င်း။

ထိုဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီးသည့်နောက်သာသ
နာတော်လေးလမြောက်သောအခါ၊ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်ကြီးကိုအစိုး
ရတော်မူသော ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီး၏ သားတော်ဖြစ်သည့် အဇာ
တသတ်မင်းကိုအမှီပြု၍၊ ဝေဘာရတောင်၊ စရည်းပင်ပေါက်ရာ
ရွှေဂူလိုက်ဝ၌၊ ခုနစ်လတိုင်တိုင် ပထမသင်္ဂါယနာ တင်သောမူ
သောအခါ အရှင်မဟာကဿပ၊ မထေရ်အမှူးရှိသော ငါးရာ

ကုန်သော ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့၏ တန်ခိုးတေဇော်မေတ္တာတော် အာနုဘော်တော်အားဖြင့်၎င်း။

ထိုဘုရားသခင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန်တော်မူပြီး သည့်နောက် ဘာသနာတော်အနှစ်တရာပြည့်သောအခါ၊ ဝေသာလီပြည်ကြီး ကို အစိုးရတော်မူသော သုဿနာဂမင်းကြီး၏ သားတော်ဖြစ် သည့် ကာလာသောကမင်းကိုအမှီပြု၍ ဝေဠုကာရာမကျောင်း တော်ကြီး၌ ရှစ်လတိုင်တိုင် ဒုတိယသင်္ဂယနာ တင်တော်မူသော အခါအရှင် မဟာယသမထေရ် အမှူးရှိသော ခုနစ်ရာကုန်သော ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့၏ တန်ခိုးတေဇော်မေတ္တာတော်အာနုဘော် တော်အားဖြင့်၎င်း။

ထိုဘုရားသခင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန်တော်မူ ပြီးသည့်နောက် သာသနာတော်(၂၁၈) နှစ်ပြည့်မြောက်သောအခါ ပါဠိလိပုတ် ပြည်ကြီးကို အစိုးရတော်မူသော ဘုရင်ဗိမ္ဗိသာရ မင်းကြီး၏ သားတော်ဖြစ်သည့် သီရိဓမ္မာသောကမင်းကြီးကို အမှီပြု၍ အသောကရာမကျောင်းတော်ကြီး၌ (၉) လတိုင်တိုင် တတိယ သင်္ဂယနာတင် တော်မူသောအခါ အရှင်ဓမ္မာမောဂ္ဂလိပုတ္တ တိဿမထေရ် အမှူးရှိသော တထောင်ကုန်သော ရဟန္တာအရှင် မြတ်တို့၏ တန်ခိုးတေဇော် မေတ္တာတော် အာနုဘော်တော် အားဖြင့်၎င်း။

ထိုဘုရားသခင်၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန်တော်မူပြီးသည့်နောက် အနှစ်(၂၅၆)နှစ်မြောက်သောအခါ သီဟိုဠ်ပြည်ကြီးကို အစိုး ရတော်မူသော ဒေဝါနုပိယတိဿမင်းကြီးလက်ထက်၊ အမှတ်

မဟိန္ဒာမထေရ်အမှူးပြု၍၊ ပေထက်အကွာတင်တော်မူကြသည့်
နှစ်သိန်းသော ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့၏ တန်ခိုးတေဇဝ်မေတ္တာ
တော်အာနုဘော်တော်အားဖြင့်၎င်း။

ထိုဘုရားသခင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန်တော် မူပြီးသည့်နောက်
ယခုထက်တိုင်အောင်သာသနာတော်ကို ဆင်းသက်စောင့်မကုန်
သော ပရမတ္ထသံဃာတော်၊ သီလဝန်၊ ဂုဏဝန်၊ ပညာဝန်၊
ဓာလျာဏပုထုဇဉ်၊ သမုတိသံဃာတော်မြတ်တို့၏ တန်ခိုးတေဇဝ်
မေတ္တာတော် အာနုဘော်တော်အားဖြင့်၎င်း။

သဗ္ဗာပဋိမာနုဘာဝေန။ သစ္စာလေးပါး၊ မြတ်တရားကို
အကြွင်းမရှိ၊ သိတော်မူပြီးမှ ပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန်တော်မူ ပြီးသော
မြတ်စွာဘုရားရှင်တို့၏ နှလုံးသင်းကျစ်တော်၊ ညှပ်ရိုးတော်၊
သွားတော်လေးဆယ်၊ စွယ်တော်လေးချောင်း၊ မွှေတော်ရှစ်
သောင်း၊ ဆံတော်သုံးကုဋေခြောက်သန်းတို့၏ စုဝေးရာတည်ရာ
ကိုယ်စားတော်များထားတော်မူခဲ့သော ရုပ်တုတော်၊ ဆင်းတု
တော်၊ စေတီတော်၊ ပုထိုးတော်တို့၏ တန်ခိုးတေဇဝ်မေတ္တာ
တော်အာနုဘော်တော်အားဖြင့်၎င်း။

သမ္မာဒေဝါ နုဘာဝေန၊ ပိဋကတ်သုံးပုံ၊ ဗေဒင်လေးပုံ
စောင့်တုံ့များစွာ၊ သာသနာငါးထောင်၊ ကောင်းကြီးဆောင်
သော ကြီးခေါင်တုန်းအား၊ သိကြားဓာတု လောကပါလာအာ
ကာသစိုး ဘုမ္မစိုးနှင့် ရုက္ခစိုးအညီ၊ စန္ဒီ^၁ ပရမိသွာ၊ မဟာပိန်းနဲ၊
ကျော်သဲကျေဌာ သမုဒ္ဒရာ။ သီတာခုနစ်တန်၊ သတ္တရမ္မန်၊ တောင်

စဉ်ခုနစ်ထပ်၊ စောင့်ကြပ်မြင်မိုရ်၊ ထိုမှတခြားနတ်သားမာတလိ
မဏိမေခလာ၊ သမုဒ္ဒရာ၊ တောတောင်ကုန်အောင်မကြွင်း၊ စောင့်
ကုန်လျှင်းသား၊ သမာဓိနတ်မင်းတို့၏ တန်ခိုးတော် မေတ္တာတော်
အာနုဘော်တော်အားဖြင့်၎င်း။

သဗ္ဗပရိတ္တာနုဘာဝေန၊ စကြာဝဠာ ဇာတိခေတ်၊ အာ
ဏာခေတ်ဟုဆိုအပ်သော ကုဋေတသိန်း တွက်ကိုန်း တိုင်တိုင်၊
ပြည့်စုံမ်းနိုင်သော၊ ကြီးခိုင်တေဇာ မင်္ဂလသုတ်၊ ရတနသုတ်၊
မေတ္တသုတ်၊ ခန္ဓသုတ်၊ အာဠာနာဠိယသုတ်၊ တေဇကြီးဘိ၊ အင်္ဂု
လိမာလာ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂနှင့် အဋ္ဌာဇရမင်္ဂလာ၊ ရတနာရွှေချိုင့်၊ တံတိုင်း
ပမာ၊ စောင့်ရံကာသို့ မဟာနမက္ကာရ၊ တေဇ ကျော်သောင်း
ပရိတ်ပေါင်းတို့၏ တန်ခိုးတေဇော် မေတ္တာတော် အာနုဘော်
တော်အားဖြင့်၎င်း။

မန္တေ မန္တဿ အာနုဘာဝေန၊ စိန္တာမုနိ၊ ကြီးဘိတေဇာ
ရတနာဦးဆောင်း၊ သောင်းသောင်းကြေငြာ ရတနာကွန်ယက်
တချက်မညီ ပထဝီဇေယျမန္တ၊ အသံကြီး လေးပါး၊ ထင်ရှား
လောင်မီး၊ သံကြပ်ကြီးနှင့် တသီးထိုမှ ပဒုမ္မပုဒ်ပိုင်း၊ ကျော်လှိုင်း
နှံ့စပ်၊ ဩောင်းကိုးထပ်က၊ စသည်စုံစေ့ ရသေ့ရှစ်သောင်း
ဆရာကောင်းတို့၏ ဂုဏ်တော်ပေါင်း ကျေးဇူး၊ တဦးမကျန် အင်း
မန္တာန်တို့၏ တန်ခိုးတေဇော် အာနုဘော်တော်အားဖြင့်၎င်း။

မဇ္ဈတ္တိက ဗာဟိဒရ၊ ကိုယ်တွင်းကိုယ်ပနှစ်ဝသောသန္တာန်
၌ ဇာတပဝတ္တာ ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်လတ္တံ့သော ဆနုဂုတိ ရောဂါစ၊

ကိုးဆယ်ခြောက်ပါးသောရောဂါတို့သည်၎င်း၊ ပဉ္စဝိသတိဘုယာစ
 နှစ်ဆယ်ငါးပါးသော ဘေးတို့သည်၎င်း၊ ဒုတ္တိသကမ္မကရဏာစ
 သုံးဆယ်နှစ်ပါးသော ကံကြမ္မာတို့သည်၎င်း၊ သေဠာယ ဥပဒ္ဒေါ
 စ၊ တဆယ်ခြောက်ပါးသော ဥပဒ္ဒေါတို့သည်၎င်း၊ ပဉ္စဝေရီစ
 ငါးပါးသော ရန်သူတို့သည်၎င်း၊ ဒဿဒက္ကာစ ဆယ်ပါးသော
 ဒဏ်တို့သည်၎င်း၊ အဋ္ဌဒေါသာစ ရှစ်ပါးသော အပြစ် တို့သည်
 ၎င်း၊ နာနာရောဂေတိဝါ၊ အထူးထူးသော အနာရောဂါတို့မှ
 ၎င်း၊ တိဏိကပ္ပာနိစ သုံးပါးသောကပ်တို့သည်၎င်း၊ ပဗ္ဗအန္တရာ
 ယောစ-ခပ်သိမ်းသော အန္တရာယ်တို့သည်၎င်း။ ဝိနာသံ-ပျောက်
 ပျက်ခြင်းသို့ ဧန္တုပါပေန္တု ရောက်စေကုန်သတည်း။

အပိုင်း [၆]

ပါရမီရှင်

သင့်မှာ ရှေးက ဖြည့်ကျင့်ခဲ့သော ပါရမီရှိခဲ့၏။

ရှေးကမ္ဘာ့ ကမ္ဘာများနှင့် ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာမှာ ရှင်တော်
ဘုရားများ၏ သာသနာတော်တိုင်း၌ အကြောင်းအားလျော်စွာ
ဖြည့်ကျင့်ခဲ့သော ပါရမီများ ရှိခဲ့ကြောင်းကို ယုံကြည် စေချင်
သည်။

အကယ်၍....

ရှေးက ဖြည့်ကျင့်ခဲ့ဘူးသော ပါရမီ မရှိခဲ့လျှင် ယခုလို
ဘုရား သာသနာတော်၌ သက်ဝင် ယုံကြည် နေရခြင်း ရှိမည်
မဟုတ်။

ယခုသင့်မှာ တဖွားဖွားပေါ်နေသော စိတ်ရင်းစောင်း
စေတနာကောင်းနှင့် မြင့်မြတ်ခြင်း တို့သည် ရှေးအဆက်ဆက်က
ဖြည့်ကျင့်၍ ဆောင်ရွက်ခဲ့ဘူးသော ပါရမီကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။
တရားပါရမီများ၏ အကျိုးကျေးဇူး၊ လောကီပညာများ၏အကျိုး
ကျေးဇူးဟု သိမြင်ထားသင့်သည်။

ထိုပါရမီ မျိုးစေ့ ဖြစ်သော ကျေးဇူးတရားတို့သည် ယခု
အခါ လက်ဆုပ် လက်ကိုင် ထင်ရှားစွာ ဆိုက်ရောက်နေ
ချေပြီ။

ဗုဒ္ဓ၏ သာသနာတော်သည်၎င်း၊ သမထဝိဇ္ဇာ၊ ဝိပဿနာ
ဝိဇ္ဇာ အတတ်ပညာများသည်၎င်း၊ လရောင် နေရောင်ပမာ ထွန်း
လင်းရောင်လက်၊ စောက်ပလျက်၍နေသည်။

ဖြည့်ကျင့်ခဲ့ဘူးသော ပါရမီရှိပြီး ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးငယ်၊ ဥာဏ်
ရင့်၊ ဥာဏ်လတ်၊ ဥာဏ်ငယ်အားလုံးတို့သည် သာသနာချိန်အတွင်း
၌ လူဖြစ်ရ၍ မစင်ကြယ်သော အောက်လမ်းပညာ များနှင့်
စင်ကြယ်မှန်မြတ်သော အထက်လမ်း ပညာရပ်များကို ခွဲခွဲခြား
ခြားရှောင်ရန် ဆောင်ရန် နားလည်ခွင့်ရှိကြသည်။

သည်အချက်မှာ ပင်ပန်းကြီးစွာ လေးသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာ
တသိန်းတိုင်တိုင် ဖြည့်ကျင့်ရှာဖွေ၍ ထားတော်မူခဲ့သော ဗုဒ္ဓ၏
ကျေးဇူးတော်ကြောင့်ပင်။

ရှေးစာဖြည့်ကျင့်ခဲ့သည့် ပါရမီ မျိုးစေ့ ရှိပြီး ပုဂ္ဂိုလ်တို့
တွက် ဗုဒ္ဓက မဟာ ကရုဏာတော်ဖြင့် သာသနာတော်မြတ်ကို
ထားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဗုဒ္ဓသည် ကျောသားရင်သားခြားနားတော်မမူ၊ သတ္တဝါ
တိုင်းအပေါ်၌ တူမျှသောမဟာကရုဏာတော်များ ထားရှိတော်
မူသည်။ သားတော် ဓာဟုလာ အပေါ်တွင် ထားရှိတော်မူသော

မဟာကရုဏာတော်သည် အခြားသော သတ္တဝါ တဦးဦးပေါ်
စားရှိသော ကရုဏာတော်ထက် ပိုလွန်သည်မရှိ။

ပါရမီတော်ကို ဖြည့်ကျင့်ခဲ့သည့် လေးသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာ
တသိန်း ကာလပတ်လုံး စွန့်ကြဲပေးကမ်းတော်မူခဲ့ခြင်း များနှင့်
ပင်ပန်းဆင်းရဲခံခဲ့မှုများကို ကြည်ဖြူ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူတော်
မူခဲ့ခြင်းမှာ သတ္တဝါတို့ကို ဆင်းရဲတင်းမာ ကယ်တင်၍ ချမ်းသာ
နယ် အစစ်အမှန်သို့ ပို့ပေးနိုင်စွမ်းသော သဗ္ဗညုတ ရွှေဥာဏ်
တော် ရရှိရေးအတွက်ပင်ဖြစ်သည်။

ပါရမီတော်ဖြည့်ရန် ဗုဒ္ဓသည် နုစဉ်ကဖြစ်ခဲ့သော ဘဇာ
ပေါင်းများစွာ၊ မိမိ၏ အသက်ပေါင်းများစွာ၊ မိမိ၏ ကိုယ်ခန္ဓာ
ကြီးငယ်ပေါင်းများစွာနှင့် ဇနီး-မိဖုရား၊ သားသမီးခြွေရံစည်းစိမ်
ချမ်းသာများပါမကျန် စွန့်လွှတ်လှူဒါန်း၍ အနန္တ ဖြည့်ဆည်းခဲ့
သည်။

ဗုဒ္ဓသည် ဤမျှအပင်ပန်းအဆင်းရဲခံ၍ သဗ္ဗညုတ ရွှေ
ဥာဏ်ကိုရရန် ကြိုးပမ်းခဲ့ခြင်းမှာ မိမိတဦးတည်း၏ ချမ်းသာသုခ
အတွက်မဟုတ်။ မိမိတဦးတည်းအတွက်ဆိုလျှင် ဒီပင်္ကရာမြတ်စွာ
ဘုရားလက်ထက်တော် သုခမဓာရောင်ရသေ့ ဘဝကပင် အာသဝေ
ကုန်ခမ်းသော ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ချမ်းမြေ့ ပိုင်ပိုင် ရရှိခံစားနိုင်ခွင့်
ရှိခဲ့သည်။

သည်အခွင့်အရေးကို စွန့်လွှတ်၍ သတ္တဝါတို့အား ဒုက္ခ
ဆင်းရဲခြင်း အပေါင်းမှ ကယ်တင်လိုသော မဟာဆန္ဒတော်ဖြင့်
သဗ္ဗညုတဆုကို ပန်ဆင်တော်မူခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

သတ္တဝါတို့ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ရေးသည် ဗုဒ္ဓ၏ အကြီးဆုံးသော ဆန္ဒတော်ဖြစ်သည်။ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူပြီးသည့် နောက်မှာပင် သာသနာတော် (၅၀၀၀) ထားတော်မူခဲ့သေး သည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျန်ရှိသေးသော ဝေနေယျသတ္တဝါတို့ ကျွတ်လွတ်စေရန်၊ ပါရမီအလျှောက် ခံစားခွင့်ရရှိနိုင်ကြစေရန် ဖြစ်သည်။ သတ္တဝါတို့ မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ် ဆက်ခံရရှိစေရန် ဖြစ်သည်။

သို့သော် သင်္ခါရ တရားတော်အတိုင်း · တနေ့ ဗုဒ္ဓ၏ သာသနာတော်ကြီးမှာလည်း ဆိတ်သုဉ်း ကွယ်ပ သွားရပေမည် တည်း။

သို့ဖြစ်၍ ထင်ရှားစွာထားတော်မူခဲ့သောဗုဒ္ဓ၏အမေ့တော် မြတ်ကြီးကို ပညာမျက်စိဖြင့်သိမြင်၍ လောကီ၊လောကုတ်၊သမထ လမ်း၊ ဝိပဿနာလမ်းများကို ပါရမီအလျှောက် ခံစားနိုင်ကြရန် လုံ့လ ဝီရိယ အချိုးကျစွာဖြင့် ကြိုးပမ်း အားထုတ်သင့်လှသည်။

ကျေးဇူးရှင် လယ်တီ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက အောက် ပါအတိုင်း ဟောတော်မူခဲ့သည်။

“ကျွတ်ထိုက်သည့်ပါရမီ ရှိကြသော်လည်း (ယခု ရှိနေ သော) အနိယသနေယျ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ကျွတ်လောက်အောင် ကျင့်ကြံမှုသာ ဤသာသနာတော်၌ မဂ် - ဖိုလ်ကို ရရှိနိုင်မည်။ ဘုရားရှင်လက်ထက်တော်က ဟောနေသူဌေးသားသည် အရွယ် ရှိစဉ်၌ ကာမဂုဏ်အမှိုက်၊ အလိုက်အစား ကြူးနေ၏။ အရွယ်

ကြီးရင့်လာသောအခါ စိတ်မချမ်းမြေ့ မကြည်မလင် ဖြစ်ရရှာသည်။

ကျွတ်လွတ်ဘို့ဝေးစွာ ရတနာသုံးပါးနှင့်ဆက်ဆံခွင့်ကိုပင် မရရှာပြီ။

ထို့အခါ မြတ်စွာဘုရား မြင်တော်မူ၍၊ ရှင်အာနန္ဒာကို ဤသို့ မိန့်တော်မူလေ၏။

ဤသူဌေးသားသည် ပဌမအရွယ်ငယ်စဉ်အခါ၌ ငါဘုရား သာသနာတော်မှာ ရဟန်းပြုပါဘိမ္မကား ရဟန္တာဖြစ်၍ ယခုဘဝပင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံရလတ္တံ့ ။ ထိုသို့မဟုတ် ဒုတိယအရွယ်၌ ငါဘုရား သာသနာမှာ ရဟန်းပြုပါဘိမ္မကား အနာဂါမ် ဖြစ်၍ သေလွန်လျှင် သုဒ္ဓာဝါသ ဗြဟ္မာဘုံမှာ ပရိနိဗ္ဗာန် စံရလတ္တံ့ ။ သို့မဟုတ် တတိယအရွယ်ရောက်စဉ် ငါဘုရားသာသနာမှာ ရဟန်းပြုပါဘိမ္မကား၊ သကဒါဂါမ် အဖြစ် သောတာပန် အဖြစ်သို့ ရောက်၍ အပါယ်သံသရာမှ အစဉ်ထာဝရ ငြိမ်းလေအံ့ဟု အရှင်အာနန္ဒာကို မိန့်တော်မူသည်။

ဤသို့ ရင့်ပြီးသောပါရမီရှိသည့် ပစ္ဆိမဘဝိဏ သားပင် ဖြစ်ငြားသော်လည်း နိယတဗျာဒိတ် ရရှိပြီးသောသူမဟုတ်ချေစာ ဘုရားသာသနာတော်နှင့် တွေ့လျက်ပင် ကိုယ်တိုင်း ကိလေသာသောင်းကျန်းမှု လွန်ကျူးခဲ့သည့်အတွက် ယခုဘဝ အကျွတ်မရလေ။

ယံခုဘဝ ပြုသော မကောင်းမှုကံဖြင့် အပါယ်၌ ဘဝ
ရှည်လျားစွာ နေရရှာပြီ။ အရှင်မေတ္တေယျ ဘုရားသာသနာ၌
လည်း ပေါ်လာဦးမည်မဟုတ်။ နောက်၌လည်း သုညကမ္ဘာတော်
သို့ များတော့သည်။ အနီးအပါး၌ ဘုရားပွင့်သောကမ္ဘာမရှိပြီ။
ရှင်ပြီးသော ပါရမီရှိသည့် ပစ္ဆိမဘဝိက ဖြစ်သူ ထိုသူဌေးသား
သည် ကျွတ်ခွင့်ကျွတ်လမ်း ကွာလှမ်းလျက်ရှိ၏။”

ထိုသို့ လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးက သတိပေး ဟော
ပြောတော်မူခဲ့သည်။

လောကီ၊ လောကုတ္တရာ ပညာ နှစ်ရပ်အနက် လောကီ
ပညာသည် သမထ*ကို ရှေးရှုသလို၊ လောကုတ္တရာ ပညာသည်
ဝိပဿနာ*ကို ရှေးရှုလေ၏။

* (သမထ—နိဝရဏ တရားတို့ကို ငြိမ်းစေတတ်သော
ကြောင့် သမထဟုခေါ်သည်။)

* (ဝိပဿနာ—အမှန်အစစ် ပရမတ်အနှစ်ကျသဘာဝ၊
အနှစ်ကျ သိစွမ်းသောပညာကို မှန်ကန်လှစွာ ရုပ်ဘဲ၊
နာမ်ဘဲ၊ အနိစ္စဘဲ အစရှိသော အမျိုးမျိုးသော အခြင်း
အရာအားဖြင့် သိမြင်တတ်၊ ရှုတတ် သောကြောင့်
ဝိပဿနာဟုခေါ်ဆို၏။ မှန်ကန်စွာ အမျိုးမျိုးသော
အခြင်းအရာအားဖြင့် ဝိပဿနာသိမြင်ခြင်း။)

သမထသည် ကိုယ်ထည်နှင့် တူလျက်၊ ဝိပဿနာသည် ဦးခေါင်းနှင့်တူ၏။

သမထသည် အကျင့်သီလ သမာဓိရှေးရှုပြီး၊ ဝိပဿနာသည် ပညာကိုရှေးရှုလေ၏။

သို့ဖြစ်၍ ရှေးဦးစွာ သီလ၊ သမာဓိကို အခြေတည်အောင် သမထအမှုကို ပြုရသည်။ သည့်နောက် ဝိပဿနာဖြင့် ပယ်ရ၏။

ဝိပဿနာသည် ဘုရား သာသနာတော် အတွင်း၌သာ တည်ရှိသည်။

အလွန် မြင့်မြတ်သော ဝိပဿနာ ဘာဝနာ ပွားများနိုင် အောင် သမာဓိအား ထူထောင်ရာတွင် သမထတန်ခိုး စွမ်းအား များကို ရရှိခံစားရတတ်သည်။

သတ္တဝါတို့သည် ကိလေသာတဏှာအရင်းခံဖြင့် သံသရာ ကျင်လည်ခဲ့လေရကား အတွေ့ကို ရှောင်နိုင်ခဲ့ကြ၏။ ရှေးဦးစွာ လောကီအတွက် ရရှိလာသော သမထတန်ခိုးဖြင့် မွေ့လျော်နေ တတ်ကြသည်။ ဝိပဿနာအဆင့်သို့ ကူးနိုင်ခဲ့ကြသည်။

အချို့ ဝိပဿနာ ဆရာများကလည်း သမာဓိ အားဖြင့် ပိုင်နိုင်အောင်မထူထောင်နိုင်သေးဘဲ အမြတ်ဆုံးကိုကျင့်ကြံ အား ထုတ်နေသော ဝိပဿနာသမားဖြစ်၍ မိမိကပိုမြတ်သည်၊ သမထ ဆရာများကား ‘လောကရဲ့ အနှိုက်တွေ’ဟု စွပ်စွဲတတ်ကြသည်။ သနားဘွယ်ကောင်းလှ၏။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်တိုင်၏ သမထ ဝိပဿနာ နှစ်ရပ်ကို တွဲပေးထားပါလျက် သမထကို ပစ်ပယ်ဝံ့သော သူ များကို အံ့သြမိပါသည်။

ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း သမာဓိဖြစ်စေရန် သမထကိုထူထောင် ထုတ်၍ အောင်မြင်သော ဒဏ်ကိုမခံနိုင်၍ (ဝိပဿနာဖြင့် မရှု၊ မပယ်နိုင်၍) အမှားဖက်ပြီး ပျက်စီး ဆုံးရှုံးရသူများကို သနား သဖြင့် တရားတော်မြတ်ကို ပြ၍ သတိ ပေးနေ ရခြင်း ဖြစ် သည်။

စင်စစ်သမထကို ထူထောင်ရာတွင် မည်သည့် နည်းကိုဘဲ သုံးသုံး သမာဓိတည်ရေးသာ ပဓာန ဖြစ်၏။ ကုလားနည်း၊ တိဗက်နည်း၊ အင်္ဂလိပ်နည်း၊ ပြင်သစ်နည်း။ ကြိုက်သည့် နည်း ကိုသုံး ခရစ်ယာန်၊ အစ္စလာမ်၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ၊ ဟိန္ဒူ၊ ဗြဟ္မဏဘာသာ ကြိုက်သည့်ဘာသာလမ်းစဉ်အရသုံး မမှားပါပေ။ ကိုယ်နှင့်သင့် လျော်ဘို့သာ ပဓာနဖြစ်သည်။ မိမိစိတ်ကိုနိုင်နင်းဘို့ သမာဓိတည် ဘို့သာ ပဓာနဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်သိသမျှ ဘာသာရပ်ကြီးတိုင်းမှာ စွန့်လွှတ်ခြင်းကို သာ နောက်ဆုံးညွှန်ပြကြ၏။ အနတ္တတရား (အမြဲမရှိသောအရာ များ) ကိုပြ၍ နောက်ဆုံး ထာဝရဘုံ-သို့ ရှေးရှု ခိုင်းခြင်းသာ ဖြစ်သည်။

ဗျိုသော် တဘာသာနှင့် တဘာသာ ကွဲလွဲ နေဟန်ကို

ကိုယ်၊ ဘာသာမှ ကိုယ်ကောင်း ဟန်ဖြင့် ငြင်းခုံ ရန်ဖြစ်နေကြသည်။

သုတော်ကောင်း တရား ဟူသည် အတူတူ ချည်းသာတည်း။

အခြားဘာသာ အသာထား၍ မိမိဘာသာ တခုထဲ မှာပင်ဂိုဏ်းဆရာချင်း၊ ဝိပဿနာချင်း ကဲ့နေ လိုက်ကြ သေးသည်။

စင်စစ်ဘာမျှ ကဲ့နေစရာမဟုတ်၊ ကုလားပင် ဖြစ်လျက် ဗမာပြည်မှာ မွေးပြီး ကုလားပြည် တခေါက်မျှမရောက်ဘူးဘဲ၊ ဗမာပြည်မှာပင် သေသွားသူများရှိ၏။ လူမျိုးဘာသာ ကုလား ဆို၍သာ ကုလားလိုက်ရသည်။ ကုလား အကြောင်းထက် ဗမာ အကြောင်းကို ပို၍သိပြီး သေသွားရရှာသည်။

ထို့အတူ မိမိက ဗုဒ္ဓဘာသာ၊ မိမိကအစ္စလာမ်ဘာသာ၊ မိမိကခရစ္စယာန်ဘာသာ စသည်ဖြင့် ပြောနေကြမည့်အခါ ဘာသာရပ်ကြီးတိုင်းက သုတော်စင်များ၏ နည်းနာ နိဿည်း တို့ကို ရှေ့ရှု လေ့လာပြီး မိမိနှင့် သင့်လျော်ရာ လေ့ကျင့်ခန်းကို ပြုလုပ်လျက် ပန်းတိုင် ရောက်အောင် လျှောက်သင့်လှပေသည်။

သတိ ပြုစရာကား မဟုတ်တာမလုပ် မိဘို့ မိမိပညာကို နှိုင်းထက်ကာလူအသုံးမချဘို့၊ သတ္တဝါမှန်သမျှ အပေါ် သနားဘို့သာ လိုရင်း အဓိကဖြစ်သည်။

တရုပ်၊ ကုလား၊ အင်္ဂလိပ်၊ မြန်မာ မြင်နေမည့်အစား
ဓာတ်ကြီးလေးပါး ဖွဲ့စည်းထားသော သတ္တဝါများဟု မြင်နိုင်
အောင် ကြိုးစားရမည်။

လူဆိုသည်ကား အတ္တစိတ် လွန်ကဲ၍ ငါ၊ ငါ့ဆရာ၊ ငါ့
ပညာ၊ ငါ့လူမျိုး၊ ငါ့ရပ်ရွာ ဆိုသောစိတ်များ ရှိနေကြ၏။
စင်စစ် သူတို့လည်း ဓာတ်ကြီးလေးပါး၊ ငါလည်း ဓာတ်ကြီး
လေးပါးဟု ပညာမျက်စိဖြင့်နားလည်လာလျှင် ထိုစိတ်ဓာတ်များ
ရှိတော့မည်မဟုတ်ပေ။

ဘယ်ဘာသာဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး (ပုဂ္ဂိုလ်စစ် ပုဂ္ဂိုလ်မွန်)
မဆို အခြားဘာသာကို မကောင်းဘူးဟု မပြော။ မစော်ကား၊
မရှုံ့ချ။ မပြည့်ဝသေးသော ဆရာများကသာ ရှုံ့ချ၊ သွေးထိုး
နေခြင်းဖြစ်သည်။ စင်စစ် ဘာသာရေးကိုခုတ်လုပ်၍ နိုင်ငံရေး၊
လူမျိုးရေး၊ စီးပွားရေး ဖန်တီးနေခြင်းသာဖြစ်သည်။

ဘာသာကြီးတိုင်း၏ ဘာသာရေး စစ်စစ်ကား ကောင်း
တကမ္ဘာ့မှန်သမျှလုပ်၊ မကောင်းတကမ္ဘာမှန်သမျှရှောင်။ မမြဲသောတရား
ကိုသိ၊ မြဲသောတရားကို တွေ့အောင်ရှာပြီး အရောက်သွား။ ဒါဘဲ
အချုပ်ဖြစ်သည်။

ကိုယ်နှင့်သင့်ရာယူနိုင်သည်။ မည်သည့်လူမျိုးမဆို သူတော်
ကောင်းတရားကို အားထုတ်နေသူ အစစ်အမှန်ဆိုလျှင် ဦးချရန်
ဝန်မလေးသင့်။ မိမိလူမျိုးထဲက မသူတော်အလုပ် ကျင့်ကြံ အား
ထုတ်နေသူကိုလည်း လိုသလို ညွှန်ပြဆုံးမရန် ဝန်မလေးသင့်။

အဓိကလိုရင်းမှာ မိမိကိုယ်တိုင်က ပြည့်ဝနေဘို့ မပြတ်
ကြိုးစားသင့်လှသည်။

ကြိုးစားသည်ဆိုရာ၌ ပုတီးချည့် လက်ကမချဘဲစိပ်နေရန်
မဟုတ်။ ကောင်းသောကုန်သွယ်ခြင်း၊ ကောင်းသောစိုက်ပျိုးခြင်း၊
ကောင်းသော အသက်မွေးခြင်း အလုပ်မှန်သမျှကို လုပ်ရင်း စေ
တနာကောင်းထားရန်နှင့် ထိုအလုပ်ပေါ်မှ အပျက်တရား၊ မမြဲ
သော တရားများကိုရှုလျက် အဖြစ်တရားကိုမြင်အောင် သုံးသပ်
ခြင်းဖြင့် ရှေးဦးစွာ သူတော်ကောင်း စာရင်းဝင်ဘို့သာ အရေး
ကြီးသည်။

ဘုရားချင်း ပြိုင်နေစရာမလို။ တရားချင်းပြိုင်နေစရာမလို။

ဝေ၍တမမြတ်စွာဘုရားက ‘အတ္တဘဟိ အတ္တနောနာထော’
မိမိကိုယ်သာ ကိုးကွယ်ရာဟုဆိုခဲ့သည်။ ကိုယ်ကောင်းဘို့ အရေး
ကြီးသည်။ အဖေပညာတတ်တာနှင့် ကိုယ်ပညာရှိမဆိုနိုင်။ ကိုယ်
ပညာတတ်မှ ကိုယ်ပညာရှိဆိုနိုင်သည်။

သည်အကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဗုဒ္ဓဟောကြားခဲ့သည်။

ဗုဒ္ဓ၏ရှေ့တော်မှောက်တွင် အမြဲရှိသေလေးစားစွာ ခစား
၍ ဗုဒ္ဓ၏လက္ခဏာတော်မြတ်နှင့် ရောင်ခြည်တော်မြတ်တို့ကို ကြည်
ညိုနေရှာသည့် ရှင်ဝဏ္ဏလိ ရဟန်းမြတ်အား ဗုဒ္ဓက....

“ချစ်သားသည် ငါ့ဘုရားကို အကယ်စင်စစ် မမြင်ချေ။
ငါ့ဘုရားဟောကြားတော်မူသော တရားတော်ကို ကျင့်ကြံ အား

ထုတ် ပေါက်ရောက်ပါမူ သင် ချစ်သားသည် ငါဘုရားအား
အကယ်စင်စစ် တွေ့မြင် ဖူးမြော်ရပေအံ့။ ငါဘုရား၏ ကြီးကျယ်
လှသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်အစစ်ကို ထိုအခါမှ အမှန်တကယ်
ကြည်ညိုနိုင်ပေအံ့”

ဗုဒ္ဓဆုံးမသော တရားတော်မှာ ပကတိမျက်စိဖြင့် မြင်ရ
သော အသားအရေတော် လက္ခဏာတော်၊ ရောင်ခြည်တော်တို့ကို
ပဓာနမပြုလင့်။ (လူမျိုးရေး၊ ဘာသာရေးအသွင်ကိုလည်း သည်
သို့မြင်။) ဟောကြားတော်မူသော တရားတော်ကိုသာ ပဓာနပြု။
ယင်းကောင်းမြတ်သော တရားတော်များအတိုင်း ကျင့်ကြံ အား
ထုတ်ပါမူ ပညာ(ဝိဇ္ဇာဉာဏ်)ဖြင့် အမှန်တရားအစစ်ကို ရရှိမည်
ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ပင်ဖြစ်၏။

ဗုဒ္ဓ၏ရှေ့ မျက်မှောက်တော်တွင် ကြည်ညိုလျက် ရှိနေ
သော ရှင်ဝက္ကလိသည် အဆင့်နိမ့်သူမဟုတ်။ သို့သော် ၎င်းအဆင့်
ထက်မြင့်၍ ဖြူစင်ခြင်းအစစ်၊ အရိယာဓမ္မအနှစ်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက
ရှင်ဝက္ကလိ၏အဆင့်မှာ နိမ့်လျက်ရှိရကား၊ နိမ့်သော အဆင့်ကို
စွန့်၍ ထိုထက်မြတ်သောအဆင့်ကို ဆင်မြန်းရန် ပဓာနကျင့်စဉ်သို့
လှမ်းနိုင်အောင် ဗုဒ္ဓက ညွှန်ပြ ဆုံးမပေးခြင်းဖြစ်သည်။

ကိုယ်လုပ်မှု ကိုယ်ရ၍၊ ကိုယ်ရမှ ကိုယ်ပိုင်သည့်အတိုင်း
ကိုယ်တိုင်ပါရမီရှင်ဖြစ်အောင် သူတော်ကောင်းစိတ် အမြဲမွေးပြီး
ကျင့်ကြံ အားထုတ်လေ့ အမှန်ပင် အောင်မြင်လာပါလိမ့်မည်။
ပါရမီကို အကြွင်းမဲ့ ယုံပါလေ။

သတိပြုရန်—အချို့က သူများလုပ်တာဟုတ်နိုးနှင့်အစမ်း
လုပ်ကြည့်တတ်ကြ၏။ ပမာဆောင်ရသော်၊ တယောထိုးကောင်း
သည့် ဆရာတယောက်ကိုကြည့်ပြီး အားကျကာ တယောထိုး
ကြည့်၏။ တကြိမ်နှစ်ကြိမ်မှ ဆယ်ကြိမ် ဆယ်ငါးကြိမ် ကြိုးစား
ကြည့်၏။ သူလိုဖြစ်မလာ၊ စိတ်ပျက်သွားတတ်ကြသည်။ သူလို
ဖြစ်ချင်လျှင် သူကြိုးစားခဲ့ရသလို ကိုယ်ကလည်း ကြိုးစားရမည်။
လွယ်လွယ်နှင့်တော့မရ။

သည်လောကီ၊ လောကုတ် ပညာများမှလည်း ထို့ထက်
နက်ရှိုင်းလှချေသေးသည်။ သူများတွေအောင်မြင်နေ၍ ကိုယ်က
ငေးကြည့်ပြီး အားကျနေရုံနှင့်မပြီး၊ တဒဂ် အားကျ၍ တကြိမ်
နှစ်ကြိမ် စမ်းသပ်ကြည့်ရုံနှင့်လည်း ဖြစ်လာမည်မဟုတ်။ တကယ်
တန်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်သူမြတ်လို စွဲစွဲမြဲမြဲ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ၊ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ
ပြောင်းလဲလာအောင် (ဇာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံ ထိန်းခြင်းကို
ဆိုလိုသည်) အဖန်ဖန်တလဲလဲ ပြုမှသာ အောင်မြင်နိုင်သည်။

ဆရာရှာရေး အလွယ်လိုက်ရေးကားအမှားတွေနိုင်သည်။
ရှေးဦးစွာ ကိုယ်ခံသီလစင်ကြယ်ဘို့၊ စိတ်ကောင်း၊ နှလုံးကောင်း
မပြတ်မွေးနေသင့်သည်။

သင့်ဘက်က သီလလုံခြုံနေလျှင်၊ သင့်ပါရမီဘက် သူတော်
စင် အမှန်ပင် ရောက်လာချေမည်တည်း။

ထာဝရဘုရား သို့မဟုတ် နိဗ္ဗာန်

အနန္တသိဒ္ဓိနှင့်ပြည့်စုံလာသော သူတို့သည် ထာဝရမြတ်
နိဗ္ဗာန်သို့ရှေးရှုကြ၏။

ထိုနေရာသည် ရာဂကင်းချုပ်၏။ ဒေါသကင်းချုပ်၏။
မောဟကင်းချုပ်၏။ ကြောင့်ကြစိုးရိမ်ခြင်းကင်းမဲ့၏။ အေးချမ်း
ခြင်းသဘော၊ ငြိမ်းချမ်းခြင်းသဘောရှိသည်။ ဆင်းရဲဒုက္ခဟူသမျှ
ကင်းစင်သော နေရာဌာနဖြစ်သည်။

ထိုရာဂ ဒေါသ မောဟ အလုံးစုံသောဒုက္ခတို့၏ ကင်း
ရာချုပ်ရာထိုဘုရား ဗိမ္ဗာန်သည် ဟိမဝန္တာတောအနောက်တော်ရေအိုင်
ကြီးနှင့်တူ၏။

အဟုန်ပြင်းစွာ စီးဆင်းလာသော တောင်ကျချောင်း
ယမားပြင်ကျယ်ကြီး၏ ဘေးရန်ကင်းစင်သည့် ခေမာမည်တော
ဟိုဘက်ကမ်းကြီးနှင့် တူ၏။

တာဝတ် သာနတ်သိကြားတို့ စံပျော်ရာအယုဉ္ဇူစာမိအမည် ရှိသော သုဒဿနမြို့ကြီးနှင့်လည်း တူ၏။

တူပုံကား.....

ဟိမဝန္တာ၊ အနောတတ် ရေအိုင်ကြီးသည် နံဘေးပတ် လည်၌ သုဒဿန၊ ဂန္ဓမာဒနအစရှိသော တောင်ငါးလုံးတို့ခြံရံ နေ၍၊ လေပြင်းမုန်တိုင်း၊ နေပူတံလျှပ်တို့မှ ကင်းသဖြင့် လှိုင်း ဟုန်ဝဲဂယက်များ မရှိဘဲ အလွန်အေးချမ်း ငြိမ်သက်စွာတည်နေ သည်။

နံဘေးလေးမျက်နှာ၊ အရပ်ရှစ်မျက်နှစ်တို့မှ အဟုန် ပြင်းစွာလောင်ကျွမ်းလာသော တောမီးတို့သည် ထိုအနောတတ် ရေအိုင်ကြီးသို့ ရောက်လျှင် 'သေငြိမ်းချုပ်ပျောက် ကြရသည်။ ဤအနောတတ် ရေအိုင်ကြီးသည် အလုံးစုံသော တောမီးတို့၏ သေရာ ငြိမ်းရာ ကုန်ရာခန်းရာ ဖြစ်သလို၊ နိဗ္ဗာန်ဘုံ သည်လည်း ဥပါဒိဋ္ဌိ-ဘင်တို့မှကင်း သဖြင့်ဖြစ်ခြင်း၊ ရင့်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်းဟူ သော လှိုင်းဝဲဂယက်မရှိဘဲငြိမ်သက်တည်ကြည်စွာ ငြိမ်းချမ်းခြင်း၊ အေးမြခြင်းရှိသည်။

လောင်ကျွမ်းနေသော ရာဂမီး၊ ဒေါသမီး၊ မောဟမီး၊ ဇာတိမီး၊ ဇရာမီး၊ မရဏ်မီး၊ သောကမီးစသည့် တဆယ့်တပါး သော မီးတို့သည် နိဗ္ဗာန်ဌာနသို့ ဆိုက်ရောက်လျှင် သေငြိမ်း ချုပ်ပျောက်ကြရ၏။ ဖြစ်ခြင်း၊ ဆွေးခြင်း၊ ပျက်ခြင်း စသော လှိုင်းဟုန် ဝဲဂယက် ကင်းသဖြင့် အလွန် ကြည်လင် သော

မြစ်သမုဒ္ဒဝယ်၊ ယုန်သူငယ်လို့၊ ဥာဏ်ခြေတို့တို့၊ ဘယ်လိုမှဆင်းသက်
ဆောက်တည်ခြင်းငှာ မစမ်းနိုင်အောင် လွန်စွာ နက်နဲသော
တောင့်တအပ်သည့် နိဗ္ဗာန်အနောတတ်အိုင်ကြီးကို တည်ကြည်
သော ဥာဏ်သမာဓိရှိတော်မူကြသည့် မြတ်စွာဘုရားတို့သည်
ညွှန်ပြဟောပြောတော်မူ၏။

နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ဟိုဘက်စာမ်းကြီး၌ ဥပါဒ်ဘေး
ဒဏ်ရန်သူအပေါင်းတို့သည် မုန့်မုန့်ညက်ညက် ကြေပျက်ကျကုန်
၏။ ရန်သူခပ်သိမ်း သေငြိမ်းကြေပျက်ရာ ခေမာဟိုဘက်စာမ်းကို
ရှေးရှုရည်မှန်း၍ ပညာရှိတို့သည် ရှေးရှေးကာလ ဘယ်အခါ
ကမှ မကူးမြောက်ဘူးသော အလွန်တရာ ကြောက်မက်ဘွယ်
စောင်းသည့်၊ အလွန်တရာ ကူးမြောက်နိုင်ခဲ့သည့် ဤယမားပြင်
ကျယ်လေးသွယ်သြဃကြီးကို ရင်ဖြင့်ဖြတ်ခဲ့လျက်၊ ယက်ကာ
ယက်ကာကူးကြကုန်၏။

အသူရာနှင့်သိကြားနတ်တို့ စစ်တိုက်ကြရာ တာဝတိံသာ
နတ်သိကြားတို့က စစ်ရေးနိမ့်၍ ပြန်လည်ဆုတ်ပေးလျှင် အသူရာ
နတ်တို့ကလည်း နောက်ထပ်အတင်း ဖိ၍လိုက်ကြ၏။ သာဝတိံ
သားနတ်တို့သည် ကြောက်လန့်တကြား ပြေးသွားလေ၍၊ မိမိ
တို့နေရာတာဝတိံသာချက်မသုဒဿနမြို့ကြီးသို့ ရောက်လျှင် မြို့
တွင်းသို့ဝင်၍၊ မြို့တခါးတထောင်ကို ပိတ်ပြီးသောအခါ၊ တုန်
လှုပ်ကြောက်ရွံ့ခြင်းမရှိဘဲ၊ ချမ်းသာစွာ နေကြရသည်။

အသူရာနတ်တို့လည်း သုဒဿနမြို့ရိုးသို့ ဆိုက်ရောက်လျှင်
ခုန်ကျော်ဖောက်ဝင်ခြင်းငှာမဝံ့ကြတော့ပေ။ သုဒဿနမြို့ကြီး

ကိုစစ်တိုက်၍ သိမ်းယူအောင်မြင်ခြင်းငှာ မစွမ်း နိုင်ကြသဖြင့် ထိုမြို့ရိုးတံတိုင်းမှ ပြန်လည်ဆုတ်နုတ်လျက် မိမိတို့နေရာ အသူရာ ပြည်သို့ ပြန်ကြရသည်။ ဤသို့စစ်တိုက်၍ မအောင်နိုင်ရာငှာန ဖြစ်၍ သိကြားနတ်တို့နေရာ ရတနာရွှေမြေအတိပြီးသော မဟာ သုဒဿနမြို့ကြီးသည် အယုဇ္ဈဘူမိဟူသော အမည်ကိုရ၏။

ထို့အတူ....

နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော မဟာအတုလသုဒဿန မြို့ကြီး၌ လည်း ဝသဝတ္တိနတ်မင်းဟူသော ဒေဝပုဒ်မာန်၊ တထောင့် ငါးရာကိလေသာဟူသော ကိလေသမာရ်၊ ခန္ဓာငါးပါးဟူသော ခန္ဓာမာရ်၊ သေခြင်းတည်းဟူသောမစ္ဆာမာရ်၊ ကုသိုလ်ကံတည်း ဟူသောအဘိသင်္ခါရမာရ်၊ ဤမာန်ငါးပါးတည်း ဟူသော အသူရာတို့သည် ဖိစီးလွှမ်းမိုးလျက်လိုက်ကြရာ၊ ကြောက်လန့်စွာ ပြေးလွှားနေကြသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ထိုနိဗ္ဗာန်တည်း ဟူသော ငြိမ်းချမ်းခြင်းနှင့်ပြည့်စုံသည့် အတုလသုဒဿနမြို့ကြီးသို့ ဆိုက်ရောက်လျှင် မြို့တွင်းသို့ဝင်၍ တံခါးကိုပိတ်ပြီးသော် တုန် လှုပ်ကြောက်ရွံ့ခြင်းမရှိဘဲ ခပ်သိမ်းသော ဘေးရန်မှကင်းလွတ်၍ ချမ်းသာစွာနေကြရသည်။

မာန်ငါးပါးတည်းဟူသောအသူရာရန်သူအသင်္ခတတရား တို့သည် ဤငြိမ်းချမ်းခြင်း၊ အေးချမ်းခြင်းရှိသော အသင်္ခတ ဓာတ်အမှန်နိဗ္ဗာန်ဟူသော မဟာအတုလသုဒဿနမြို့ကြီးသို့ဆိုက် ရောက်လျှင် အသင်္ခမြို့တွင်းသို့ ခုန်ကျော်ဖောက်ဝင်ခြင်း မပြုနိုင် ကြချေ။ အားလုံးပြန်လည်ဆုတ်နုတ်ကြရသည်။

ဤသို့မာရ်စစ်တိုက်၍ မအောင်နိုင်ရာ ဌာနဖြစ်ခြင်း
 ကြောင့် ဤရဟန္တာရှင်မြတ်တို့ မွေ့လျော်ပျော်စံရာနိဗ္ဗာန်ဟူသော
 မဟာအတုလသုဒဿနမြို့သည် အယုဇ္ဈဘူမိဟူသော အမည်ကို
 ရလေ၏။ ထို့ကြောင့်နိဗ္ဗာန်သည် တာဝတိံသာသိကြားနတ်
 မင်းတို့နေရာသုဒဿနမြို့ကြီးနှင့် တူပေသည်။

အံဘွယ်တပါး

မဟာသမုဒ္ဒရာသည် မြစ်ကြီးငါးသွယ်၊ မြစ်ငယ်ငါးရာ
 လယ်ယာချောင်းမြောင်း ကောင်းကင်မိုးရေတို့သည်တထေ့ထေ့
 စီးဝင်ငြားသော်လည်း ပြည့်ဖြိုးပိုလျှံခြင်းမရှိ၊ မစီးဝင်ငြား
 သော်လည်း ဆုတ်ယုတ်လျော့ပါးခြင်းမရှိ လွန်စွာအံ့ဩဘွယ်
 ကောင်းသကဲ့သို့ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော မဟာအတုလသုဒဿနမြို့
 ကြီးသည် ဂင်္ဂါသဲလုံးမျှမက ဘုရား၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ၊ ရဟန္တာ
 အရှင်မြတ်တို့သည် ပရိနိဗ္ဗာန်စံကုန်ငြား သော်လည်း ပြည့်ဖြိုး
 ပိုလျှံခြင်းမရှိ၊ စာမ္ဘာအသင်္ချေသျှဉ်း၍တဦးတယောက်မျှမရှိသော
 လည်း ဆုတ်ယုတ်လျော့ပါးခြင်းမရှိ၊ သို့ဖြစ်၍ အလွန်တရာအံ့ဩ
 ဘွယ်စောင်း၏။ ဤအံ့ဩဘွယ်သည် မြတ်စွာဘုရားရှင်က သာ
 သနာတော်မြတ်၌ အံ့ဘွယ် ရှစ်ပါးတို့တွင် တပါး အပါအဝင်
 ဖြစ်သည်။

ဥဒါန်းပါဠိတော်လာ ကဒါတတန နိဗ္ဗာနသုတ်ပါဌ်တွင်
 ဤသို့ဖော်ထား၏။

ဤလောက၌မြေ၊ ရေ၊ လေ၊ မီး ဓာတ်ကြီးလေးပါး ရှိမှသာ သတ္တဝါတို့ တည်နေရာဘုံ ဌာန ရှိနိုင်၏။ ထိုဓာတ်ကြီးလေးပါး မရှိဘဲ ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့ ပျော်စံတည်နေရာ ဘုံဌာနသည် ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားမရှိနိုင်ဟု အချို့ထင်မှားကြ၏။

ထိုထာဝရနိဗ္ဗာန်ဘုံ၌ ကာမဘုံ၊ ရူပဘုံများကဲ့သို့ မြေ ကြီးမြေဓာတ်မရှိ၊ ရေဓာတ်လည်းမရှိ၊ မီးဓာတ်လည်းမရှိ၊ လေ ဓာတ်လည်းမရှိ၊ ထိုဓာတ်ကြီးလေးပါး မရှိဘဲ၊ ရဟန္တာ အရှင် မြတ်တို့ ပျော်စံတည်နေရာ နိဗ္ဗာန်ဘုံသည် ပရမတ္ထအားဖြင့်ထင် ရှားကေန်ရှိ၏။

ဤဘုံဌာနကြီးသည် အကနိဌဘုံအထက် ယူဇနာ ငါး သန်းငါးသိန်းရှစ်ထောင် ကွာခြားသော ကောင်းကင်ဒေသပဌမ အရူပဗြဟ္မာကြီးတို့၏ တည်နေရာ ဘုံလည်း မဟုတ်။ ၎င်းဘုံ အထက်ယူဇနာ ငါးသန်းငါးသိန်း ရှစ်ထောင် ကွာခြားသော ကောင်းကင်ဒေသ ဒုတိယ အရူပဗြဟ္မာကြီးတို့၏ တည်နေရာဘုံ လည်းမဟုတ်။ ၎င်းဘုံအထက်ယူဇနာ ငါးသန်းငါးသိန်း ရှစ် ထောင်ကွာခြားသော ကောင်းကင်ဒေသ၊ တတိယအရူပဗြဟ္မာ တို့၏ တည်နေရာ အာကိဉ္ဇညာယတနဘုံလည်းမဟုတ်။ ၎င်းဘုံ အထက်ယူဇနာ ငါးသန်းငါးသိန်း ရှစ်ထောင် ကွာခြားသော ကောင်းကင်ဒေသ၊ စတုတ္ထ အရူပ ဗြဟ္မာကြီးတို့၏ တည်နေရာ နေဝသညာ နာသညာယတန ဘုံလည်း မဟုတ်။ ဤပစ္စုပ္ပန် လောကလည်းမဟုတ်။ ဤလူ့ ဘုံလည်းမဟုတ်။ နောင်တမလွန် လောကလည်းမဟုတ်။ နက္ခတ်တာရာနှင့်တကွ လနေ နှစ်ပါးတို့

လည်းမရှိကုန်။ ထိုလနေ့နှစ်ပါးတို့မရှိသော်လည်း မှောင်မိုက်ခြင်း
မရှိ၊ မိမိတို့ဂုဏ်ရောင်တို့ဖြင့် ပြောင်ပြောင်ဝင်းဝင်း ထွန်းလင်း
တောက်၍ နေ၏။

နိဗ္ဗာန်ကို အဘယ်သို့မှတ်အပ်သနည်း ဆိုသော အချက်
ကို ရဟန္တာ ရှင်နာဂသေနသည် မိလိန္ဒ ပညာ နိဗ္ဗာန သတ္တဝါ
တပည အခန်း၌ ဤသို့ဖြေဆိုပြထားသည်။

မင်းကြီး ငြိမ်သက်ချမ်းသာ မှန်မြတ် ထသော နိဗ္ဗာန်
ဓာတ်သည် ထင်ရှားရှိ၏။ မြတ်စွာဘုရား ဆုံးမတော်မူတိုင်း
ကောင်းစွာကျင့်သောသူသည် သင်္ခါရတရားတို့ကို သုံးသပ်သည်
ရှိသော် ပညာဖြင့် ထိုနိဗ္ဗာနဓာတ်ကို မျက်မှောက်ပြု၏။ ဥပမာ
အန္တောဝါသိက တပည့်သည် ဆရာဆုံးမ သွန်သင်တိုင်း ကျင့်၍
အတတ်ကို ပညာဖြင့် မျက်မှောက်အာရုံပြုနိုင်သကဲ့သို့ ထို့အတူ
ဘုရားရှင် သွန်သင်ဆုံးမတော်မူတိုင်း ကောင်းစွာ ကျင့်သော သူ
သည် နိဗ္ဗာန်ကို ပညာဖြင့် မျက်မှောက်ပြုနိုင်၏။

ထိုနိဗ္ဗာနဓာတ်ကို အဘယ်သို့ မှတ်အပ်သနည်းဟူမူ နှိပ်
စက်ခြင်းမရှိသော အားဖြင့်၎င်း၊ ဥပဒေဝါ မရှိသော အားဖြင့်
၎င်း၊ ဘေးမရှိသောအားဖြင့်၎င်း၊ ရန်မရှိသော အားဖြင့်၎င်း၊
ငြိမ်သက်သော အားဖြင့်၎င်း၊ ချမ်းသာသောအားဖြင့်၎င်း၊ နှစ်
သက်သောအားဖြင့်၎င်း၊ စင်ကြယ်သောအားဖြင့်၎င်း၊ ချမ်းအေး
သောအားဖြင့်၎င်း မှတ်အပ်၏။

မင်းကြီး-ဥပမာဏား ယောက်ကျားသည် များစွာသော
ထင်းပုံဖြင့် ပြောင်ပြောင်ပြင်းစွာ တောက်လောင်သောမီးသည်
လောင်အပ်သည်ရှိသော် မိမိလုံ့လ အားထုတ် ခြင်းဖြင့် ထိုမီး
လောင်ရာအရပ်မှလွတ်၍ မီးမရှိရာအရပ်သို့ဝင်ပြီး ထိုအရပ်မှ မှန်
မြတ်သော ချမ်းသာကို ရလေသကဲ့သို့ အကြင်သူသည် စောင်း
စွာကျင့်၏။ ထိုသူသည် ယောနိသော မနုဿိ ကာယဖြင့် ဘုရား
ဒေါသ၊ မောဟတည်းဟူသော သုံးပါးသောမီးပူခြင်းကိုမျှောက်
လွင့်၍ ချမ်းမြေ့သောစွာသော နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြု၏။ မီးပုံ
ကဲ့သို့ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟတည်းဟူသော မီးသုံးပါးကို မှတ်
အပ်၏။ မီးလောင်အပ်သော ယောက်ျားကဲ့သို့ စောင်းစွာကျင့်
သောသူကိုမှတ်အပ်၏။ မီးမရှိသော အရပ်ကဲ့သို့ နိဗ္ဗာန်မာတ်ကို
မှတ်အပ်၏။

တနည်းဏား—မြေကောင်ပုပ်၊ ခွေးကောင်ပုပ်၊ လူကောင်
ပုပ်တို့ကို စွန့်ပစ်ရာအရပ်သို့ရောက်သော အကောင်ပုပ်ဖြင့် နန္ဒာန်
ရှက်သော အရပ်သို့ဝင်ရောက်သောသူသည် မိမိ၏လုံ့လ အား
ထုတ်ခြင်းဖြင့် ထိုအကောင်ပုပ်ရှိရာ အရပ်မှလွတ်၍ အကောင်ပုပ်
မရှိရာ အရပ်သို့ဝင်ပြီး ထိုအရပ်၌ ချမ်းသာကိုရသကဲ့သို့ အကြင်
သူသည် စောင်းသော အကျင့်ရှိ၏။ ထိုသူသည် ယောနိသော
မနုဿိကာရဖြင့် ကိလေသာတည်းဟူသော အကောင်ပုပ်ကိုမျက်
မှောက်ပြု၏။ အကောင်ပုပ်ကဲ့သို့ ငါးပါးသော ကာမဂုဏ်တို့ကို
မှတ်အပ်၏။

မင်းကြီး—ဥပမာကား ကြောက်ထိတ်လန့်သော ဘုန်လုပ်

ဖောက်ပြန်သော စိတ်ရှိသူသည် မိမိလုံ့လ အားထုတ် ခြင်းဖြင့် ထိုတုန်လှုပ်ရာအရပ်မှလွတ်၍ မြဲမြံခိုင်ခန့် မတုန်မလှုပ် ဘေးမရှိသော အရပ်သို့ဝင်ပြီး မှန်မြတ်သောချမ်းသာကိုရသကဲ့သို့ အကြင်သူသည် ကောင်းစွာကျင့်၏။ ထိုသူသည်ယောနိသောမနသိကာရဖြင့် ကိလေသာတည်းဟူသော ကြောက်ထိတ်လန့်ဘွယ် ဘေးကိုဝေးရွာခွာ၍ မှန်မြတ်သော နိဗ္ဗာန်ကိုမျက်မှောက်ပြု၏။ ထိုဘေးကို ဇာတိ၊ ဇရာ၊ ဗျာဓိမရဏာတရားကိုစွဲ၍ တပြောင်းပြန် သံသရာ၌ ဖြစ်ရသောဘေးဟု မှတ်အပ်၏။ ကြောက်သော ယောကျ်ားကဲ့သို့ စောင်းစွာ ကျင့်သောသူကို မှတ်အပ်၏။

တနည်းကား ယောကျ်ားသည် ညစ်နွမ်းသော စက်ဆုပ်ဘွယ်ရှိသည့် ညှပ်ပျောင်း အရပ်၌လဲသည်ဖြစ်၍ မိမိလုံ့လအားထုတ်ခြင်းဖြင့် ချုံ့ညှပ်ကိုဆေး၍ အညစ်အကြေးမရှိ စင်ကြယ်သော အရပ်သို့ရောက်၏။ ထို့အတူ အကြင် သူသည် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏။ ထိုသူသည် ယောနိသော မနသိကာရဖြင့် ကိလေသာ တည်းဟူသော အညစ်အကြေးမှတင်းစင်၍ မှန်မြတ်သောနိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြု၏။ မင်းကြီး ညှပ်ပျောင်း ကဲ့သို့ သတ်သပဉ္စက ကျော်စောခြင်းကိုမှတ်အပ်၏။ ညှပ်ပျောင်းသော ယောကျ်ားကဲ့သို့ ကောင်းစွာ ကျင့်သောသူကို မှတ်အပ်၏။ စင်ကြယ်သောအရပ်ကဲ့သို့ နိဗ္ဗာန်ကိုမှတ်အပ်၏။

မင်းကြီး စောင်းစွာ ကျင့်သော သူသည် ထိုနိဗ္ဗာန်ကို အဘယ်သို့ မျက်မှောက် ပြုလေသနည်း ဟူမူ၊ အကြင်သူသည် စောင်းစွာကျင့်၏။ ထိုသူသည် သင်္ခါရတရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်းပျက်

ခြင်းကို သုံးသပ်၏။ ဖြစ်သောသင်္ခါရတရားကို သုံးသပ်ဆင်ခြင်
သော် ထိုသင်္ခါရတရား၌ ဇာတိတရားကို မြင်၏။ ဇရာတရားကို
မြင်၏။ ဗျာဓိတရားကို မြင်၏။ ထိုသင်္ခါရ တရားရှိ တစုံတခု
စိုးစဉ်းမျှ ယူအပ်သည်ကို မမြင်။

ဥပမာ—ယောက်ျားသည် တနေ့ပတ်လုံး ပူစေအပ်သော
ပြောင်ပြောင် တောက်သော သံတွေခဲသည် ရှိ၏။

ထိုသံတွေခဲ၌ အစမှ၎င်း၊ အလယ်မှ၎င်း၊ အဆုံးမှ ၎င်း
စိုးစဉ်းမျှ တစုံတခုကို ကိုင်ယူအပ်သောအရပ်ကို မမြင်သကဲ့သို့
ထိုအတူ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် သင်္ခါရတရားတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းကို
သုံးသပ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုသို့သုံးသပ်သော ထိုသင်္ခါရတရား၌
ဇာတိတရားကိုမြင်၏။ ဇရာတရားကိုမြင်၏။ ဗျာဓိတရားကိုမြင်၏။
မရဏတရားကိုမြင်၏။ ထိုသင်္ခါရတရား၌ တစုံတခုသော ချမ်းသာ
ကို၎င်း၊ သာယာအပ်သည်ကို၎င်းမမြင်။ အစ အလယ် အဆုံး
သုံးပါးကို ကြည့်ရှုဆင်ခြင်သော် တစုံတခု စွဲလမ်းအပ်ယူအပ်သည်
ကို မမြင်။ ထိုသို့ ယူအပ်သည်ကို မမြင်သောသူအား စိတ်၌ မမေ့
လျော်ခြင်းသည် ကောင်းစွာ တည်၏။ ကိုယ်၌ ပူပန်ခြင်းသည်
သက်ရောက်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုးကွယ်ရာမရှိသည်ဖြစ်၍ ဘုဝံ့
ငြီးငွေ့၏။

ဥပမာသော်ကား ယောက်ျားသည် အလျှံပြောင်ပြောင်
တောက်သော မီးပုံကြီးသို့ ဝင်ရောက်အံ့၊ ထိုယောက်ျားသည်
ထိုမီးပုံကြီး၌ကိုးကွယ်ဆောက်တည်ရာမရ၍ မီးပုံကြီး၌ ငြီးငွေ့ရာ

ဖြစ်သကဲ့သို့ သင်္ခါရတရား၌ အစအလယ်အဆုံးမှစွဲလန်းအပ်ယူအပ်သည်ကိုမမြင်၊ ထိုသု၏စိတ်၌ မမေ့လျော့ခြင်းသည် အမြဲတည်၏။ ကိုယ်ပူပန်ခြင်းသည် သက်ရောက်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုးကွယ်ဆောက်တည်ရာ မရှိသည်ဖြစ်၍ ဘဝသုံးပါးတို့၌ ငြီးငွေ့၏။ ထိုသင်္ခါရတရား၏ ဖြစ်ခြင်း၌ ဘေးကို မြင်လေ့ရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ဤသို့သောစိတ်သည်ဖြစ်၏။ ဤသင်္ခါရတရားသည် ပြင်းစွာလောင်၏။ ပူပန်၏။ ပြောင်ပြောင် တောက်၏။ များစွာသော ဆင်းရဲခြင်းရှိ၏။ များစွာသောပင်ပန်းခြင်းရှိ၏။ သင်္ခါရတရား၏ မဖြစ်ရာ အကြင်ခပ်သိမ်းသောဥပါဒ်တို့၏လွတ်ရာဖြစ်၏။ တဏှာ၏ ကုန်ရာဖြစ်၏။ ရာဂမရှိ ဝဋ်တရား၏ချုပ်ရာဖြစ်၏။ ဤနိဗ္ဗာန်သည် ငြိမ်သက်အေးမြ၏။ ဝဋ်ဆင်းရဲမရှိ၏။ ထိုနိဗ္ဗာန်ကို တစုံတယောက်သောသူသည် အကယ်၍ရလေအံ့၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ထိုဘေးရန်တို့သည်မဖြစ်လေရာ။ ဤသို့လျှင် ထိုယောကျ်ား၏စိတ်သည် သင်္ခါရတရားတို့၏ မဖြစ်ရာသို့ ပြေးဝင်၏။ ကြည်လင်၏။ ရှင်လန်း၏။ ငါသည် ထိုသင်္ခါရတရားမှ လွတ်မြောက်ရာ လမ်းကို မြင်အပ်ပေမည်ဟု နှစ်သက်၏။

မင်းကြီး....ဥပမာ ယောကျ်ားသည် ခရီးမှူးသည်ဖြစ်၍ အရပ်မဟုတ်သည်၌ သွားရသည်ရှိသော် မှန်ကန်သော သွားရာခရီးကိုတွေ့မြင်၍ ကြည်လင်သောစိတ်ရှိ၏။ ရှင်ပျ၏။ ငါသည် သွားရာခရီးကိုရအပ်ပေပြီဟုနှစ်သက်၏။ ထို့အတူ သင်္ခါရတရား၏ ဖြစ်ခြင်း၌ ဘေးကိုမြင်သောသဘောရှိသည့် ပုဂ္ဂိုလ်အား သင်္ခါရတရားသည် မဖြစ်ရာ၌ စိတ်သည်ပြေးဝင်၏။ ကြည်လင်၏။ ရှင်

လန်း၏။ ငါသည် ထိုသင်္ခါရတရားတို့မှ လွတ်မြောက်ရာ ခရီး
လမ်းကို ရပေပြီဟု နှစ်သက်၏။

ထိုသူသည် သင်္ခါရတရားမဖြစ်စိမ့်သောငှာ အကြောင်းကို
အားထုတ်၏။ ဆည်းပူး၏။ ပွားစေ၏။ အကြိမ်များစွာ ပြု၏။
ထိုသူအား နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှာ သတိသည် ကောင်းစွာတည်၏။
နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှာ ဝိရိယသည် ကောင်းစွာတည်၏။ ပီတိသည်
ကောင်းစွာတည်၏။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏စိတ်သည် အဖန်တလဲလဲနုလုံးသွင်းသွားသော
အားဖြင့် သင်္ခါရတရား၏ ဖြစ်ခြင်းကိုလွန်၍ သင်္ခါရတရား၏ မဖြစ်
ရာသို့ သက်၏။

မင်းကြီး....ဤသို့ သင်္ခါရတရား၏မဖြစ်ရာသို့ အစဉ်ရောက်
သောသူသည် ကောင်းစွာကျင့်သည်ဖြစ်၍ နိဗ္ဗာန်သို့မျက်မှောက်
ပြု၏။

ထိုသူအားဖြင့် ထာဝရသုခဘုံကိုပြဆိုထားရာ၊ သူတော်စင်
သူတော်မြတ်များ တွေ့မြင်သလို မိမိကိုယ်တိုင် မတွေ့ရှိသေးပါ။
ဆင်းရဲခြင်းတည်းဟူသောဒုက္ခ သံသရာရှည်တော့မည်။ အမျိုးမျိုး
သော နည်းလမ်းများဖြင့် စိတ်ကိုဖြေသော်လည်း အပြေကြီး
ပြေမည်မဟုတ်။

လောက၌ မည်မျှပင် ထင်ပေါ်ကျော်စော၍ ဂုဏ်ပဏာ

သနများဖြင့် ပြည့်စုံနေလင့်ကစား၊ စင်စစ် ချမ်းသာခြင်းအစစ် အမှန် မဟုတ်သည်ကား ထင်ရှားလှ၏။

အနန္တသိဒ္ဓိ ရှင်သည် ဒုက္ခ၏အဖြစ်အမှန်ကိုသိလျှင်၊ သုခ အစစ်အမှန်ကို ရအောင်ကြိုးစား၏။

သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲဆိုသည်မှာ ရုပ်ခန္ဓာ၊ နာမ်ခန္ဓာ ဖြစ် ပျက်လာပြီး၊ လာဆဲ၊ လာလတ်သော အစဉ်ကြီးပင် ဖြစ်၏။ ယင်းဖြစ်စဉ်ကြီးသည် အနန္တအဆုံးမရှိ ရှည်လျား၏။

လောကသုခသည် မမြဲသဖြင့် ဆင်းရဲ၏။ မြဲလျှင်မူကား နေသာ၏။ ဒါကြောင့် ကျင့်ကြံအားထုတ်ရလေသည်။

သတ္တဝါတို့သည် အဆုံး အစမရှိသော ဌာနနှင့် ကာလ တလျှောက် သံသရာဝဲညွှတ်၍ နစ်မွန်း၍၎င်း၊ ပေါ်တက်၍၎င်း အလှည့်အလည်အားဖြင့် မြောပါနေရပါသည်။ အစ အဆုံးမရှိ ရှည်လျားလှ၏။

ဘဝပေါင်း ကုဋေတသိန်းမက ဖြစ်ပျက်ပြီး လာခဲ့သော် လည်း ဝဋ်ဒုက္ခနယ်မှ မလွတ်မြောက်နိုင်သေး။

ထိုအနုမတဂ္ဂ သံသရာအစဉ်ကြီး၌ ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ၊ အသူရဏယ်၊ ပုဆုဇဉ် လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ အားလုံးပါနေ၏။

တဘုနှင့်တဘု ဆက်စပ်၍ တည်နေ၏။ ထို့ကြောင့် တဘုမှတဘုသို့ ကူးပြောင်းလဲလှယ်၍ ခံစား စံစားနေရသည်။

အယုတ်ဘဝနှင့် အမြတ်ဘဝ ပြောင်းလဲခံစားနေရသည်။ ကုသိုလ်
စောင်းမှုများလျှင် လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာဘဝရောက်၍၊ အကုသိုလ်
များလျှင် အပါယ်ရောက်၏။

ကမ္ဘာပျက်သောအခါ သတ္တဝါ အားလုံးမှာ သမာဓိ
တရားအလျှောက် ဗြဟ္မာဘုံသို့ တက်ရောက်ကြ၏။ သည့်နောက်
အောက်နယ်သို့ ဆင်းသက် ခံစားကြရပြန်၏။ ဗြဟ္မာသက်၊ နတ်
သက်၊ လူ့သက်သည် ရှည်သလော။ အနုမတဂ္ဂနှင့် စာသော်
ဗြဟ္မာသက်ပင် တိုလှ၏။

ဗုဒ္ဓသည် လေးသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတသိန်း ကာလပတ်လုံး
ဆင်းရဲပင်ပန်းစွာဖြင့် ရင်းနှီး ရှာဖွေတော်မူခဲ့သော သဗ္ဗညုတ
ရွှေဥဏ္ဍိတော်ဖြင့် သတ္တဝါများကို ထို အနန္တ ဆင်းရဲတွင်းမှ
ကယ်တင်နိုင်ခဲ့သည်။ ကျေးဇူးကြီးမားပေစွ။

ဒုက္ခ ဆင်းရဲ အစစ်ကို အကယ် သိမြင်မှ ယင်းဒုက္ခ၏
အကြောင်းဖြစ်သော လောဘကိုပယ်ခွါရန် မဂ္ဂင်တရား ပွားများ
အားထုတ်ခြင်းဖြင့် အေးငြိမ်းခြင်း သုခ အမှန်သို့ ဆိုက်ရောက်
စေရန် ညွှန်ပြတော်မူခဲ့သည်။

တရားတော်မြတ်သာလျှင် အနန္တသိဒ္ဓိကိုပြီးစီးစေနိုင်၏။
ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးသို့ ရောက်စေနိုင်၏။

အစအဆုံးမရှိဖြစ်ပျက်အစဉ်ဖြင့် အမြဲရှိနေသော အနုမ
တဂ္ဂသံသရာ၌ ဂုဏ်တန်ခိုးကြီးစေရန်ထက်၊ ဒုက္ခနုပယ်မှုကျော်လွန်

၍သုခနယ်အစစ်သို့ သာသနာတွင်း၌ သိမြင်ဆိုက်ရောက်ကြရန်
ပဓာနလိုရင်းကြီးဖြစ်သည်။

တကယ်အသိဟုဆိုအပ်သော သစ္စာအသိမျိုးမှာ သိသည်
နှင့်တပြိုင်နက် မကောင်းမှုကိုစွန့်ပယ်၍၊ ကောင်းတာကိုသာသင်
ရွက်၏။

တကယ်အသိမဟုတ်သောသညာအသိမျိုးမှာ မပယ်နိုင်၊
သိလျှက်နှင့် မိုက်နေတတ်ကြသည်။ သိလျှက်နှင့် လောဘနိုင်ငံ
တွင်လိုက်စား နေတတ်ကြသည်။

အချို့က တရားကျင့်စဉ်သည် တကိုယ်ကောင်းလမ်းစဉ်ဟု
ထင်မှားတတ်ကြသည်။ အားထုတ်သူတိုင်းတယောက်ထဲသာလျှင်
စံစားအပ်၍ အများသတ္တဝါ၏ အကျိုးနှင့် မဆက်စပ်ဟုထင်ကြ
သည်။

အထင်မှား၊ အမှတ်မှားဖြစ်သည်။

ဠင်းတတို့သည် ဘဝအားဖြင့်ရုပ်ညံ့၏။ ဗုတ်ရီချုံရှာဘွယ်
ဖြစ်သော ခွေးသေကောင်ကို အကောင်းအမြတ်ကြီး ထင်ကာ၊
မြှိုနှိုရှက်စွာ စားသောက်ပျော်မွေ့၏။ တဦးတယောက်ကောင်း
တို့အား....

“သင်တို့စားသောက်သော ခွေးသေကောင်သည် စင်စစ်
မကောင်း၊ ရှုံရှာဘွယ်ရှိ၏။ သင်တို့ဖြစ်ရသော ဘာသည် ယုတ်

ညံ့၏။” ဟုဆိုခဲ့သော် ထိုသူက တကိုယ်ကောင်း ကြံသည်ဟု ဆိုရမည်လော။

အကယ်၍ ငွင်းတအချို့သည် ရွှံ့ရှာဘွယ်ကို သတိရပြီး မြင့်မြတ်ရာဘဝသို့ ရှေးရှုဆောင်ရွက်ရာ၌ (ရွှံ့ရှာဘွယ်ကိုစွန့်ပြီး ကောင်းမြတ်သောအာဟာရကို ရှာဖွေရာ၌) ထိုငွင်းတကို တကိုယ် ကောင်းကြံသည်ဟု ဆိုမည်လော။

တခါက စုန်းမအဖြစ် (ဘူး) သွင်းခဲ့ခံရသော မိန်းမ တယောက်သည် တရားအားထုတ်ရာ၌ ဝမ်းတွင်းမှ ပယောဂ ဘူးအနံ့ထွက်လာပြီး၊ စုန်းမအဖြစ်မှ ကျွတ်လွတ်သွား၏။

၎င်းကပြောပြသည်မှာ “ရှေးအခါ စုန်းပယောဂမှီတွယ် နေစဉ်က မစင်ကျင်းကြီးများကို ကျော်လှော်ပြီးသား ပုဇွန်ထုပ် ကြီးများပမာ၊ မိမိမျက်စေ့တွင်မြင်ရ၍၊ စားသောက်မြှိုနှိုရှက်ခဲ့ ဘူးပါကြောင်း၊ ယခုပရောဂဘူးကျွတ်လွတ်သွား၍ မစင်အတိုင်း ပင်မြင်ရသဖြင့်၊ စားသောက်ချင်မည်ဝေးစွာ၊ အနားပင်မဏပ် ချင်တော့ကြောင်း၊ အခြားပယောဂဝင်စုန်းပညာသည်တို့ကို မိမိ ၏ကံစောင်းထောက်မ ကျွတ်လွတ်ခွင့်ရပုံနှင့် မိမိကဲ့သို့ပင်တရား ဓမ္မအားထုတ်ကြရန် တိုက်တွန်းပြောကြားလျှင်၊ ထိုမိန်းမကို တကိုယ်ကောင်းကြံစည်သူဟု ဆိုမည်လော။

အမှားနယ်မှ အမှန်နယ် ရောက်ရှိရန် ကြိုးစားချက်သည် စင်စစ်တကိုယ်ကောင်း ဝါဒမဟုတ်ချေ။

“သစ်တပင်ကောင်းက ငှက်တသောင်းမှီခိုရသည်” ဆိုရိုး
စကားအတိုင်း သူတော်စောင်းကျင့်စဉ်ပေါက်မြောက် အောင်
မြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် တပည့် အပေါင်းခြံရံလျက် တရား
အဆင့်မြင့်သည်ထက် မြင့်မြတ်စေအပ်သတည်း။

(စတုတ္ထ)

ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများ၏

ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ

- * တရုတ်ပြည်သူ့ သမ္မတနိုင်ငံ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ
 - * ဆိုဗီယက် ဆိုရှယ်လစ်ပြည်ထောင်စု သမ္မတနိုင်ငံ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံ ဥပဒေ
 - * ကိုရီးယား ဒီမိုကရက်တစ် ပြည်သူ့ သမ္မတနိုင်ငံ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ
 - * ဘူလ်ဂေးရီးယား ပြည်သူ့ သမ္မတနိုင်ငံ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံ ဥပဒေ
 - * ဂျာမနီ ဒီမိုကရက်တစ် သမ္မတနိုင်ငံ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံ ဥပဒေ
 - * ဗြိတိသျှ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံ ဥပဒေ
 - * အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံ ဥပဒေ
- ပါတီဝင်တိုင်း၊ ပြည်သူ့ စောဒင်စီဝင်တိုင်း လက်ကိုင်ပြု ရမည့်စာအုပ်....

ထွက်မည်

စာပေဗိမာန်ဆုရ

သန်းထွန်းသစ်

မမကဖျံ

မောင်မောင်က

ကျီးထဲမှာအဖြူဆုံး

အချစ်နှင့် လျှိုဝှက်သဲဖို၊ ခံစားချက် အပြည့် အဝဖြင့်
ရသမြောက်စေရမည်။

ထွက်မည်

မြတ်ဆွေစာပေ

ခြောက်ကျပ်

ဟိန္ဒူ အာသာ

ဗုဒ္ဓ အာသာ

ခရစ်ယန် အာသာ

အစ္စလာမ် အာသာ

များကို အမှန်ကို အမှန်အတိုင်း၊ အချို့ကို အရှိအတိုင်း လေ့လာလိုလျှင် -

ညှိသောင်း

ပြုစု

ဘာသာကြီး လေးခု

အနှစ်သာရများ

ဘေအုပ်ကို လေ့လာကြည့်ပါ။- ဘာသာကြီး လေးခုကို ဓမ္မာဠာန် ကျကျ
မြင်လာမည်။

၁၂-ကျပ်

သိပ် ဘေပေ ၁၉၁ - ၃၃လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။